BnF Gallica

ng rôi linh hôn / ông thanh Alphonsô ã don

Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France

{BnF Gallica

Alphonse de Liguori (1696-1787 ; saint). Auteur du texte. ng rôi linh hôn / ông thanh Alphonsô ã don. 1938.

1/ Les contenus accessibles sur le site Gallica sont pour la plupart des reproductions numériques d'oeuvres tombées dans le domaine public provenant des collections de la BnF. Leur réutilisation s'inscrit dans le cadre de la loi n°78-753 du 17 juillet 1978 :
- La réutilisation non commerciale de ces contenus ou dans le cadre d'une publication académique ou scientifique est libre et gratuite dans le respect de la législation en vigueur et notamment du maintien de la mention de source des contenus telle que précisée ci-après : « Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France » ou « Source gallica.bnf.fr / BnF ».
- La réutilisation commerciale de ces contenus est payante et fait l'objet d'une licence. Est entendue par réutilisation commerciale la revente de contenus sous forme de produits élaborés ou de fourniture de service ou toute autre réutilisation des contenus générant directement des revenus : publication vendue (à l'exception des ouvrages académiques ou scientifiques), une exposition, une production audiovisuelle, un service ou un produit payant, un support à vocation promotionnelle etc.

CLIQUER ICI POUR ACCÉDER AUX TARIFS ET À LA LICENCE

2/ Les contenus de Gallica sont la propriété de la BnF au sens de l'article L.2112-1 du code général de la propriété des personnes publiques.

3/ Quelques contenus sont soumis à un régime de réutilisation particulier. Il s'agit :

- des reproductions de documents protégés par un droit d'auteur appartenant à un tiers. Ces documents ne peuvent être réutilisés, sauf dans le cadre de la copie privée, sans l'autorisation préalable du titulaire des droits.
- des reproductions de documents conservés dans les bibliothèques ou autres institutions partenaires. Ceux-ci sont signalés par la mention Source gallica.BnF.fr / Bibliothèque municipale de ... (ou autre partenaire). L'utilisateur est invité à s'informer auprès de ces bibliothèques de leurs conditions de réutilisation.

4/ Gallica constitue une base de données, dont la BnF est le producteur, protégée au sens des articles L341-1 et suivants du code de la propriété intellectuelle.

5/ Les présentes conditions d'utilisation des contenus de Gallica sont régies par la loi française. En cas de réutilisation prévue dans un autre pays, il appartient à chaque utilisateur de vérifier la conformité de son projet avec le droit de ce pays.

6/ L'utilisateur s'engage à respecter les présentes conditions d'utilisation ainsi que la législation en vigueur, notamment en matière de propriété intellectuelle. En cas de non respect de ces dispositions, il est notamment passible d'une amende prévue par la loi du 17 juillet 1978.

7/ Pour obtenir un document de Gallica en haute définition, contacter
utilisation.commerciale@bnf.fr.

16°
Indoch
86

DEPOT LEGAL
• INDOCHINE •
N° 35061

ƯNG RỖI LINH HỒN

ÔNG THÁNH ALPHONSÔ

ĐÃ DỌN



DÒNG CHÚA CỨU THẾ

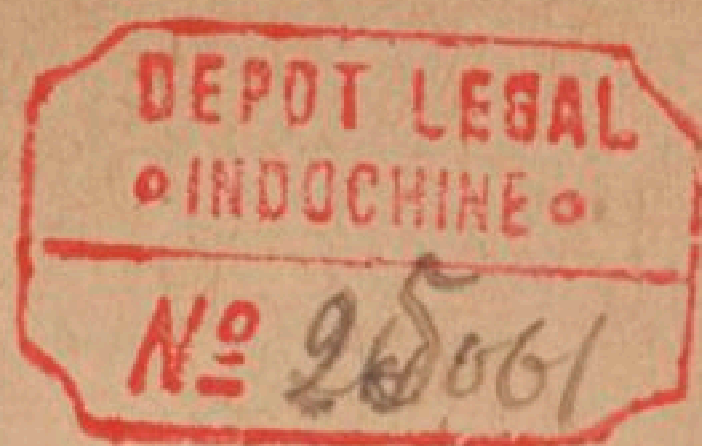
1938

Imp. Trung hoà, Hanoi

86

86

Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France



ĐƯỜNG RỖI LINH HỒN



16° Indoch.
86

ĐƯỜNG RỖI LINH HỒN

ÔNG THÁNH ALPHONSÔ

ĐÃ DỌN



DÒNG CHÚA CỨU THẾ

1938

Cum permissu superiorum

IMPRIMATUR:

✠ **Fr. THỊNH, Vic. Ap.**

Hanoi, le 2 Juillet 1938



ĐƯỜNG RỖI LINH-HỒN.

NHỮNG BÀI NGUYỆN NGẮM QUANH NĂM.

BÀI NGẮM THỨ NHẤT.

Suy về việc rỗi đời đời.

I

Việc hệ trọng nhất của ta ở đời này, là việc rỗi đời đời. Trong các việc khác, có việc nào quan hệ đến nỗi làm cho ta được hạnh phúc đời đời, hay phải khốn nạn đời đời ru ?

Quả thật, chỉ có hai cõi đời đời, mà tất nhiên ta sẽ phải đi vào một trong hai cõi đời đời ấy, nghĩa là : sẽ được rỗi đời đời, hay sẽ phải hư đi đời đời ; sẽ đáng

được hạnh phúc đời đời, hay sẽ bị khốn nạn đời đời; sẽ được thanh nhàn đời đời, hay sẽ bị trầm luân hoả ngục đời đời.

Lạy Chúa số phận tôi sẽ ra làm sao? Sẽ được rỗi đời đời? Hay sẽ phải hư đi đời đời? Tôi có thể được rỗi, mà cũng có thể hư đi. Nhưng nếu có thể hư đi, sao tôi không dốc lòng ăn ở thể nào để chắc được hạnh phúc đời đời?

Lạy Chúa Giêsu, Chúa đã chịu chết để cứu chuộc tôi. Thế mà, biết bao lần tôi đã làm cho tôi hư đi, vì bỏ mất Chúa là Đấng tốt lành, quí trọng vô cùng! Từ nay, xin đừng để cho tôi bỏ mất Chúa nữa.

II

Được kiện, tìm được việc làm, tậu được khu đất, đó là những việc người đời cho là to tát, quan hệ.

Có sao người ta cho những sự chày kíp sẽ qua đi là những sự to tát, quan hệ? Một ngày kia, của cải và hạnh phúc đời này tất sẽ tiêu duyệt đi hết cả: hoặc nó sẽ bỏ ta, hoặc ta phải bỏ nó. Vậy, chỉ nên cho việc có quan hệ đến cuộc đời đời

hạnh phúc, hay đời đời khốn nạn của ta là việc to tát, quan hệ thôi.

Lạy Chúa Giêsu, là Đấng Cứu chuộc tôi, xin Chúa đừng xua đuổi tôi khỏi nhan thánh Người, như tôi đáng phải chịu. Tôi xin thú thật, tôi là kẻ tội lỗi khốn nạn ; nhưng lạy Chúa nhân lành vô cùng, bây giờ tôi hết lòng đau đớn, phàn nàn vì đã vấp phạm đến Chúa. Từ xưa đến nay tôi đã khinh dể Chúa, nhưng bây giờ tôi kính mến Chúa hơn hết mọi sự. Từ rầy về sau, tôi chỉ xin kính mến một mình Chúa và nhận một mình Chúa làm của quí báu độc nhất cho lòng tôi. Xin Chúa hãy dủ lòng thương đứa tội lỗi đang sấp mình dưới chân Chúa mà ăn năn đau đớn, xấu hổ về các tội mình và ước ao kính mến Chúa. Than ôi, nếu trước kia, đang khi tôi mất nghĩa cùng Chúa, mà Chúa bắt phải chết, thì tôi ra sao bây giờ ? Lạy Chúa, vì Chúa đã xử nhân lành cùng tôi dường ấy, thì xin ban cho tôi được sức mạnh để tập nên lành, nên thánh một ngày một hơn.

III

Ta hãy suy hai điều chân thật này mà giục lòng tin, là : có hoả ngục vô cùng và thiên đàng đời đời, một ngày kia, ta sẽ phải nhận lấy một trong hai nơi ấy làm cơ nghiệp mình.

Ôi, lạy Chúa, tôi đã biết : bởi tội, tôi sẽ phải phạt khốn nạn đời đời, sao còn dám xúc phạm đến Chúa và giầy đạp ơn Chúa dưới chân nhiều lần dường ấy ? Tôi biết Chúa là Chúa tể và là Đấng Cứu chuộc tôi, sao dám bỏ Chúa cho được một chút khoái lạc đê hèn ? Lạy Chúa, tôi đau đớn, phiền muộn vì đã khinh dể Chúa như thế. Bây giờ tôi kính mến Chúa trên hết mọi sự và ước ao, từ nay, thà mất mọi sự còn hơn mất nghĩa cùng Chúa. Xin Chúa ban cho tôi được sức mạnh để giữ nghĩa cùng Chúa đến cùng.

Lạy Đức Bà Maria là Đấng tôi trông cậy, xin Mẹ cũng giúp sức cho tôi với nữa.



BÀI NGẮM THỨ HAI.

Suy về tội làm xỉ-nhục Đức Chúa Trời thể nào.

I

Thánh Phao-lồ nói cùng kẻ phạm tội rằng : *Khi anh em lỗi lề luật, thì làm xỉ nhục ố danh Chúa.* (ROM. II 23)

Thật vậy, khi kẻ phạm tội bắt đầu bàn với mình, xem có nên phạm tội hay không, thì có thể nói được : nó cầm lấy cân và tự hỏi mình : một đàng theo ơn Chúa ; một đàng ưng phạm tội, thì được lợi lộc nọ, sự khoái lạc kia, tôi nên theo đàng nào hơn ? Bàn luận xong, nó ưng theo chước cám dỗ ; thì ta phải nói thể nào về cách ăn ở thể ấy ? Kẻ ăn ở như thế, thì lấy sự khoái lạc hèn hạ, tục tằn làm trọng hơn ơn Chúa, vì, quả thật, tuy kẻ ấy không nói ra ngoài miệng, nhưng việc nó làm, tỏ ra nó lấy sự vui sướng đê hèn xác thịt làm hơn ơn Chúa.

Ôi! Lạy Chúa! biết bao lần tôi đã làm xỉ nhục Chúa như vậy! Quả thế, biết bao lần, tôi đã bỏ Chúa cho được làm thoả lòng sở-thích xấu xa của tôi!

II

Đức Chúa Giêsu than thở rằng: *Than ôi! chúng nó làm xỉ-nhục Tao vì một nắm lúa, một miếng bánh!* (EZÉCHIEL XIII. 19.)

Giả như kẻ có tội bỏ Đức Chúa Trời cho được vô số vàng bạc, trân châu, được một nước rộng rãi, giầu có, thì quả thực tệ lắm thay, vì Chúa còn trọng hơn mọi của cải, chức quyền, danh vọng đời này muôn vàn lần. Nhưng khi kẻ có tội phạm đến Chúa thì chúng đã đổi Người, để lấy gì? Há chẳng phải để lấy một chút hư-danh, một ít tiền bạc, một khoảnh đất, một sự vui sướng xác thịt, chưa nếm đã qua đi ru?

Ôi! Lạy Chúa, sao thường thường tôi cả dám khinh dể Chúa là Đấng thương yêu tôi dường ấy, cho được những sự

hèn hạ, hư không ? Nhưng, lạy Đấng-cứu chuộc tôi, xin Chúa lượng xét cho : Bây giờ tôi kính mến Chúa hơn hết mọi sự, mà bởi kính mến Chúa, cho nên lạy Chúa, tôi đau đớn vì bỏ Chúa hơn là mất mọi của cải và chính mạng sống tôi. Vậy xin Chúa dủ lòng thương tha thứ cho. Không khi nào tôi còn muốn thấy mình mất nghĩa cùng Chúa nữa. Lạy Chúa, nếu tôi còn vấp phạm đến Chúa, thì xin Người ban cho tôi chết đi còn hơn.

III

Có người nào, sự gì sánh ví cùng Đức Chúa Trời được ru? (Ps. xxxiv, 10)

Lạy Chúa, phải, có gì sánh được với Chúa là Đấng quí-báu vô-cùng ru ? Thế mà sao tôi bỏ Chúa, cho được theo đuổi những sự thoả-mãn khả-ố, và những ích-lợi khốn nạn bởi tội mà ra ? Lạy Chúa Giêsu là Đấng tôi trông cậy, máu thánh Chúa là sự hy-vọng của tôi. Chúa đã hứa nhậm lời những kẻ cầu xin Chúa; vậy tôi

cầu xin Chúa mà không phải xin những của phù-vân thế tục đâu, một xin ơn tha các tội tôi đã phạm, và chính là những tội tôi đang ăn năn hối hận như một đều xấu xa hơn hết ở đời. Xin Chúa ban cho tôi giữ nghĩa cùng Người cho đến chết ; chớ gì tôi được Chúa thương yêu ; chớ gì linh hồn tôi kính mến, say mê sự đẹp đẽ Chúa. Lạy Chúa, xin hãy nhậm lời tôi cầu xin ; hãy ban cho tôi kính mến Chúa liên mãi đời này và đời sau vô cùng ; lại Chúa muốn định cho tôi thể nào, mặc thánh ý Chúa.

Lạy Đức Chúa Giêsu là Chúa và là của quí báu độc-nhất của tôi, xin đừng để cho tôi lại bỏ mất Chúa nữa.

Lạy Đức Bà Maria Mẹ Chúa Trời, xin hãy nhậm lời tôi kêu van ; hãy cho tôi được thuộc về Chúa mãi mãi và Chúa nên sản-nghiệp quí hoá tôi. Amen.

BÀI NGẮM THỨ BA

Suy về Đức Chúa Trời nhịn kẻ có tội chừng nào.

I

Trong thế-giới có tìm được ai nhịn-nhục kẻ đồng bào, như Đức Chúa Trời đã nhịn-nhục ta, là loài tạo vật hèn hạ, khốn nạn của Người ru? Vì khi ta đã phạm đến Đức Chúa Trời nhiều lần dường ấy, thì không những Chúa lòng lành đã nhịn, không phạt, mà còn chờ đợi ta ăn năn trở lại.

Ôi! Lạy Chúa, nếu ai trong anh em tôi, nếu chính cha sinh ra tôi, đã phải chịu sự nhuốc nha tôi đã cả dám làm cho Chúa phải chịu mà chẳng sợ hãi gì kia, tất bao năm trời nay, cha, anh tôi không cho tôi nhìn mặt nữa. Nhưng, lạy Chúa, là Cha nhân lành hay thương xót, *Chúa không thế, dù tôi làm cực lòng Chúa, Chúa vẫn không xua đuổi tôi ra khỏi nhan thánh Người.* (Ps. L. 13)

II

Xưa, khi Đấng khôn ngoan than thở cùng Chúa, Người đã kêu lên rằng: *Lạy Chúa, Chúa thương yêu mọi người, vì Chúa làm được mọi sự; Chúa đã che giấu tội lỗi loài người, để ban cho chúng kịp ăn năn đền tội.* (SAGESSE XI, 24) Loài người giấu những đều xỉ nhục mình đã phải chịu: có kẻ giấu, vì lòng nhân đức, biết rằng: mình không có quyền báo thù; lại có kẻ giấu, vì biết mình không có sức mạnh đủ để mà báo thù.

Lạy Chúa, phần Chúa, Chúa có quyền báo thù loài người đã vấp phạm đến Chúa, là Đấng oai nghi vô cùng. Lại, nếu Chúa muốn làm cho kẻ có tội biết phép công bằng Chúa thẳng nhặt dường nào, thì không dễ bằng. Thế mà Chúa chẳng xử như vậy. Loài người khinh dể Chúa, và hứa cùng Chúa những đều rất tốt lành, nhưng vừa hứa xong lại lỗi ngay. Vậy mà Chúa làm thinh, như không biết, khác nào danh-dự

Chúa là sự tầm thường, không đáng quan tâm. Lạy Chúa, ấy Người đã thương xót tôi cách lạ lùng như thế. Lạy Chúa tốt lành vô cùng, vậy từ nay, không khi nào tôi dám khinh dể Chúa nữa ; không khi nào tôi dám trêu cơn thịnh-nộ Chúa nữa. Tôi còn đợi Chúa bỏ tôi phải khốn nạn, Chúa tuyên án phạt tôi, bấy giờ mới trở lại cùng Chúa sao ? Lạy Chúa, không ? Tôi phàn nàn đau đớn vì đã làm mất lòng Chúa nhiều lần ! Chớ gì, từ nay, tôi được chết đi cho xong còn hơn vấp phạm đến Chúa ! Chúa là Vua và là Chúa tôi, Người đã chịu chết để cứu-chuộc tôi; chỉ có một mình Chúa là thương yêu tôi thật, và chỉ một mình Chúa đáng tôi kính mến ; vậy tôi chỉ kính mến một mình Chúa thôi.

III

Hỡi linh hồn tôi, sao mày có thể ăn ở tệ bạc, càn dỡ cùng Chúa mày dường ấy ? Chính lúc mày đang vấp phạm đến Chúa, Chúa chẳng có thể đánh mày chết tươi và quăng mày xuống hoả-ngục ru ? Có thể

lắm, nhưng Chúa nhân-lành đã không phạt, lại còn chờ đợi mày ăn năn trở lại ; còn ban cho sống, và đổ xuống đầy dẫy mọi ơn cho mày; nhưng, mày tệ bạc thay, vì chính lúc Chúa yêu dấu mày quá bội dường ấy, mày đã chẳng tỏ lòng biết ơn, trả nghĩa, lại còn cứ vấp phạm đến Người luôn mãi.

Ôi, lạy Chúa, là Chúa tôi, quả thật Chúa đã thương xót chờ đợi tôi như thế ! Tôi cảm ơn Chúa và hối hận đã phạm đến Người, tôi kính mến Chúa. Lẽ ra tôi đã phải sa hoả ngục, chẳng còn được ăn năn tội và kính mến Chúa nữa. Nhưng bây giờ tôi còn có thể ; vậy tôi xin phàn nàn đau đớn; lạy Chúa tốt lành vô-cùng, vâng, tôi hết lòng phàn nàn vì đã phạm đến Chúa và xin kính mến Chúa trên hết mọi sự, kính mến Chúa hơn yêu chính mình tôi. Xin tha tội cho tôi và ban cho tôi, từ nay, chỉ kính mến một mình Chúa là Đấng đã yêu dấu tôi dường ấy. Lạy Chúa là Đấng đã chịu chết mà cứu lấy tôi, chớ gì tôi chỉ sống để kính mến một mình Chúa.

Nhờ công nghiệp Chúa chịu nạn chịu chết, tôi trông Chúa sẽ ban hết mọi ơn tôi cầu xin.

Lạy Đức Bà Maria, Mẹ Chúa Trời, xin giúp đỡ và cầu cho tôi với.



BÀI NGẮM THỨ TƯ.

Suy về mọi người đều phải chết.

I

Mọi người đều phải chết! Ôi, lời sợ hãi thay! Phải chết: đó là án nhất-định. Thánh Phao-lồ dạy rằng: *Đã có án định cho hết mọi người phải chết một lần* (HÉBREUX IX, 27)

Vậy ta là người, nên thế nào cũng phải chết. Thánh Cypriano rằng: « Mỗi người chúng ta, vừa mới sinh ra, đã có một cái dây buộc vào cổ, và mỗi một bước trong cuộc đời, ấy là đến gần cột treo mình một bước; cái cột ấy tức là bệnh tật sẽ làm cho ta chết!» Vậy kẻ đối mình không phải chết, thì dại dột lắm thay! Phải, một kẻ nghèo

nàn có thể hy-vọng dựng cơ nghiệp lớn; một tên ngu dân có thể nhảy lên ngôi thiên-tử; nhưng hỏi: ai dám bảo mình không phải chết? Người thì chết già, kẻ thì vừa lọt lòng ra đã chết. Nhưng dù già, dù trẻ, kết cục lại, cũng phải chết.

Vậy: một sự chờ đợi tôi, là ngày kia tôi cũng sẽ phải chết và phải bước vào cõi đời đời. Nhưng có hai cõi đời đời, tôi sẽ vào cõi nào, sẽ vào cõi đời đời hạnh phúc, hay vào cõi đời đời khốn nạn? Lạy Đức Chúa Giêsu là Đấng cứu chuộc tôi, xin cứu lấy tôi cùng.

II

Những kẻ sinh ra đầu thế kỷ trước, mấy kẻ còn sống đến giờ? Dù những vị đế vương oanh-liệt, nhất thế-giới cũng phải chết. Mà rồi cũng chẳng mấy ai nhớ đến. Chúng ta có chạy lại chỗ lăng tẩm các vị vương tướng ấy, cũng chỉ thấy còn lại một nắm xương tàn.

Ôi, lạy Chúa, xin ban cho tôi ngày càng thêm hiểu rõ: những kẻ ham mê của cải

thế-tục và bỏ Chúa cho được những của phù vân ấy, thì điên cuồng, khờ dại chừng nào! Nhưng than ôi! Chính tôi điên cuồng, dồ dại như thế đó. Bây giờ tôi giận ghét mình tôi quá và cảm ơn Chúa vô ngần, vì đã thương mở mắt cho tôi nhìn thấy sự khờ dại của tôi !

III

Hỡi độc giả quí yêu ! Một trăm năm sau đây, anh em là kẻ đang đọc sách này, và cha là người soạn ra sách ấy không còn được vào sổ những kẻ sống trên mặt đất này nữa. Nhưng anh em cũng như cha, một mai hết thảy chúng ta đều sẽ bước vào cõi đời đời; đối với anh em cũng như đối với cha, sẽ có một ngày, một giờ, một lúc là ngày, là giờ, là lúc sau cùng cho chúng ta. Ngày ấy, giờ ấy, lúc ấy, Đức Chúa Trời đã định rồi !

Thế mà cớ sao ta chẳng lo kính mến Đức Chúa Trời là Đấng ta sẽ phải đến trước mặt Người ?

Than ôi ! Tôi sẽ chết thể nào ? Lạy

Chúa Giêsu là Đấng phán xét tôi, một mai, tôi sẽ phải đến trước toà phán xét Chúa, mà thưa lại về cách tôi đã ăn ở, và các việc tôi đã làm trót đời, bấy giờ tôi sẽ ra làm sao? Vậy trước khi nhất định ban cho tôi được hưởng phúc thanh nhàn, hay bị luận phạt đời đời trong hoả ngục, xin Chúa hãy ban ơn tha thứ cho tôi. Lạy Chúa nhân lành vô cùng, tôi phàn nàn vì đã khinh dể Chúa. Từ xưa đến nay, tôi đã không kính mến Chúa, nhưng bây giờ tôi kính mến Chúa hết lòng. Xin hãy ban ơn bền đỗ cho tôi.

Lạy Đức Bà Maria là đấng bênh vực che chở kẻ có tội, xin thương tôi cùng!



BÀI NGẮM THỨ NĂM.

Chết ấy là bỏ hết mọi sự.

I

Ngày hủy-duyệt đã gần (DEUTÉRONOME XXXII 35). Ngày nào sách Thánh gọi *là ngày hủy diệt?* Ấy là ngày chết. Phải

lắm, khi chết, thì ta phải bỏ hết mọi sự minh có khi còn sống. Bỏ chức quyền, danh vọng, bằng hữu, của cải, cơ nghiệp. Tóm lại, bỏ hết mọi sự.

Như vậy, dù có được cả vũ-trụ, mà khi nằm cứng trên giường chết, phải lìa bỏ hết mọi sự không mang theo tí gì, nào có ích gì ru ? Một hôm, thánh Ignaxiô nói truyện với thánh Phanxicô Xavier mà Chúa đã dùng cuộc đàm đạo ấy làm cho thánh Phanxicô nên tông đồ nước Ấn-độ, thánh Ignaxiô đã nói rằng : Có vị danh vương, đại tướng nào ly trần rồi, mà còn đem theo được một manh áo, một sợi long-cổn làm biểu hiệu chức cao, quyền trọng của mình chăng ? Có ai giầu có phú quí, đến đâu mà sau khi chết, có thể đem vàng bạc, trân châu, con ăn, đầy tớ đi với mình chăng ?

Không ! Chết ấy là hết. Chỉ còn linh hồn; linh hồn phải vào cõi đời đời. Mà không có gì khác, chỉ có việc lành phúc đức và tội lỗi đi theo linh hồn thôi.

Ôi ! Nào đâu những việc lành phúc đức

tôi có thể đem làm kẻ hộ vệ cho tôi trước toà Chúa phán xét ? Khốn nạn cho tôi, vì trót đời đã phạm muôn vàn tội lỗi và bởi đó đáng sa hoả ngục đời đời !

II

Khi người ta sinh ra, thì mỗi người một số phận. Kẻ giầu, người nghèo ; kẻ sang, người hèn. Nhưng một sớm, một muộn, sự chết sẽ đến và làm cho mọi người đều hoàn toàn bằng nhau cả.

Anh em hãy đến nghĩa địa, hãy nhìn xem những cái tử-thi kia. Hãy tìm xem cái xác ông chủ và đầy tớ, cái xác vua chúa và dân sự có khác nhau chăng ? Không ! cái chết nó đã phá tan giai-cấp, chức quyền và như lời nhà đại thi sĩ Horace nói : cái chết nó đã cho tên ngu dân dắt trâu, vác cày, cũng bình đẳng với vị thiên-tử cầm phủ-việt, ngự trên ngai vàng, bệ ngọc.

Ôi, lạy Chúa, mặc cho kẻ khác theo tìm của cải và thế gian; phần tôi, không ước ao của cải gì hết, chỉ ước ao được nghĩa

cùng Chúa. Lạy Chúa, chính Người là kho tàng quí báu độc nhất của tôi ở đời này, và đời sau vô cùng.

III

Tóm lại, ở đời này, không có loài nào, sự gì là không tiêu-duyệt. Sự giầu có, nỗi khốn nạn đều qua đi; danh tước, nhục nhã cũng qua đi; vui sướng, đau phiền rồi cũng qua đi như thế.

Kẻ được hạnh phúc trong giờ chết, không phải là kẻ trót đời giầu có, danh giá, ăn uống chơi bời, trái lại chính là kẻ vui lòng chịu nghèo khổ, chịu khinh dể và đau đớn. Trong giờ chết, không phải những của cải, hạnh phúc vật chất yên ủi lòng ta đâu; mà chỉ việc lành phúc đức và những nỗi đau đớn, phiền cực đã chịu vì Chúa mới yên ủi ta thôi.

Lạy Chúa Giêsu! trước khi sự chết cất tôi khỏi thế gian này, thì xin ban cho tôi được bỏ thế gian cho dứt; nhưng Chúa biết tôi yếu đuối chừng nào; vậy xin ban ơn giúp sức cho tôi. Xin đừng để cho tôi lại

ăn ở bất nghĩa cùng Chúa, như xưa nay nữa. Lạy Chúa rất đáng kính mến, tôi phàn nàn đau đớn, vì đã khinh dể Chúa nhiều lần dường ấy. Bây giờ tôi kính mến Chúa, lấy Chúa làm hơn hết mọi của cải, chức quyền thế-gian và thà chết nghìn lần, còn hơn mất nghĩa cùng Chúa. Hoả ngục đang dỗ dành và hằng dỗ dành tôi; xin Chúa hãy thương, đừng bỏ tôi. Đừng để tôi lại mất nghĩa cùng Chúa.

Lạy Đức Bà Maria là Đấng tôi trông cậy, xin cầu cùng Chúa ban ơn bền đỗ cho tôi!

BÀI NGẮM THỨ SÁU.

I

Suy ngắm về cái tư-tưởng lớn lao cuộc đời-đời.

Xưa thánh Augustinô nghĩ đến cuộc đời đời, thì kêu lên rằng: « Ôi, cái quan niệm lớn lao thay! »

Cớ sao nhiều đấng tu hành trót đời ở trong rừng sâu, núi thẳm? Cớ sao nhiều

giáo hữu, và chính ngay các vua chúa, hoàng hậu cũng bỏ thế gian gửi thân vào chốn viện-tu khổ hạnh? Cớ sao nhiều thánh tử-vì-đạo đã vui lòng chịu hết mọi giống hình khổ? Đó là vì các đấng tưởng nhớ cuộc đời đời, nghĩa là cuộc đời đời hạnh phúc trên thiên đàng phải lo cho đáng được, và cuộc đời đời khốn nạn trong hoả ngục phải lo tránh khỏi.

Đấng đáng kính Gioan d'Avila, giảng có một câu rất vắn tắt này, mà đã khiến cho một người đàn bà kia ăn năn trở lại. Người rằng: « Hỡi bà, bà hãy nhớ hai tiếng này: *Đời đời, vô cùng!* »

Có đấng khổ-tu vào nằm trong quan tài để luôn luôn nhớ đến cuộc đời đời và hằng kêu lên: *Ôi, đời đời! đời đời!*

Lạy Chúa, biết bao lần tôi đã đáng sa hoả ngục đời đời! Chớ gì tôi đã không vấp phạm đến Chúa bao giờ! Xin ban cho tôi ăn năn đau đớn các tội đã phạm, và dủ lòng thương tôi cùng.

II

Chính đấng đáng kính Gioan d'Avila cũng nói : « Kẻ tin có thiên đàng, hoả ngục đời đời mà chẳng tập nên lành nên thánh, thì thật nó đáng bị rốt vào nhà chứa người điên ! »

Khi người nào xây nhà, tất muốn xây cho thuận tiện, cao ráo, đẹp đẽ. Mà muốn được như vậy, thì dầu khó nhọc đến đâu, cũng không quản. Người ấy nói : « Phải, tôi nhọc mệt hôm nay, nhưng tôi muốn một mai sẽ được dưỡng lão ở đây! Thế vậy, đối với nhà sẽ ở đời đời người ấy sẽ làm gì ?

Khi chúng ta bước vào cõi đời đời, thì không phải là lo ở nhà đẹp đẽ, thuận tiện ít hay nhiều. Trái lại, điều phải lo, là lo nhà chúng ta ở thể nào : có phải đền đài vui sướng, hay vực sâu khốn nạn, và ở đó bao lâu? Vậy không phải ở đó bốn mươi năm, năm mươi năm ; bèn là bao lâu còn Đức Chúa Trời, thì bấy lâu còn phải ở lại đấy.

Các thánh trót đời những đánh tội, đọc kinh cầu nguyện, làm việc lành phúc đức, mà vẫn còn cho là chưa lo việc đời đời đủ. Vậy ta đã làm gì?

Ôi, lạy Chúa, bấy nhiêu năm giời trong đời tôi đã qua đi: Tôi đã đến gần cõi chết; mà từ xưa đến nay đã làm được việc gì cho Chúa chưa? Lạy Chúa, xin hãy soi sáng lòng tôi: hãy ban cho tôi sức mạnh dùng những ngày giờ còn sống để chỉ lo làm tôi thờ phượng Chúa. Từ xưa đến giờ, tôi chỉ những vấp phạm đến Chúa. Nhưng từ nay, tôi ước ao chỉ một lòng kính mến Chúa.

III

Thánh Phao-lồ nói: « *Anh em hãy run sợ mà lo việc rỗi linh hồn!* » (PHIL. II 12).

Ta muốn rỗi linh hồn, thì phải lo sợ kẻo chính mình làm cho mình bị phạt; nhưng sợ là sợ tội, chứ không phải sợ hoả ngục: vì chỉ tội mới làm cho ta phải sa hoả ngục.

Sợ tội, tức là tránh những dịp nguy hiểm, năng chạy lại cùng Chúa, dùng những phương-sách thần - hiệu để giữ nghĩa cùng Chúa. Làm như thế, ấy là cứu linh hồn mình. Không làm như thế, ấy là làm hư linh hồn mình.

Vậy ta phải quan tâm về lời thánh Bernarđô dạy sau này : « Khi cuộc đời đời đã nguy ngập, thì cần phải dùng mọi phương-thế mà tránh cái nạn gớm ghê ấy ! »

Ôi ! lạy Đấng Cứu chuộc, chính Máu thánh Chúa đã làm cho tôi vững vàng trông cậy. Tội lỗi đã làm cho tôi hư đi. Nhưng, nếu tôi phàn nàn đau đớn vì đã vấp phạm đến Chúa, tất Người sẽ vui lòng tha thứ cho. Lạy Chúa nhân lành vô-cùng, vậy tôi phàn nàn, phàn nàn hết lòng, vì đã phạm muôn vàn tội lỗi, mất lòng Chúa.

Ôi, lạy Chúa cao sang, quí hoá vô-cùng, tôi kính mến Chúa hơn hết mọi của cải đời này. Tôi biết rõ Chúa muốn cho tôi được rỗi linh hồn. Phần tôi, cũng chỉ ước ao được rỗi để kính mến Chúa đời đời,

Lạy Đức Bà Maria, Mẹ Chúa Trời, xin cầu cho tôi cùng.



BÀI NGẮM THỨ BẢY.

Ngắm về sự chết Chúa Giê-su.

I

Thế nào! Đấng Tạo-hoá, là Chúa cao-cả vạn vật, đã chịu chết cho ta, là loài tạo vật hèn hạ Người đã dựng nên ru? Cứ trí khôn loài người, thì ai tin được việc lạ lùng ấy?

Nhưng đức tin dạy cho biết. Vậy ta phải tin. Quả thế, công-đồng thánh Nicea buộc ta phải tin: *Đức Chúa Giêsu là Con Đức Chúa Trời và là Chúa chúng ta, Người đã chịu đóng đanh trên cây Thánh-giá vì ta; để cứu linh hồn ta, thì Người đã chịu nạn, chịu chết và chịu táng trong mồ.*

Nếu quả thật, mà chắc thật Chúa đã chịu chết vì lòng yêu dấu loài người ta, thì có ai trong loài người tin sự mầu

nhiệm âu-yếm cả thể ấy, mà chẳng kính mến Chúa ru? Than ôi! thế mà thấy không biết bao nhiêu kẻ vô-ân tệ bạc mà kể! Lạy Chúa Cứu chuộc, chính tôi này cũng là một đứa vong ân, bội-nghĩa. Vì chẳng những tôi đã không kính mến Chúa, bao lần lại cả dám khinh dể ơn thánh và lòng Chúa thương yêu nữa, để tìm những sự vui chơi khốn nạn, những sự khoái-lạc độc-địa.

II

Lạy Chúa rất đáng kính mến, tôi biết rõ: Chúa đã chịu nạn, chịu chết cho tôi. Vậy mà từ xưa đến nay, tôi đã ăn ở tệ-bạc cùng Chúa và biết bao lần đã cả dám nội-công nộp Chúa?

Sao tôi dám ăn ở tệ bạc như vậy? Nhưng, lạy Chúa Cứu chuộc, Chúa đã bỏ trời xuống thế gian cốt để lôi kéo tôi khỏi vực-thẳm sự chết; vì có lời rằng: *Phải, Con Người đã đến để cứu lấy giống đã hư đi* (MATH. XVIII, 11). Vậy, dù

tôi vô ơn, bội nghĩa cùng Chúa, cũng trông Chúa tha thứ cho.

Lạy Chúa Giêsu! tôi cả dám hy-vọng Chúa sẽ đoái thương tha-thứ các tội lỗi tôi đã phạm mất lòng Chúa, và sở dĩ Chúa tha thứ, là vì Chúa đã chịu nạn, chịu chết cho tôi trên núi Calavariô. Vậy, chớ gì mỗi khi tôi tưởng nhớ đến các tội lỗi đã phạm mất lòng Chúa và lòng Chúa thương yêu tôi vô cùng, tôi được chết đi vì đau đớn và kính mến Chúa. Từ nay tôi phải làm gì? Lạy Chúa Giêsu, xin chính Người hãy dạy cho biết, tôi phải làm gì để đền bù lại tội bất-nhân của tôi! Xin ban cho tôi luôn luôn nhớ Chúa đã phải chết cay đắng chừng nào vì tôi, để sự hồi-tưởng ấy khiến tôi kính mến Chúa và giữ tôi khỏi vấp phạm đến Người nữa.

III

Chúa đã chịu chết cho tôi, sao tôi đã không kính mến Chúa, lại còn đem lòng yêu chuộng loài nọ, vật kia?

Ôi! lạy Chúa Giêsu là Đấng yêu dấu

tôi vô cùng, bây giờ tôi chỉ ước ao kính mến một mình Chúa. Thật, Chúa còn thể làm gì hơn nữa để bắt tôi dâng cả lòng kính mến cho Chúa ru ? Cứ như tội lỗi tôi, thì thật ép Chúa đuổi tôi ra khỏi mặt Người. Nhưng tôi thấy rõ : Chúa chưa nỡ bỏ tôi, Chúa còn đoái xem tôi bằng con mắt nhân từ thương xót. Tôi biết rõ : Chúa hằng dùng mọi cách, để giục tôi kính mến Chúa. Vậy tôi không dám chống cưỡng cùng Chúa nữa. Lạy Chúa quí hoá vô cùng, tôi xin kính mến Chúa. Lạy Chúa là Đấng đã chịu chết cho tôi, tôi kính mến Chúa. Quả thật, tôi có kính mến Chúa, nhưng kính mến ít quá; vậy xin ban cho tôi được kính mến Người hơn. Lạy Chúa Cứu chuộc tôi, là Đấng tôi kính mến, là toàn cơ nghiệp tôi, xin ban cho tôi từ bỏ mọi sự và quên mọi loài, mọi vật, để chỉ lo lắng một việc, là kính mến Chúa và làm trọn thánh ý Người.

Lạy Đức Bà Maria là Đấng tôi trông cậy, xin Mẹ cầu bầu cùng Chúa Giêsu Con Mẹ cho tôi.

BÀI NGẮM THỨ TÁM.

Suy về sự chớ lạm-dụng lòng Chúa hay thương.

I

Muốn lừa dối và làm cho người ta hư đi đời đời, thì ma quỉ hằng dùng hai mưu chước này.

Sau khi người ta đã phạm tội rồi, thì ma quỉ ra sức làm cho ngã lòng; nó bày giãi phép công bằng nghiêm nhặt Chúa ra trước mặt người ta.

Trước khi phạm tội, và muốn giục người ta phạm tội, thì nó bảo rằng: Chúa hay thương xót vô cùng, hằng sẵn lòng tha thứ luôn luôn. Cái mưu thứ hai này đắc lực hơn mưu trước, vì lòng trông cậy ơn tha thứ đã làm cho nhiều người hư đi hơn lòng sợ phán xét.

Chúa hay thương xót: Đó là lời những kẻ cố ý theo đàng tội lỗi đã nói và vẫn thường nói, khi có ai khuyên những kẻ ấy đừng phạm tội nữa.

Thật, Chúa hay thương xót. Nhưng phải nhớ lời Thánh trinh nữ đã hát trong kinh ca vịnh rằng: *Chúa chỉ thương xót những kẻ dái-sợ Người*, nghĩa là Chúa chỉ thương xót những kẻ không dám phạm đến Người, chứ không thương những kẻ vấp phạm đến Người, vì những kẻ này trông cậy lòng lành Chúa, cốt để xin ơn tha thứ, thì thật lạm dụng lòng Chúa.

Lạy Chúa, tôi cảm ơn Chúa, vì đã thương soi sáng lòng tôi lúc này; và cảm tạ Chúa, vì đã nhịn nhục tôi ngần ấy. Than ôi! chính tôi cũng như lắm kẻ khác, đã dám ỷ nại lòng Chúa hay thương xót, mà càng vấp phạm đến Người nhiều hơn.

II

Quả thật Chúa hay thương xót. Không thể hồ nghi. Nhưng Người cũng rất công-bình. Kẻ có tội ước ao cho Chúa cứ tỏ lòng nhân từ thương xót, đừng khi nào tỏ mặt nghiêm khắc thịnh nộ.

Nhưng muốn cho Chúa chỉ tha thứ,

mà không luận-phạt bao giờ, là điều không thể được, vì như thế, tức là trái phép công-bình của Người.

Nếu Đức Chúa Trời nhịn những kẻ có tội cả-dám cậy lòng nhân từ hay thương xót Chúa mà phạm đến Người hơn nữa, thì như lời khôn ngoan đấng đáng kính Gioan d'Avila đã nói: Chúa không còn thương nữa đâu, Người sắp thi hành án phạt nghiêm-khắc đó. Đối với những kẻ vô-ân bội-bạc, Chúa chỉ còn có một việc phải làm là luận phạt nó thôi. Trước hết Người còn nhịn, nhưng sau cùng, nếu nó không hối-cải, tất Người sẽ thịnh nộ và nghiêm phạt.

Lạy Chúa rất đáng kính mến, tôi biết thật: tôi đáng Chúa phạt lắm; vì nếu Chúa cứ chiếu tội mà phạt, thì tôi đã phải sa hoả ngục tự bao giờ rồi, hay ít nữa lòng tôi ra cứng chẳng xem sao những lời Chúa đe loi và cứ cố tình đi đàng tội lỗi. Nhưng, bây giờ tôi muốn ăn năn trở lại, không muốn vấp phạm đến Chúa nữa, và hết lòng phàn nàn đau đớn về những tội đã

phạm mất lòng Chúa. Tự nay, tôi ước ao kính mến Chúa; tôi phải kính mến Chúa hơn hết mọi người, vì Chúa đã thương yêu tôi hơn những kẻ ấy.

III

Thánh Phao-lồ nói: *Ta chớ nhạo báng Đức Chúa Trời.* (GAL. VI 7).
Vậy ta chỉ ước ao sống ở đời này để vấp phạm đến Chúa, rồi lại khẳng-khái đòi một chỗ cùng các thánh trên thiên-đàng, thế chẳng phải thật là nhạo báng Đức Chúa Trời ru?

Thánh Tông đồ lại nói: *Gieo giống nào thì gặt giống ấy.* (GAL. 8.) Kẻ gieo việc lành phúc đức, sẽ được gặt ân thưởng; mà kẻ gieo tội lỗi, tất sẽ phải gặt lấy hình phạt khốn nạn.

Những kẻ trông cậy Đức Chúa Trời sẽ tha thứ, rồi cứ phạm tội, thì lòng hy-vọng ấy, Chúa ghét vô cùng. Vì như lời ông Job nói: *Lòng hy-vọng của các chúng chỉ trêu cơn thịnh nộ Đức Chúa Trời.* (JOB XI 20.) Như vậy, kẻ lạm-dụng ơn

tha thứ chẳng phải chỉ khiến Chúa phải mau mau giơ tay mà oán phạt các chúng ư? Một ông vua có lòng thương dân, nhưng dân chỉ lạm-dụng lòng từ thiện của ngài mà làm loạn, tất ngài thịnh nộ, mà sát phạt. Đức Chúa Trời cũng phải xử với ta như thế.

Lạy Chúa Giêsu, tôi cũng ăn ở cùng Chúa như những đứa vô ơn, phản nghịch kia. Quả vậy, Chúa đã xử cùng tôi rất nhân-hậu mà tôi chẳng xem sao thánh ý Người. Tôi xin thú-nhận cách ăn ở vô ơn bạc nghĩa ấy và hết lòng gớm ghét các tội đã phạm. Bây giờ tôi ước ao kính mến Chúa hơn chính mình tôi, và không hề bao giờ còn muốn làm cực lòng Chúa, dù một điều nhỏ mọn cũng không! Nếu tôi lại còn phạm một tội trọng mất lòng Chúa, thì khốn nạn chừng nào! Lạy Chúa Giêsu! Xin đừng để cho tôi lại phạm đến Người; thà cho tôi chết thì còn hơn.

Lạy Đức Bà Maria là Mẹ ban ơn trông cậy, xin hãy giúp tôi cùng.

BÀI NGẮM THỨ CHÍN.

Ngắm về cuộc đời ta qua mau như giấc mộng.

I

Hạnh phúc ta hưởng ở đời này là gì? Vua David trả lời rằng: Là một giấc mộng, bừng tỉnh dậy, liền thấy mình tay không.

Quả vậy, đến giờ chết, thì vinh-hoa, phú quí, chức quyền, đối với người ta, chỉ là hình-ảnh giả-dối mang-máng nhìn trong giấc mộng. Bừng tỉnh dậy, thế là tan giấc mộng. Mà giấc mộng tan, thì cái vận-mệnh rực rỡ làm cho trí tưởng tượng khoái-trá, cũng cùng với giấc mộng mà tan đi.

Một người kia đã hiểu rõ của cải đời này là phù vân giả trá thế nào thì đã viết trên một cái sọ người chết mấy lời vắn tắt này: « Đây chính là chỗ mọi sự đời này đều mất cái vẻ sán-lạn mĩ-miều ». Lời đó thật chí lý thay!

Quả thế, nếu ta nhờ tia sáng sự chết mà nhìn xét những sự vui sướng và của cải đời này, lẽ nào chẳng phải cho là hèn hạ phù-phiếm ru? Mà đã hèn hạ, phù-phiếm, tất không bao lâu ta sẽ phải từ bỏ, thế sao có thể ham mê cho được?

Ôi! lạy Chúa! biết bao lần tôi đã khinh dể ơn Chúa, cho được những hạnh-phúc đê hèn, thế-tục? Từ nay tôi chỉ tưởng nhớ một việc là kính mến và làm tôi một mình Chúa thôi. Xin Chúa hãy cứu giúp, phù hộ cho tôi luôn mãi.

II

« Quyền cao, chức trọng ở đời là thế!» Đó là nhời thánh Phanxicô đê Borgia kêu lên, khi người nhìn xem tử-thi bà Hoàng-hậu Isabella băng-hà giữa tuổi xuân-hoa phơi phới. Cái hình tượng ấy khiến thánh Phanxicô phải suy nghĩ. Suy nghĩ xong, người liền quyết bỏ cõi-tục và hiến toàn thân cho Chúa. Người nói: « Tôi muốn, và ước ao làm tôi một Chúa mà không bao giờ phải khóc vì mất Người.»

Vậy ta phải gỡ mình cho khỏi những sự thế-gian, trước khi cái chết xồng-xộc chạy đến mà cướp lấy những sự ấy trốc tay. Vì yêu chuộng thế-gian hay lừa dối và ta sẽ phải lìa bỏ, thì phải mất linh hồn khốn nạn ; thế mà ta vẫn còn yêu chuộng nó, thì điên-cuồng biết bao ! Một ngày kia, có lẽ không mấy chốc nữa ngày ấy sẽ đến, ta sẽ nghe lời oai nghi này : *Hỡi linh hồn có đạo kia, mày hãy ra khỏi thế-gian này.*

Lạy Chúa Giêsu, chớ gì từ xưa đến nay tôi đã kính mến Chúa mãi mãi ! Vậy bao nhiêu lần tôi vấp phạm đến Chúa, nào có được ích gì bởi đấy ru ? Bây giờ xin Chúa dạy cho biết tôi phải làm gì cho được đền bù lại cách tôi đã ăn ở trước ; tôi xin vâng lời Chúa mọi đàng. Xin hãy khứng nhận tấm lòng kính mến của kẻ tội lỗi này ; vì nó đã ăn năn đau đớn và kính mến Người hơn yêu chính mình, lại cúi đầu xin Người thương xót.

III

Anh em phải suy : anh em không có sống ở đời này mãi đâu. Nơi anh em đang ở, một ngày kia anh em sẽ phải bỏ. Nhà anh em đang ở, một mai anh em sẽ phải ra khỏi đấy, mà không trở về bao giờ nữa. Phòng anh em đang ở, xưa kia nhiều kẻ khác đã ở, như tổ tiên, cha mẹ, anh em v.v... Giường anh em đang nằm, xưa những kẻ ấy đã nằm. Hỏi rằng bây giờ, những người ấy ở đâu ? Đã vào cõi đời đời rồi. Cõi đời đời ấy, sớm muộn, một ngày kia anh em cũng sẽ phải vào.

Lạy Chúa cao trọng vô cùng, xin ban cho tôi hiểu biết : khinh dể Chúa là tội càn dỡ táo bạo chừng nào ; và được khóc lóc vì đã ăn ở vô ơn bạc nghĩa cùng Chúa như tôi đáng phải khóc. Ôi ! chớ gì trước khi vấp phạm đến Chúa lần đầu hết, tôi được chết đi cho xong ! Vậy xin Chúa ban cho tôi đừng phụ tấm lòng thương yêu của Người lâu nữa. Lạy Đấng Cứu chuộc rất đáng kính mến, tôi kính mến Chúa

hơn hết mọi sự, và ước ao kính mến Người đến chết. Xin Chúa ban ơn giúp cho, vì tôi yếu đuối mọi bề.

Lạy Đức Bà Maria Mẹ Chúa Trời, xin hãy cầu bầu cùng Chúa cho tôi.



BÀI NGẮM THỨ MƯỜI.

Tội là sự khinh dể Đức Chúa Trời

I

Tao đã nuôi nấng dạy dỗ các con cái Tao, nhưng chúng đã khinh dể Tao (ISAIE-I-2). Chúa đã than thở như vậy. Xét đó ta biết: Khi ta phạm tội, thì khinh dể Chúa oai nghi dường nào.

Vậy Chúa kẻ có tội cả dám vấp phạm đến là Đấng nào ?

Ấy là Đấng Tạo thành thiên địa vạn vật, là Đấng phép tắc vô cùng, là Chúa cao trọng, đến nỗi, các thiên thần dù sáng láng, đẹp đẽ lạ lùng, sánh với Người cũng như không.

Nếu vậy, loài người sánh cùng Chúa, thì là gì? Há chẳng phải như tiên tri Isaïa nói : *Chỉ như giọt nước, hạt cát thôi ư?* Đấng tiên tri lại thêm rằng: *Hết mọi loài tạo vật, hết các dân tộc trên mặt địa cầu hợp lại, sánh với Chúa oai-nghi vô-cùng, cũng như không vậy.* (ISAIE XL 16)

Lạy Chúa, này tôi là kẻ càn dỡ; nhiều lần đã cả dám khinh dể Chúa là Đấng oai nghi vô cùng, tôi sấp mình dưới chân Chúa. Chúa oai-nghi vô-cùng và cũng hay thương xót vô-cùng. Lạy Chúa, tôi kính mến Chúa, mà bởi kính mến, nên tôi phàn nàn đau đớn vì đã xúc phạm đến Chúa. Xin Chúa hãy thương tôi.

Lạy Chúa, tôi là vật gì mà cả dám khinh dể Chúa? Tôi chẳng phải là con sâu đất hèn hạ, tự mình không thể làm được việc gì, và mọi sự tôi có, là bởi Chúa ban cho cả ru?

Ôi! lạy Chúa là Đấng ân-nhân tôi, tôi tuyệt nhiên không có một chút gì : Linh hồn, thân thể, trí khôn, sức khoẻ và những

ơn phần xác tôi được, là bởi lòng lành Chúa ban cho cả. Thế mà tôi đã dùng hết mọi ơn lành ấy để vấp phạm đến Chúa. Tệ bạc hơn nữa, là chính lúc, lẽ ra tôi phải sa hoả ngục đời đời, vì những tội đã phạm, mà Chúa còn thương để cho kịp ăn năn trở lại, thì phải ăn năn trở lại ngay mới phải. Ai ngờ đã không ăn năn trở lại, lại còn cứ quyết chí vấp phạm đến Chúa mãi.

Ôi! lạy Chúa Cứu chuộc, sao Chúa nhịn tôi quá như thế? Tôi là đứa khốn nạn, vì biết bao đêm tôi sống, mà chẳng được nghĩa cùng Chúa. Nhưng đã rõ: Chúa không muốn cho tôi ngã lòng; vậy, tôi trông cậy, nhờ bởi cuộc tử nạn Chúa, tôi sẽ được nên người mới, ăn ở đẹp lòng Chúa. Lạy Chúa, xin đừng để Máu cực châu báu Chúa đã đổ ra cách đau đớn, khốn cực dường ấy, nên vô ích cho tôi!

II

Ôi! Tôi đã làm gì mà đền ơn Chúa? Lạy Chúa Cứu chuộc! Chúa yêu dấu linh

hồn tôi quá, đến nỗi Chúa đã đổ hết Máu mình ra, để nó khỏi hư mất đời đời. Phần tôi, vì khinh dể ơn thánh và lòng Chúa thương yêu, để theo ý riêng, theo tình cảm, và được một chút khoái lạc đê hèn, nên đã mất linh hồn. Thật, nếu đức tin không dạy cho biết: Chúa hằng sẵn lòng tha thứ cho kẻ có tội muốn ăn năn trở lại, thì tôi không dám xin ơn tha thứ nữa.

Lạy Chúa Cứu chuộc, vậy tôi xin hôn các thương-tích Chúa; nhân danh các thương-tích ấy, tôi nài xin Chúa hãy quên những sự xỉ nhục tôi đã làm cho Chúa phải chịu. Chúa đã phán : *Nếu kẻ có tội ăn năn, hối cải, thì Tao sẽ quên hết các tội lỗi nó đã phạm.* Lạy Chúa cao cả, vậy tôi phàn nàn trên hết mọi sự, vì đã vấp phạm đến Chúa. Xin Chúa hãy tha thứ cho tôi như lời Người đã phán hứa, xin hãy tha cho tôi hết cả và tha ngay. Vì bây giờ tôi kính mến Chúa hơn yêu chính mình và không muốn xem thấy tôi lại mất nghĩa cùng Chúa nữa.

Lạy Đức Bà Maria là nơi kẻ có tội ẩn náu xin hãy cứu giúp tôi là đứa tội lỗi đang chạy đến cùng Mẹ là Mẹ nhân lành!



BÀI NGẮM THỨ MƯỜI MỘT.

Ngắm về hình phạt không được xem thấy mặt Đức Chúa Trời.

I

Không phải lửa, không phải sự tối tăm, không phải mùi thối tha, không phải hình khổ nào trong những hình khổ ấy hợp lại mà làm cho hoả ngục thành ra hoả ngục thật, hay là thành ra hình phạt nặng nề nhất trong hoả ngục. Cái làm cho hoả ngục thành ra hoả ngục thật, ấy là hình phạt không bao giờ được xem thấy mặt Đức Chúa Trời, ấy là phải đau đớn vì mất Chúa đời đời.

Đức Chúa Trời đã dựng nên linh hồn ta, để kết hợp cùng Người và hưởng mặt Người đời đời. Mà bởi Chúa là cùng-đích,

là sự thiện độc-nhất của linh hồn. Nên một đàng dù linh hồn được hết mọi của cải, hết mọi sự vui thú trên trời, dưới đất, mà không được Chúa, thì cũng chẳng sung-sướng gì; đàng khác nếu kẻ dữ được xem thấy và kính mến Chúa, thì hoả ngục cũng thành ra thiên-đàng. Nhưng hình phạt nặng nề nhất, nỗi khốn nạn cay cực hơn cả kẻ sa hoả ngục phải chịu, là thấy mình không bao giờ được Đức Chúa Trời, không bao giờ trông lại được xem thấy và kính mến Người.

Lạy Đức Chúa Giêsu là Đấng đã chịu đóng đanh trên thánh giá để cứu chuộc tôi, Chúa là Đấng tôi trông cậy. Chớ gì trước kia tôi được chết đi cho xong, còn hơn vấp phạm đến Chúa.

II

Linh hồn đã chịu dựng nên cho được kính mến Chúa, nên tự nhiên linh hồn qui-hướng về Chúa, khác nào qui-hướng về Đấng tuyệt-thiện, tuyệt-mỹ vậy.

Ở đời này, linh hồn muốn hợp nhất

cùng Chúa. Nhưng vì còn hợp với xác thịt hèn hạ, nên bị vướng nết xấu, và bị những sự khoái-lạc vật chất làm cho mù tối không xem thấy ánh sáng chân-thật. Vì thế, dần dần nó không còn nhận biết Đức Chúa Trời và không ước ao kết hợp với Người nữa. Nhưng một mai, sẽ có ngày linh hồn ra khỏi xác và gỡ mình khỏi vướng vít với các sự-vật đời này, bấy giờ nó sẽ biết rõ ràng : Chỉ một mình Đức Chúa Trời là sự thiện chân-chính có thể làm cho nó được hạnh phúc. Tức thì cái sức nóng nảy của linh hồn hoạt-động một cách hoàn toàn tự-do, khiến nó phải kết hợp cùng Chúa.

Nhưng cái chết đã bắt linh hồn giữa chính lúc nó đang mắc tội trọng. Thế là tội trọng, khác nào xiềng sắt trói chặt nó lại và kéo xuống hoả ngục, là nơi nó sẽ ở đó mà rên rỉ, khóc lóc vì phải lìa xa mặt Chúa đời đời! Bị giam phạt dưới đáy hoả ngục muôn đời, bấy giờ linh hồn khốn nạn sẽ biết Chúa tốt đẹp chừng nào ; nhưng không bao giờ nó còn được

xem thấy Người. Nó biết Chúa đáng kính mến thể nào, nhưng không bao giờ nó kính mến Người nữa ; kính mến ru ? Không, vì tội nó, nó đã không kính mến, lại còn ghét Đức Chúa Trời cho đến đời đời. Mà nếu có thể được, thì nó vui mừng hết sức hủy-diệt Chúa là Đấng giận ghét nó, và nó cũng vui mừng khôn kể vì được hủy-diệt chính mình đi nữa, nó căm tức đến nỗi giận ghét Đức Chúa Trời. Đó là việc những linh hồn sa hoả ngục làm và sẽ còn làm mãi mãi cho đến đời đời !

Lạy Chúa, xin hãy thương xót tôi.

III

Ngoài hình phạt gớm ghiếc trước này, Chúa lại để cho kẻ dữ biết : Người đã ban đầy dẫy mọi ơn và thương yêu nó dường nào để nó càng khốn nạn hơn nữa. Nhất là nó biết rõ Đức Chúa Giêsu thương yêu và ước ao cho nó rỗi linh hồn, đến nỗi Người đã đổ hết máu mình ra, chịu nạn chịu chết cho nó được lên thiên đàng. Bấy giờ, linh hồn sẽ than khóc : « Tôi

điên cuồng thay, vì đã bỏ Chúa là Đấng cao trọng vô cùng cho được một chút khoái-lạc hèn hạ, thô-bỉ! Nhưng hỡi ôi! bây giờ còn cách nào, còn hy-vọng gì lại được nghĩa cùng Chúa ru?

Lạy Chúa, tôi cũng vậy, nếu tôi phải sa hoả ngục, thì cũng không thể kính mến Chúa và ăn năn tội được nữa. Vậy bây giờ tôi còn có thể ăn năn và kính mến Chúa, thì tôi xin hết lòng ăn năn các tội đã phạm, và kính mến Chúa trên hết mọi sự. Lạy Chúa là Chúa tôi, xin chính Người hãy nhắc lại cho tôi hằng nhớ hoả ngục đã đáng chịu, để luôn luôn kính mến Chúa cho sốt sắng, nóng nảy hơn.

Lạy Đức Bà Maria là nơi kẻ có tội ẩn náu, xin Mẹ đừng bỏ tôi.



BÀI NGẮM THỨ MƯỜI HAI.

Suy về phán xét riêng.

I

Chúa đã ra lệnh cho hết mọi người phải chết một lần, và chết đoạn, sẽ bị phán xét. (EPIT. AUX HÉBREUX-IX, 27)

Điều trước hết buộc phải tin, là vừa chết xong, ta liền chịu phán xét, ta sẽ chịu phán xét về hết các việc lành dữ đã làm, khi còn sống ở đời này.

Điều thứ hai buộc phải tin, là số phận ta sẽ được hạnh phúc đời đời, hay phải khốn nạn đời đời, là do ở cuộc phán xét ấy.

Vậy, anh em hãy tưởng-tượng mình bắt đầu hấp hối chết, chỉ còn một hơi thở nữa là phải đến trước mặt Đức Chúa Giêsu mà thưa về hết các việc lành, dữ mình đã làm. Nhất là hãy tưởng-tượng sự sợ hãi quá sức anh em sẽ phải chịu, khi nhìn thấy các tội lỗi mình đã phạm.

Ôi ! lạy Chúa Cứu thế, xin hãy ban ơn tha thứ cho tôi, trước khi Người đến phán xét. Tôi biết nhiều lần đã đáng chết đời

đời. Nhưng tôi không muốn đến trước mặt Chúa, như kẻ có tội, một chỉ ước ao đến như kẻ có tội đã ăn năn đau đớn và đã được ơn tha thứ. Lạy Chúa nhân lành vô-cùng, tôi phàn nàn vì đã xúc phạm đến Chúa.

II

Ôi, khi linh hồn mới gặp Đức Chúa Giêsu lần trước hết, mà lại thấy Người như quan án nghiêm-nhặt đang thịnh nộ bừng bừng, thì sợ hãi chừng nào !

Cũng khi ấy, linh hồn xem thấy hết các hình khổ Đức Chúa Giêsu đã chịu để cứu chuộc nó, thấy Đức Chúa Giêsu xử trí cùng nó cách thương xót thế nào, và những phương thế Người đã lập cho nó được lo việc rỗi linh hồn, lại xem thấy những của cải rực rỡ trên trời, và những sự khoái lạc khốn nạn, hèn hạ thế gian nó đã tìm kiếm, thay vì lo việc rỗi linh hồn! Lúc đó, linh hồn xem thấy và hiểu biết, nhưng than ôi, chậm quá rồi ; vì việc đã làm, thì làm rồi, và không còn thuốc nào chữa được

nữa. Song, có lẽ, những sự sang trọng, những của cải, những chức quyền và những sự khác như vậy sẽ làm cho đồng cân ra nặng hơn chăng ?

Không ! Trừ việc lành, phúc đức, chẳng có gì có thể làm cho đồng cân ra nặng hơn cả.

Lạy Đức Chúa Giêsu ! Vậy, ngày được xem Chúa lần trước hết, xin ban cho tôi được nhìn thấy Chúa đang ôn hoà, bình tĩnh; mà cho được như vậy, thì xin ban cho tôi dùng ngày giờ còn lại mà ăn năn khóc lóc các tội lỗi tôi đã phạm mất lòng Chúa, vì đã lấy sự vui thoả tình-dục làm hơn được nghĩa cùng Chúa. Không ! tôi không muốn trêu cơn thịnh nộ Chúa nữa. Tôi kính mến Chúa và ước ao kính mến Chúa mãi mãi.

III

Ta hãy tưởng-tượng một người giáo hữu đã xa lánh cõi-tục để ở cùng Chúa và cấm ngũ quan không được theo những sự khoái lạc Chúa nghiêm cấm. Rồi giả

sử trong đời người ấy có phạm tội gì, liền đem lòng thành thực ăn-năn phạt tạ ngay, thì hỏi rằng: còn hạnh phúc nào người ấy chẳng được hưởng ru?

Trái lại, nếu người giáo hữu ấy, một đời ngã đi ngã lại trong đường tội lỗi và đến giờ chết, lúc nằm trên giường phải than thở rằng: Hỡi ôi, một lát nữa, tôi sẽ phải đến trước mặt quan án là Đức Chúa Giêsu, mà không chịu ăn-năn trở lại ru! Thường thường tôi vẫn hứa ăn-năn trở lại: mà chẳng giữ lời bao giờ. Một lát nữa, tôi sẽ ra làm sao? thì biết lúc đó, kẻ ấy đau đớn chừng nào!

Lạy Chúa Giêsu là Đấng sẽ phán xét tôi, tôi cảm ơn Chúa đã nhịn-nhục chờ đợi tôi lâu dường ấy. Biết bao lần tôi đã biên tên vào sổ những kẻ bị phạt trong hoả ngục? Nhưng, Chúa hằng chờ đợi tôi ăn-năn trở lại, để Chúa tha cho. Lạy Đấng Cứu chuộc, bây giờ tôi chạy lại, sấp mình dưới chân Chúa. Cậy vì công nghiệp Chúa đã chịu nạn, chịu chết, xin đủ lòng thương, tha thứ cho tôi. Lạy Chúa

Cao cả, tôi phàn nàn vì đã khinh dể Chúa. Bây giờ tôi kính mến Chúa hơn hết mọi sự, và lạy Chúa, tôi thề nguyền từ rầy không khi nào dám lìa bỏ Chúa nữa.

Lạy Đức Bà Maria, xin cầu bầu cùng Đức Chúa Giêsu Con Mẹ cho tôi, xin đừng bỏ tôi.

BÀI NGẮM THỨ MƯỜI BA.

Ta phải dọn mình sẵn để mà chịu phán xét, ngay trước khi giờ phán xét Chúa đến.

I

« Bay phải sẵn sàng ; vì con Người đến, giờ bay không ngờ.» (LUC. XII, 40)

Giờ chết không phải là giờ tốt để dọn mình chết lành. Muốn chết lành, phải dọn mình sẵn, khi sự chết chưa đến.

Lúc sắp chết, không còn thời giờ mà sửa thói quen xấu, bẻ ách dục tình và trừ diệt lòng yêu-mến của cải thế-gian. *Đến đêm, không ai làm việc được nữa.*

(JEAN IX 4) Giờ chết, ấy là đêm tối tăm; không nhìn xem thấy gì nữa; cho nên cũng không làm được việc gì cả. Lòng tê mê, trí mất sáng, chí-ý liệt-bại, linh hồn sợ phán xét, xác mong khỏi bệnh, bấy nhiêu cớ đổ dồn lại, khiến cho lương tâm kẻ gần sinh-thì đầy những tội lỗi, không sao yên hàn, bình tĩnh được. Việc đã làm, thì làm rồi ! Nếu lúc ốm, liệt giường liệt chiếu lần sau hết, mà được nghĩa cùng Chúa, hẳn chết cũng được nghĩa cùng Chúa, nhưng nếu khi ấy mất nghĩa cùng Chúa, thì hẳn chết cũng chẳng được nghĩa cùng Người.

Ôi ! lạy dấu thánh Chúa Cứu chuộc tôi, tôi thờ lạy, kính-hôn và trông cậy dấu thánh Chúa.

II

Anh em hãy xem, khi còn sống, các Thánh đã lo lắng làm mọi việc cho được dọn mình chết thế nào : thôi, nào là ăn năn, đánh tội; nào là đọc kinh nguyện ngắm, làm các việc lành, phúc đức; thế

mà đến giờ lâm chung, các đấng vẫn tưởng mình làm việc lành, phúc đức ít quá. Biết các đấng ấy sợ hãi chừng nào !

Thánh Gio-an d'Avila, từ tuổi thiếu niên đã ăn ở như đấng thánh, ai ngờ, khi người ta đến nói cho người biết sắp phải chết, thì sợ hãi, kêu lên rằng : « Chớ gì tôi còn được sống ít lâu nữa để dọn mình vào cõi đời đời ! »

Phần ta, khi anh em đến bảo cho biết sự chết đã gần, ta sẽ nói gì ? Không ! Lạy Chúa, tôi không muốn chết mà phải lo lắng áy náy, phải sầu khổ vì ăn ở vô ơn, tệ bạc cùng Chúa, như tôi sẽ phải chịu, giá tôi chết bây giờ. Vậy tôi muốn đổi cách ăn nết ở ; tôi ước ao khóc lóc những tội đã phạm mất lòng Chúa, tôi ước ao kính mến Chúa hết lòng. Lạy Chúa, xin giúp đỡ tôi. Lạy Chúa là Đấng đã chịu chết cho tôi, xin ban cho tôi trước khi chết được làm một đôi việc gì lành đẹp lòng Chúa.

III

Thời giờ ngắn ngủi ! (I EPIT. AUX COR. VII, 29) Đó là lời thánh Phao-lồ tông-đồ dạy. Quả thật, thời giờ ta được để dọn mình chịu phán xét thì vắn vỏi lắm.

Đức Chúa Thánh Thần cũng phán : « *Hỡi con, việc gì tay con có thể làm, thì hãy kíp làm đi.* » Vậy, hỡi anh em, việc gì có thể làm hôm nay, thì đừng giãn đến mai, vì ngày nay đang qua đi, đang trốn chạy. Còn ngày mai, có lẽ cái chết sẽ đến trói chân tay và khiến anh em chẳng những không làm được việc gì lành, mà cho đến những điều đã lỗi phạm trước, cũng chẳng sửa được nữa. Khốn nạn cho ta, nếu giờ chết đến, mà hãy còn tríu mến đời hèn hạ này !

Lạy Chúa rất đáng kính mến, biết bao năm trời, tôi sống xa Chúa, một cách khốn nạn ! Sao Chúa chờ đợi tôi lâu chừng ấy, và hằng gọi tôi ăn-năn trở lại ? Lạy Chúa Cứu chuộc, tôi cám ơn Chúa đã thương tôi quá chừng như thế và trông cậy sẽ được cảm ơn Chúa đời đời trên

thiên-đàng. *Tôi sẽ hát mừng, ngợi khen lòng Chúa hay thương xót cho đến muôn đời.* Trước tôi đã không kính mến Chúa; chẳng những không kính mến, lại còn không nghĩ đến kính mến Chúa bao giờ; nhưng bây giờ tôi kính mến Chúa hết lòng, kính mến Chúa hơn hết mọi sự, kính mến Chúa hơn yêu chính mình tôi, và chỉ ước ao một điều: là được Chúa thương yêu. Khi tôi hồi tưởng đến mình tôi đã khinh dể lòng Chúa thương yêu, thì tôi ước ao đau đớn đến nỗi chết đi. Lạy Chúa Giêsu xin ban cho tôi ơn bền đỗ lành thánh.

Lạy Đức Bà Maria, là Mẹ tôi, xin Mẹ ban cho tôi được giữ nghĩa cùng Chúa luôn mãi.



BÀI NGẮM THỨ MƯỜI BỐN.

Ngắm về hình phạt kẻ dữ phải chịu trong các tài-năng linh hồn.

I

Trí-nhớ kẻ dữ phải chịu một hình khổ riêng, dữ tợn, đến nỗi hết các hình khổ khác trong hoả ngục, cũng chẳng làm cho nó quên hình khổ dữ tợn kia được.

Nó hằng nhìn thấy những năm tháng ngày giờ Đức Chúa Trời đã ban cho nó ở đời này, trở nên hình phạt rất đau đớn cho nó. Vì lẽ ra nó phải dùng những năm tháng ngày giờ ấy, mà làm việc lành, phúc đức, lập công đền tội. Bấy giờ nó sẽ bảo mình : Than ôi ! tôi biết thế, nhưng bây giờ mọi sự đã rồi, thời giờ đã hết, tôi chẳng còn một mảy hy vọng gì nữa. Cũng một lúc trí-nhớ nó ôn lại những ơn sáng đặc biệt, những lời gọi thiết tha, và bao ơn tha thứ Chúa đã ban cho nó. Tóm lại nó nhớ Chúa đã ban cho nó hết mọi ơn. Bấy giờ nó trách mình : Hỡi ôi, tôi đã khinh dể mọi ơn Chúa !

Bây giờ còn gì, há chẳng phải chỉ còn một sự là : phải khổ-thống và tuyệt-vọng đời đời ru ?

Ôi ! Lạy Chúa Giêsu, tôi có phúc dường nào : vì còn được máu thánh và cuộc tử nạn Chúa ban cho tôi ơn trông-cậy. Vậy xin đừng để cho tôi sa hoả ngục, vì ở đó tôi sẽ nguyền rủa những ơn lành đầy dẫy mà Chúa đã ban cho tôi.

II

Sau nữa, trí-hiểu kẻ dữ cũng phải chịu một hình khổ cay-cực riêng, bởi hằng nhớ đến nước thiên đàng mà nó đã bằng lòng bỏ mất.

Ôi, kẻ có tội khi đã chìm đắm thất vọng trong ngục gớm ghiếc kia, mà tưởng nhớ đến thiên đàng và phúc thanh-nhàn ở đó, thì ai tả được cái tư tưởng đó khiến cho cái cuộc đời trầm luân hoả ngục chúng đang chịu kia và còn phải chịu đời đời, càng thêm đau đớn khốn nạn hơn chừng nào !

Ôi ! Lạy Chúa Cứu chuộc, nếu tôi chết

trong những ngày khốn nạn, đang mắc tội trọng, thì cũng chẳng còn được một chút hy-vọng hưởng mặt Chúa trên thiên đàng! Lạy Chúa, Chúa đã hy-sinh mạng sống cho tôi được lên thiên đàng; nhưng khi tôi bỏ nghĩa cùng Chúa cho được một chút sự hèn hạ hư-không, thì lại mất phúc thiên đàng. Ôi, lạy Chúa Giêsu, tôi kính mến Chúa; tôi phàn nàn vì đã vấp phạm đến Chúa. Nhờ công nghiệp Chúa đã chịu nạn, chịu chết, tôi trông sẽ được kính mến Chúa đời đời trên thiên đàng.

III

Ý-chí kẻ dữ cũng phải chịu một hình khổ rất dữ tợn, là không bao giờ được một chút sự lành mình ước ao, lại hằng phải chịu hết mọi sự dữ nó gớm ghét. Vì thế, nó vẫn sống, và đời đời cứ sống mà không bao giờ được hưởng điều lành mình ước ao, lại cứ luôn luôn phải chịu những sự dữ mình muốn xa tránh.

Nó hằng muốn thoát tù-rạc hoả ngục và nghỉ-ngơi một tí. Nhưng không bao giờ

được nghỉ ngơi : không khi nào hình khổ hoả ngục rời nó ra.

Nhất là không gì làm khổ nó bằng chính lòng muốn của nó. Đức Chúa Trời là Đấng cực tốt lành và đáng kính mến vô cùng. Kẻ dữ biết thế, nhưng vì chí ý đã ra hư, nên, dù Chúa đáng kính mến vô cùng, nó cũng vẫn ghét Người.

Vâng, lạy Chúa, Chúa là Đấng cao trọng vô cùng, đáng kính mến vô ngần, thế mà tôi dám lấy những sự hèn hạ xấu xa làm hơn Chúa. Ôi, chớ gì tôi được chết, còn hơn làm xỉ nhục Chúa như vậy. Lạy Chúa là Đấng quí trọng vô cùng, tôi kính mến Chúa. Xin Chúa hãy thương đừng để cho tôi cứ ăn ở tệ-bạc như thế nữa. Chớ gì các của phù-vân thế-tục, hãy tiêu-duyệt đi ! Tôi chỉ chọn một mình Chúa làm toàn của cải, làm toàn hạnh phúc cho tôi. Này, tôi xin dâng trót mình tôi cho Chúa và xin dâng cho đến đời đời. Như thế Chúa sẽ nên toàn sản-nghiệp tôi muôn đời. Lạy Chúa là Đấng tôi kính mến, là toàn cơ-nghiệp tôi, chớ gì được như vậy !

Lạy Đức Bà Maria, Mẹ có thể làm được mọi việc trước mặt Chúa, vậy xin hãy làm cho tôi nên thánh.

BÀI NGẮM THỨ MƯỜI LĂM.

Suy về lòng sốt sắng kính mến Đức Nữ đồng trinh Maria.

I

Đức Chúa Giêsu làm Đấng môi-giới cho chúng ta là do thiên chức Người; còn Đức Bà Maria là nhờ ơn Chúa mà Người được làm môi-giới.

Theo lời thánh Bênađô, thánh Bonaventura, thánh Bernarđinô de Sienna, thánh Germanô, thánh Antôninô và nhiều đấng khác dạy, thì ý Chúa nhất định thế này, là :

Hết các ơn Người ban cho ta, không trừ ơn nào, đều qua tay Đức Mẹ cả.

Lời các Thánh cầu nguyện, đối với Chúa là lời bạn-hữu cầu xin. Còn lời Đức Bà Maria cầu xin, thì chính là lời Mẹ

truyền cho con. Phúc cho những kẻ đem lòng trông cậy chạy đến cùng Rất thánh Đồng trinh Maria. Cầu xin Đức Mẹ, cầu khẩn Người luôn mãi : đó là việc đạo-đức đẹp lòng Đức Mẹ hơn cả và không gì làm đẹp lòng Người bằng nghe thấy ta kêu lên rằng : Lạy Đức Bà Maria, xin hãy cầu cùng Chúa Giêsu cho tôi !

II

Vốn bản-tính Đức Chúa Giêsu phép tắc vô-cùng thể nào, thì Đức Bà Maria nhờ ơn Chúa, cũng phép-tắc vô-cùng thể ấy. Cho nên, hễ ơn nào Người xin, đều được hết.

Thánh Antoninô dạy : không có ơn nào Đức Bà Maria xin cùng Đức Chúa Giêsu cho những ke chạy lại cùng Người, mà chẳng được. Vì Đức Chúa Giêsu nghe hết mọi lời Đức Bà cầu xin, thì làm thơm danh, nở mặt cho Mẹ Người. Bởi đó, thánh Bênađô khuyên : « Ta hãy tìm ơn Chúa, hãy nhờ Rất thánh Đồng trinh Maria mà tìm; vì Người là Mẹ Đức Chúa Trời, thì

không thể nào Chúa từ-chối lời Người xin được ». Vậy nếu ta muốn cứu linh hồn mình, thì phải cầu khẩn Đức Bà Maria luôn mãi, để Người cầu bầu cho; vì Người cầu xin, bao giờ cũng được Chúa nhậm lời.

Lạy Mẹ hay thương xót, xin hãy thương tôi; Mẹ xưng mình là quan thày bênh-vực các kẻ có tội; vậy xin hãy cứu giúp tôi là kẻ có tội hết lòng trông cậy Mẹ.

III

Ta chớ sợ Đức Bà Maria chối chẳng nhậm lời ta cầu xin.

Sở dĩ Đức Bà vui mừng vì có thần-thế, trước mặt Chúa, thì đã rõ chỉ vì Người có thể xin Chúa ban cho hết mọi ơn ta ước ao.

Cầu xin Đức Bà Maria và được Người ban ơn cho, hai việc ấy chỉ là một việc.

Quả thật, ta không đáng ơn trên trời ban xuống cho. Nhưng, Đức Bà Maria đã dùng lời bầu-cử rất mạnh-thế của Người mà làm cho ta đáng được những ơn trọng

ấy. Vì thương yêu ta cả thể, vì nhiệt thành ước ao cứu ta, thì Người chỉ buộc một điều, là : ta phải cầu xin Người. Kẻ có tội dù tội lỗi thể nào mặc lòng, nếu thật hết lòng trông cậy vững vàng cầu xin Đấng Hội-thánh gọi là nơi kẻ có tội ẩn-náu, thì có bao giờ nó phải hư đi ru ? Chỉ có những kẻ không chạy đến cùng Đức Bà Maria mới phải hư đi thôi.

Lạy Đức Bà Maria là Mẹ và là Đấng tôi trông cậy, tôi chạy đến dưới cánh tay bảo hộ của Mẹ; tôi đáng Mẹ xua đuổi, nhưng xin Mẹ tha thứ cho. Xin hãy ghé mắt nhìn xem mà dủ lòng thương tôi là đứa khốn nạn. Xin hãy cầu cùng Chúa tha tội cho tôi. Sau hết, xin Mẹ hãy bầu-cử ban cho tôi được ơn bền đỗ, ơn kính mến Chúa, ơn chết lành và ơn lên thiên đàng. Tôi hy-vọng mọi sự nơi Mẹ, vì Mẹ rất có thần-thế trước mặt Chúa. Lại, bởi Mẹ có thể làm cho tôi nên thánh, thì xin Mẹ hãy làm. Lạy Đức Bà Maria, con trông cậy Mẹ : con xin trông cậy mọi sự nơi Mẹ.

BÀI NGẮM THỨ MƯỜI SÁU.

Đức Chúa Giêsu đã đền trả mọi tội lỗi ta.

I

Khi Chúa thấy cả loài người đắm đuối trong bể tội lỗi, mà phải chết đời đời, thì muốn dủ lòng thương xót. Nhưng phép công-bằng Đức Chúa Trời bắt Người phải luận phạt tội lỗi loài người. Vậy trong các loài tạo-vật, không tìm được loài nào có thể gánh việc đền trả phép công-bằng Đức Chúa Trời được, thì bấy giờ Chúa làm thể nào ?

Người sai chính Con một xuống thế làm người và gánh lấy tội lỗi chúng ta. Đấng tiên tri đã nói : *Phải, Đức Chúa Cha đã đặt trên mình Đức Chúa Con hết mọi tội lỗi chúng ta.* (Esaie liii, 6) và bắt Người phải chịu phạt đền thay cho ta. Có thế mới đền trả được phép công-bằng Đức Chúa Trời, và loài người mới khỏi chết đời đời.

Lạy Đức Chúa Cha hằng có đời đời,

Chúa muốn giục chúng tôi trông cậy lòng hay thương xót Chúa và hết lòng kính mến Chúa, thì Chúa còn làm được việc gì hơn là ban chính Con một Người cho chúng tôi ru ? Phần tôi, đã được Chúa ban cho muôn vàn ơn, sao còn dám làm xỉ nhục Chúa ngần ấy ? Ôi, lạy Đức Chúa Cha, vì lòng yêu dấu Đức Chúa Con, xin hãy dủ lòng thương tôi ! Tôi ước ao : thà chịu mọi sự khốn nạn còn hơn là vấp phạm đến Chúa như vậy ! Nhưng từ xưa đến nay, tôi càng vấp phạm đến Chúa bao nhiêu, thì từ rầy về sau tôi càng phải kính mến Chúa hơn bấy nhiêu. Tôi ước ao điều ấy. Xin chính Người hãy dủ lòng thương ban cho tôi sức mạnh, cần-thiết, để đạt tới điều ước nguyện.

II

Này, Con Đức Chúa Trời đã gánh hết mọi tội lỗi ta. Người sẽ dâng của lễ gì cho Đức Chúa Cha, mà chịu phạt đền thay cho ta ?

Thật Ngôi Hai chỉ chịu một chút đau

khổ, cũng đủ đền hết mọi tội lỗi ta. Nhưng cần phải làm trọn lời tiên-tri Isaïa đã nói: *Đức Chúa Cha muốn cho Con Người phải tan xương, nát thịt.* (Is. LIII 10) Vì thế Đức Chúa Giêsu cần phải chịu roi đánh, gai đâm, đanh thâu qua, và chịu hết mọi hình khổ, đến nỗi tan nát cả mình ngọc, và sau cùng bởi đau đớn quá, thì đã chết rũ trên cây gỗ hèn hạ, nhục nhã.

Ôi! lạy Chúa, nếu đức tin không dạy cho biết rõ, thì ai tin được Chúa yêu dấu chúng tôi quá bội dường ấy! Lạy Chúa, lạy Chúa đáng kính mến vô-cùng, xin đừng để cho chúng tôi cứ ăn ở vô-ân, bội nghĩa cùng Chúa như vậy nữa. Xin hãy soi sáng và ban cho chúng tôi từ nay, hết lòng đáp lại lòng thương yêu cả thể Chúa đã tỏ ra cùng chúng tôi. Cậy vì lòng Chúa yêu dấu Đức Chúa Con là Đấng Chúa đã ban cho chúng tôi, tôi nài xin Chúa hãy nhậm lời chúng tôi cầu xin.

II

Chính Đức Chúa Cha hằng có đời đời đã phán : Vì Người muốn tha tội cho ta, nên đã để Đức Chúa Con chịu những hình khổ dữ dội kinh khủng hơn hết. Phần Đức Chúa Con vô tội vì là chính Đấng khiêm nhường tuân theo thánh ý Đức Chúa Cha, lại một trật, nóng nảy thương yêu loài người, thì đã dâng mình xuống thế, trót đời chịu mọi hình khổ và chịu chết trong biển đau đớn nhuốc nha. Thánh Phao-lồ tông đồ nói : *Đức Chúa Con đã hạ mình vâng lời, đến nỗi chịu chết và lại còn chịu chết trên cây thánh giá!* (EPITRE AUX PHIL. II, 8).

Ôi! lạy Đấng Cứu chuộc rất đáng mến, xin ban cho tôi được nói như vua Ezêchias xưa, khi ăn năn tội, rằng : *Cảm tạ, ngượi khen Chúa vì đã cứu linh hồn tôi khỏi hư đi, và đã quên muôn vàn tội lỗi chúng tôi đã phạm.* (ISAIE XXXVIII, 17). Bởi tội, đáng lẽ linh hồn tôi bị phạt thiêu đốt đời đời trong hoả ngục;

nhưng Chúa đã thương kéo linh hồn tôi ra khỏi vực sâu, như tôi trông cậy.

Nhiều lần, tôi đã khốn-nạn vấp-phạm đến Chúa là Đấng oai nghi vô cùng; nhưng Chúa đã gánh lấy các tội và chịu phạt đền thay cho tôi. Thế mà, nếu tôi lại còn dám xúc phạm đến Chúa và chẳng kính mến Người hết lòng, thì vô ơn bội nghĩa và đáng bị phạt chừng nào!

Lạy Chúa Giêsu là sự kính mến độc nhất của lòng tôi, tôi phàn nàn vì những tội đã phạm làm xỉ nhục Chúa và lấy những sự ấy làm đau đớn hơn hết mọi sự khác. Bây giờ, tôi xin dâng trót mình cho Chúa, không để lại phần nào, xin Chúa hãy đoái thương nhận lấy và đừng để cho tôi bỏ mất Chúa nữa.

Lạy Rất thánh Đồng trinh Maria, ôi! lạy Mẹ, xin hãy cầu cùng Chúa Giêsu Con Mẹ, khứng nhậm của lễ tôi dâng ấy là chính mình tôi; hãy xin Chúa ban cho tôi được thuộc về Người cho trọn.

BÀI NGẮM THỨ MƯỜI BẢY.

Chỉ có một việc cần thật.

I

Đức Chúa Giêsu phán: *Chỉ có một việc cần.* (LUC. X, 47) Việc cần ấy, việc cần độc-nhất ấy, là cứu linh hồn mình. Quyền cao, chức trọng, của cải, sức mạnh, trong bấy nhiêu cái không cái gì cần cho ta cả. Chỉ có một việc cần-thiết, việc cần độc-nhất, ấy là cứu linh hồn mình.

Thật vậy, khi Chúa cho ta sống trên mặt đất, cái mục đích Người chỉ cho ta, không phai là sống để tìm danh to, chức trọng, dựng nghiệp lớn, lặn lội trong cõi bê tha vui sướng, mà cốt để làm việc lành phúc đức cho đáng nước thiên đàng, là phần thưởng to tát Chúa dành cho những kẻ ở đời này, đã thắng được các kẻ thù nghịch hằng ra sức làm cho ta mất linh hồn đời đời.

Ôi! lạy Chúa Giêsu, biết bao lần tôi đã mất thiên đàng, vì từ chối ơn Chúa! Nhưng, lạy Chúa rất đáng mến, tôi không

đau đớn vì mất thiên đàng, bằng đau đớn vì mất nghĩa cùng Chúa. Lạy Chúa Giêsu, xin ban cho tôi hết lòng ăn năn đau đớn về các tội tôi đã phạm, và đoái thương tha thứ cho tôi.

II

Người ta ở đời phải sống khốn-nạn, u-ám, bệnh tật cùng nhuốc nha đàng nảy, cách khác, nhưng miễn sau hết được chết có nghĩa cùng Chúa và được rỗi linh hồn, thì có hệ gì ru ? Nhất là, càng phải luyện lọc trong lò lầm than, khổ thống bao nhiêu, càng nhẫn-nại chịu những sự ấy bao nhiêu, thì sự vinh-hiển và hạnh phúc trên trời càng tăng lên bấy nhiêu.

Trái lại, nếu được đầy dẫy của cải, danh-vọng, mà phải chết trong tội và bị phạt đời đời, thì nào có ích gì ru ? Vì những của cải, hạnh phúc ta hưởng ở đời này, thì ngày sau, trong hoả ngục, nó chỉ nên một cái kỷ-niệm đau đớn, cay đắng, chỉ là nguồn mạch làm cho ta thất vọng đời này thôi.

Ôi, lạy Chúa, xin hãy đoái thương ban ơn soi sáng linh hồn tôi. Vâng, xin hãy ban cho tôi hiểu biết : ở đời này, chỉ có một điều xấu xa, là : phạm đến Chúa; và chỉ có một điều tốt lành, là : kính mến Chúa. Lại xin ban cho tôi ơn mạnh sức để dùng những ngày giờ còn sống ở đời này mà làm tôi, kính mến Chúa.

III

Ta phải hết sức cứu linh hồn mình : vì nếu không rỗi linh hồn, tất bị phạt đời đời. Không có nơi trung-độ : chỉ một là rỗi linh hồn, hai là bị phạt đời đời.

Có kẻ nói : Miễn tôi không phải sa hoả ngục thời đủ; còn thiên đàng, tôi không cần ! Nhưng không : chỉ có thiên đàng và hoả ngục; hoặc lên thiên đàng hưởng mọi sự thanh nhàn, vui sướng cùng Chúa; hoặc sa hoả-ngục, bị giầy đạp dưới chân ma quỉ và chìm đắm trong biển lửa đầy mọi giống hình khổ dữ-tợn. Một là rỗi linh hồn, hai là mất linh hồn, chỉ có thế, chứ không có chỗ trung-độ.

Lạy Chúa Giêsu, biết bao lần tôi đã nhận hoả ngục làm gia-tài và nếu Chúa không thương mà nhịn - nhục tôi, thì âu là tôi đã phải sa hoả ngục đã lâu rồi. Lạy Chúa Cứu chuộc, vậy tôi xin cảm ơn Chúa muôn vàn lần, và phàn nàn đau đớn vì đã xúc phạm đến Chúa khác nào tôi đau đớn buồn bã vì đã phải chịu những tai-nạn rất ghê gớm độc dữ. Tôi trông cậy, từ nay, nhờ ơn Chúa giúp, sẽ không bao giờ lại bước vào con đường hoả ngục nữa. Lạy Chúa là Đấng Cao-trọng, tôi kính mến Chúa và ước ao kính mến cho đến đời đời. Cậy vì công nghiệp máu thánh Chúa đã đổ ra cho tôi, xin Người hãy cứu lấy tôi.

Lạy Đức Bà Maria là Đấng tôi trông cậy, xin Mẹ hãy cầu cho tôi !



BÀI NGẮM THỨ MƯỜI TÁM.

Về kẻ có tội chối chẳng vâng lời Người.

I

Chúa là Ai mà bắt tôi vâng nghe lời Người?... Tôi không biết Chúa! (EXODE V, 2).

Đó là lời xấc láo vua Pharaong đã nói, khi ông Maisen, thừa lệnh Chúa, đến truyền cho vua phải để dân Do Thái được tự do trẩy đi. Đó cũng là lời, khi ta phạm tội, đã cả dám nói cùng Chúa.

Lương-tâm bảo người ta: «Lề luật Chúa cấm phạm tội ấy, tội nọ. Người ta đáp: « Lúc này, tôi không biết Chúa; hay là tôi biết Người là Chúa, nhưng tôi không muốn vâng-phục Người. »

Ôi! lạy Chúa, mỗi lần phạm tội, thì tôi cũng trả lời Chúa như vậy. Lạy Chúa Cứu chuộc, nếu Chúa không chịu chết cho tôi, thì tôi không dám xin ơn tha thứ. Nhưng vì chính Người, khi chịu chết trên thánh giá, đã ban ơn ấy thì bổn phận tôi là

phải chịu lấy ơn Chúa đã ban cho. Tôi xin hết lòng nhận ơn quí trọng ấy! Lạy Chúa Cao-cả, tôi phàn nàn vì đã khinh dể Chúa! Từ nay, tôi ước ao thà chết, còn hơn lại vấp-phạm đến Chúa.

II

Mày đã phá ách Tao... và nói: Tôi không chịu thần-phục! (JÉR. II 20).

Khi người ta toan làm điều ác, thì Chúa phán cùng nó: « Hỡi con, con đừng trả thù, hãy xa tránh sự khoái vui đáng xấu hổ kia, đừng lấy của người ta ». Nhưng khi người ta, dù nghe tiếng Chúa phán dạy, cũng cứ cả lòng phạm tội, thì nó thưa lại cùng Chúa: « Lạy Chúa, tôi không muốn vâng lời Chúa; Chúa cấm làm việc này; nhưng tôi thích làm, nên tôi cứ làm! »

Lạy Chúa là Chúa tôi, biết bao lần tôi cũng cả dám thưa cùng Chúa như vậy: Tôi không thưa bằng lời nói, nhưng đã thưa bằng việc làm, bằng lòng muốn. Nhưng xin Chúa đừng xua đuổi tôi khỏi

mặt Người. *Vâng! xin Chúa đừng xua đuổi tôi xa khỏi nhan-thánh Người.* (PS. LI. 13.) Bây giờ tôi hiểu biết : khi tôi đã bỏ nghĩa cùng Chúa cho được làm thoả lòng dục vọng đê-hèn của tôi, thì làm xỉ nhục Chúa ngần nào ! Vậy chớ gì tôi được chết đi còn hơn xúc phạm đến Chúa !

III

Lạy Chúa, hết mọi sự đều phải quy phục quyền phép Chúa, và không ai ngăn trở thánh ý Chúa được! (ESTHER. XIII. 19.)

Chúa đã tạo thành nên mọi loài, mọi vật, thể nào thì hết mọi loài mọi vật, cả trời, đất, sông, biển, ngũ-hành, động-vật cũng đều vâng lời Người, như vậy chỉ có người ta là không tuân lệnh Chúa thôi. Loài người là tạo-vật được Chúa thương yêu nhất, và ưu-đãi hơn cả; thế mà duy có loài người là không muốn vâng lời Chúa, duy có loài người là sẵn lòng bỏ nghĩa cùng Chúa.

Lạy Chúa, tôi cám ơn Chúa đã chờ đợi tôi lâu dường ấy. Nếu một đêm trong những đêm tôi đang mất nghĩa cùng Chúa, mà Chúa bắt phải chết, thì bây giờ tôi ra sao ? Nhưng Chúa đã chờ đợi, ấy là dấu Người muốn tha thứ cho tôi. Lạy Chúa Giêsu, vậy, xin Chúa hãy tha cho tôi. Tôi đau đớn phàn nàn lắm vì đã khinh dể Chúa nhiều lần dường ấy. Trước kia, tôi đã không kính mến Chúa. Nhưng, từ nay, tôi mến Chúa hơn chính mình và ước ao chết nghìn lần còn hơn mất nghĩa cùng Người. Chúa đã phán : *Tao yêu kẻ kính mến Tao.* Lạy Chúa, vậy tôi kính mến Chúa, thì xin Chúa hãy thương yêu tôi và ban cho tôi được sống, chết đang khi kính mến Chúa, để được kính mến Chúa đời đời.

Lạy Đức Bà Maria, là nơi tôi ẩn náu, tôi trông cậy Mẹ ban cho tôi được ăn ở trung-nghĩa cùng Chúa đến chết.



BÀI NGẮM THỨ MƯỜI CHÍN.

Chúa đe để khỏi phạt ta.

I

Chúa là Đấng nhân lành vô cùng, không những Người muốn cho ta được sự lành mà còn thông hạnh-phúc Người cho ta nữa. Sở dĩ Chúa phạt, là bởi tội ta ép Người phải phạt. Bởi đó, tiên tri Isaïa, nói rằng: *Lúc Chúa phạt như thế, Người phải làm một việc trái bản-ý Người... phải làm một việc Người không quen làm.* (Is. XXVIII, 21.)

Tha thứ cho ta, ban ơn lành cho ta, làm cho ta được thoả lòng và được hạnh phúc, đó mới chính là việc Đức Chúa Trời muốn làm.

Nhưng, than ôi! Chính Đấng nhân lành vô-cùng ấy, kẻ có tội hằng vấp phạm, hằng khinh dể; chính Đãng nhân-lành vô cùng ấy, kẻ có tội hằng trêu chọc, bắt Người phải luận phạt chúng nó; chính Đấng nhân-lành vô-cùng ấy, tôi đây là kẻ

tội lỗi khốn nạn đã bao lần làm xỉ nhục nhuốc nha cho Người!

II

Bởi đó, ta phải hiểu: cớ sao Chúa đe phạt ta.

Đã rõ: không bao giờ tự nhiên Chúa phạt ta, Người những đe loi để khỏi phạt ta; Người đe loi, vì thương xót ta. Đấng chép Ca-vịnh đã kêu lên rằng: «*Lạy Chúa, Chúa thịnh-nộ, nhưng vẫn thương chúng tôi!*» (Ps. LIX, 7.) Thế nào? Chúa thịnh-nộ để tỏ lòng thương xót ta ru? Phải, Chúa làm ra mặt thịnh-nộ, để ta ăn năn trở lại, rồi Người tha thứ và cứu lấy cho. Vậy, ở đời này Chúa càng phạt tội ta bao nhiêu, ấy là dấu càng thương xót ta bấy nhiêu; vì Người phạt để lôi ta ra khỏi hoả-ngục đời đời. Khốn cho kẻ có tội mà Chúa không phạt đời này!

Lạy Chúa, nếu vậy, thì xin Chúa hãy quở phạt tôi, vì đã phạm tội; xin hãy phạt tôi ở đời này, đời sau tha thứ cho tôi.

Tôi biết, và xin thú thật tôi đáng sa hoả ngục. Vậy tôi xin vui chịu hết mọi sự khốn nạn đời này, miễn là Chúa ban cho tôi lại được nghĩa cùng Người, miễn là Chúa cứu tôi khỏi hoả-ngục, hoả-ngục ghê gớm kia, tức là nơi tôi không được xem thấy mặt Chúa bao giờ nữa. Lạy Chúa, xin ban ơn soi sáng và ơn sức mạnh cho tôi, để làm đẹp lòng Chúa trong mọi sự, cả trong những sự trái ý tôi nữa.

III

Kẻ nào cứng cổ chẳng nghe lời răn lỗi, mà đột-nhiên phải chết, thì không sao cứu chữa được! (Prov. xxix, 1.)

Đó là số-phận đáng sợ hãi cho những kẻ khờ dại chẳng xem sao lời Chúa đe loi. Vì khi những kẻ ấy khinh dể lời Chúa dạy bảo, mà phải chết bất ưng, thì không còn thời giờ mà đề phòng cho mình khỏi án-phạt đời đời nữa!

Đó, nhiều kẻ chết khốn nạn như thế, và, lạy Chúa Giêsu, chính tôi cũng đáng

số-phận thê thảm ấy nữa. Nhưng, lạy Đấng Cứu-chuộc rất đáng kính mến, Chúa đã thương tôi hơn nhiều kẻ tội lỗi khác, vì những kẻ ấy đã chẳng phạm nhiều tội nặng bằng tôi, vậy mà bây giờ đang phải rên-rỉ trong hoả-ngục, chẳng bao giờ trông lại được nghĩa cùng Chúa nữa. Lạy Chúa, tôi thấy rõ Chúa muốn cứu tôi; phần tôi cũng ước ao rỗi linh hồn, để làm đẹp lòng Chúa. Tôi xin bỏ mọi sự, để trở lại cùng Chúa là Chúa và là của quí độc nhất của tôi. Lạy Chúa nhân lành vô cùng, tôi tin Chúa, trông cậy Chúa và chỉ kính mến một minh Chúa. Tôi đau đớn vô ngần, vì từ xưa đến nay đã vấp phạm đến Chúa nhiều lần dường ấy. Chớ gì tôi được chịu mọi nỗi khốn khó, âu sầu còn hơn xúc phạm đến Chúa. Xin Chúa đừng để tôi lại lìa bỏ Người nữa. Vâng, chớ gì tôi được chết còn hơn lại sa ngã phạm tội. Lạy Chúa Giêsu là Đấng đã chịu tử-nạn trên Thánh-giá, tôi tin cậy Chúa.



BÀI NGẮM THỨ HAI MƯƠI.

Chúa chờ đợi, nhưng không chờ đợi mãi đâu.

I

Chúa càng thương linh hồn nào, linh hồn ấy càng phải lo sợ kẻo lại còn lạm-dụng lòng thương xót của Người. Vì nếu linh hồn ấy chẳng làm như vậy, thì khi đến giờ luận-phạt, Chúa sẽ thi-hành lời này: « *Bây giờ Tao phải báo thù, bây giờ là lúc Tao thưởng, phạt.* » (DEUTER XXXII, 35.) Mà lúc ấy linh hồn nào, dù không muốn dứt bỏ tội lỗi, thì chính Chúa cũng sẽ bắt nó phải dứt bỏ.

Lạy Chúa là Chúa tôi, tôi phải cảm ơn Chúa vô cùng, vì biết bao lần tôi đã ăn ở thất-tín cùng Chúa, mà Chúa vẫn không nỡ bỏ. Vậy xin ban cho tôi hiểu biết tội lỗi tôi nặng nề chừng nào: vì đã lạm-dụng lòng nhẫn-nhục Chúa quá đáng, lại ban cho tôi ăn-năn đau đớn vì đã phạm đến Chúa nhiều lần dường ấy. Từ nay, tôi

không dám lạm-dụng lòng nhẫn-nại Chúa nữa. . . .

II

« Mày cứ phạm tội ấy, rồi sẽ đi xưng là khỏi! »

Đó là lời ma quỉ thường dùng để lừa dối và đem linh hồn người ta xuống hoả-ngục. Biết bao người có đạo bây giờ đang phải rên-rỉ khóc-lóc trong hoả-ngục vì đã nghe theo lời ma quỉ lừa dối trước này! *Chúa chờ đợi để thương xót ta.* (Isaïe xxx, 18.) Vậy Chúa đang chờ đợi kẻ có tội ăn năn trở lại, rồi Người dủ lòng thương xót tha thứ cho. Nhưng, nếu kẻ có tội đã không dùng thời giờ Chúa ban để ăn-năn đền tội, lại dùng mà phạm muôn vàn tội khác, thì tất Chúa không chờ đợi nữa, và sẽ cứ theo tội lỗi nó mà luận-phạt nó khốn nạn đời đời.

Lạy Chúa, xin hãy tha tôi ; vì tôi không muốn vấp phạm đến Người nữa. Tôi đợi Chúa vất tôi xuống hoả-ngục rồi mới ăn năn trở lại ru ? Tôi biết thật Chúa không

thể nhịn được nữa. Than ôi, tôi đã làm xỉ-nhục Chúa nhiều quá rồi! Tôi đau đớn, hối-hận vì sự ấy lắm. Nhờ máu thánh Chúa đã đổ ra, tôi trông cậy Chúa sẽ tha thứ cho tôi.

III

Nhờ Chúa hay thương xót, ta mới không bị hủy-diệt! (Thren. iii, 22.)

Đó là tiếng kẻ có tội phải kêu lên thấu trời, vì đã xúc-phạm đến Chúa nhiều quá. Kẻ có tội phải hết lòng cảm ơn Chúa vì đã thương chẳng nỡ phạt, đang khi mình mắc tội trọng. Và từ nay phải hết sức tránh tội. Chẳng vậy, Chúa sẽ thịnh-nộ mà phán rằng: « *Nào còn làm được gì hơn nữa cho vườn nho Tao, mà Tao chẳng làm ru?* » (Isaïe. v, 4.) Mày tệ bạc và khốn nạn quá, vì đã xúc phạm đến Tao nhiều lần dường ấy! Nếu mày xử với một kẻ rốt trong loài người như thế, tất nó không nhịn. Phần Tao, còn cách thương xót nào, mà chẳng tỏ ra với mày ru? Nào mời gọi, nào soi sáng, nào ban ơn tha thứ, không cách nào là Tao không

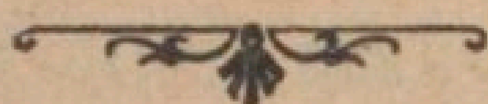
dùng để tỏ lòng thương mày. Tao còn làm được gì hơn nữa ru? Thời giờ oán-phạt đã đến, thời giờ tha thứ đã qua.

Biết bao kẻ khốn nạn đã phải nghe Chúa phán lời ấy và bây giờ đang phải khóc lóc, rên-rỉ trong hoả-ngục? Mà bây giờ điều làm cho chúng càng thêm cực khổ hơn nữa là chính lòng thương xót Chúa đã tỏ ra cùng các chúng!

Lạy Chúa Giêsu là Đấng Cứu-chuộc và là Quan-án, tôi cũng vậy, tôi đáng Chúa phán lời ấy cùng tôi. Nhưng, Chúa lại thương tha thứ cho, vì tôi nghe thấy có tiếng phán bảo tôi rằng: *Mày hãy trở lại cùng Chúa là Chúa mày.* Hỡi tội vô-phúc, hỡi tội tôi đã phạm; tao ghét mày, tao ghê sợ mày quá; mày đã làm cho tao phải mất Chúa Giêsu rất đáng kính mến. Lạy Chúa là Chúa tôi, bây giờ tôi xin thành tâm trở lại cùng Chúa. Lạy Chúa là Đấng quí báu vô-ngần, tôi kính mến Chúa mà bởi kính mến Chúa hết lòng, thì tôi phàn nàn vì xưa nay đã khinh dể Chúa nhiều lần. Lạy Chúa, tôi không muốn khi

nào lại còn làm cực lòng Chúa nữa. Xin ban cho tôi lòng kính mến Chúa và ơn bền đỗ.

Lạy Đức Bà Maria, là Mẹ Hằng Cứu-giúp, xin hãy bênh vực phù hộ tôi luôn.



BÀI NGẮM THỨ HAI MƯƠI MỐT.

Chết là con đường đem vào cõi đời đời.

I

Linh hồn tôi hằng sống đời đời.

Ngày tôi không ngờ phải từ giã thế-gian, thì chính ngày ấy tôi lại phải từ giã nó.

Đó là hai chân-lý phải tin. Bởi đấy, kết luận rằng : Việc tôi phải lo trước hết ngay bây giờ là liệu cho mình chắc được một cuộc hạnh-phúc không qua đi như cuộc sống này, trái lại được một cuộc hạnh-phúc vững bền đời đời, cũng như tôi sẽ hằng sống mãi-mãi vậy.

Ở đời, còn ai oanh-liệt, vinh-hiển bằng vua Alexandre Cả và César Auguste?

Nhưng oai-quyền ấy, vinh-dự ấy đã hết, và tự bao thế-kỷ nay, những bậc anh-hùng đó đã phải khốn nạn, mà sự khốn nạn ấy sẽ vô cùng vô tận!

Than ôi! Lạy Chúa, chớ gì từ xưa đến nay tôi đã kính mến Chúa luôn mãi! Bấy nhiêu năm trời tôi đã dùng mà phạm tội mất lòng Chúa, chỉ để lại cho tôi những nỗi đau-lòng và những tiếng lương-tâm cắn rứt, chứ nào có ích gì cho tôi ru? Nhưng vì Chúa thương, còn ban cho tôi thời-giờ để phạt đền các tội lỗi, sửa các tính hư, thì, lạy Chúa, này tôi đây, xin Chúa hãy dạy cho biết tôi phải làm gì để đẹp lòng Chúa; tôi ước ao vâng lời Chúa trong mọi sự. Lạy Chúa là Chúa và là nguồn mạch mọi sự lành cho tôi, tôi dốc lòng chỉ sống để khóc lóc những tội đã phạm cực lòng Chúa và kính mến Chúa hết sức.

II

Giá ở đời này, ta có thể tìm được hạnh-phúc mà chẳng cần phải có Chúa; lại, giá

có thể tìm cho mình được hết mọi hạnh-phúc; nhưng một mai sẽ bị khốn nạn đời đời trong hoả-ngục, thì bấy nhiêu hạnh-phúc có ích gì ru?

Biết chắc mình sẽ phải chết, biết chắc rằng: chết đoạn, mọi người sẽ bước vào cõi đời đời, hoặc đời đời hạnh-phúc, hoặc đời đời khốn nạn, biết chắc rằng: đời đời hạnh-phúc hay đời đời khốn nạn là do ở chết lành hay chết dữ, biết hết các điều ấy, thế mà chẳng tìm phương liệu cách làm cho mình được chết lành, thì điên cuồng, dồ dại chừng nào!

Lạy Đức Chúa Thánh Thần! xin soi sáng lòng tôi, xin ban sức mạnh để từ nay, và cho đến chết, tôi được giữ nghĩa cùng Chúa luôn mãi. Lạy Chúa tốt lành vô cùng, tôi biết: khi tôi phạm tội, thì xúc phạm đến Chúa; vậy tôi đau-đớn vì đã mất lòng Người; tôi biết chỉ một mình Chúa đáng được cả tấm lòng kính mến của tôi, vậy tôi xin kính mến Chúa hơn hết mọi sự.

III

Đã rõ : chỉ còn một đám cất-xác, một chiếc mồ, sau hết tan thối ra tro-mạt; đó là kết-cục cái đời của người ta : dù sang hèn, giầu nghèo cũng vậy cả. Chẳng có thứ bậc nào, dù quyền cao, chức trọng đến đâu mà chẳng bị cái chết làm cho ra âm-thầm, chẳng qua cái kiếp sinh tử.

Vậy phúc cho kẻ làm tôi Chúa ở đời này và lấy việc làm tôi, kính mến Chúa làm phương sách giúp mình chắc được phúc thanh nhàn đời đời.

Lạy Đức Chúa Giêsu ! Tôi phàn nàn quá, vì từ xưa đến nay đã khinh thường lòng Chúa thương yêu tôi. Bây giờ tôi kính mến Chúa trên hết mọi sự, và không ước ao gì nữa, chỉ ước ao kính mến Chúa. Từ nay chỉ một mình Chúa là Đấng tôi kính mến và là nguồn mạch mọi sự lành cho tôi. Kính mến Chúa, kính mến Chúa luôn mãi đời này và đời sau, đó là điều hạnh-phúc độc nhất tôi ước ao và cầu

xin. Cậy vì công nghiệp Chúa chịu nạn, chịu chết, xin ban cho tôi ơn bền đỗ.

Lạy Đức Bà Maria Mẹ Chúa Trời, tôi hy-vọng mọi sự nơi Mẹ.



BÀI NGẮM THỨ HAI MƯƠI HAI.

Không nên đợi đến chết mới lo sửa mình.

I

Không ai là không muốn chết lành. Nhưng cả đời, từ sinh ra cho đến chết chỉ những đi đàng tội lỗi, ăn ở buông tuồng, thì chết lành sao được ? Nếu sống làm nghịch cùng Chúa, thì chết có nghĩa cùng Chúa sao được ?

Muốn chắc được chết lành, các thánh đã hy-sinh của cải, khoái-lạc, những điều thế-gian trông mong, và ăn ở khó khăn, hãm-mình. Cả đời ẩn dật trong chỗ rừng rậm, núi sâu, hay chỗ tu-viện khổ hạnh, để một mai, chết đoạn khỏi bị vùi giập trong hoả-ngục.

Ôi! lạy Chúa Cứu-chuộc, lẽ ra tôi phải sa hoả-ngục đã lâu, không bao giờ còn trông được Chúa tha thứ cho và được kính mến Chúa nữa. Nhưng Chúa đã thương chờ đợi tôi ăn-năn trở lại để Chúa thứ tha cho. Lạy Chúa cực cao cực trọng, vậy tôi hết lòng phàn nàn vì đã vấp phạm đến Chúa. Và xin Chúa hãy thương đừng để cho tôi lại xúc phạm đến Chúa nữa.

II

Bay sẽ tìm Tao, nhưng chẳng thấy. (Jean vii, 34.)

Chúa phán cùng kẻ có tội : «Hỡi những kẻ khốn nạn, khi bay thấy cái chết sồng sộc chạy đến, thì bay cuống quít tìm Tao, nhưng vô-ích, bay chẳng thấy Tao đâu !»

Vì sao kẻ có tội tìm Chúa mà lại không thấy? Vì chúng tìm Chúa, không phải vì kính mến Người, một vì sợ hoả-ngục; Chúng tìm Chúa, nhưng lòng cứ yêu tội. Bởi đó, chúng không thể nào tìm thấy Chúa được.

Lạy Chúa, phần tôi, không muốn đợi

đến giờ chết mới tìm Chúa. Tôi tìm và ước ao gặp Chúa ngay từ bây giờ. Tôi đau đớn quá, vì từ xưa đến nay đã làm cực lòng Chúa là Đấng nhân-lành-vô cùng nhiều lần, để tìm những sự thoả thích ý riêng; tôi hối-hận về điều ấy và xin thú thật : tôi đã phạm nhiều tội ác. Nhưng Chúa không muốn cho tôi ngã lòng trông cậy. Trái lại, Chúa muốn cho tôi vui mừng; vì Chúa đã phán rằng : *Chớ gì lòng những kẻ tìm Tao được đầy dẫy vui mừng.* (Ps. CIV. 3.)

Lạy Chúa, vâng, tôi tìm Chúa và kính mến Chúa hơn yêu chính mình tôi.

III

Giáo hữu nào chẳng dùng phần lớn đời mình mà ăn-năn khóc lóc các tội lỗi đã phạm thì đến giờ chết, thật là khốn nạn !

Tôi không bảo rằng : Lúc đó : kẻ ấy không thể ăn năn trở lại và cứu linh hồn mình được đâu. Tôi chỉ bảo : kẻ ấy, trí khôn đã ra tối tăm, lòng đã hoá cứng,

tính hư nết xấu chôn rễ sâu, tiếng dục tình vẫn toàn thắng, bấy nhiêu căn cớ khiến cho việc ăn năn trở lại hầu như không thể được. Phải có ơn đặc biệt mới được. Mà ơn đặc biệt ấy, lẽ nào tình cờ Chúa phải ban cho kẻ cứ vô ơn bội-bạc cùng Người mãi đến giờ chết ru ?

Ôi ! vậy kẻ có tội muốn đề phòng cho khỏi sự khốn nạn đời đời, thì phải lo sửa mình lại, phải lo thay !

Lạy Chúa, không ! tôi không muốn đợi đến giờ chết mới ăn-năn tội và kính mến Chúa. Ngay bây giờ tôi phàn nàn vì đã xúc phạm đến Chúa ; ngay bây giờ tôi kính mến Chúa hết lòng. Xin đừng để cho tôi lại còn lìa bỏ Chúa tôi nữa. Xin ban cho tôi chết đi còn hơn.

Lạy Đức Bà Maria là Mẹ tôi, xin ban ơn bền đỗ cho tôi.



BÀI NGẮM THỨ HAI MƯƠI BA.

Con chiên Đức Chúa Trời đã tình-nguyện chịu hy-sinh để xin ơn tha thứ cho ta.

I

Này là Con Chiên Đức Chúa Trời (JEAN. I, 29.)

Thánh Gioan Baotixita không còn thể dùng tiếng nào rõ ràng, và đích đáng hơn mà gọi Đấng Cứu-thế bằng gọi Người là « *Con Chiên Đức Chúa Trời.* » Quả thật Đức Chúa Giêsu là như con chiên đã hy-sinh và dâng máu, cùng sự sống mình làm của tế lễ Đức Chúa Cha cho ta được khỏi tội và được sống đời đời.

Trong dinh Philatô, không những Đức Chúa Giêsu chịu lột xống-áo, mà còn chịu roi đánh, gai đâm tan nát mình cực trọng từ đỉnh đầu đến bàn chân.

Miệng Người không nói ra lời nào. Không ai nghe thấy Người ca thán một lời, dù lời cực vẩn cũng không; vì Người


BIBLIOTHÈQUE NATIONALE R.F. IMPRIMÉS

đã dâng mình chịu khổ-cực để cho ta khỏi những hình khổ đáng phải chịu. Tiên tri Isaïa đã nói trước rằng : « *Người như con chiên đứng trước kẻ cắt lông : Người nín lặng, và không hề nhích miệng.* »

Ôi, lạy Đấng Cứu-chuộc, chớ gì các thiên-thần và hết các loài tạo-vật hát mừng khong khen Chúa, vì Người thương xót chúng tôi quá dường ấy ! Chớ gì cả vũ trụ hát mừng, ngợi khen Chúa vì Người đã yêu dấu cả loài người chúng tôi dường ấy ! Chính chúng tôi phạm tội, mà Chúa lại bị phạt !

II

Chốc nữa, anh em hãy nhìn xem Chúa đi trên con đường núi Calavariô. Người chịu lý-hình dẫn đến nơi tử-nạn để hy-sinh làm của lễ, cho trọn việc cứu-chuộc. Tiên tri Giêrêmia nói trước rằng : *Người như con chiên rất hiền lành, chịu dắt lên bàn thờ để chịu hy-sinh làm của tế lễ.* (Jer. xi, 19.)

Ồi, lạy Chúa Giêsu, xin dạy cho tôi biết : Chúa vác Thánh-giá nặng nề này đi đâu ? Quân dữ kia đã làm khốn Chúa cách độc địa dường ấy, bây giờ nó lại điệu Chúa đi đâu ? Chúa trả lời : Chúng nó điệu Tao đi chịu chết; Tao theo chúng nó và lấy làm sung suớng vô cùng, vì sẽ được chết đề cứu lấy bay và cho bay hiểu Tao thương yêu bay dường nào ! »

Lạy Đấng Cứu-chuộc, phần tôi, tôi đã đáp lại lòng Chúa thương yêu thể nào ? Chúa biết rõ lắm : Đối với tấm lòng thương yêu của Chúa, tôi chỉ nguyền rủa xỉ-nhục Chúa, vì thường thường đã khinh dể ơn nghĩa Chúa. Nhưng Cuộc tử - nạn Chúa làm cho tôi được hy-vọng. Lạy Chúa, tôi phàn nàn vì đã phạm đến Chúa, tôi hối-hận và từ nay quyết xin kính mến Chúa.

Thánh Phanxicô khó khăn không thể nhìn một con chiên bị đem đi giết, mà không nhỏ đôi hàng lệ. Người nói : « Con chiên này sắp bị lưỡi dao mà lăn xuống chết tươi thế nào, thì ngày xưa Chúa Giê-

su vô tội cũng bị điệu đi xử-tử để cứu lấy tôi như vậy. »

Lạy Chúa Giêsu, vì lòng thương yêu, Chúa đã chẳng nệ hy-sinh mạng sống cho tôi, mà tôi lại tiếc chẳng dâng lòng kính mến cho Chúa ru ? Chúa phán : « *Mày phải kính mến Chúa là Chúa mày* » (Luc. x-27.) Lạy Chúa Giêsu ! Tôi không xin gì hơn, chỉ xin cho được kính mến Chúa, kính mến Chúa hết lòng. Chúa đã thương yêu tôi hết tình, thì tôi cũng xin hết lòng kính mến Chúa. Hỡi Con chiên Đức Chúa Trời, tôi phàn nàn vì đã xúc phạm đến Chúa; tôi xin dâng trót mình tôi cho Chúa. Lạy Chúa Giêsu, xin hãy nhận lấy tôi, và ban ơn cho tôi được giữ nghĩa cùng Chúa luôn mãi.

Lạy Đức Bà Maria, là Mẹ Đấng Cứu-chuộc tôi, xin Mẹ cầu cho tôi được thuộc về Chúa cho trọn,



BÀI NGẮM THỨ HAI MƯƠI TƯ.

Suy về thời-giờ quí hoá ngần nào!

I

Thời-giờ là của vô giá, vì mỗi một phút ta có thể tìm được những kho-tàng ân-thánh và sự vinh hiển đời đời.

Trong hoả-ngục, kẻ dữ đau đớn biết bao, khi các chúng phải kêu lên rằng: « Đã hết rồi! ta không còn thời-giờ, ta không còn cách nào để cứu mình khỏi hư mất đời đời nữa!» Khốn nạn thay cho chúng, vì nếu các chúng phải mất hết mọi hạnh-phúc đời này, để được một giờ quí báu mà ăn-năn tội, thoát khỏi số phận ghê gớm này, hẳn chúng vui lòng lắm, nhưng, than ôi! nào có được nữa đâu!

Trên thiên-đàng, thì không còn hối-hận nữa. Mà giả-sử có gì làm cho hạnh-phúc các kẻ lành giảm bớt đi được, thì chỉ có cái tư-tưởng này, là: « Ở đời biết

bao lúc ta đã bỏ hư mất, mà chính là những lúc quí hoá ta cần phải lợi dụng để làm cho mình được vinh hiển hơn ở đời sau; và tức là những lúc không bao giờ trở lại nữa. »

Lạy Chúa, tôi ngợi khen, cảm-tạ Chúa, vì đã dủ lòng thương còn ban cho tôi thời giờ mà ăn năn khóc-lóc các tội lỗi đã phạm và được kính mến Chúa để phạt đền những tội đã phạm đến Chúa.

II

Phải, không gì quí hoá bằng thời-giờ. Nhưng, than ôi! cớ sao người ta khinh dể thời giờ quá thế? Kẻ này chơi bời một ngày năm, sáu giờ; người kia, đứng trước cửa sổ, hay những nơi chung mà nhìn kẻ đi người lại mất già nửa ngày. Anh em hãy hỏi các chúng dùng thời-giờ làm những việc gì, tất sẽ nghe các chúng trả lời: Chúng tôi chơi bời qua ngày, đoạn tháng.

Hỡi thời giờ đã chịu khinh dể quá chừng kia! Đến giờ chết, những kẻ ấy

sẽ ước ao được mày nhất. Các chúng sẽ vui lòng hy-sinh mọi sự để được một giờ thôi : nhưng chậm quá rồi, các chúng đã không được như ý-sở-ước, lại còn phải vâng lệnh từ biệt thế gian, vì bấy giờ sẽ có lệnh truyền : « *Hỡi linh hồn có đạo kia, mày phải từ-giã thế-gian; hãy đi, không còn được sống ở đời này nữa.*» Bấy giờ các linh hồn ấy sẽ khóc lóc rên rỉ mà kêu lên : « Than ôi ! trót đời tôi đã làm gì ? Những năm, tháng, ngày, giờ Đức Chúa Trời ban cho, tôi có thể dùng lấy mà tập nên lành, nên thánh; nhưng tôi đã chẳng dùng; bây giờ muộn quá rồi, còn làm gì được nữa !

Chúng ăn năn hối-hận, nhưng ăn năn mà chi, hối hận mà chi, đã đến cái lúc kinh khủng nhất định về số phận đời đời của các chúng rồi ?

III

Đức Chúa Giêsu phán : « *Bay hãy đi, lúc còn sáng.* » (JEAN. XII, 35.) Người lại phán : Vì « *đến đêm, không ai làm gì*

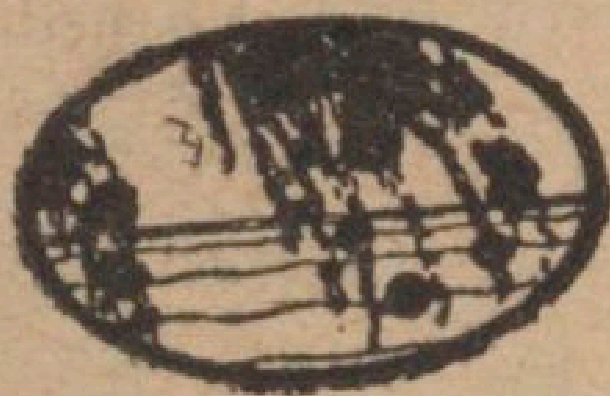
được nữa.» (JEAN. IX, 4.) Đêm tối tăm này, khi giờ chết đến, nó cũng đến, vì lúc gần chết, người ta không nhìn thấy nữa, và cũng không làm được việc gì nữa.

Bởi đó, Đức Chúa Thánh Thần dạy: ta phải đi trong đường giới răn Chúa, khi còn được ánh sáng Chúa chiếu dọi trên mình, khi giời còn đương sáng-sủa. Ta phải suy: đã gần đến lúc giải-quyết cái vấn-đề quan-trọng về cuộc đời đời của ta; ta phải luôn luôn nhớ điều ấy; hãy xét có bao giờ bỏ phí thời giờ chăng? Ôi! hãy mau mau lo tính xếp đặt mọi việc linh hồn, vì Đức Chúa Giêsu là Đấng sẽ phán xét ta, Người đã phán: « *Con Người sẽ đến giữa lúc bay không ngờ.*» (LUC. XII, 40.)

Lạy Chúa Giêsu, xin chính Người hãy mau mau, vâng, xin chính Người hãy mau mau tha thứ cho tôi! Phần tôi, còn đợi gì nữa? Muốn bị gieo xuống ngục đời đời, ở đó cùng với kẻ dữ hằng kêu than: « *Thời giờ đã hết, ta đã phải mất*

linh hồn rồi, » bây giờ mới tỉnh hồn lại, hay sao ? Lạy Chúa, không, tôi không muốn chống cưỡng tiếng Chúa kêu gọi thiết tha nữa. Biết đâu Chúa đã chẳng dùng bài ngắm này để làm cho tôi nghe tiếng Người gọi tôi lần sau cùng ! Lạy Chúa cao cả, vậy tôi đau đớn hối hận vì đã xúc phạm đến Chúa; tôi xin dâng cho Chúa hết mọi việc tôi sẽ làm trong những ngày giờ còn được sống, xin ban cho tôi ơn bền đỗ lành thánh. Không bao giờ tôi muốn làm điều gì mất lòng Chúa nữa, tôi ước ao kính-mến Chúa luôn mãi.

Lạy Đức Bà Maria, là nơi kẻ có tội trú-ẩn, tôi phó mình trong tay Mẹ.



BÀI NGẮM THỨ HAI MƯƠI LĂM.

Suy về những kẻ hấp hối chết, nghĩ mình sắp phải chịu phán xét, thì lo sợ chừng nào.

I

Không bao lâu nữa tôi sẽ phải chết; chết đoạn sẽ phải đến trước toà Đức Chúa Giêsu mà thưa lại về hết các việc lành dữ đã làm trong suốt một đời ở thế gian này. Đó là điều kẻ gần chết phải nói thầm với mình, đó là điều khiến cho kẻ ấy phải sợ hãi. Đã đến giờ kẻ ấy phải khởi hành : khởi hành từ thế-giới vật chất này sang thế-giới vô hình, từ quãng thời-giờ vắn vỏi này vào cõi đời đời, vô cùng.

Nhất là càng sợ hãi biết bao, vì thấy sổ biên các tội mình đã phạm mở ra để trước mặt ! Bà thánh Maria Mađalêna de Pazzi bị ốm liệt giường chiếu, bà nghĩ đến phán xét mà run rẩy cả người.

Cha linh hồn ra sức làm cho bà yên

tâm, thì bà kêu lên : « Lạy Cha, phải đến trước toà phán xét của Chúa là điều sợ hãi biết bao, kinh khủng dường nào ! » Nếu bà thánh này là một bậc ngay từ lúc còn trên cánh tay mẹ đã ăn ở sạch sẽ, lành thánh, mà còn nói thế, thì những kẻ bao lần đáng sa hoả-ngục phải nói thể nào và đáng sợ hãi hơn dường nào !

Vị linh-mục Agathô bao nhiêu năm trời hãm mình, đền tội, thế mà nghĩ đến phán xét vẫn còn sợ hãi, kêu lên rằng : « Giờ phán xét tôi sẽ ra sao ? » Phương chi những kẻ có đạo đã phạm trăm nghìn tội trọng, mà chẳng ăn năn, xưng tội gì cả, có thể nhớ đến phán xét, mà chẳng run sợ ru ?

Lúc gần chết, dù muốn, dù không, sự nhớ các tội đã phạm, án công thẳng Đức Chúa Trời và sự hồ-nghi không biết mình được lên thiên đàng hay phải sa hoả-ngục, bấy nhiêu cái tư-tưởng làm cho linh hồn bối rối, bứt rứt vô-cùng. Vậy ta hãy kíp ôm lấy chân Đức Chúa Giêsu và trước khi đến ngày cả thể phải tính sổ

trót đời lại cùng Chúa, hãy liệu cho mình chắc được ơn tha thứ.

Lạy Chúa Giêsu, là Đấng Cứu-chuộc và là Đấng sẽ phán xét tôi, xin hãy thương tôi, trước khi đến ngày công thẳng ấy. Hãy đoái xem đứa nội-công đang quì dưới chân Chúa : bao lần nó đã hứa ở trung-trực cùng Chúa, mà chẳng giữ lời bao giờ. Lạy Chúa, thật Chúa không đáng cho tôi xử vô-ơn tệ-bạc cùng Chúa như vậy. Xin Chúa tha cho, vì tôi muốn ăn năn trở lại cho thật. Lạy Chúa cực tốt, cực lành, tôi hối hận vì đã khinh dể Chúa; xin Chúa hãy đoái thương tôi!

III

Ấy, cuộc rỗi đời đời của ta sắp phải định-quyết, cái án cả thể về hậu-kiếp sắp tuyên bố : sau đó ta sẽ được cứu rỗi, hay bị phạt; sẽ được hạnh phúc đời đời, hay phải khốn nạn đời đời.

Hết mọi người điều biết thế, hết mọi người điều nói về việc ấy, nhưng cớ sao hết mọi người không từ bỏ mọi thế-tục

chỉ lo để tập-tành nên thánh và nhờ đó làm cho mình chắc được rỗi đời đời ?

Lạy Chúa, tôi cảm ơn Chúa vì đã thương ban ơn soi sáng mở lòng tôi. Lạy Chúa Giêsu, xin hãy nhớ : Chúa đã chịu chết để cứu chuộc tôi. Vậy chớ gì khi tôi được xem thấy Chúa lần trước hết, đừng trông thấy Người đương thịnh nộ như quan án nghiêm-nhặt ! Từ xưa đến nay tôi đã khinh dể ơn Chúa; nhưng bây giờ tôi lấy ơn Chúa làm quí hơn hết mọi sự khác. Lạy Chúa tốt lành vô cùng, tôi kính mến Chúa vì Chúa thương tôi; tôi phàn-nàn vì đã xúc phạm đến Chúa. Trước tôi đã trốn bỏ Chúa, bây giờ tôi ước ao, và tìm Chúa. Lạy Chúa linh hồn tôi, xin ban cho tôi được tìm thấy Chúa !

Lạy Đức Bà Maria là Mẹ tôi, xin cầu cùng Chúa Giêsu, Con Mẹ, cho tôi !



BÀI NGẮM THỨ HAI MƯƠI SÁU

Ngắm về lửa hoả-ngục.

I

Hình khổ dữ tợn nhất kẻ dữ hằng phải chịu, và sẽ phải chịu cho đến đời đời, là hình khổ lửa; lửa chính là hoả-ngục đó vậy.

Ngay ở đời này cũng không có hình khổ nào sợ hãi và độc dữ bằng hình khổ lửa. Nhưng lửa hoả-ngục nung đốt kẻ dữ, lại còn mạnh mẽ, rát rúa gấp nghìn lần lửa đời này, vì Chúa chỉ có ý dựng nên nó để dùng mà báo thù kẻ dữ đã phạm đến Người !

« *Hỡi quân vô phúc, bay hãy đâm đầu xuống lửa đời đời.* » (MATTH. XXV, 41.) Đó là án Chúa ra cho những kẻ dữ.

Vì sao, án ghê sợ này lại chỉ nói riêng đến lửa ? Vì đối với ngũ-quan kẻ dữ, không hình khổ nào dữ tợn, gớm ghiếc bằng hình khổ lửa.

Ôi, lạy Chúa, đáng lẽ tôi đã phải thiêu

đốt trong lửa này tự bao năm trời nay rồi ! Nhưng Chúa thương còn chờ đợi, chờ đợi để làm gì, há chẳng phải để đốt bằng lửa kính mến êm ái Chúa trong lòng tôi, cho nó khỏi bị lửa ghê-gớm này thiêu đốt ru ? Lạy Chúa cực tốt cực lành, vậy tôi kính mến Chúa, và ước ao kính mến Chúa đời đời.

II

Lửa thế gian chỉ làm khổ ngoài xác, chứ không thâu qua xác được; còn lửa hoả-ngục thì không những thâu qua xác kẻ dữ, mà còn thiêu đốt rát rúa cả ở trong cũng như ở ngoài. « *Lạy Chúa, Chúa sẽ làm cho xác kẻ dữ thành ra những lò lửa cháy bừng bừng.* » Khi xác kẻ dữ hoá thành những lò lửa nóng nảy, thì kẻ ấy ra thể nào ? Trong ngực nó, quả tim cháy lên; trong bụng, thì ruột gan, trong đầu thì óc, trong động-mạch thì máu, hết thảy đều cháy bùng bùng, cháy vào đến tủy xương !

Hỡi những kẻ tội lỗi kia, một tàn lửa

ở lò bật ra, bay không chịu nổi; vào một cái phòng hơi nóng, bay khó chịu; gặp một cái tia sáng mặt trời, bay đã kêu váng đầu, váng óc, thì bay chịu sao được lửa hoả-ngục ? Chịu sao được sự chết đời đời, tức gọi là chết, nhưng kỳ thực vẫn phải chịu khổ vô cùng, mà không bao giờ chết được !

Ôi, lạy Chúa Cứu-chuộc, xin đừng để cho máu thánh châu báu Chúa đã đổ ra nên vô ích cho tôi ! Xin ban cho tôi được đau đớn các tội lỗi tôi đã phạm và được kính mến Chúa.

III

Ai trong anh em có sức chịu được lửa cực nóng này thiêu đốt chăng? (Is. XXXIII, 14.)

Con dê con bị giống ác-thú nuốt xé thế nào, thì kẻ dữ trong hoả-ngục cũng bị lửa cấu xé hun đúc dữ tợn như vậy. Lửa hoả-ngục thiêu đốt kẻ dữ liên mãi, nhưng không bao giờ làm cho nó chết đi cả.

Thánh Phêrô Đamianô kêu lên rằng :

« Hỡi đứa tội lỗi, hỡi thằng buông tuồng, mày cứ làm cho thoả xác thịt đi! Nhưng phải biết rằng: một ngày kia, những việc ô-uế xấu xa mày làm, sẽ thành ra những thứ rựa nóng nảy làm cho ngọn lửa càng bốc cháy lên ngùn ngụt, thiêu đốt cho đến ruột gan mày và làm cho mày phải chịu những hình khổ cực dữ tợn cho đến đời đời! »

Ôi lạy Chúa, biết bao lần tôi đã khinh dể và bỏ mất Chúa, xin Chúa tha cho và từ nay đừng để tôi lại bỏ mất Chúa nữa. Tôi rất đau đớn vì đã xúc phạm đến Chúa. Bây giờ tôi hứa kính mến Chúa, chỉ kính mến một mình Chúa, thì xin Chúa hãy thương ban cho tôi lại được nghĩa cùng Người.

Lạy Thánh Nữ đồng-trinh Maria, xin hãy cứu tôi cho khỏi sa hoả ngục.



BÀI NGẮM THỨ HAI MƯƠI BẢY.

Của cải thế gian phù vân giả trá thế nào.

I

Cuộc đời anh em là gì? Há chẳng phải là một chút hơi nước vừa đọng, lại tan ngay ru? (St JACQUES IV, 15).

Những hơi nước ở đất bốc lên, bay trên không gặp những ánh sáng mặt trời chiếu vào, đôi khi trông đẹp đẽ thật. Nhưng cơn gió thoảng vừa bay qua, nó liền tan đi và biến mất. Đó là hình ảnh phú-quí, vinh hoa thế tục. Vị vương tướng nọ, hôm nay khiến người ta phải kính trọng, và được dân-sự tôn kính đến cực-điểm. Nhưng mai lăn ra chết, thì chỉ thấy kẻ khinh dể, người chửi mắng. Chức quyền, của cải, vui-sướng, hết thảy cùng với chủ nó, cũng tiêu-diệt.

Ôi, lạy Chúa, xin ban cho tôi biết Chúa là Đấng quí hoá chừng nào, để tôi kính mến Chúa, chỉ kính mến một mình Chúa!

II

Cái chết bóc lột, không để lại cho người ta một tí gì cả.

Ông phú hộ kia chết, người ta khiêng ra khỏi lầu son, gác tía, mà chôn chặt dưới bùn đen. Còn cảnh tượng nào thảm đạm bằng cảnh tượng này ru? Lầu son kia, không bao giờ ông ta lại về đó nữa. Vàng bạc, của cải, ruộng nương ông ta, người khác sẽ đến chiếm lấy. Con ăn, đứa ở theo đến mồ, rồi bỏ chủ lại dưới đất làm của nuôi giòi bọ. Nào những kẻ xưa kia luồn cúi, phỉnh phờ dua nịnh, bây giờ họ ở đâu? Hôm qua ông ta vừa làm hiệu một cái, thì kẻ vâng, người dạ tăm tắp; nay sao không thấy một ai tuân lệnh nữa?

Ôi! lạy Chúa tốt lành vô-cùng, tôi khốn nạn dường nào, vì bao nhiêu năm trời những theo đuổi các sự phù-vân thế-tục, mà xa lánh Chúa! Lạy Chúa, từ nay, tôi xin lấy Chúa làm của châu báu độc nhất, làm sự kính mến độc nhất của tôi!

III

Cớ sao đất hèn, tro mạt lại dám kiêu căng ngạo-mạn? (ECCLI. X, 9.)

Chúa phán rằng: Hỡi loài người không bao lâu mày sẽ thành ra tro, ra bụi; mày biết thế; vậy hãy nghĩ xem: mày phải dùng trí khôn và lòng để làm gì?

Không bao lâu sự chết sẽ đến bóc lột và đuổi mày ra khỏi thế gian này; lại mày sẽ phải thưa về hết các việc đã làm khi còn sống. Nếu bấy giờ mày đang mắc tội trọng thì cuộc đời đời mày sẽ ra sao?

Ôi, lạy Chúa, tôi ngợi khen Chúa! Chúa đã dạy bảo tôi, ấy là vì muốn cứu lấy tôi. Lạy Chúa, vậy xin hãy khứng làm trọn việc thương xót của Người. Chúa đã hứa tha thứ cho kẻ có tội đem lòng ăn năn hối cải: Vậy tôi hết lòng ăn năn đau đớn, thì xin Chúa tha thứ cho. Chúa đã hứa thương yêu kẻ kính mến Chúa; vậy tôi kính mến Chúa trên hết mọi sự, thì xin Chúa hãy thương yêu tôi và đừng ghét tôi như tôi đã đáng phải chịu.

Lạy Đức Bà Maria là Đấng hay bầu cử, Mẹ rất quyền thế bảo-hộ cho người ta: Đó là lẽ giục tôi trông cậy Mẹ.



BÀI NGẮM THỨ HAI MƯƠI TÁM.

Chúa định nhịn và tha tội cho ta có ngần.

I

Chúa đã định ban cho mỗi người sống bao nhiêu năm, được bao nhiêu tài nàng, bao nhiêu của cải đời này thế nào, thì cũng định tha cho mỗi người chúng ta bao nhiêu tội thể ấy. Khi chúng ta đã phạm bấy nhiêu tội rồi, thì Chúa chỉ phạt, chứ không còn thương xót tha thứ nữa.

Đó là điều thánh Basiliô, Giêrônimô, Ambrosiô, Augustinô và nhiều đấng khác đã dạy.

Thánh Augustinô rằng: « Bao lâu kẻ có tội chưa đổ đầy-lào Chúa định, thì Người còn nhịn nó. Nhưng khi kẻ có tội đã đổ đầy rồi, nghĩa là đã phạm đủ số

tội Chúa định nhịn, thì Người không tha thứ nữa.»

Ôi, lạy Chúa, tôi biết trước đây tôi đã làm cho Chúa phải mỏi mệt vì nhịn nhục tôi; tôi cũng biết: Chúa còn thương, chưa nỡ bỏ, vì tôi còn được đau đớn vì đã vấp phạm đến Chúa; lòng đau đớn ấy là dấu chỉ Chúa còn thương yêu tôi. Lạy Chúa, vậy tôi không muốn xúc phạm đến Chúa nữa, xin Chúa hãy thương đừng xua đuổi tôi.

II

Chúa nhịn nhục chờ đợi cho đến ngày đã chỉ để phán xét; ngày đó Chúa sẽ phạt các dân-tộc đã phạm đủ mọi giống tội lỗi! (II. MACHABÉES. VI, 14.) Đối với kẻ có tội cũng vậy: Chúa không nhịn mãi, Chúa chỉ nhịn cho đến khi nó đã phạm ngần ấy ngần nọ tội. Bấy giờ Chúa không có chờ đợi nữa, chỉ phạt, chỉ phạt mà thôi.

Ôi! Lạy Chúa, xin hãy chờ đợi tôi một chút, xin đừng bỏ tôi ngay, vì tôi trông

mong : nhờ ơn Chúa giúp, tôi sẽ không trêu cơn thịnh nộ Chúa nữa. Lạy Chúa nhân lành vô cùng, tôi phàn nàn vì đã xúc phạm đến Chúa, và xin hứa tự nay không khi nào dám ăn ở bất nghĩa cùng Người nữa. Bây giờ tôi lấy những ơn tốt lành Chúa làm hơn mọi của cải hèn mọn thế gian.

III

Ta phạm tội, mà không nghĩ rằng : Cái khối nặng sự tội càng ngày càng thêm. Nhưng phải lo sợ kẻo mai sau Chúa sẽ phán cùng ta như xưa đã phán cùng vua Balthazar : *Tao đã bỏ mày lên cân mà cân, Tao thấy mày nhẹ quá !*» (Daniel v, 27.)

Ma quỉ bảo ta rằng : Chà, mười hay mười một tội có là gì ?

Nó lừa dối ta đó ! Tội mới này làm cho khối nặng sự tội của ta tăng lên và làm cho cán cân trĩu xuống. Sau cùng cán cân sẽ lệch hẳn đi, và Chúa sẽ theo phép công bằng mà phạt ta trong hoả ngục.

Hỡi anh em, nếu anh em sống mà không tin : mỗi một tội mới lại thêm vào các tội cũ và làm cho Chúa không thương xót anh em nữa, và nếu anh em nghĩ đến điều ấy mà không run sợ, thì tôi bảo cho anh em biết: anh em không chắc rỗi linh hồn đâu!

Lạy Chúa ! Chúa nhịn tôi lâu quá thay! Không, tôi không muốn lạm-dụng lòng nhân lành Chúa nữa. Tôi ngợi khen, cảm tạ Chúa, vì đã nhịn tôi đến bây giờ. Trước kia, thường thường tôi bỏ Chúa, nhưng từ nay tôi không muốn bỏ Chúa nữa. Vì Chúa đã không nỡ bỏ tôi, thì xin ban cho tôi được gặp thấy Chúa.

Lạy Chúa Giêsu, tôi kính mến Chúa và phàn nàn hết lòng vì đã nộp Người ! Không ! tôi không muốn bỏ Chúa nữa ; xin ban ơn giúp sức cho tôi.

Lạy Đức Bà Maria là Nữ-vương và là Mẹ tôi, xin Mẹ cũng giúp đỡ và cầu bầu cho tôi.



BÀI NGẮM THỨ HAI MƯƠI CHÍN.

Những kẻ sống mất nghĩa cùng Chúa, thì điên cuồng dại dột chừng nào!

I

Kẻ tội lỗi nhìn xem Các Thánh ăn ở trên đời; chúng thấy các đấng khinh dể những chức quyền, của cải và những sự vui sướng xác thịt, lại thích ở khó khăn, chịu khinh dể và chịu mọi nỗi khổ thống, thì cho là điên cuồng, khờ dại. Nhưng đến ngày cả thể, nghĩa là ngày phán xét, chúng sẽ nói thể khác. Ngày ấy, chúng sẽ kêu lên: *Than ôi, chúng ta điên cuồng chừng nào, vì đã cho cách Các Thánh ăn ở là điên cuồng, khờ dại!* (SAGESSE V, 4.)

Quả vậy, còn có gì điên cuồng, dại dột bằng sống mà bỏ Chúa ru, vì ăn ở như thế, thì lầm than, khốn nạn ở đời này, mà đời sau lại càng khốn nạn, khốn nạn đời đời trong hoả-ngục?

Lạy Chúa, vậy tôi không muốn đợi đến

ngày phán xét, mới xưng ra tôi điên cuồng, khờ dại. Ngay bây giờ tôi xin sấp mình trước nhan thánh Chúa, và xưng ra : khi vấp phạm đến Chúa là Đấng Cao-cả tuyệt-đối, thì tôi ăn ở như đứa điên cuồng, khờ dại khốn nạn ! *Lạy Chúa là Cha nhân lành, thật tôi không đáng gọi là con Chúa.* (Luc xv, 19.) Không đáng Chúa ban ơn tha-thứ cho, nhưng, nhờ máu cực thánh Chúa đã đổ ra cho tôi, tôi trông Chúa sẽ ban ơn ấy cho. Lạy Chúa Giêsu, tôi hối hận vì đã khinh dể Chúa. Bây giờ tôi xin kính mến Chúa trên hết mọi sự.

II

Khốn nạn thay những kẻ mê đàng tội lỗi ! tội làm cho chúng mù-tối đến nỗi mất cả trí khôn, quên hết lẽ phải.

Thật vậy, kẻ bỏ nước rộng lớn, để lấy một đồng tiền nhỏ, ta có thể bảo nó là khôn được ru? Cũng một lẽ, kẻ bỏ nước thiên đàng, chối ơn Chúa, cho được một chút sự vui sướng, một chút của hèn, thoả tính hiếu-kỳ, thì sao gọi là người khôn

được ? Kẻ có tội cũng giống hai thứ người trước này. Nó chỉ tưởng đến cuộc đời hiện-tại, là cuộc đời phù vân, giả-trá, chầy kíp sẽ qua đi, mà chẳng hề nghĩ đến cuộc đời tương-lai là cuộc đời vĩnh-viễn vô cùng vô tận, không những vậy đối với cuộc đời vĩnh-viễn, nó lại chỉ thu cho nhiều tội lỗi, tức là những bằng chứng sẽ cho nó vào hoả-ngục đời đời.

Ôi, thân lạy Chúa, xin đừng để cho tôi cứ sống một cách mù tối thảm-hại như thế nữa; tôi đã theo những khuynh hướng xấu xa lâu quá, đã khinh dể Chúa là Đấng tốt lành vô cùng lâu quá rồi. Bây giờ tôi gớm ghét các tội lỗi tôi đã phạm và kính mến Chúa trên hết mọi sự.

III

Có ngày, những kẻ mê tội lỗi, thế gian sẽ phải khóc lóc thảm-thiết, vì mình đã ăn ở điên cuồng, dồ-dại. Nhưng ngày ấy là ngày nào ? Than ôi ! Ấy là ngày không còn thời giờ mà cứu mình khỏi khốn-nạn nữa. *Ngày ấy, tính kiêu ngạo xưa có*

ích gì cho ta chăng ? Ngày ấy, tính thị của, thị quyền có giúp được gì cho ta chăng ? Hết mọi sự đều qua đi như bóng (SAGESSE v, 8.) Lúc ấy, kẻ dữ sẽ phải xưng ra : hết mọi sự vui-sướng khoái-lạc đã qua đi, khác nào bóng ảo-huyền kia vậy ; và thay vì danh-dự kia, của cải nọ, chúng chỉ còn có hình khổ phải chịu, chỉ còn khóc lóc tru-trếu cho đến đời đời mà thôi.

Lạy Đức Chúa Giêsu xin thương lấy tôi. Tôi khốn nạn quá, vì đã bỏ quên Chúa ; nhưng tôi thấy rõ : Chúa còn thương nhớ đến tôi. Lạy Chúa, là Đấng tôi kính mến, vậy tôi xin kính mến Chúa; kính mến Chúa hết lòng, và hết lòng ghét mọi tội tôi đã phạm đến Chúa. Lạy Chúa, xin tha cho và hãy quên bao nhiêu sự cực lòng tôi đã làm cho Chúa; Chúa biết tôi yếu đuối thế nào, vậy xin đừng nỡ bỏ; mà lại ban sức mạnh cho tôi được thắng mọi kẻ thù linh hồn tôi và làm đẹp lòng Chúa.

Lạy Đức Bà Maria, Mẹ Chúa Trời, con trông cậy nơi Mẹ !

BÀI NGẮM THỨ BA MƯƠI.

Những thương-tích Đức Chúa Giêsu đã phải chịu bắt lòng ta phải kính mến Người.

I

Muốn giúp ta hiểu : sự nhìn xem những vết-thương Đức Chúa Giêsu đã phải chịu có sức mạnh khiến linh hồn ta phải cảm động thế nào, thì thánh Bonaventura kêu lên rằng : « Những vết-thương chồng-chịt trên mình Đức Chúa Giêsu từ đỉnh đầu đến bàn chân khiến cho những tấm lòng cực khô rắn cũng phải ra mềm và những linh hồn cực nguội lạnh cũng cháy lửa kính mến Chúa lên.

Thật vậy, nếu ta tin việc mầu-nhiệm Thiên Chúa tự-ý và vui lòng chịu tạt vả, chịu đấm đánh, chịu đội mạo gai, và sau hết chịu hy-sinh trên cây Thánh giá vì thương yêu ta, thì lẽ nào ta chẳng kính mến Đấng đã thương yêu ta quá bội dường ấy ru ? Nhưng, thương ôi, ta ăn ở bội-bạc cùng Chúa chừng nào ! Cho nên, xưa,

khi thánh Phanxicô khó khăn, đi qua các làng, các xã, vừa khóc, vừa kêu lên rằng: « Ôi ! lòng thương yêu đã chẳng được kính-mến lại ! » thì thật là phải lắm.

Lạy Chúa Giêsu ! tôi cũng vậy, tôi đã ăn ở bội-bạc cùng Chúa : vì tôi sống bao nhiêu năm trời, mà chẳng hề kính mến Chúa ! Bây giờ tôi có còn định cứ ăn ở vô-ơn, bội nghĩa cùng Chúa như vậy nữa chăng ? Lạy Chúa Cứu chuộc tôi, không, tôi không muốn ăn ở như thế nữa. Từ nay đến chết, tôi ước ao kính mến Chúa, và dâng trót mình cho Chúa ; xin Chúa hãy thương, hãy đoái nhận lấy và giúp đỡ tôi !

II

Hội thánh chỉ cho ta xem Đức Chúa Giêsu chịu chết trên cây Thánh giá và kêu lên rằng : « Anh em hãy nhìn, hãy ngắm hình tượng Đức Chúa Giêsu thật là chứa chan lòng yêu thương, chỉ thấy lòng yêu thương : kìa, đầu Người nghiêng xuống, cánh tay giang ra, cạnh nương long bị

lưỡi đòng thâu qua. Hỡi loài người, hãy nhìn xem Chúa đã chịu chết vì thương yêu bay; hãy xem mình Người đầy những thương-tích; cánh tay đang giương ra để rước bay, đầu gục xuống để hôn bay và ban sự bằng yên cho bay; cạnh nương long bị đâm thủng, làm lối đem bay vào Trái tim Người, ấy là nếu bay kính mến Người thật.

Lạy Chúa Giêsu là kho tàng, là sự kính mến và là toàn cơ nghiệp tôi, vâng, tôi ước ao kính mến Chúa. Nếu tôi chẳng kính mến Chúa là Đấng đã chịu chết vì lòng thương yêu tôi, thì còn kính mến ai?

III

Lòng Chúa Giêsu thương yêu ta ép buộc ta phải kính mến Người. (2e EPIT. AUX CORINTH V, 14.)

Lạy Đấng Cứu chuộc, vì yêu dấu loài người, Chúa đã chịu chết; nhưng loài người chẳng kính mến Chúa. Cớ sao loài người chẳng cháy lửa kính mến Chúa lên? Là vì chúng sống ở đời mà chẳng hề nghĩ

đến cuộc tử-nạn Chúa đã chịu vì thương yêu chúng. Quả vậy, nếu chúng có hồi-tưởng đến, tất không thể sống mà chẳng kính mến Chúa. Thánh Phanxicô Salesiô rằng : « Biết rõ Đức Chúa Giêsu là Đức Chúa Trời thật, đã yêu dấu ta đến nỗi chịu chết, lại còn chịu chết trên Thánh giá, thì sự biết ấy, chẳng có sức ép lòng ta phải kính mến Chúa, mà sức ép kia càng êm ái, thiết tha bao nhiêu thì càng mạnh mẽ bấy nhiêu đấy ru ? » Khi thánh Phaolồ, nói rằng : *Lòng Chúa Giêsu thương yêu ta, ép giục ta kính mến Người*, thì đã rõ Người có ý nói về sức ép êm ái kia sinh ra trong lòng ta bởi chính lòng thương yêu cả thể của Đức Chúa Giêsu vậy.

Ôi, lạy Chúa rất đáng kính mến, xưa nay, tôi đã khinh dể Chúa, nhưng bây giờ xin lấy Chúa làm hơn mọi sự và kính mến Chúa hơn yêu chính mạng sống tôi. Lạy Chúa là Đấng lòng tôi kính-mến, điều khiến cho tôi đau đớn nhất, là suy đến những sự cực-lòng tôi đã làm cho Chúa

phải chịu. Xin Chúa tha thứ cho, và kéo cả lòng kính mến của tôi lại cùng Chúa, để từ nay, tôi chỉ ước ao được Chúa, và chỉ than thở cùng Chúa.

Lạy Đức Bà Maria là Mẹ tôi, xin hãy giúp tôi sốt sắng kính mến Chúa Giêsu Con Mẹ !



BÀI NGẮM THỨ BA MƯƠI MỐT.

Việc trọng đại của ta là việc rỗi linh hồn.

I

Ở đời này, không việc gì quan-hệ bằng việc rỗi linh hồn đời đời. Thế mà, người ta có lo đến việc ấy chăng ?

Muốn được việc gì đời này, còn cách nào người ta không dùng đến ru ? Cho được công việc nọ, vụ kiện kia, cuộc hôn-nhân này, thì nào người ta lo lắng tìm phương, liệu cách, nào bàn hỏi, chạy vạy, ngày quên ăn, đêm quên ngủ !

Nhưng đối với việc rỗi linh hồn đời đời thì sao ? Tuyệt-nhiên người ta không làm gì hết; hay nói thật, có làm, nhưng hết mọi việc người ta làm ấy, chỉ khiến cho linh hồn phải hư đi mà thôi; người ta ăn ở khác nào thiên đàng, hoả ngục, cuộc đời đời, không phải là những chân lý buộc phải tin, mà chỉ là những truyện bày đặt, những điều man trá.

Lạy Chúa, vậy xin Chúa hãy soi sáng cho tôi, và từ nay, đừng để tôi còn cứ ăn ở mù tối như trước nữa.

II

Một cái nhà dột nát, thì người ta vội vàng sửa-chữa; mất vật gì quí-báu, thì người ta lục bới, tìm khắp mọi nơi. Thế mà mất linh hồn, bỏ ơn Chúa, người ta lại cứ ngủ kỹ, cứ ăn ngon, khác nào không có việc gì cả vậy. Đối với của phù-vân, thì người ta lo-lo lắng-lắng; thế mà, đối với việc rỗi linh hồn đời đời, thì mang-mang nhiên-nhiên. Anh em nói rằng : Phúc cho kẻ bỏ mọi

sự vì Chúa : thế mà anh em lại vẫn ham mê những của hèn hạ đời này.

Lạy Chúa Giêsu, Chúa đã đổ hết máu mình, đã hy sinh chính mạng sống mà cứu lấy tôi, đã lấy giá cao dường ấy mà chuộc tôi lại. Thế mà tôi chẳng xem sao ơn Chúa, những khinh thường và bỏ hư qua cho được những sự hèn hạ vô ích. Ôi ! Lạy Chúa, tôi phàn nàn vì đã làm xỉ nhục Chúa như vậy. Hỡi những của cải, chức quyền, danh-vọng và những khoái-lạc thế gian, bay hãy xéo đi ! Từ nay, tôi chỉ lo một việc là kính mến Chúa là Đấng đáng kính mến vô cùng.

III

Vì sao Con Đức Chúa Trời đã chịu chết? Là cốt để cứu ta. Vì sao ma quỉ tức giận? Vì nó muốn cho ta mất linh hồn. Vậy ta đã làm gì để cứu lấy mình ? Tuyệt nhiên không làm gì cả !

Thánh Philiphê đệ Nêri rằng : « Kẻ không lo cứu linh hồn mình, thật là điên cuồng, dồ dại !»

Ta hãy giục lòng tin lại. Hãy tin thật, sau cuộc đời ngắn ngủi này, có cuộc đời khác đương chờ đợi ta : ấy là cuộc đời hạnh phúc vô cùng hay khốn nạn vô cùng. *Người ta muốn sống hay chết, muốn sự lành hay sự dữ, cũng được, tùy ý chọn đó !* (Eccli. xv, 18).

Vậy ta hãy chọn, nhưng chớ chọn sự, mai ngày, khiến ta phải hối hận đời đời.

Lạy Chúa, xin ban cho tôi hiểu biết, khi tôi vấp phạm và bỏ Chúa cho được tìm tòi các loài tạo-vật, thì mất lòng Chúa dường nào ! Tôi hết sức hối hận, vì đã khinh dể Chúa là Đấng cao-cả, tốt lành vô cùng. Xin Chúa đừng xua đuổi tôi, vì bây giờ tôi trở lại cùng Chúa. Tôi kính mến Chúa trên hết mọi sự và từ nay, thà mất mọi sự còn hơn mất ơn Chúa. Vì thương yêu tôi, Chúa đã chịu nạn, chịu chết cho tôi, thì xin Chúa hãy cứu giúp và đừng bỏ tôi bao giờ.

Lạy Đức Bà Maria, Mẹ Chúa Trời, xin hãy phù hộ che chở tôi.

BÀI NGẮM THỨ BA MƯƠI HAI.

Muốn được chết lành, phải năng suy sự chết.

I

Những người ham mê thế gian thường hết sức tránh không muốn nhớ đến sự chết, khác nào hễ muốn khỏi chết, cứ đừng nghĩ đến nó là đủ. Ôi, những kẻ khốn nạn, đang khi chúng xa tránh không muốn nhớ đến sự chết, thì chúng làm gì, há chẳng phải chỉ dọn cho mình chết dữ thôi ư?

Muốn hay không, chày kíp ta sẽ phải chết. Lại chỉ chết có một lần; nếu lần ấy mà chết dữ, tức là chết dữ đời đời.

Lạy Chúa, tôi cám ơn Chúa vì đã ban ơn soi sáng cho tôi. Từ xưa đến nay tôi đã bỏ hư qua bao nhiêu năm trời! Nhưng bây giờ Chúa còn thương ban cho sống, thì tôi xin dâng những thời giờ còn được sống này để làm tôi Chúa. Xin Chúa dạy cho tôi biết: Chúa muốn tôi làm gì. Vì

làm đẹp lòng Chúa trong mọi sự, đó là điều tôi nguyện ước.

II

Khi các thánh trốn bỏ thế gian vào tu hành trong rừng, để liệu cho mình chắc được rỗi linh hồn, thì chỉ đem một quyển sách đạo với một cái sọ người chết đi theo. Cái sọ ấy bảo các đấng rằng : « Tôi là thế, một ngày kia ông cũng ra như vậy ; nhưng linh hồn ông sẽ ra làm sao ? »

Bởi đó, các thánh chỉ chủ tâm một việc là tích-lũy cho nhiều của cải, nhưng không phải của cải đời này, mà chính là của cải đời sau vậy.

Lạy Chúa, tôi cảm ơn Chúa muôn vàn trùng, vì đã thương chẳng nỡ phạt tôi chết đang khi mắc tội trọng. Tôi phàn nàn vì đã xúc phạm đến Chúa, và nhờ công nghiệp máu thánh Chúa, tôi trông Chúa sẽ tha thứ cho. Lạy Chúa Giêsu, tôi xin từ bỏ mọi sự và ước ao làm mọi việc tôi có thể làm cốt để đẹp lòng Chúa.

III

Một nhà tu-hành kia, lúc gần chết, tỏ dấu vui mừng, sung sướng quá. Người ta mới hỏi, thì thày trả lời: « Vì tôi hằng suy đến sự chết liên mãi; nên bây giờ thấy nó đến, tôi không sợ gì nữa.» Những kẻ khi sống, chỉ tìm những sự vui sướng xác thịt, mà không lo đến cùng đích của mình, thì trông thấy cái chết, thật là sợ hãi. Còn những kẻ hằng suy sự chết, hằng khinh của cải thế gian, hằng tìm Đức Chúa Trời, thì dẫu giờ chết đến nó cũng vẫn yên-hàn bình tĩnh chẳng sợ hãi gì.

Lạy Đấng Cứu chuộc, tôi thấy mình đã gần chết mà chưa làm được việc gì cho Chúa, là Đấng đã chịu nạn, chịu chết cho tôi. Lạy Chúa đáng kính mến vô cùng! Vậy tôi dốc lòng, ít nữa kính mến Chúa trước khi chết. Từ xưa đến rầy tôi chỉ vấp phạm đến Chúa, chứ có làm gì cho Chúa ru? Tôi hết lòng phàn nàn về sự ấy và từ rầy xin hết sức kính mến Chúa, để làm sáng danh Người. Xin Chúa hãy soi sáng và ban cho tôi ơn cần để giữ điều dốc

lòng trước này. Chúa muốn cho tôi được thuộc trọn về Chúa: thì tôi cũng chỉ ước ao một điều là dâng trót mình cho Chúa. Xin Chúa hãy phù hộ giúp sức cho tôi : đó là ơn tôi cầu xin và trông Chúa sẽ ban cho.

Lạy Đức Bà Maria, là Mẹ và là Đấng tôi tròng cậy, tôi cũng xin phó mình trong tay Mẹ nữa !



BÀI NGẮM THỨ BA MƯƠI BA.

Khi người ta phạm tội thì quay mặt đi chẳng nhìn Chúa nữa.

I

Tội là gì ? Thánh Augustinô trả lời: « là trở mặt làm nghịch cùng Đức Chúa Trời. » Thánh Tômasô cũng trả lời : « là người ta quay mặt đi, chẳng thèm nhìn Chúa nữa.»

Một tên ngu-dân, vua ra lệnh, nó đã không tuân, lại còn quay lưng lại, làm trái hẳn lệnh vua, thì đáng phải phạt

đường nào! Kẻ có tội cũng ăn ở cùng Chúa như vậy, và tội ngạo mạn ấy, Chúa sẽ nghiêm phạt trong hoả ngục, là đời đời chẳng cho nó được xem thấy mặt Người; đó là hình phạt rất công bằng, vì kẻ có tội ăn ở xấc láo, thì cũng như quay lưng lại cùng Chúa vậy.

Lạy Chúa, ôi! đó là cách tôi đã xử cùng Chúa nhiều lần. Nhưng tôi thấy rõ Chúa đã chẳng bỏ: lại còn đi tìm tôi, vì Chúa hằng thúc giục, mời gọi tôi ăn năn hối cải, để Chúa tha thứ cho. Lạy Chúa, vậy tôi xin hết sức ăn năn đau đớn vì đã vấp phạm đến Chúa: xin Chúa hãy thương tôi.

II

Chúa phán: *Hỡi Giê-ru-sa-lem, Giê-ru-sa-lem, mày đã bỏ Tao và đã quay lưng lại.* (JÉR. XV, 6.) Chúa cũng ca thán cùng ta rằng: Hỡi kẻ tội lỗi, hỡi loài tạo vật bội bạc kia, mày đã bỏ Tao. Nếu mày không bỏ Tao trước, thì không bao giờ Tao bỏ mày. »

Ôi ! khi kẻ có tội phải đến trước toà Chúa mà nghe án ; khi nó vừa đến nơi, đã nghe những lời ấy ran ra như sấm, thì biết sợ hãi chừng nào!

Lạy Chúa Cứu chuộc tôi, tôi vui mừng biết bao, vì bây giờ được nghe Chúa phán cùng tôi lời ấy. Chúa phán không phải để luận phạt tôi, mà chỉ có ý để giục tôi ăn năn đau đớn vì đã làm xỉ nhục Chúa. Lạy Chúa Giêsu, vậy tôi phàn nàn đau đớn, vì đã làm cực lòng Chúa nhiều lần dường ấy. Tôi đã bỏ Chúa là Đấng quí trọng vô cùng, cho được một chút sự vui sướng hèn hạ, khốn nạn! Nhưng bây giờ tôi lấy lòng khiêm nhường thống hối mà trở lại cùng Chúa, xin Chúa đừng xua đuổi tôi.

III

Hỡi nhà Israêli, sao mày chết ? Hãy trở lại cùng Tao, thì mày sẽ được sống. (EZÉCHIEL XVIII, 31).

Đức Chúa Giêsu cũng phán cùng ta : Hỡi loài người, Tao đã chịu nạn, chịu

chết để cứu chuộc bay ; sao bay cứ muốn bị phạt chết đời đời, ấy là cứ phạm tội mãi ? Bay hãy kíp ăn năn trở lại cùng Tao, thì sẽ được sống lại về phần linh hồn.

Ôi, lạy Chúa Giêsu, nếu tôi chẳng biết rằng : Chúa đã chịu tử-hình để tha tội cho tôi, thì không bao giờ tôi dám xin Chúa ban ơn và dủ lòng thương tôi. Vì bao lần tôi đã cả dám khinh dể ơn thánh và lòng thương yêu của Chúa ! Ôi, chớ gì tôi được chết còn hơn làm xỉ nhục Chúa quá như vậy ! Nhưng, lạy Chúa, ngay chính lúc tôi vấp phạm đến Chúa, Chúa còn đoái thương tìm tôi, huống nữa bây giờ tôi kính mến, và chỉ tìm về cùng một mình Chúa, lẽ nào Chúa đuổi tôi ru ? Lạy Chúa là của quí báu độc nhất của tôi, xin đừng để cho tôi lại ăn ở tệ bạc cùng Chúa như trước.

Lạy Đức Bà Maria là Nữ-vương và là Mẹ tôi, xin bầu cử cho tôi đuợc ơn bền đỗ lành thánh.



BÀI NGẮM THỨ BA MƯƠI TƯ.

Chúa thương xót hằng ra sức đem kẻ có tội trở lại cùng Người.

I

Hỡi A-dong, mày ở đâu? (GENÈSE, III, 9.)

Một đấng đạo đức cắt nghĩa lời ấy, đã nói rằng : đó là lời người cha, đi tìm con mình đã lạc mất.

Chúa nhân lành dường nào ! Vì ông Adong đã phạm tội, ông Adong đã bỏ Chúa cách ngạo mạn, mà Chúa không bỏ; chẳng những không bỏ, Chúa lại còn tìm về với Người. Quả vậy, Chúa gọi ông Adong : « Hỡi Adong, mày ở đâu ? hỡi con, cha đã lạc mất con, bây giờ cha đi tìm con ở khắp mọi nơi !»

Ôi, hỡi linh hồn tôi, lòng thương ấy, chính mày đã từng thấy Chúa tỏ ra cùng mày. Những khi mày phạm tội, thì tự bỏ Chúa. Tuy vậy Chúa chẳng bỏ, lại cứ tìm

mày. Mày cứ nhớ lại các ơn soi sáng, những tiếng lương tâm oán trách, những ơn thúc giục trong lòng, những tiếng Chúa gọi cách thương xót, yêu dấu, thì rõ.

Ôi ! lạy Chúa là Đấng thương xót và yêu dấu tôi dường ấy, cớ sao tôi có thể vấp phạm đến Chúa nhiều lần và ăn ở tệ bạc với Chúa thế này ?

II

Người cha thấy con mình chạy đâm đầu xuống giếng, thì liền vội vàng chạy đến cứu vớt, kéo lên và kêu la đau đớn thế nào, thì lạy Chúa, Chúa cũng xử-trí với tôi như vậy. Tôi đã đi đàng tội mà đâm đầu xuống hoả-ngục, nhưng Chúa đã kéo tôi lên. Thật Chúa thương yêu tôi lắm thay, tôi có thể hy-vọng dường nào *sẽ được hát mừng ngợi khen lòng Chúa hay thương xót cho đến đời đời !*

Lạy Chúa Giêsu, vâng, tôi biết rõ : Chúa muốn cứu tôi. Nhưng không biết Chúa đã tha thứ cho tôi chưa. Vậy, xin hãy ban

cho tôi hết lòng ăn năn đau đớn các tội đã phạm, và kính mến Chúa hơn hết mọi sự. Xin ban cho tôi hai ơn ấy, để chứng rằng: Chúa đã tha tội cho tôi.

III

Nhưng, lạy Đấng Cứu chuộc, lẽ nào tôi sợ Chúa từ chối chẳng ban ơn tha thứ cho ru? Vì chính Người đã tự muốn ban ơn ấy cho tôi, vả, nếu tôi ăn năn trở lại cùng Người, tất Người sẽ giơ tay ra ôm tôi vào lòng. Vậy, này tôi đây, tôi xin trở lại cùng Chúa. Tôi ghét các tội tôi vô cùng và lấy làm cảm động khôn kể, vì dù tôi đã phạm muôn vàn tội lỗi, Chúa vẫn thương yêu tôi! Lạy Chúa rất tốt lành, chớ gì tôi đã chẳng hề làm cực lòng Chúa bao giờ! Tôi hết lòng ăn năn đau đớn vì đã làm cực lòng Chúa nhiều quá. Lạy Chúa Giêsu, xin tha cho tôi; vì tôi không muốn làm điều gì mất lòng Chúa nữa, dù điều cực nhỏ mọn cũng vậy. Nhưng được ơn tha thứ, tôi chưa lấy làm đủ, còn ước ao kính mến Chúa cho nhiều nữa, xin Chúa ban ơn ấy

cho tôi. Từ xưa đến nay, tôi càng đáng bị lửa hoả-ngục thiêu đốt bao nhiêu, thì từ nay, tôi càng ước ao được cháy lửa kính mến Chúa trong lòng bấy nhiêu; lạy Chúa là Đấng rất đáng kính mến, tôi kính mến Chúa; lạy Chúa là kho tàng châu báu, là cơ nghiệp tôi, tôi kính mến Chúa.

BÀI NGẮM THỨ BA MƯƠI LĂM.

Linh hồn sẽ phải đến trước toà Đức Chúa Giêsu mà chịu phán xét.

I

Người ta đã xem thấy: khi những đứa ác phạm phải đến trước mặt quan án phần đời, thì sợ hãi quá đến nỗi run rẩy cả mình và cũng một trật mồ hôi lạnh lẽo toát ra, nhỏ dòng dòng từ đỉnh đầu đến bàn chân. Dầu vậy chúng nó vẫn trông cậy: người ta sẽ không thể tìm được tang-chứng mà bắt tội chúng, hay ít nữa quan án sẽ thương mà giảm tội đi cho

chúng. Nhưng cái sợ của những đứa tội nhân kia ở trước mặt quan án đời này, sánh đâu được với cái sợ của những linh hồn tội lỗi phải đến trước toà Đức Chúa Giêsu, là quan án cao cả nhất, nghiêm thẳng nhất mà chịu phán xét ? Khi ấy Đức Chúa Giêsu sẽ phán : *Chính Tao là quan án và là kẻ làm chứng.*

Tao là kẻ làm chứng, vì đã xem thấy hết các việc xỉ nhục mày đã làm cho Tao; Tao là quan án, vì đã thấu suốt những chỗ hang hầm, ngõ hẻm trong lương tâm mày, và Tao sẽ tuyên án rất nghiêm thẳng.

Lạy Chúa Giêsu, nếu bây giờ tôi phải đến trước toà phán xét của Chúa thì Chúa sẽ chịu lấy tôi cách công thẳng sợ hãi chừng nào ! Nhưng chính lúc này, tôi nghe Chúa phán cùng tôi rằng : nếu tôi đau đớn phàn nàn, vì đã xúc phạm đến Chúa, thì Chúa sẽ quên hết các tội lỗi tôi đã phạm đến Chúa. *Tao sẽ không nhớ đến các tội lỗi của mày.* (EZÉCH. XVIII, 22.)

II

Theo ý kiến chung, các đấng tiến-sĩ Hội-thánh, thì sau khi linh hồn lìa xác, liền chịu phán xét riêng và số phận đời đời, nghĩa là được hạnh phúc đời đời, hay phải khốn nạn đời đời, thì linh hồn biết ngay ở chính chỗ kẻ liệt sinh thì.

Nếu chẳng may lúc ấy, linh hồn đang mắc tội trọng, thì sẽ thưa cùng Chúa thế nào, khi Người phán cùng nó rằng: Tao đã ban bao nhiêu ơn thương xót cho mày, đã ban cho mày sống bao nhiêu năm trời, đã nài nẵng kêu gọi mày, đã ban cho mày hết mọi phương thế cần, để lo việc rỗi linh hồn. Mày có dùng bấy nhiêu ơn Tao đã ban cho không?

Lạy Chúa Giêsu là Đấng Cứu chuộc tôi, Chúa chỉ phạt những kẻ cố tình đi đàng tội lỗi, chứ không phạt những kẻ kính mến Chúa, và những kẻ hối hận vì đã xúc phạm đến Chúa. Tôi là kẻ có tội, nhưng kính mến Chúa hơn chính mình tôi và đau đớn trên hết mọi sự, vì đã làm cực lòng Chúa. Vậy trước khi Chúa bắt tôi phải đến

trước toà phán xét Chúa, thì xin tha thứ cho tôi.

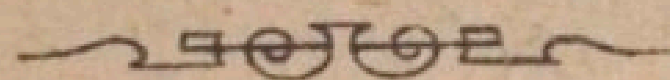
III

Giờ bay không ngờ, thì Con Người sẽ đến. (Luc. xii, 40.)

Lạy Chúa Giêsu là Đấng phán xét tôi, chết đoạn, tôi sẽ phải đến trước mặt Chúa, thì những thương tích Chúa đã phải chịu, sẽ khiến tôi sợ hãi chừng nào, vì nó sẽ trách tôi đã ăn ở tệ bạc cùng Chúa là Đấng đã thương yêu tôi quá bội, đến nỗi chịu nạn chịu chết, để cứu chuộc tôi! Nhưng bây giờ những vết thương ấy lại giục tôi trông cậy và ban cho tôi trông cậy sẽ được ơn tha thứ. Lạy Đấng Cứu chuộc, vì không muốn phạt tôi, mà Chúa đã chịu vết thương đầy cả mình và chịu đóng đanh trên cây Thánh giá, để tỏ lòng thương yêu tôi. Vậy xin hãy đến cứu chữa các đầy tớ Chúa, tức là những kẻ Chúa đã lấy máu châu báu Người mà chuộc lại. Tôi đây cũng là một trong các con chiên Chúa đã đổ máu thánh ra cho.

Lạy Chúa Giêsu, vậy, xin Chúa hãy thương con chiên này. Trước kia, tôi đã khinh dể Chúa. Nhưng bây giờ tôi kính mến Chúa và kính mến Chúa hơn hết mọi sự. Xin Chúa hãy dạy cho biết tôi phải dùng những phương thế nào để cứu linh hồn và ban cho tôi sức mạnh, để làm trọn thánh ý Chúa trong mọi sự, xin đừng để cho tôi lạm dụng lòng nhân lành Chúa nữa ! Chúa đã làm cho lòng tôi vui sướng: Tôi không thể ở xa Chúa được nữa, không thể sống mà chẳng kính mến Chúa nữa.

Lạy Đức Bà Maria, là Mẹ hay thương xót, xin hãy động lòng thương tôi.



BÀI NGẮM THỨ BA MƯƠI SÁU..

Kẻ có tội thì sống khốn, sống nạn.

I

Chúa phán : *Kẻ tội lỗi ăn ở buông tuồng bất hiếu, thì không bao giờ được bình an* (Is. XLVIII, 22).

Muốn cám dỗ kẻ tội lỗi, thì ma quỉ làm cho chúng nghĩ rằng : khi chúng theo tính xác thịt, hằn giận, báo thù và làm những điều trái phép công bằng, thì sẽ được hạnh phúc, và bình an. Nhưng, kỳ thực, trái lại hẳn, vì sau khi phạm tội, linh hồn đã chẳng được bình an, hạnh phúc, lại càng bối rối hơn trước.

Chỉ có các loài vật Chúa dựng nên cốt cho sống ở đời này, thì gặp thấy hạnh phúc trong các sự vui sướng đời này thôi. Còn loài người đã chịu dựng nên để hưởng Chúa, thì các loài tạo vật không tài nào làm cho nó thoả mãn được. Chỉ một mình Chúa, có thể làm cho nó thoả mãn được thôi.

Quả thế, lạy Chúa, nào những sự khoái lạc tôi hưởng, mà nó vấp phạm đến Chúa, nào có để cho tôi được chút thoả mãn gì đâu ? Trái lại, nó chỉ để những nỗi cay đắng, âu sầu làm khổ tôi. Tuy thế, không phải nỗi cay đắng lòng tôi phải chịu, khiến tôi đau đớn buồn sầu, mà chính là điều cực lòng tôi làm cho Chúa

là Đấng thương yêu tôi ngần ấy khiến tôi phải đau đớn sầu phiền.

II

Biển kia không thể yên lặng thế nào, thì kẻ tội lỗi bất hiếu cùng Chúa cũng xao xuyến trong lòng luôn mãi như vậy. (Is. LVII, 20.)

Linh hồn mất nghĩa cùng Chúa là gì ? Là biển mà bão táp hằng lay động luôn mãi, không để yên bao giờ. Làn sóng này nổi lên xong, lại có làn sóng khác tiếp ngay, mỗi làn sóng ấy là những nỗi âu sầu, khổ thống.

Ở đời này, không thể nào hết mọi việc đều xẩy ra như ý mình muốn được. Kẻ có lòng kính mến Chúa thì bằng lòng chịu mọi sự trái ý, mà bởi nó sẵn lòng vâng theo thánh ý Chúa như vậy, thì hằng được bình an yên-tĩnh.

Kẻ có tội làm nghịch cùng Chúa, chẳng theo thánh ý Chúa thì được bình-an sao được ? Nó đi đâu, thì sợ Chúa báo thù ở đấy. *Kẻ tội lỗi, dù không ai đuổi bắt,*

nó vẫn chạy trốn. (Prov. xxviii, 1.) Kẻ đuổi bắt nó, ấy là tội lỗi của nó, và sự làm khổ nó, ấy là lương tâm cắn rứt khiến nó như phải chịu khổ hình trong hoả ngục vậy.

Lạy Chúa, tôi phàn nàn vì đã bỏ Chúa, xin tha cho tôi và đừng để tôi lại khốn nạn, bỏ mất Chúa nữa.

III

Mày hãy tìm sự vui sướng nơi Chúa, rồi Chúa sẽ ban cho hết mọi điều mày ước ao. (Ps. xxxvi, 4.)

Ôi, loài người, cớ sao chạy đây chạy đó tìm sự gì cho mình được hạnh phúc? Hãy tìm Chúa, Người sẽ làm cho mày được thoả mãn mọi đàng. Thánh Augustinô nói rằng: « Phải, hãy tìm một của báu, mà của báu ấy gồm hết mọi của báu khác. » Ta hãy nhìn xem thánh Phanxicô: Người bỏ hết mọi sự đời này, mà kết hợp cùng Chúa, nên ngay khi còn ở thế gian, đã được nếm những sự vui sướng trên lời, và người hằng kêu đi kêu lại

mãi lời này mà không chán : « Chúa là Chúa tôi và là mọi sự của tôi. »

Vậy phúc cho linh hồn bỏ mọi sự vì Chúa ! Ở nơi Chúa, nó sẽ được mọi sự.

Lạy Chúa Giêsu, thật tôi đáng Chúa bỏ, nhưng Chúa đã không nỡ bỏ, lại còn ban ơn tha thứ và giục tôi kính mến Chúa. Vậy tôi xin trở lại cùng Chúa mà buồn sầu đau đớn vì đã xúc phạm đến Chúa và cũng một trật cảm động vì thấy Chúa còn thương yêu tôi, là đứa khốn nạn, đã xúc phạm đến Chúa nhiều lần dường ấy. Chúa còn thương yêu tôi, thì tôi xin kính mến Chúa, kính mến Chúa hơn yêu chính mình tôi. Xin ban cho tôi lại được nghĩa cùng Chúa, rồi Chúa muốn định cho tôi thể nào tùy thánh ý Chúa. Miễn Chúa ban cho tôi được kính mến Chúa là đủ, ngoài ra, tôi xin vui lòng chịu hết.

Lạy Đức Bà Maria là Mẹ nhân lành, xin hãy thương tôi.



BÀI NGẮM THỨ BA MƯƠI BẢY.

Thánh giá là lò lửa kính mến.

I

Tao đến đem lửa xuống thế gian, nếu Tao chẳng muốn cho lửa ấy cháy lên, thì còn muốn gì ? (LUC. XII, 49.)

Đó là những lời Đấng Cứu chuộc rất đáng kính mến, đã phán, để tỏ cho hết mọi người biết, mục-đích Người xuống thế gian làm gì.

Vậy, Đấng Cứu chuộc đã phán rõ: Người bỏ trời xuống thế gian cốt để đốt lửa kính mến Chúa cháy lên dưới thế gian này và Người chỉ khao khát một điều, là thấy lửa ấy cháy lên trong lòng mọi người.

Tự đó, biết bao linh hồn, vì hết lòng suy ngắm Chúa chịu chết trên Thánh giá, nên đã cháy lửa kính mến Chúa ! Biết bao linh hồn, từ bỏ hết mọi sự, để chỉ lo kính mến Chúa ?

Thật, Đức Chúa Giêsu còn có thể làm gì hơn nữa, để được ta kính mến, bằng

hy-sinh mạng sống, bằng chịu chết trên Thánh giá, vì đau đớn quá để tỏ lòng thương yêu ta ru? Bởi đấy, khi thánh Phanxicô đê Paulô, ngất trí đi, mắt nhìn vào Thánh giá; người kêu lên một lời phải lắm rằng: «Ồi, lòng thương yêu! lòng thương yêu lớn lao thay! lòng thương yêu lớn lao vô cùng!»

II

Nhưng, than ôi, cớ sao người ta sống, mà chẳng tưởng nhớ đến Chúa đã yêu dấu mình nhường ấy? Nếu, kẻ rốt hết trong anh em tôi, nếu tên nô lệ nào làm và chịu vì tôi những sự Đức Chúa Giêsu đã làm và chịu cho tôi, thì tôi có thể sống mà chẳng yêu mến anh em kia, đứa nô lệ này ru? Ồi, vậy tôi thấy ai bị đóng đanh trên Thánh giá kia? Há chẳng phải Chúa đã dựng nên tôi ru? Phải, chính Người, chính Người đã chịu đóng đanh vì lòng thương yêu tôi? Vậy Thánh giá kia, mạo gai kia, đanh sắt kia, mà nhất là những vết thương máu chảy dòng dòng kia, lại

chẳng kêu gọi tôi kính mến Chúa biết bao, Chúa là Đấng đã thương yêu tôi vô cùng ru ?

III

Thánh Phanxicô khó khăn nói rằng : « Ôi, lạy Chúa Giêsu, chớ gì tôi được chết vì kính mến Chúa, là Đấng thương yêu tôi, cũng như Chúa đã đoái thương chết, vì lòng thương yêu tôi ! » Có lẽ nào ta có thể cám ơn được lòng âu-yếm của một Đấng Thiên Chúa đã vì thương yêu chịu chết cho ta ru ? Không thể được bởi vì phải có một đấng Thiên Chúa mới có thể cám ơn được. Cho nên, dù cả loài người chịu chết muôn lần vì kính mến Đức Chúa Giêsu, thì hãy còn là ít lắm, hãy còn như không vậy ! Nhưng, ta hãy đội ơn Đức Chúa Giêsu, vì Người không xin gì khác, chỉ xin ta dâng lòng, dâng cả tấm lòng ta cho Người thôi. Thánh Phao-lô tông đồ dạy rằng: *Chỉ vì thế, chỉ muốn được mọi người kính mến, được cai trị kẻ sống và kẻ chết, mà Đức Chúa Giêsu*

đã muốn chịu nạn chịu chết. (Rom. xiv, 9.)

Ôi, lạy Đấng Cứu chuộc rất đáng mến, vậy tôi có thể cứ sống mà chẳng tưởng nhớ đến Chúa ru ? Khi tôi suy Chúa đã chịu chết đau đớn, trên cây gỗ hèn hạ, để đền phạt tội lỗi tôi, tôi có thể chẳng kính mến Chúa, kính mến một mình Chúa hết lòng, hết sức ru ? Tôi có thể suy: Chúa chịu chết đau đớn, khổ thống vô cùng, vì các tội lỗi tôi là đứa khốn nạn, đã cả dám vấp phạm đến Chúa, mà chẳng lăn chết vì đau đớn ru ? Ôi, lạy Chúa Giêsu, xin hãy giúp tôi; tôi không ước ao gì hết, chỉ ước ao Chúa; xin Chúa giúp sức cho tôi được kính mến Chúa.

Lạy Đức Bà Maria, là Đấng tôi trông cậy, xin Mẹ cũng cầu bầu cùng Chúa cho tôi với nữa.

BÀI NGẮM THỨ BA MƯƠI TÁM.

Chúa muốn cứu mỗi một người trong những kẻ cũng muốn rỗi linh hồn.

I

Chúa muốn cứu hết mọi người chúng ta. Thánh Phaolô quả quyết điều đó thế này: *Chúa muốn cho hết mọi người được rỗi linh hồn.* (TIMOTH. II, 4). Thánh Phêrô cũng dạy rằng: *Chúa không muốn cho ai phải hư đi cả, Người muốn cho hết thảy trở lại ăn năn đền tội.* (2e St PIERRE III, 9).

Con Đức Chúa Trời bỏ trời xuống thế gian làm người, ba mươi ba năm làm việc vất vả, chịu muôn nỗi đau đớn khốn-cực, sau hết đổ máu mình ra, mà chết, Người chịu bấy nhiêu sự, cốt để cứu chuộc ta. Vậy mà ta lại muốn liều mình hư đi ru?

Lạy Chúa, Chúa đã hy sinh cả cuộc đời Chúa để cứu linh hồn tôi; vậy, tôi đã dùng bao nhiêu năm trời nay sống trên mặt đất

để làm gì? Cho đến giờ, tôi đã làm gì cứu linh hồn tôi chưa? Thật, tôi như cây cằn nọ, chỉ đáng bị chặt xuống, ném vào hoả-ngục. Nhưng Chúa không muốn cho tôi hư đi; Chúa muốn cho tôi ăn năn trở lại và được sống đời đời; vì chính Người đã phán rõ ràng: *Tao không muốn cho kẻ có tội hư đi; trái lại, Tao ước ao cho nó trở lại cùng Tao và được sống đời đời.* (EZÉCH. XXXIII, 11.)

Lạy Chúa, vậy, tôi xin bỏ hết mọi sự và sấp mình dưới chân Chúa! Tôi kính mến Chúa, mà vì kính mến Chúa, nên tôi phàn nàn vì đã xúc phạm đến Chúa. Xin Chúa hãy nhận lấy tôi và đừng để cho tôi lại lìa bỏ Chúa nữa.

II

Có việc nào Các Thánh chẳng làm cho được rỗi linh hồn đời đời ru? Biết bao vị công hầu, khanh tướng đã giầy đạp phú-quí vinh hoa dưới chân; biết bao đế vương đã bỏ ngai vàng, bệ ngọc, vào ẩn mình trong chỗ viện tu! Biết bao thiếu

niên đã bỏ quê hương, giã cha mẹ, họ hàng, vào ở trong hang, giữa rừng xanh, núi đỏ; biết bao đấng tử vì đạo, đã vui lòng cúi đầu cho lý hình giơ gươm trảm quyết? Vì sao các đấng ấy chịu thế, há chẳng phải để cứu linh hồn mình ru? Vậy, riêng phần ta, ta đã làm gì để cứu linh hồn mình?

Than ôi! Có lẽ cái chết đang kề sau lưng, mà tôi khốn nạn thay chẳng nghĩ đến. Ôi! Lạy Chúa, tôi không muốn sống xa Chúa nữa. Tôi còn đợi gì? Còn đợi cho cái chết sập đến bắt, đang khi mắc tội trọng đang lúc mất nghĩa cùng Chúa, như bây giờ sao? Ôi, lạy Chúa, xin hãy phù hộ, giúp sức cho tôi dọn mình chết.

III

Ôi, Chúa muốn cho tôi được rỗi linh hồn, đến nỗi còn ơn nào mà Người chẳng ban cho tôi ru? Trước hết Chúa ban cho tôi sinh ra trong lòng Hội-thánh Công-giáo. Rồi, biết bao lần Người đã tha tội cho tôi! Lại trong những khi nghe giảng giải,

nguyện ngắm, chịu lễ, và những giờ làm việc đạo đức thiêng liêng trong nhiều tuần cấm phòng! Người đã ban cho tôi biết bao ơn soi sáng, mở lòng mà kể. Sau hết, trong các dịp ấy, biết bao nhiêu lần Chúa khẩn khoản kêu gọi tôi kính mến Người!

Cớ sao Chúa ban những ơn quí hoá đặc biệt này cho tôi? há chẳng phải vì Người muốn cho tôi nên lành nên thánh ru?

Ôi, lạy Chúa, vậy khi nào tôi mới dứt bỏ thế gian, mà dâng trót mình cho Chúa? Lạy Chúa, này tôi đây, này tôi đây, tôi không muốn chống cưỡng thánh ý Chúa nữa! Tôi muốn làm mọi việc cho Chúa, muốn hết lòng biết ơn Chúa! Muốn dâng trót mình cho Chúa; vậy xin Chúa hãy nhận lấy tôi, đừng khinh chê tấm lòng kính mến đứa tội lỗi khốn nạn này dâng cho Chúa; trước kia tôi những khinh dể Chúa; nhưng, lạy Chúa, là Đấng tôi kính mến, là cả cơ nghiệp tôi, bây giờ tôi kính mến Chúa; xin Chúa hãy dủ lòng thương tôi.

Lạy Đức Bà Maria, tôi trông cậy Mẹ.



BÀI NGẮM THỨ BA MƯƠI CHÍN.

Giờ chết đã gần.

I

Thế nào cũng phải chết! Ai nấy đều biết như vậy. Nhưng tiếc thay: người ta thường cho còn lâu lắm mới phải chết, té ra ít kẻ lo đến sự chết.

Ta chớ lầm: cuộc đời ta ngắn ngủi lắm; cái chết kề ngay bên cạnh ta, ta sống trên mặt đất này không được mấy gang tay, có lẽ chóng hơn ta nghĩ. Phải, đời ta là gì? há chẳng phải một chút hơi nước, một cơn gió thoảng đủ đánh tan ngay được ru? há chẳng phải một sợi cỏ, một tia sáng mặt trời đủ làm cho khô héo và chết ngay sao?

Ói, lạy Chúa, khi tôi mất nghĩa cùng Chúa, mà Chúa chẳng bắt phải chết tức thì, ấy là vì Chúa không muốn cho tôi hư đi, trái lại Chúa muốn cho tôi kính mến Người. Vâng, lạy Chúa, vậy tôi ước ao kính mến Chúa.

II

Ông Job nói rằng : *Ngày giờ tôi sống qua mau hơn ngựa chạy.* (Job ix, 25).

Sự chết cũng vậy, nó hằng chạy đến tìm ta, nó chạy nhanh hơn ngựa. Phần ta, cũng cứ chạy lại gần sự chết. Mỗi một bước, mỗi một lần cử-động, mỗi một phút, ta lại đến gần sự chết ta hơn. Vậy nếu ta không dùng những thời giờ Chúa ban cho, thì đến giờ lâm chung sẽ phàn nàn biết bao !

Ôi, lạy Chúa, nếu chính lúc này người ta đưa tin cho biết đã đến giờ tôi phải chết, thì tôi có việc lành phúc đức gì đem dâng cho Chúa chăng ? Vậy, xin Chúa hãy thương đừng để cho tôi cứ ăn ở tệ bạc cùng Chúa như trước nữa. Xin ban cho tôi được ăn năn đau đớn các tội đã phạm, được kính mến Chúa và bền đỗ làm tôi Chúa đến cùng.

III

Cái chết đang sồng sộc chạy lại; vậy

ta cũng phải kíp làm việc lành phúc đức, tính toán mọi công việc đi, đừng hoãn việc nào về sau mới làm. Giờ chết không phải lúc người ta có thể sửa lại được cách ăn ở và việc xấu đã làm xưa đâu.

Biết bao người nói : Sau tôi sẽ ăn năn trở lại? Nhưng, khốn nạn, cái chết đã đến bắt nó bất ưng và gieo vào hoả-ngục là nơi nó sẽ phải chịu hình khổ đời đời.

Ôi, lạy Đấng Cứu chuộc rất đáng kính mến, tôi không dám cưỡng tiếng Chúa kêu gọi nữa. Chúa đã tự ban ơn tha thứ cho tôi; vậy tôi ước ao và xin Chúa ban ơn ấy cho; lạy Chúa Giêsu, đã rõ Chúa chịu nạn chịu chết là cốt để tha tội cho tôi, vậy, nhờ cuộc tử nạn ấy, xin Chúa hãy đoái thương ban ơn tha thứ cho tôi. Lạy Chúa tốt lành vô cùng, tôi phàn nàn vì đã vấp phạm đến Chúa. Ôi, lạy Chúa Giêsu, Chúa đã chịu chết cho tôi, mà tôi lại cả dám lấy những sự khoái lạc hèn hạ đời này làm hơn tình nghĩa Chúa. Nhưng xin Chúa hãy giúp sức cho, thì từ rầy về sau, tôi trông cậy sẽ được kính

mến Chúa luôn mãi. Lạy Chúa, tôi kính mến Chúa: Lạy Chúa, tôi kính mến Chúa. Bây giờ và mãi mãi Chúa sẽ nên của báu độc nhất và sự kính mến độc nhất của tôi.

Lạy Đức Bà Maria Mẹ Chúa Trời, xin Mẹ hãy khứng đem mắt êm ái nhìn con và thương lấy con với.

BÀI NGẮM THỨ BỐN MƯƠI.

Chúa để kẻ tội lỗi chết trong tội.

I

Chúa còn phạt kẻ có tội cách nào nặng hơn là để nó phải chết trong tội ru? Phải, không hình phạt nào nặng bằng để kẻ có tội chết khốn nạn trọng đống tội. Ông Bellarmin nói rằng: «Phải, Chúa lấy chính tội làm hình phạt kẻ có tội, và có hình phạt nào đáng sợ hãi bằng hình phạt ấy ru?»

Lạy Chúa Giêsu, tôi cảm ơn Chúa, vì

đã chẳng phạt tôi chết, đang khi mắc tội trọng, và nhất là đã chẳng bỏ tôi đầm đìa trong nơi tội lỗi. Nếu tay Chúa chẳng kéo lại, thì bây giờ tôi hư hốt, xấu xa, tội lỗi chừng nào! Lạy Đấng Cứu chuộc, vậy xin Chúa hãy cứu tôi khỏi vòng tội lỗi, xin đừng bỏ tôi bao giờ.

II

Tao sẽ rỗ hàng rào đi, để cho kẻ trộm vào, mà lấy hết nho. (Is. v, 5.)

Khi chủ vườn nho đến, rỗ hàng rào và để cho ai nấy từ nay muốn ra vào mặc ý, ấy là dấu Người cho vườn nho mình là hư hỏng và bỏ nó đi.

Khi Chúa bỏ linh hồn nào, Người cũng làm như vậy; Người phá rào, nghĩa là không ban ơn soi sáng, không dạy bảo và để cho linh hồn ấy chẳng còn biết sợ hãi gì nữa; từ nay, nó ra mù tối, bị các nết xấu ràng buộc, không còn nhìn thấy gì nữa, những khinh dể ơn Chúa, phúc thiên đàng, lời dạy bảo, trách mắng và cả hình phạt đời sau nữa; nó ăn ở như

vậy cho đến khi từ nơi tối tăm tội lỗi, mà sa xuống nơi tối tăm đời đời là hoả ngục. *Kẻ tội lỗi khi đã phạm tội nhiều quá, đã phạm tội đến cực điểm rồi, thì nó khinh dể mọi sự.* (Prov. xviii, 3.)

Lạy Chúa, tôi cũng đáng phải phạt ra mù tối như thế, vì biết bao lần Chúa đã soi sáng, đã kêu gọi, mà tôi cứ khinh thường chẳng xem sao ! Nhưng tôi thấy rõ : Chúa chưa nỡ bỏ tôi. Lạy Chúa, vậy tôi xin kính mến Chúa và trông cậy Người.

III

Ta đã làm hết sức chữa Babylon mà nó không khỏi; thôi, ta hãy bỏ mặc Babylon. (Zér. li, 9.)

Thày thuốc lo lắng cho kẻ liệt, truyền cho nó phải uống thuốc, và quở trách nó khi chẳng kiêng giữ cẩn thận. Nhưng nếu kẻ liệt không vâng lời, để ngày một yếu kịch, thì thày thuốc bỏ, không đến nữa.

Đức Chúa Trời cũng xử với kẻ cố tình đi đàng tội lỗi như thể ấy. Tiếng Chúa kêu gọi nó ngày một thưa. Người cũng

ít ban ơn cần cho nó, tức là ơn đủ cho kẻ khác rỗi linh hồn, nhưng đối với kẻ có tội, thì hầu như không đủ, vì rằng: trí khôn nó đã ra tối, lòng đã ra cứng, thói quen xấu đã in sâu trong lòng nó, bấy nhiêu sự làm cho nó hình như không thể cứu linh hồn mình được nữa.

Lạy Chúa, vậy tôi đang nghe Chúa gọi tôi ăn năn tội, lẽ nào tôi bỏ Chúa ru? Ôi! lạy Chúa, tôi nhất định không bao giờ bỏ Chúa nữa. Lạy Chúa nhân lành vô cùng, tôi xin kính mến Chúa, và đau đớn hết sức vì đã xúc phạm đến Chúa. Lạy Chúa Giêsu, tôi kính mến Chúa, và nhờ công nghiệp máu thánh Chúa, tôi hy-vọng sẽ được ơn kính mến Người mãi mãi. Xin đừng để cho tôi lại lìa bỏ Chúa nữa.

Lạy thánh Nữ Đồng trinh Maria, xin Mẹ hãy bênh vực phù hộ cho con.



BÀI NGẮM THỨ BỐN MƯƠI MỐT.

Phán xét riêng.

I

Ngay chính lúc kẻ liệt vừa tắt hơi, thì linh hồn liền chịu phán xét trước toà Chúa, và chịu phán xét ngay chính nơi xác còn nằm bất-động kia. Chúa là quan án, Người sẽ xử và tuyên án thưởng, hay phạt.

Những kẻ Chúa đã biết trước và đã định làm cho nên giống ảnh tượng Con Người, thì như thánh Phao-lồ dạy, — Người đã ban cho những kẻ ấy được vinh hiển (ROM. VIII, 29). Vậy, nếu ta muốn được vinh hiển đời đời, thì phải ăn ở như Đức Chúa Giêsu. Bởi đó, thánh Phêrô, khi nói về sự phán xét, đã nói rất phải lẽ rằng : *Ngay kẻ công chính cũng phải chịu khổ, vất vả lắm, mới được rỗi linh hồn.* (1e St PIERRE IV, 18).

Ôi, lạy Chúa Giêsu, tôi sẽ ra thể nào, vì tôi ăn ở khác hẳn Chúa ? Nhưng cuộc

tử nạn Chúa làm cho tôi được trông cậy. Dù tôi tội lỗi đến đâu, Chúa cũng có thể làm cho ăn năn trở lại; vậy tôi trông cậy Chúa là Đấng nhân lành sẽ ban cho tôi nên thánh.

II

Xưa, khi đấng đáng kính Luđovicô du Pont nghĩ đến, chết đoạn, sẽ bị phán xét, và phải thưa lại về hết các việc lành dữ đã làm suốt đời, thì run sợ quá, đến nỗi cả phòng người ở cũng chuyển động.

Ta cũng vậy, khi nhớ đến phán xét riêng, ta cũng hãy run sợ và đừng bỏ qua việc nào giúp làm trọn lời Chúa truyền rằng : *Bay hãy tìm Chúa, đang khi có thể gặp thấy Người.* (Is. LV, 6). Nếu giờ chết, mà ta đang mắc tội trọng, thì khó tìm thấy Chúa lắm. Vậy ta hãy ăn năn tội ngay, hãy kính mến Chúa mà tìm Người ngay từ bây giờ.

Lạy Chúa, tôi hết lòng đau đớn, vì đã khinh dể Chúa. Bây giờ tôi lấy Chúa làm

hơn mọi sự và kính mến Chúa trên hết mọi sự.

III

Tôi sẽ làm gì, khi Chúa đứng dậy phán xét tôi và khi Người hỏi tôi, tôi sẽ thưa lại làm sao? (JOB. XXXI, 14).

Đó là lời ông thánh Job đã nói. Phần tôi cũng vậy, tôi tự hỏi mình rằng : Chúa đã thương xót và mời gọi tôi nhiều lần dường ấy, mà tôi cứ chống cưỡng lại thì một mai, đến ngày phán xét, tôi sẽ thưa lại cùng Người thế nào?

Ôi, lạy Chúa, thôi, thôi, tôi không muốn chống cưỡng thánh ý Chúa nữa, không muốn ăn ở tệ-bạc cùng Chúa nữa. Tôi đã làm xỉ nhục Chúa dường nào! Biết bao lần tôi đã nội công nộp Chúa! Nhưng Chúa đã đổ hết máu mình ra để rửa sạch mọi tội lỗi tôi. *Lạy Chúa, vậy xin hãy thương các tôi tớ mà Người đã lấy giá máu quí hoá của Người mà chuộc lại.* Ôi, lạy Chúa cao cả tuyệt đối, tôi phàn nàn vì đã xúc phạm đến Chúa; bây giờ

tôi xin kính mến Chúa hết lòng; xin Chúa hãy thương tôi.

Lạy Đức Bà Maria, là Mẹ nhân lành, xin đừng bỏ con.



BÀI NGẮM THỨ BỐN MƯƠI HAI.

Ta sẽ phải về chốn đời đời.

I

Người ta sẽ về nhà đời đời của mình. (Eccli. xii, 5.)

Thế gian này không phải là quê thật ta đâu, chỉ là quãng đường đi qua để vào nơi hằng có đời đời thôi.

Nước tôi đương ở, nhà tôi đương trú, không phải là nước thật, nhà thật của tôi đâu, đó chỉ là nơi trú ngụ ít lâu sẽ phải bỏ, mà phải bỏ trước khi tôi ngờ.

Một cái huyệt sâu, đó là nhà chứa xác tôi cho đến ngày phán xét chung. Nhà linh hồn ở là nhà vĩnh viễn bất duyệt : nhà đó tức là thiên đàng, ấy là nếu tôi được rỗi

linh hồn; hay tức là hoả-ngục, ấy là nếu tôi phải mất linh hồn.

Vậy mà tôi cứ yêu chuộng, tríu mến những sự, một ngày kia sẽ phải bỏ hết, thì dại dột, điên cuồng chừng nào! Không, bây giờ tôi chỉ muốn tìm cho chắc được một chỗ ở tốt lành, trong cõi đời đời kia, tức là nơi không bao giờ tôi rời bỏ.

II

Người ta sẽ về nhà đời đời của mình (Eccli. xii, 5).

Đấng khôn ngoan nói: *Người ta sẽ về*, để ta hiểu rằng : ai nấy được tự ý chọn nhà mình ở đời đời sau này. Ta không có đem nhà đến đấy mà ở ; nhà đã có sẵn ; ta chỉ có việc đến đó mà ở thôi.

Đức tin dạy cho ta biết: đời sau có hai nhà ở : một chỗ cung điện rực rỡ, lại được hưởng mọi sự vui sướng đời đời, đó là thiên đàng; một nơi tù rạc và phải chịu mọi giống hình khổ đời đời, đó là hoả-ngục.

Hỡi linh hồn tôi, vậy mày muốn vào

đâu? Mày hãy nhớ điều này, là: nếu mày muốn lên thiên đàng, thì phải đi đường đem lên trời; bằng nếu muốn, ngày kia, sẽ phải sa hoả-ngục, thì chỉ có việc đi đàng dẫn xuống vực sâu khốn nạn ấy.

Lạy Chúa Giêsu, xin hãy soi sáng, hãy ban sức mạnh cho tôi. *Xin đừng để tôi lìa bỏ Chúa.*

II

Người ta sẽ về nhà đời đời của mình.

Vậy, nếu tôi được rỗi linh hồn, thì sẽ được vào nơi hạnh phúc và ở đấy vui sướng đời đời. Mà nếu mất linh hồn, thì sẽ phải vào nơi khổ-hình, ở đó bị phạt khốn nạn vô cùng.

Muốn rỗi linh hồn, thì tôi phải luôn luôn nghĩ đến những năm vô cùng vô tận kia; vì kẻ nào hằng nhớ đến cuộc đời đời, thì sẽ không thể nào tríu mến của cải, hạnh phúc đời này, và bởi đấy sẽ được rỗi linh hồn. Vậy tôi ước ao cho mỗi việc tôi làm là một bước đem lại gần cuộc hạnh phúc đời đời.

Lạy Chúa, tôi tin có cuộc đời đời. Từ nay, tôi chỉ ước ao sống để kính mến Chúa. Than ôi, trước kia, tôi chỉ sống theo ý riêng, nên đã bỏ mất Chúa là Đấng quí trọng vô cùng. Bây giờ tôi dốc lòng không bỏ Chúa bao giờ nữa, lại làm tôi và kính mến Chúa luôn mãi. Lạy Chúa Giêsu, xin đừng bỏ tôi, xin hãy cứu giúp tôi.

Lạy Đức Bà Maria là Mẹ hay bênh vực phù-hộ, xin hãy bảo-hộ cho tôi.



BÀI NGẮM THỨ BỐN MƯƠI BA.

Đức Chúa Giêsu là Đấng chịu mọi nỗi đau đớn.

I

Tiên tri Isaïa đã tả hình tượng Đấng Cứu-thế trước, mà gọi Người là *Đấng chịu mọi nỗi đau đớn khổ thống*. (Isaïe LIII, 3.) Mà thật, cả cuộc đời Đức Chúa Giêsu hình như chỉ thấy đầy mọi nỗi khổ cực đắng cay.

Người đã gánh lấy nợ nần của ta; Người là chính Đức Chúa Trời mặc xác loài người, nên chỉ lấy một lời cầu xin đủ đền tội cho cả loài người ta. Nhưng Chúa Cứu chuộc không lấy sự đền tội cách ấy làm đủ, Người muốn chịu phạt đến cách rất nghiêm nhặt để đền tạ phép công bằng Đức Chúa Cha. Người đã gánh lấy một cuộc đời đầy những nỗi khinh dể, nhục nhằn, đau đớn; thậm chí phải chịu tàn xử như kẻ cùng khổ, kẻ rốt hết loài người, vì lòng yêu dấu ta, như lời tiên tri Isaïa đã nói: *Ta đã xem thấy Người, chính Người bị khinh dể, chính Người bị tàn xử như kẻ hèn hạ nhất trong nhân loại.* (Is. LIII, 3).

Ôi, lạy Chúa Giêsu, là Đấng đã bị dể duôi, ấy vì tôi khinh dể Chúa, mà làm cho Chúa phải chịu bao nỗi nhục nhằn để đền tội cho tôi. Ôi, chớ gì, trước khi xúc phạm đến Chúa, tôi được chết đi cho xong!

II

Than ôi! trên mặt đất, nào ta có gặp

ai chịu đau đớn, nhuốc nha như chính Đấng Cứu chuộc rất đáng mến yêu ru ?

Hết thảy ta, dù ai sống khổ sở đến đâu, thỉnh thoảng cũng còn được nếm chút sự vui lòng, hả dạ. Ấy dù các loài tạo-vật ăn ở tệ-bạc, và phản nghịch cùng Người như thế, Chúa vẫn xử cùng nó cách nhân hậu thương xót. Nhưng đối với Con rất quí của Người, Người lại không xử thế. Quả vậy, ở thế gian, Đức Chúa Giêsu đã phải sống vất vả đau đớn cực điểm, mà Người phải sống như vậy, từ khi sinh ra cho đến lúc chết, mà chẳng được một chút sự vui mừng yên ủi, làm bớt nỗi đau đớn cay đắng. Tóm lại, Ngôi Hai Thiên Chúa xuống thế, là cốt để chịu khổ thống và nên người đau khổ mọi đàng.

Ôi, lạy Chúa Giêsu, chúng tôi là con giun, con bọ, là kẻ tội lỗi khốn nạn, đã vấp phạm đến Chúa, vậy mà Chúa cứ thương yêu chúng tôi vô cùng, thì thật khốn cho những kẻ chẳng kính mến Chúa, hay kính mến ít quá. Xin ban cho tôi sức mạnh để kính mến Chúa, kính mến một

minh Chúa, vì chỉ một mình Chúa đáng kính mến mà thôi.

III

Những nỗi khổ thống người ta chịu ở đời này, thì chỉ chịu một lần, vì người ta không biết về sau ra sao, nên lúc nào gặp sự đau khổ thì đau lòng, xót dạ lúc đó thôi. Còn Đức Chúa Giêsu là Đức Chúa Trời thật, Người biết tỏ mọi việc sẽ xẩy ra ; nên mỗi giây phút trong đời Người, không những Người đau đớn vì những nỗi khổ thống xẩy ra hằng ngày nơi Người, mà nhất là đau đớn vì những nỗi khổ thống ghê gớm sẽ phải chịu trong hồi Thương khó; vì mắt Người hằng nhìn thấy sự tra-tấn, đánh đòn, thấy triều thiên gai nhọn, thấy cây gỗ hèn hạ mình sẽ phải đóng đanh vào, thấy cách chết dữ tợn mình sẽ phải chịu, sau khi đã chịu mọi nỗi đau đớn nhuốc nha.

Ôi, lạy Chúa Giêsu, bà thánh Maria Mađalêna de Pazzi đã nói phải lắm rằng : Chúa đã ra điên cuồng vì thương yêu

chúng tôi! Mà thật, tôi đã vấp phạm đến Chúa nhiều quá, sao Chúa chịu đau khổ cho tôi chừng này? Vậy tôi dám thưa Chúa rằng· Xin hãy ban cho tôi được kính mến Chúa. Vâng, lạy Chúa Giêsu là Đấng tôi kính mến; lạy Chúa Giêsu là Đấng cao cả tuyệt đối, xin hãy nhận lấy tôi và cứu giúp tôi, vì tôi muốn nên lành thánh và muốn điều ấy, cốt để làm đẹp lòng Chúa. Chúa muốn cho tôi nên của Chúa, phần tôi cũng chỉ ước ao thuộc về Chúa cho trọn.

Lạy Đức Bà Maria, Mẹ là Đấng tôi trông cậy!



BÀI NGẮM THỨ BỐN MƯƠI TƯ.

Kẻ chẳng lo cứu linh hồn mình, thì thật là điên cuồng, dồ-dại.

I

Đức Chúa Giêsu phán : *Được cả vũ trụ, mà mất linh hồn, nào ích gì?* (MARC. VIII, 36).

Biết bao kẻ giầu có, phú quí, vua chúa, quan quyền đang bị phạt trong hoả-ngục bây giờ? Nào của cải, chức quyền, danh vọng có giúp những kẻ ấy được việc gì không, hay chỉ làm cho lòng chúng bị cắn rứt, hối hận, tức là hai hình phạt ghê sợ sẽ làm khổ chúng cho đến đời đời?

Ôi, lạy Chúa, tôi xin Chúa ban ơn soi sáng, giúp đỡ cho. Tôi không muốn sống, mà phải mất nghĩa cùng Chúa nữa. Xin Chúa hãy thương tôi là đứa tội lỗi, muốn ăn năn trở lại kính mến Chúa.

II

Chết, phán xét, hoả-ngục, đời đời, bấy nhiêu chân lý, mọi người đều tin, nhưng có một điều lạ là: chẳng run sợ cả. Ông Salvien kêu lên rằng: « Người giáo hữu tin có đời sau, mà lại chẳng run sợ về đời sau, là cớ làm sao? »

Hết mọi người tin có hoả-ngục. Nhưng không phải ai nấy đều thoát hoả-ngục cả đâu. Sao thế? Vì người ta vẫn tin có

hoả-ngục, nhưng không nghĩ đến bao giờ; vì thế mà phải sa xuống đó.

Lạy Chúa, than ôi! biết bao năm trời tôi đã ăn ở điên cuồng dại dột như những kẻ khốn nạn kia, như những người giáo hữu đáng thương này! Tôi biết rõ ràng: Khi vấp phạm đến Chúa, thì mất nghĩa cùng Người và chính tay tôi biên tên vào sổ những kẻ sa hoả-ngục, thế mà tôi cứ phạm tội. *Ôi, xin Chúa đừng xua đuổi tôi ra khỏi nhan thánh Người.* (Ps. L. 13). Lạy Chúa, tôi biết: khi dể duôi Chúa, thì tôi phạm tội nặng chừng nào, nhưng tôi phàn nàn hết sức vì đã ăn ở như thế. Vậy xin Chúa đừng đuổi tôi xa khỏi Chúa.

III

« Rồi ra sao?.. Rồi ra sao?... » Đó là hai câu hỏi rất có sức mạnh mà thánh Philiphê đê Nêri đã nói cùng một thiếu niên tên là Phanxicô Lazzera!

Quả vậy, lời ấy đã khiến cho thiếu niên Phanxicô tự khắc quyết bỏ thế-gian dâng trót mình cho Chúa.

Chớ gì người ta khôn ngoan mà tưởng nhớ đến và dự bị về những cùng đích sau hết của mình! (DEUTÉR. XXXII, 29). Những cùng đích sau hết ấy, là : chết, phán xét và thiên đàng hay hoả-ngục đời đời : Chết làm cho ta mất hết mọi sự ; phán xét làm cho cả cuộc đời ta bầy giãi tố lộ ra; đời đời, ấy là thiên đàng hay hoả-ngục, mà ta sẽ phải nhận lấy. Giá mọi người tưởng nhớ đến những sự ấy luôn luôn, giá mọi người có ý sống để dự bị bốn sự sau, thì chắc không ai hư mất linh hồn. Nhưng, khốn nạn thay! vì người ta chỉ tưởng nhớ đến cuộc đời hiện tại, vì thế mà bỏ mất linh hồn đời đời.

Ôi, Lạy Chúa, tôi cảm ơn Chúa vì đã chờ đợi tôi lâu dường ấy và lại ban ơn Chúa soi sáng cho tôi trong lúc này. Tôi thấy rõ: dù những ngày tôi chẳng nghĩ đến Chúa mấy khi, thì trong những ngày khốn nạn ấy Chúa cũng hằng nghĩ đến tôi luôn mãi. Ôi, lạy Chúa quí hoá vô cùng, tôi hết lòng phàn nàn vì đã bỏ Chúa. Bây giờ tôi nhất

định dâng mình cho Chúa, tôi xin dâng trót mình cho Chúa. Cớ sao tôi còn muốn hoãn ra? Tôi chẳng biết rằng: chờ đợi mãi, Chúa sẽ nhọc và có lẽ Người bỏ tôi; mà nếu tôi phải chết giữa lúc ăn ở tệ bạc như vậy, thì sẽ ra làm sao? Lạy Chúa, tôi không muốn làm điều gì cực lòng Chúa nữa; lạy Chúa tốt lành vô cùng, tôi ước ao kính mến Chúa, tôi kính mến Chúa; xin ban cho tôi ơn bền đỗ lành thánh, và lòng kính mến Chúa. Tôi chỉ xin Chúa bấy nhiêu.

Lạy Đức Bà Maria, là nơi kẻ có tội ẩn náu, xin Mẹ hãy cầu cho con.



BÀI NGẮM THỨ BỐN MƯƠI NHĂM.

Lúc chết

I

Còn lúc nào quan hệ bằng lúc chết ru? đời đời hạnh phúc, hay đời đời khốn nạn, là ở đó.

Quả vậy, không có giây phút nào trong

đời ta quan-hệ bằng lúc gần sinh thì! Trên môi ta, không có tiếng thở dài nào quan trọng bằng tiếng thở dài sau cùng trên giường chết: vì cuộc đời đời ta là ở đấy: Nhờ lúc đó nữa thôi, mà ta được hạnh phúc đời đời, hay bị khốn cực đời đời nhờ lúc đó nữa thôi, mà ta được hưởng một cuộc đời hạnh phúc vô cùng tận, hay bị đầy vào kiếp trầm luân muôn đời.

Như vậy, mà ta liều mình chết dữ và chịu khổ hình đời đời, để hưởng một chút khoái lạc hèn hạ qua như bóng, tan như mây, thì điên cuồng dại dột chừng nào!

Hỡi ôi, giờ lâm chung của tôi thế nào? Lúc ấy, tôi sẽ ra sao? Lạy Chúa Giêsu, Chúa đã chịu tử hình để cứu chuộc tôi, thì xin đừng để cho tôi bỏ mất Chúa, là của quí báu độc nhất của tôi.

Ta hãy xem những đứa tội nhân bị đem xử nơi toà án, mà nó chẳng biết số phận mình rồi ra thế nào. Như vậy, lúc sắp tuyên án, biết nó run rẩy, sợ hãi dường nào!

Hỡi anh em, nếu có khi nào anh em phải cheo leo thiệt mạng, thì có sự gì mà anh em chẳng làm để chắc được may mắn ru ? Vậy phải tin thật : một ngày kia, sẽ đến giờ anh em phải tuân án giải quyết về cuộc đời đời của anh em. Lúc đó anh em sẽ bảo mình : Này tôi sắp được hạnh phúc vô cùng, vì được lên thiên đàng hưởng mặt Chúa tốt lành, hay phải khốn nạn vô cùng, vì sa hoả-ngục, lìa mặt Chúa đời đời.

Ôi ! lạy Chúa, tôi không muốn bỏ mất Chúa. Nếu trước đây, tôi có bỏ mất Chúa, thì bây giờ tôi xin ăn năn, đau đớn về tội ấy. Từ nay, tôi thề nguyền không bao giờ bỏ Chúa nữa.

II

Đối với cuộc đời đời, chỉ có hai cách : một là tin, hai là chối. Nếu ta tin có cuộc đời đời, có sống, có chết, và chỉ chết một lần, mà lúc chết, mất linh hồn, ấy là mất đời đời, không bao giờ trông cứu lại được, sao ta chẳng lo dùng mọi phương

sách, để một đàng lánh nỗi nguy hiểm mất linh hồn, một đàng làm cho mình chắc được chết lành?

Thật ra, không bao giờ có thể nói rằng: ta đã lo cho mình chắc được rỗi linh hồn quá đủ rồi. Mỗi ngày Chúa ban cho sống ở thế gian, là một ơn Người ban để ta lo tính, dọn mình mà chịu phán xét riêng đó. Vậy ta hãy lo tính mau mau; vì ta không có thời giờ dư thừa vô ích đâu.

Ôi! lạy Chúa, này tôi đây, xin Chúa hãy dạy cho tôi biết phải làm gì cho được rỗi linh hồn. Lạy Chúa, tôi xin làm hết mọi việc Chúa truyền. Biết bao lần tôi đã nội công phản nghịch Chúa. Nhưng bây giờ tôi hối hận quá và muốn được chết vì đau đớn vô cùng. Lạy Chúa, xin tha cho, và đừng để tôi lại bỏ Chúa. Tôi kính mến Chúa trên hết mọi sự, và ước ao đừng có bao giờ bỏ chẳng kính mến Chúa.

Lạy thánh Nữ Đồng trinh Maria, xin hãy ban cho con ơn bền đỗ quí hoá.

BÀI NGẮM THỨ BỐN MƯƠI SÁU.

Chúa đi tìm kẻ có tội, mà cứu lấy.

I

Này, việc rất lạ lùng, là : loài người chỉ là con sâu hèn hạ khốn nạn, vậy mà Đức Chúa Trời đã dựng nên, và không những đã dựng nên, lại còn thương yêu, đến nỗi chịu chết cho nó; Chúa làm muôn ơn cho loài người, ai ngờ nó lại rấy loạn cùng Người và khinh dể ơn thánh Người!

Nhưng thật, lại còn lạ lùng hơn lắm nữa : là chính Đấng Thiên Chúa đã chịu loài người khinh dể bạc đãi như thế, bây giờ lại chạy đi tìm, để mời gọi nó ăn năn trở lại và ban ơn thương xót cho, khác nào Chúa cần phải có loài người, chứ loài người không cần gì phải có Chúa.

Lạy Chúa Giêsu, Chúa tìm tôi, tôi cũng xin tìm Chúa.

II

Thánh Phao-lồ tông đồ nói : *Vì Đức Chúa Giêsu, tôi nài xin anh em hãy làm hoà cùng Đức Chúa Trời.* (2e AUX CORINTH. v, 20)

Thánh Gio-an kim khẩu kêu lên rằng : Này, chính Đức Chúa Trời kêu van kẻ có tội, Người kêu van gì ? Người kêu van, để giao hoà với Người, và nhận những điều giao hoà của Người.

Ôi, lạy Chúa Giêsu là Đấng cứu chuộc tôi, tôi đã vấp phạm đến Chúa muôn nghìn lần, sao Chúa còn thương yêu tôi dường ấy ? Bây giờ tôi gớm ghét những điều cực lòng đã làm cho Chúa hơn hết mọi sự xấu xa đời này. Lạy Chúa rất tốt lành và rất đáng kính mến, xin ban thêm lòng đau đớn và kính mến cho tôi để khi khóc lóc tội lỗi tôi được khóc lóc vì làm đau đớn cho Chúa hơn là vì các hình phạt tôi đáng phải chịu.

III

Xưa, ông Job than thở cùng Chúa rằng: *Lạy Chúa, lạy Chúa hằng có đời đời, loài người là gì, mà Chúa tôn cao nó lên nhường ấy? Sao Chúa lo lắng tỏ lòng thương yêu nó quá nhường ấy.*

Ôi, lạy Chúa là Chúa tôi, Chúa trông, hay được tôi dâng của gì cho Chúa, mà yêu dấu tôi dường này; mà tìm tôi mãi thể này? Có lẽ Chúa đã quên muôn vàn sự xỉ nhục, thất tín tôi đã làm cho Chúa chăng? Nhưng, lạy Chúa là Đấng dựng nên và cứu chuộc tôi, vì Chúa đã thương yêu tôi cách chí thiết dường ấy, thì dù tôi xấu xa khốn nạn đến đâu, cũng phải kính mến Chúa. Lạy Chúa, vâng tôi xin kính mến Chúa, kính mến Chúa hết lòng, kính mến Chúa hơn yêu chính mình tôi, và bởi kính mến, thì tôi ước ao làm đẹp lòng Chúa trong mọi sự. Xin Chúa hãy nhớ: Không gì làm cho tôi đau đớn, buồn sầu bằng nhớ đến: đã khinh dể Chúa nhiều lần dường ấy. Tôi trông cậy: từ nay, sẽ hết sức kính mến Chúa, để bù lại những điều

cực lòng tôi đã làm cho Chúa phải chịu. Cậy vì máu thánh Chúa đã đổ ra cho tôi, tôi nài xin chính Người hãy giúp sức cho tôi.

Lạy Đức Bà Maria, vì lòng yêu mến Đức Chúa Giêsu là con Mẹ, xin Mẹ cũng giúp sức cho con với nữa.



BÀI NGẮM THỨ BỐN MƯƠI BẢY.

Phán xét riêng xong, Chúa sẽ tuyên án thưởng hay phạt.

I

Kẻ chết đang khi được nghĩa cùng Chúa, và được Đức Chúa Giêsu đón rước cách rất thân tình, khi đến trước toà án Người, thì vui mừng ngần nào! Rồi khi thấy Chúa là Đấng phán xét mỉn cười và phán lời êm ái này : *Hỡi đầy tớ tốt lành, trung trực, hãy can đảm, vì mày đã trung trực trong những việc nhỏ mọn, thì Tao sẽ đặt mày coi sóc*

những việc to; mày hãy vào hưởng phúc vui vẻ nơi Chúa mày. (MATHIEU xxv, 23) thì vui lòng, hả dạ chừng nào!

Lạy Chúa, giả như bây giờ tôi phải đến trước mặt Chúa, thì có chắc được Chúa gọi là đầy tớ hiền lành, trung trực Chúa chăng, vì tôi hằng ăn ở thất tín cùng Chúa, lại từ xưa đến nay, hằng hứa cùng Chúa hết mọi điều, nhưng chẳng phải chỉ hứa để lừa dối Chúa thôi ư? Lạy Chúa, từ rầy về sau, tôi ước ao ăn ở trung trực cùng Chúa; từ rầy về sau, tôi ước ao thà chết nghìn lần còn hơn mất nghĩa cùng Chúa. Xin Chúa ban cho tôi được sức mạnh giữ điều đã dốc lòng ấy.

II

Đó, những kẻ chết được nghĩa cùng Chúa, thì vui mừng hạnh phúc như thế, nhưng kẻ chết đang khi mắc tội trọng, thì sợ hãi chừng nào, vì đến trước toà Chúa nó chỉ thấy Người là quan án đang thịnh nộ, tỏ mặt oai nghiêm.

Kẻ có tội, khi chết, mà mất nghĩa cùng

Chúa, thì tự nó bắt đầu luận phạt chính mình, rồi, đến sau sẽ nghe miệng Chúa tuyên án kinh khủng này: *Hỡi thằng khốn nạn kia, hãy xéo khỏi mặt Tao, mà xuống lửa đời đời.* (MATH. XXV, 41.) Hãy xéo khỏi mặt Tao, vì mày vô ơn, tệ bạc; hãy đâm đầu xuống lửa sinh diêm đời đời dưới hoả ngục; không bao giờ được đến trước mặt Tao nữa.

Ôi, lạy Chúa Giêsu, đó là án công thẳng, ghê gớm, tôi đáng phải chịu nhiều lần, vì đã phạm tội trọng, mất nghĩa cùng Chúa. Khi tôi chết, Chúa sẽ là quan án xét xử tôi; nhưng bây giờ Chúa là Đấng Cứu chuộc, là Cha nhân lành, sẵn lòng tha thứ hết các tội lỗi cho tôi, ấy là nếu tôi thật lòng ăn năn đau đớn. Lạy Chúa Giêsu, vậy tôi xin hết lòng ăn năn thống hối vì đã xúc phạm đến Chúa; hết lòng thống hối vì đã đáng sa hoả-ngục, mà nhất là vì đã làm cực lòng Chúa là Đấng yêu dấu tôi vô cùng.

III

Một người chết; linh hồn ra khỏi xác; những kẻ đứng chung quanh thì thào hỏi nhau: ông ấy còn sống hay đã tắt hơi rồi? Đang khi anh em, bà con hỏi nhau như thế, thì linh hồn ấy đã vào cõi đời đời vô cùng rồi!

Mọi người lưỡng lự một lúc, rồi cùng nói: ông ấy đã sinh thì. Thày cả đến, làm phép xác, đọc lời sau này: « *Hỡi các thánh nam nữ hãy đến; hỡi các thiên thần, hãy chạy lại rước linh hồn này, mà dâng cho Đấng cao cả.* Thày cả đọc lời ấy. Nhưng, nếu linh hồn kia chẳng được nghĩa cùng Chúa, lại bị án phạt đời đời rồi, thì dẫu thày cả mời gọi các thiên thần, và các thánh nam nữ đến, nhưng nào có ích gì ru?

Ôi! lạy các thánh quan thày, lạy thánh thiên thần bản mạnh, thánh Micae, thánh Giuse, Đức Bà Maria, bây giờ các thánh còn có thể bênh vực giúp đỡ tôi, thì xin hãy bênh vực giúp đỡ. Lạy Chúa Giêsu,

vì bây giờ Chúa còn có thể tha thứ cho tôi, thì xin hãy tha thứ. Tôi buồn sầu vì đã xúc phạm đến Chúa và xin dốc lòng hết sức kính mến Chúa. Lạy Chúa xin hãy giúp sức cho tôi, để không bao giờ tôi xúc phạm đến Chúa nữa.

Lạy Đức Bà Maria, xin Mẹ hãy lấy áo mà che phủ, bênh vực con mọi giây phút.



BÀI NGẮM THỨ BỐN MƯƠI TÁM.

Tôi có thể chết bất ưng.

I

Không gì chắc bằng sẽ phải chết. Nhưng chết năm nào, tháng nào, ngày nào, giờ nào, phút nào, đó là điều không ai biết trước.

Chắc rằng: Đức Chúa Trời đã định cho mỗi người phải chết năm nào, ngày nào. Nhưng ngày ấy là ngày nào, năm ấy là năm nào, tuyệt nhiên ta không biết. Sao Chúa lại không cho biết ngày giờ ta phải

chết ? Là có ý cho ta hằng phải dọn minh chết luôn luôn.

Lạy Chúa Giêsu, tôi cảm ơn Chúa vì đã chờ đợi, chẳng bắt tôi phải chết, đang khi mắc tội trọng. Vậy, Chúa còn ban cho tôi sống bao lâu nữa, thì tôi xin hy sinh cả bấy nhiêu năm, tháng, ngày, giờ để ăn năn khóc lóc các tội lỗi và kính mến Chúa hết lòng, hết sức. Tôi sẽ phải chết; và, nhờ ơn Chúa giúp, tôi quyết dọn mình ăn mày chết lành.

II

Về giờ sau cùng của ta, Đức Chúa Giêsu phán rằng : *Con Người sẽ đến chính lúc bay không ngờ.* (LUC XIV, 40.) Vậy ta sẽ chết giờ nào ? Ấy là chính giờ, ta không ngờ mình phải chết.

Bởi đấy, thánh Bênađô kết luận : «Vì sự chết có thể bắt ta không kỳ lúc nào, nên hằng giây, hằng phút ta hằng phải chờ đợi nó luôn, phải tính sổ sẵn sàng đâu ra đấy ngay đi.»

Lạy Chúa Giêsu, vậy tôi không muốn

đợi đến giờ chết, mới dâng mình cho Chúa. Chúa đã phán : *Bay hãy tìm thì sẽ thấy.* (MATH. VII, 7.) Nên ai tìm Chúa, hẳn sẽ thấy. Lạy Chúa Giêsu, này tôi đang tìm Chúa, đang khao khát Chúa, xin ban cho tôi được tìm thấy Chúa.

Lạy Chúa nhân lành vô cùng, tôi kính mến Chúa và hối hận vì đã xúc phạm đến Chúa.

Nhưng, từ nay, tôi ước ao chớ gì không làm cực lòng Chúa bao giờ nữa.

III

Vậy hỡi anh em đang nghe sách, nếu khi anh em bị cám dỗ phạm tội, mà điên cuồng hy vọng cứ phạm, mai sẽ xưng tội, thì hãy tự bảo mình rằng : biết đâu, hôm nay, lúc này, khi tôi phạm tội, chẳng phải là ngày sau hết, lúc sau cùng đời tôi đấy chăng ? Bất hạnh, vừa phạm tội xong, tôi liền ngã chết tươi, lúc đó sẽ đi đâu ?

Than ôi ! Biết bao kẻ khốn nạn vừa nếm quả cấm xong, đã lăn ra chết chẳng kịp ăn năn xưng tội ?

Ma quỉ sẽ bảo anh em rằng : «Ô chà ! Anh chẳng gặp bước khốn nạn như thế đâu ! » Nhưng anh em hãy trả lời nó rằng : « Biết đâu lại chẳng gặp bước khốn nạn ấy, mà nếu gặp, thì đời đời tao sẽ ra thế nào ? »

Ôi, lạy Chúa, thật vậy, Chúa xử cùng những kẻ khác thế nào, Người cũng có thể xử với tôi như vậy. Biết bao kẻ phạm ít tội lỗi hơn tôi, mà bây giờ đang phải năn nỉ khóc lóc, dưới hoả-ngục ! Lạy Chúa Giêsu, tôi cảm ơn Chúa, vì đã nhịn tôi lâu chừng ấy, và lại còn ban ơn soi sáng mở lòng cho tôi bây giờ nữa. Tôi đã phạm tội bỏ Chúa, vậy tôi ước ao : chớ gì được chết vì đau đớn hối hận. Vì Chúa còn thương ban cho tôi thời giờ để ăn năn đền tội, thì từ nay, tôi chỉ xin lo lắng một việc, là kính mến Chúa. Lạy Chúa, xin hãy ban ơn giúp sức cho tôi.

Lạy Đức Bà Maria, xin Mẹ cũng ra tay phù giúp con với nữa, ấy là xin hãy cầu bầu cùng Chúa cho con.



BÀI NGẮM THỨ BỐN MƯƠI CHÍN.

Ngắm về hoả-ngục đời đời.

I

Hoả-ngục, sở dĩ là hoả-ngục vì nó sẽ có mãi mãi, đời đời.

Hình phạt không lâu dài, không phải là hình phạt nặng nề, ghê sợ. Một nỗi khổ thống nhè nhẹ, mà phải chịu lâu dài, cũng thành ra không thể chịu được. Một vở hài kịch rất hay, nhưng suốt đời cứ xem mãi, tất phải chán mắt; một bài nhạc du dương, nghe mãi, tất phải nhàm tai. Nếu thế, phải chịu mọi thứ hình cực dữ trong hoả-ngục, mà chịu mãi đời đời thì khốn nạn dường nào, ai chịu cho nổi ?

Giả như có ai liều mình thiêu sinh cho được vui sướng một ngày, hẳn ta cho nó là đứa điên cuồng rồ dại. Vậy, kẻ theo sự vui sướng xác thịt một chốc mà liều mình chịu thiêu đốt trong lửa hoả-ngục là nơi các kẻ dữ, đang phải chết đời đời, mà chẳng chết hẳn đi được, thì chẳng

điên cuồng, rồ dại, gấp trăm gấp nghìn ru ?

Lạy Chúa, xin hãy gìn giữ tôi khỏi sự khốn nạn ấy.

Than ôi ! nếu sau khi Chúa đã thương tôi mọi cách, mà tôi còn cả dám bỏ Chúa, thì đáng phải phàn nàn, trách mình dường nào ! Lạy Chúa, xin hãy gìn giữ tôi khỏi sự khốn nạn ấy, xin đừng bỏ mặc tôi, kẻo tôi lại bỏ Chúa nữa chăng.

II

Ta phải giục lòng tin chân lý rất chắc chắn này, là: kẻ nào bị mất linh hồn, thì mất đời đời, không bao giờ trông cứu lại được. Chính Đức Chúa Giêsu phán: «*Chúng sẽ vào nơi khổ hình đời đời.*» (MATH. XXV, 46.) Cho nên, giả như ta phải sa hoả ngục, thì phải giam cầm ở đấy đời đời, không bao giờ được ra khỏi.

Nhưng, thế nào ! Ít nữa, kẻ dữ bị phạt khốn nạn kia lại chẳng được mộng tưởng rằng : Biết đâu ngày kia Chúa lại chẳng dủ lòng thương ban cho tôi được ra khỏi

tù rạc ghê gớm nảy sao? Không, không! Kẻ dữ biết rằng : không bao giờ hoả-ngục có cùng, và hình khổ chúng đang chịu hằng giây, hằng phút bây giờ, thì còn phải chịu mãi mãi.

Lạy Đấng Cứu chuộc rất đáng mến, tôi biết: xưa kia, tôi đã mất nghĩa cùng Chúa, và bởi đó, đáng bị phạt hoả ngục đời đời. Tôi không biết Chúa đã tha tội cho tôi chưa. Lạy Chúa Giêsu, vậy xin hãy tha cho tôi. Vâng, xin Chúa hãy kíp tha cho, vì bây giờ tôi ăn năn, đau đớn, vì đã xúc phạm đến Chúa, và xin từ rầy về sau, đừng để cho tôi lại vấp phạm đến Chúa nữa.

III

Ở đời nảy, chết, là điều tôi gớm ghiếc hơn cả. Dưới hoả-ngục thì trái lại hẳn . kẻ dữ chỉ ước ao chết, *chỉ ước ao chết đi cho rảnh, nhưng nào có chết được đâu ?* (Apoc. ix, 6.)

Đành rằng : kẻ sa hoả ngục không thể chết đi được, nhưng ít ra chẳng gặp linh hồn khác có lòng hay thương yêu, phải

cảm động, vì thấy những hình khổ quá sức nó phải chịu ru ? Nhưng không, chẳng có linh hồn nào là không ghét nó, chẳng có linh hồn nào là không vui mừng, vì thấy nó phải chịu mọi giống hình khổ. Rút lại, nó phải chịu khổ hình khốn cực vô cùng, vô tận. Tiếng loa công bằng Đức Chúa Trời bằng ran ra khắp hoả ngục, mà tai kẻ dữ mọi giây phút hằng nghe tiếng loa kinh khủng ấy rằng : « Bay phải chịu các hình khổ cực dữ cho đến ĐỜI ĐỜI ! ĐỜI ĐỜI ! VÔ CÙNG ! VÔ CÙNG ! »

Ôi, lạy Chúa Giêsu, lẽ ra tôi đã phải vào sổ những kẻ khốn nạn kia; nhưng tôi cảm tạ đội ơn Chúa vì đã thương, cứu tôi cho khỏi. Bây giờ xin Chúa hãy làm trọn việc cứu chuộc của Người, là từ rầy về sau, xin hãy cứu tôi khỏi tội lỗi, vì chỉ tội lỗi mới có thể xô đẩy tôi xuống hoả-ngục. Ôi ! lạy Chúa, xin đừng để cho tôi, có khi nào lại nên kẻ thù nghịch Chúa nữa. Lạy Chúa tốt lành vô cùng, tôi kính mến Chúa, tôi phàn nàn vì đã vấp phạm đến Chúa. Xin hãy tha thứ mọi tội lỗi cho tôi, và thay

vì để cho tôi phải thiêu đốt trong lửa rát rúa hoả-ngục, như đã rất đáng phải chịu, thì xin ban cho tôi được cháy lửa kính mến Chúa trong lòng luôn mãi.

Lạy Đức Bà Maria, lạy Mẹ, này, con xin phó trót mình con trong tay Mẹ.



BÀI NGẮM THỨ NĂM MƯƠI.

Biết Chúa có còn thương gọi tôi ăn năn trở lại cùng Người chăng.

I

Mày chớ lần lữa chẳng chịu trở lại cùng Chúa; chớ lần lữa rầy mai; kẻo bất thình lình Chúa nổi cơn thịnh nộ; mà ngày Chúa báo thù, Người sẽ hủy-diệt mày đi. (Eccli. v, 8.)

Ấy, Chúa cũng phán bảo ta như vậy : nếu ta muốn cứu linh hồn mình, thì phải kíp ăn năn trở lại. Bằng nếu ta, cứ muốn lần lữa rầy mai, chẳng chịu ăn năn trở

lại ngay, thì phải biết rằng : Ngày báo thù sẽ đến, mà ngày đó, Chúa không mời gọi ta nữa; kết cục ta phải chết đang khi mắc tội trọng và bởi đấy mất linh hồn sa hoả ngục đời đời.

Vì sao Chúa phán bảo ta như vậy ?

Ấy là vì Người thương yêu, muốn cứu ta khỏi hư đi khốn nạn đời đời.

Vâng, lạy Chúa Giêsu, tôi biết rõ Chúa muốn cứu tôi, vì thế, Chúa đã xử cùng tôi cách thương xót nhường này. Vậy tôi ước ao dốc lòng, từ này, không bao giờ, chủ ý làm cực lòng Chúa nữa.

II

Biết bao linh hồn Chúa cũng dạy bảo như thế ! Nhưng khốn nạn thay, nó chẳng xem sao lời Chúa : thành ra, bây giờ phải sa xuống đáy hoả-ngục, phải đau đớn vì những lời Chúa hơn là gươm đâm thâu qua lòng. Thật vậy, Chúa càng thương bao nhiêu, mà chẳng dùng ơn Chúa, tội càng nặng bấy nhiêu.

Lạy Chúa Giêsu, nếu Chúa xử cùng tôi,

như tôi đáng phải chịu, thì hẳn bây giờ tôi đang ở dưới hoả-ngục ; mà vì Chúa đã ban cho tôi muôn ơn, lại là những ơn to tát, trọng vọng; thì ở đấy có hình khổ nào tôi không phải chịu ru ? Nhưng, tôi không muốn ăn ở tệ bạc như vậy nữa. Xin Chúa dạy cho tôi biết phải làm gì ; tôi xin hết lòng vâng lời Chúa trong mọi sự. Tôi phàn nàn vì đã làm cực lòng Chúa nhiều lần dường ấy; nhưng, lạy Chúa, là Đấng cao trọng, quí hoá hơn hết mọi sự, từ nay, tôi không muốn tìm thoả ý riêng nữa, một quyết định chỉ tìm những sự đẹp lòng Chúa.

III

Lạ thay ! Người ta nóng nảy, sốt ruột, lo những việc giả trá đời này, còn việc đời đời, là việc quan hệ độc nhất, thì lại rất là ơ hờ, lãnh-đạm.

Nếu phải đòi một số tiền, thì người ta liệu mọi cách để đòi cho được, nhất là người cho vay không có chịu cho khất, vì nghĩ : biết đâu, không đòi rồi họ đánh

tháo không giả cho nữa ? Đến như việc rỗi linh hồn, thì bằng bao tháng, bao năm chúng vẫn đầm đia trong đống tội lỗi, mà chẳng hề nói : « Biết sẽ ra sao ? Chúa có để cho kịp ăn năn trở lại, hay Người nghiêm phạt ngay ? »

Lại phải biết rằng : ở đời này dù ta có mất nhiều tiền bạc của cải, cũng không mất cả. Đến như linh hồn thì khác : nếu, ta mất linh hồn, thì mất mọi sự, mất đời đời, không bao giờ trông lấy lại được.

Lạy Đấng Cứu chuộc rất đáng mến, Chúa đã hy sinh mạng sống cho tôi đáng được các ơn Chúa. Phần tôi đã dùng những ơn ấy, để làm gì ?

Than ôi ! Bao lâu tôi đã vùi giập những ơn Chúa dưới chân, cho được một chút của cải, vui sướng, danh vọng hèn hạ đời này ! Lạy Chúa nhân lành vô cùng, xin hãy tha tội cho tôi, tôi hết lòng ăn năn, khóc lóc đã ăn ở tệ bạc cùng Chúa như thế.

Lạy Chúa, Chúa hằng thúc giục, nài xin tôi kính mến Chúa, vậy tôi có thể

ngần nào, xin kính mến Chúa ngần ấy. Lạy Chúa cao trọng tuyệt đối, tôi kính mến Chúa, kính mến Chúa hơn yêu chính mình tôi. Lạy Chúa, xin đừng để cho tôi bỏ, chẳng kính mến Chúa.

Lạy Đức Bà Maria, là Mẹ con, xin hãy bênh vực gìn giữ con.



BÀI NGẮM THỨ NĂM MƯƠI MỐT.

Đức Chúa Giêsu chịu chết vì thương yêu loài người.

I

Có lẽ nào Đấng dựng nên trời đất, vạn vật, lại chịu nạn, chịu chết vì thương yêu các loài tạo vật hèn hạ của mình ru ?

Nhưng, đó là điều Hội-thánh buộc phải tin. Thánh Phaolồ tông đồ nói rằng : *Đức Chúa Giêsu đã yêu dấu chúng ta, và nộp mình cho ta* (Eph. v, 2.)

Thật, đã gần hai nghìn năm nay, cả trời đất đã nhìn thấy, và bỡ ngỡ vô cùng:

vì thấy Đức Chúa Giêsu Con một Đức Chúa Trời, là Chúa cả vũ-trụ đã phải chết đau đớn, nhục nhã, như đứa tội ác trên cây gỗ hèn hạ? Cớ sao Đức Chúa Giêsu chịu nạn chịu chết như vậy? Đó là vì thương yêu loài người ta.

Vậy mà có kẻ, dù tin thật Chúa trời đất, đã chịu tử hình ghê gớm như thế, vì thương yêu mình, mà vẫn chẳng kính mến Người !

Ôi, lạy Chúa Giêsu, tôi cũng vào số những kẻ bạc bẽo hèn hạ ấy. Tôi biết rõ hết mọi hình khổ dữ dội Chúa đã phải chịu vì yêu dấu tôi, thế mà chẳng những tôi đã không kính mến Người, lại còn hằng giây, hằng phút, vấp phạm đến Người.

Ôi, lạy Chúa, xin hãy tha thứ cho, xin hãy đoái thương ban cho tôi được luôn luôn tưởng nhớ đến cuộc tử-nạn Chúa đã bằng lòng chịu vì thương yêu tôi, để không khi nào tôi dám xúc phạm đến Chúa nữa, lại hằng kính mến Chúa mãi mãi.

II

Thật, Con Đức Chúa Trời không cần phải chịu nạn, chịu chết, mới cứu được loài người. Một giọt máu, một hạt nước mắt của Người đã đủ cứu cả thế-gian này và trăm nghìn thế - gian khác như vậy nữa; vì giọt máu cực trọng ấy, quả thật, quí giá vô cùng. Nhưng, lạy Chúa Giêsu, Chúa đã muốn chịu khó vì thương yêu chúng tôi, và tỏ lòng Chúa thương yêu chúng tôi chừng nào!

Bởi đấy, thánh Bonaventura kêu lên cùng Chúa rằng: « Sao, vì sao Chúa yêu dấu tôi nhường ấy? Lạy Chúa, tôi là vật gì, mà Chúa yêu dấu tôi quá bội nhường này? Thánh Bonaventura là đấng thánh cả, còn phải kêu lên như vậy, huống nữa tôi đây là kẻ vấp phạm đến Chúa muôn vàn lần, thì càng có lý mà kêu lên hơn biết bao!

Ôi, lạy Chúa chiên lành, này là con chiên lạc Chúa đã chạy tìm khắp mọi nơi, để đem về đoàn chiên Chúa, bây

giờ nó đang quì dưới chân Chúa. Từ xưa đến nay, tôi vô ơn bạc nghĩa quá, vì những xa lánh Chúa. Nhưng, dầu vậy, Chúa bỏ qua hết các điều cực lòng tôi đã làm cho Chúa, và còn đoái thương gọi tôi trở lại kính mến Chúa. Vì Chúa còn quá thương, nên bây giờ tôi cả dám chạy lại trước nhan thánh Người. Tôi đã phạm vô vàn tội lỗi!

Nhưng, lòng nhân lành cả thể Chúa đã xúc động đến tâm-khảm tôi, khiến cho tôi phải sấp mình dưới chân Chúa và than thở rằng: Lạy Chúa Giêsu, là sự kính mến, là kho tàng châu báu của tôi, tôi kính mến Chúa; mà bởi kính mến thì tôi hối-hận vì đã xúc phạm đến Người.

III

« Ôi, lạy Chúa Giêsu, Chúa đã làm gì, để cho người ta, dù biết Chúa thanh sạch vô cùng, mà còn cứ luận phạt Chúa ? » Đó là lời thánh Bênadô đã kêu lên, đã than thở cùng Chúa, khi hồi tưởng đến lúc Philatô luận giết Người. Ôi, hỡi Chúa

Giêsu, không những Chúa là Đấng vô tội, lại còn là chính sự vô tội nữa, cớ sao Chúa bị án-tử, mà còn bị án tử trên thập giá nữa ? Nào Chúa có phạm tội gì ru ?

Thánh Bênađô trả lời : «Than ôi, tội Chúa, ấy là vị thương yêu loài người. » Vâng, lòng thương yêu kia thật là thái quá, thật là nâng cao lên đến cực điểm, tôi biết lắm. Chính lòng thương yêu không thể tả được ấy, đã làm cho Chúa phải khổ hình khốn cực, như kẻ tội nhân gớm ghiếc. Cái án tử kia, không phải là việc của Philatô, cho bằng là việc bởi lòng Chúa thương yêu chúng tôi.

Lạy Chúa Cứu chuộc rất đáng mến, khi tôi nghĩ đến muôn vàn điều xỉ nhục đã làm cho Chúa phải chịu, thì tôi không đau đớn vì đáng sa hoả-ngục, bằng thấy Chúa yêu dấu vô cùng, mà tôi cả dám phạm tội, làm cực lòng Chúa dường ấy.

Lạy Chúa Giêsu đã chịu đóng đanh trên thánh giá, từ nay, tôi xin dâng trót mình tôi cho Chúa và chỉ ước ao một điều là kính mến Chúa. Xin Chúa hãy giúp sức,

vì tôi yếu đuối, và hãy ban cho tôi giữ nghĩa cùng Người cho đến chết.

Lạy Đức Bà Maria là Mẹ con, xin ban cho con được mến Đức Chúa Giêsu. Con chỉ xin Mẹ ơn ấy mà thôi.

BÀI NGẮM THỨ NĂM MƯƠI HAI.

Được rỗi linh hồn đời đời, hay phải mất linh hồn đời đời, chứ không có nơi trung-độ.

I

Anh em hãy run rẩy lo sợ, mà làm việc rỗi linh hồn. (PHILIPPIENS II, 12.)

Muốn cứu linh hồn, phải lo sợ kẻo mình phải phạt, vì, một đàng, không có nơi trung-độ, chỉ có rỗi linh hồn, hay sa hoả ngục thôi, một ngày kia, nếu ta không lên thiên đàng, ấy là tất sa hoả-ngục; đàng khác, nếu chẳng run sợ, mà lo cứu linh hồn mình, thì chắc cũng chẳng lo việc rỗi linh hồn là bao: bởi đó, phải hư đi đời đời.

Đức Chúa Trời muốn cho mọi người rỗi linh hồn và ban ơn giúp sức cho ai nấy làm việc đó; nhưng, Người cũng muốn cho ta hợp làm một với Người mà lo việc ấy.

Có lẽ hết mọi người muốn rỗi linh hồn, nhưng lại ít kẻ dùng mọi phương sách để làm cho mình được rỗi. Thánh Philiphê đê Nêri nói rằng: « Chúa không dựng thiên đàng cho những kẻ hèn nhát đâu! »

Lạy Chúa, xin hãy soi sáng cho tôi; xin hãy dạy cho tôi biết, phải làm những việc nào, lánh những sự gì; tôi xin vâng lời Chúa trong mọi sự; vì tôi muốn được rỗi linh hồn.

II

Xưa, bà thánh Têrêsa Cả, muốn nhắc lại cho các chị em nhà dòng của người nhớ ở đời, chỉ có một việc quan hệ, cần thiết: ấy là cứu linh hồn mình, thì người bằng nói cùng các chị em ấy rằng: « Chỉ có một linh hồn, một cuộc đời đời! » Quả

vậy, mất linh hồn, tức là mất hết mọi sự; mất linh hồn, tức là mất cả mọi sự đời đời vô cùng.

Đức Giáo Hoàng Bênêđictô XII, ngày kia, tiếp một vị sứ-thần đến thay mặt vua mình và xin cho vua một ơn rất quan trọng. Vì sứ-thần nài nẵng, kêu xin mãi, nên Đức Giáo Hoàng trả lời cho quan ấy rằng: « Sứ-thần hãy về tâu vua rằng: Nếu Đức Thánh Cha có hai linh hồn, sẽ bằng lòng hy sinh một cho vua; nhưng vì Đức Thánh Cha chỉ có một linh hồn, nên Người không muốn bỏ mất linh hồn ấy. »

Vậy, mỗi khi ma quỉ đem những quả cấm, mà cám dỗ ta ăn, thì mỗi người ta cũng phải trả lời nó như thế.

Ôi! lạy Chúa, biết bao lần tôi đã mất linh hồn, vì làm hư ơn Chúa! Nhưng, vì Chúa còn sẵn lòng tha thứ cho, thì tôi xin hết lòng chê ghét các tội, tôi đã phạm đến Chúa. Tôi lại xin kính mến Chúa hơn hết mọi sự!

III

Phúc cho linh hồn hiểu lời rất quan-trọng thánh Phanxicô Xavie đã nói, là : « Ở đời, chỉ có một sự lành và một sự dữ. » Sự dữ độc nhất kia, ấy là mất linh hồn đời đời ; sự lành độc nhất kia, ấy là rỗi linh hồn đời đời.

Ốm đau, nghèo khổ, nhục nhã không phải là sự dữ, vì, nếu chịu những sự ấy cho bằng lòng nhẫn nhục, thì được thêm công trên nước thiên đàng.

Đối với phần nhiều kẻ có tội thì sức khoẻ, của cải, chức tước, không phải là sự lành, vì chính những sự đó càng giúp làm cho chúng hư mất linh hồn hơn nữa.

Lạy Chúa linh hồn tôi, xin hãy cứu linh hồn tôi, rồi Người muốn định cho tôi thể nào, mặc thánh ý Người. Người biết rõ và chỉ muốn những sự tốt lành nhất cho tôi. Vậy tôi xin phó mình, mặc Chúa thương xót. Lạy Chúa là Chúa tôi, tôi xin phó linh hồn trong tay Chúa. Khốn nạn thay, vì trước đây, tôi đã cả lòng chống

cưỡng thánh ý Chúa ! Tôi ước ao chớ gì được chết bởi đau đớn vì đã phạm đến Chúa như vậy. Bây giờ tôi kính mến Chúa và chỉ ước ao những sự Chúa ước ao. Xin ban cho tôi được kính mến Chúa, để ăn ở trung-trực với Người mãi mãi.

Lạy Đức Bà Maria, xin hãy phù giúp con !



BÀI NGẮM THỨ NĂM MƯƠI BA.

Chết là điều chắc.

I

Một ngày kia, anh em sẽ phải chết. Chết đoạn, sẽ nhận lấy một cuộc trong hai cuộc đời đời : nghĩa là sẽ được vui vẻ, hạnh phúc đời đời, hay sẽ phải âu sầu khốn nạn đời đời. Chính lúc anh em chết là lúc sẽ giải-quyết số phận đời đời của anh em, nghĩa là sẽ làm cho anh em được hạnh-phúc, hay phải phạt khốn nạn đời đời. Đó là điều đức tin dạy cho hết các kẻ có đạo biết; nhưng biết bao kẻ có

đạo, dù biết, mà vẫn ăn ở điên cuồng dại dột, chẳng dùng mọi phương thế liệu cho mình chắc được chết lành?

Ôi, lạy Chúa, xin ban cho tôi được chảy nước mắt ra, ăn năn khóc lóc các tội lỗi tôi đã phạm đến Chúa. Khi xúc phạm đến Chúa, thì tôi mất nghĩa cùng Chúa, và tự phạt mình sa hoả-ngục, bị lửa thiêu đốt đời đời: tôi biết vậy, mà còn cả lòng phạm đến Chúa. Lạy Chúa, tôi phàn nàn đau đớn, vì đã làm xỉ nhục cho Chúa và bỏ Chúa nhiều lần cho được tìm những sự khoái lạc hèn hạ thế-gian; xin Chúa hãy thương tôi.

II

Giả như có ai bảo ta rằng: « Người này chết bất thình linh, người kia sống, mà chẳng hề lo lắng vì phải chết; » thì hẳn ta sẽ cảm động, kêu lên: « Linh hồn khốn nạn ấy sẽ ra thế nào?» Nhưng, chính mình ta, sao lại chẳng lo dọn mình chết luôn luôn? Ta lại chẳng có thể chết lúc không ngờ hay sao?

Sau nữa, chết sớm hơn một ít, hay chết muộn hơn một ít, chết bất thình linh hay chết vì ốm lâu, mòn mỏi, ta có nghĩ đến sự chết hay chăng, các điều ấy không cần phải nói đến, ta chỉ quả quyết một điều là : một ngày kia, ta sẽ phải nằm một bề trên giường, trả linh hồn lại cho Chúa. Cái lợi-khí của sự chết đã sẵn, nghĩa là bệnh tật kia, một mai sẽ làm cho ta rũ liệt mà chết, và mỗi ngày ta một bước gần đến cõi chết. Vậy cớ sao, hằng ngày, ta chẳng làm hết sức cho được kết chặt hơn cùng Đức Chúa Giêsu là Đấng, chắc, sẽ phán xét ta trước cửa nhà đời đời ?

Lạy Chúa cứu chuộc tôi, cậy vì công nghiệp Chúa đã chịu nạn, chịu chết cho tôi, xin ban cho tôi sống, chết được nghĩa cùng Chúa. Lạy Đấng tốt lành vô cùng, tôi kính mến Chúa, và ước ao kính mến Chúa mãi mãi đời này, và đời sau vô cùng.

III

Mỗi thế kỷ, lại thấy dân cư các thành, các nước thay đổi, sống chết, kế tiếp nhau : những người này chết đi, lại có những người khác sinh ra. Những kẻ sống ở thành này, nước này, một trăm năm trước đây, bây giờ ở đâu ? Hết thảy đã bước vào cõi đời đời cả rồi.

Vậy, hỡi anh em, một trăm năm nữa, không đầy một trăm năm nữa, anh em cũng như tôi, chúng ta chẳng còn sống đâu. Hết thảy ta sẽ bước vào cõi đời đời : nếu rỗi linh hồn, thì bước vào cõi đời đời hạnh phúc; chẳng may mất linh hồn, sẽ phải bước vào cõi đời đời khốn nạn. Dù sao, cũng phải nhận lấy một trong hai cõi đời đời vô cùng ấy.

Ôi, lạy Chúa, vậy tôi có thể rỗi linh hồn, như ý trông mong; nhưng, cũng có thể mất linh hồn, vì phạm tội mất lòng Chúa! Vậy, đã rõ : tôi có thể làm cho mình bị phạt đời đời, cớ sao chẳng dùng phương thế, chẳng dùng mọi phương thế

lo cứu linh hồn mình? Ôi, lạy Chúa, xin soi sáng lòng tôi, và dạy cho biết tôi phải làm gì cho được rỗi linh hồn; nhờ ơn Chúa giúp, tôi sẽ xin vui lòng làm hết các việc Chúa dạy. Lạy Chúa là Cha nhân lành, bao lần tôi đã ăn ở vô phép ngỗ nghịch cùng Chúa! dầu vậy, Chúa vẫn ước ao sự lành cho tôi. Vậy, tôi xin ghét các điều cực lòng đã làm cho Chúa, trên hết mọi sự ghét, và lạy Chúa, tôi xin kính mến Chúa hết lòng, hết trí khôn, hết linh hồn. Lạy Cha nhân từ, xin hãy giáng phúc xuống cho tôi và đừng để tôi lại bỏ mất Chúa nữa.

Lạy Đức Bà Maria là Mẹ rất đáng kính mến, xin hãy thương con.



BÀI NGẮM THỨ NĂM MƯƠI TƯ.

Đến giờ chết, cả vũ-trụ có ích gì cho ta ru?

I

Ông Job nói rằng: *Chỉ còn lại cho tôi một cái mồ* (Job. xvii, 1.)

Ngày giờ qua đi; năm, tháng qua đi, sự vui chơi, lời ca-tụng, vẻ sang trọng, cũng qua đi; kết cục ra sao? Kết cục chỉ còn lại sự chết xồng xộc chạy lại bóc lột và để ta mình trần, tay không; rồi người ta ném ta xuống huyệt, lấp lại; ở đó, ta sẽ thối nát làm của nuôi giòi bọ. Sau hết, cha mẹ, anh em, chị em bạn-hữu thâm-tình, hết thảy đều bỏ mặc ta với sương, tuyết, nắng, mưa, cỏ cây. Mọi người đều quên ta. Sao? không còn lại chút của cải, vinh hoa, học thức gì nữa ru? Phải, chẳng còn lại gì hết, chỉ còn lại một cái tư tưởng khiến cho ta phải băn khoăn, bối rối, ấy là cái tư tưởng về sự rỗi linh hồn đời đời.

Ối, sự chết! sự chết! mày đừng có chạy xa con mắt ta nữa. Lạy Chúa xin hãy soi trí mở lòng cho tôi.

II

Những sợi căng trên máy người thợ dệt bị cắt đứt thể nào, thì ngày giờ của tôi cũng bị cắt đứt như vậy. (Js. xxxviii, 12.)

Biết bao kẻ suy tính trăm công ngàn việc rất kỹ lưỡng, mà phải lăn ra chết giữa lúc những công việc kia sắp xong! Khốn nạn thay cho chúng, vì, ta xem, chúng đang nằm vật vã trên giường, sắp chết; mà chúng càng tríu mến của cải đời này, thì càng đau đớn vì phải mất, càng áy náy vì đã được những của ấy.

Những của cải phù vân giả trá đối với con mắt mù tối người đời, thì xem ra lớn lao, quí báu. Nhưng, đến giờ chết, cái vẻ sán lạn giả-dối kia sẽ biến mất, chỉ còn lại một ít bùn, một ít khói. Khi kẻ rình sinh thì, nhìn thấy ngọn nến sáng trưng người ta đốt bên mình, nó sẽ nhận ra: chức

cao, quyền trọng, của cải, vinh ba đời này dù to tát chừng nào, cũng chẳng có giá-trị, chẳng bổ ích gì. Cái bóng u ám sự chết sẽ làm cho cả ngai vàng, bệ ngọc của những bậc vua chúa oai nghi hiền hách cũng phải ra tối sầm, ảo-não.

Ôi, lạy Chúa, vậy xin Chúa hãy ban ơn cho tôi, tôi chỉ xin bấy nhiêu. Từ xưa đến nay, tôi đã khinh dể ơn Chúa; nhưng, bây giờ, tôi phàn nàn hối hận và xin Chúa tha thứ cho. Lạy Chúa Giêsu, xin hãy thương xót tôi.

III

Hèn hạ thay tiền bạc, của cải: chủ nó vừa rắm mắt, xuôi tay, nó liền bỏ chủ nó ngay. Sáu tấm ván và một ít giẻ cũ bọc tử-thi, đó là gia-tài chủ nó đem theo!

Hèn hạ thay chức quyền, danh vọng: vì chủ nó chết, người ta làm ma cho sang, xây mồ cho đẹp; nhưng nếu chủ nó phải mất linh hồn, thì chức tước, danh vọng có ích gì cho chủ nó ru?

Hèn hạ thay nhan-sắc loài người, vì

chết đoạn, người ta sẽ nên của nuôi giòi bọ, sẽ thành đống thịt hôi thối, khiến ai cũng phải ghê tởm, ngậm miệng, bịt mũi.

Lạy Chúa cứu chuộc, tôi biết: phạm tội thì mất nghĩa cùng Chúa ; than ôi, vậy mà còn cứ quyết phạm tội. Nhưng, tôi trông cậy Chúa sẽ tha thứ cho, vì Chúa đã chịu chết cốt để tha tội cho loài người ta.

Lạy Chúa là Chúa lòng tôi, chớ gì từ xưa đến nay, tôi không vấp phạm đến Chúa bao giờ. Lạy Chúa là Cha nhân lành vô cùng, tôi biết Chúa hằng thương yêu tôi chừng nào, và lòng thương yêu kia càng khiến cho tôi đau đớn hơn thể nào, vì đã vấp phạm đến Người. Lạy Chúa, tôi kính mến Chúa ; tôi không muốn sống nữa mà chẳng kính mến Chúa ; xin ban cho tôi ơn bền đỗ đến cùng.

Lạy Đức Bà Maria là Mẹ con, xin hãy cầu cùng Chúa Giêsu cho con !



BÀI NGẮM THỨ NĂM MƯƠI NHĂM.

Khi người ta phạm tội, thì làm cực lòng Chúa vô cùng.

I

Vua Đavít nói về kẻ có tội, đã phải kêu lên rằng : *Chúng là những kẻ khốn nạn, chúng đã làm cực lòng Đấng Cao cả.* (Ps. LXXVII, 56).

Quả thật Chúa trời đất không thể chịu đau khổ được. Nhưng, giả sử, Chúa có thể chịu đau khổ, thì mỗi tội ta phạm, đã xé toạc lòng Chúa và khiến Người mất sự bình an.

Ôi ! lạy Chúa, Chúa thương tôi vô cùng, nhưng tôi đã tỏ lòng biết ơn Chúa như vậy đó : nghĩa là, biết bao lần tôi đã lấy một chút vui thích hèn hạ làm hơn được nghĩa cùng Chúa ! Lạy Chúa nhân lành vô cùng, xin tha cho tôi ; vâng, Chúa là Đấng nhân lành vô cùng, thì xin Người dủ lòng thương tha thứ cho.

II

Tội trọng là một việc có ý làm cực lòng Chúa. Và như thánh Bênađô dạy : sự độc ác của tội trọng là ở đó, nghĩa là ở như ý định muốn làm cực lòng Chúa. Quả vậy, nếu Chúa có thể chết, thì quyết rằng : tội trọng có thể làm cho Chúa phải chết. Bởi đấy, thánh Tiến-sĩ lại thêm rằng: « Tội trọng sát hủy chính Đấng chủ-trương mạng sống ». Sao thế ? Ông Médina trả lời : kẻ phạm tội trọng sẵn lòng hủy-diệt Chúa, vì nó sẵn lòng làm cho Chúa phải buồn sầu vô cùng.» (De satisfact. Quæst. 1).

Một người nhờ ơn ta, mà được giầu có; một người được ta tỏ lòng thương yêu đặc-biệt, mà lại sẵn lòng xúc phạm đến ta, thì hỏi: còn gì cực lòng ta, bằng cách ăn ở thể ấy ?

Vậy, người ta đã được Chúa ban muôn vàn ơn lành, được Chúa hằng thương yêu quá bội, thương yêu đến cực điểm, thương yêu thái quá, đến nỗi ban cả máu và mạng sống mình cho ; than ôi ! ai ngờ

chính con người Chúa thương yêu dường ấy, lại vô ơn, bội nghĩa khinh dể Đấng ân nhân mình không biết chừng nào mà kể; vì không những nó đã bỏ Chúa, lại còn từ chối ơn Chúa cho được những sự hèn hạ, hư không, theo tính nóng giận, tìm một chút khoái lạc xấu xa, ngắn ngủi. Thật, giá phải: Chúa có thể chịu đau đớn, buồn phiền, thì chắc: cách ăn ở ấy sẽ làm cực lòng Người quá, khiến Người phải chết.

Lạy Chúa Giêsu rất đáng mến, tôi là con chiên khốn nạn đã phạm tội lánh xa Chúa; nhưng Người là Chúa chiên lành, Người đã hy sinh mạng sống cho các con chiên mình, thì xin hãy thương tôi ; hãy tha thứ mọi điều cực lòng tôi đã làm cho Người ; lạy Chúa Giêsu, bây giờ tôi đau đớn về những tội đã phạm đến Chúa lắm, và xin kính mến Chúa hết linh hồn, hết trí khôn.

III

Vì sao Chúa cứu chuộc rất đáng mến ta, khi còn ở thế gian, đã gánh lấy một

cuộc đời đầy mọi nỗi khổ cực, nhuốc nhạ. Đó là vì Người hằng nhìn thấy trước mắt vô số những tội lỗi ta đã phạm, đang phạm, và sẽ còn phạm. Nhất là vì sao Đức Chúa Giêsu đã đổ mồ hôi máu, đã uất đi dường bằng chết được trong vườn Giệt-si-ma-ni ? *Linh hồn Thày buồn sầu cho đến chết !* (MATTH. XXVI, 28). Đó là lời Chúa phán, khi thấy mình lúc nào cũng như sắp tắt hơi vậy. Đã rõ : sở dĩ Đức Chúa Giêsu phải sầu não uất ức, đổ mồ hôi máu ra, là chỉ vì nhìn thấy muôn vàn tội lỗi loài người đã phạm, đang phạm và sẽ còn phạm sau này.

Lạy Chúa Giêsu, vậy xin hãy ban cho tôi được thông chia sự đau đớn cả thể Chúa đã phải chịu trong vườn Giệt-si-mani, vì tội lỗi tôi. Xin ban cho tôi, từ nay đến chết, đừng có khi nào thôi, chẳng khóc lóc, các tội lỗi khốn nạn của tôi. Chớ gì tôi được chết, vì ăn năn đau đớn các tội mình. Lạy Chúa Giêsu, không bao giờ tôi muốn làm cực lòng Chúa nữa; không, tôi không muốn làm cực lòng Chúa nữa ;

trái lại, hỡi Chúa là Đấng tôi kính mến, là mạng sống, là của quí tuyệt-đối của tôi, tôi ước ao kính mến Chúa hết lòng, hết sức. Xin Chúa đừng để cho tôi, lại vấp phạm đến Chúa nữa.

Lạy Đức Bà là Đấng con trông cậy, xin Mẹ hãy thương con.



BÀI NGẮM THỨ NĂM MƯƠI SÁU.

Phán xét chung.

I

Ngày ấy là ngày giận dữ, là ngày âu lo, là ngày khốn nạn. (SOPHONIE. I, 15.) Đó là tiếng sách thánh dùng mà chỉ ngày phán xét chung, đối với những kẻ chết, đang khi mắc tội trọng.

Quả vậy, ngày ấy, những kẻ tội lỗi khốn nạn sẽ xem thấy hết mọi tội lỗi chúng bầy ra trước mặt cả loài người; rồi chúng bị đuổi ra khỏi đám các kẻ lành thánh, và phải bỏ xuống hoả-ngục đời đời. Ở đó, chúng sẽ phải chết đời đời.

Thánh Giêronimô ẩn trong hang đá Belem của người, người chỉ lo đọc kinh, nguyện ngắm, đền tội, thế mà, hễ nghĩ đến phán xét chung, người vẫn sợ hãi, run rẩy.

Chân phước Juvénal Ancina, mỗi lần nghe hát bài « Dies iræ, Dies illa », liền nhớ đến sự phán xét chung, và sợ hãi quá, đến nỗi bỏ thế gian, vào dòng.

Lạy Chúa Giêsu, than ôi, đến ngày kinh khủng ấy số phận tôi sẽ ra thề nào? Có được ở bên hữu với các kẻ lành, hay phải ở bên tả với các kẻ dữ? Tôi biết mình đáng phải ở bên tả. Nhưng, nếu tôi phàn nàn vì đã vấp phạm đến Chúa, thì biết thật : Chúa còn thương tha thứ cho. Vậy tôi xin hết lòng phàn nàn đau đớn và ước ao thà chết, còn hơn lại vấp phạm đến Chúa.

II

Ngày phán xét chung là ngày ghê-sợ, là ngày gia-hình cho kẻ dữ, nhưng lại là ngày vui mừng, toàn thắng cho kẻ lành.

Quả vậy, ngày đó, các kẻ lành sẽ được tung-hô là vua trên cõi thiên đình, và được gọi là bạn Con chiên thanh sạch không có một dấu vết, một chút ti ố.

Lạy Chúa Giêsu, máu thánh Chúa làm cho tôi hy vọng. Xin Chúa hãy khứng quên những sự xỉ nhục, nhuốc nha, tôi đã làm cho Chúa và xin đốt cả linh hồn, và xác tôi cháy lửa kính mến Chúa lên.

Lạy Chúa quí hoá tuyệt-đích, tôi kính mến Chúa, và trông cậy ngày phán xét chung, sẽ được vào sổ các linh hồn đáng yêu mến, Chúa đã chọn lên thiên đàng để ca tụng và kính mến Chúa đời đời.

III

Hỡi linh hồn tôi, mày hãy chọn, chọn ngay đi.

Mày có muốn được triều thiên đời đời trên nước cực-lạc, tức là nơi mày sẽ được kính mến Chúa nhãn tiền, làm một với các thánh nam-nữ, các thiên-thần, và Rất thánh Đức Mẹ Chúa Trời chăng ?

Hay, có lẽ mày muốn hoả-ngục vô cùng, là nơi mày sẽ phải khóc lóc, đau đớn, phải hết mọi người từ bỏ, phải mất chính Đức Chúa Trời là nguồn mạch mọi sự lành ?

Lạy Con Chiên Đức Chúa Trời là Đấng đã xoá mọi tội lỗi cho loài người, xin hãy thương tôi.

Vâng, lạy Con Chiên Đức Chúa Trời, là Đấng, bởi muốn cứu chúng tôi khỏi hoả-ngục, nên đã hy sinh mạng sống, là chịu chết đau đớn trên Thánh giá, xin hãy thương chúng tôi ; nhất là xin thương tôi cách riêng, vì đã vấp phạm đến Chúa nhiều hơn các kẻ khác. Tôi cũng ước ao kính mến Chúa hơn các kẻ khác. Tôi hối hận quá, vì đã phạm tội, làm xỉ nhục cho Chúa, và trông : ngày phán xét, sẽ được cao-rao những việc thương xót Chúa đã làm cho tôi, để làm sáng danh Chúa trước mặt cả loài người, và cả các thiên-thần. Lạy Chúa Giêsu, xin hãy giúp tôi kính mến Chúa. Tôi không ước ao gì khác, chỉ ước ao một mình Chúa.

Lạy Đức Bà Maria, trong ngày cả thể

phán xét chung, xin Mẹ hãy ban cho con được ở gần Mẹ.



BÀI NGẮM THỨ NĂM MƯƠI BẢY.

Trong hoả-ngục kẻ dữ phải chịu mọi giống hình khổ cực dữ, và chịu mãi cho đến đời đời.

I

Ở đời, không có một thứ bệnh tật nào, dù đau đớn đến đâu mà chẳng ra êm dịu, hay khỏi dần. Một bệnh nhân, cả ngày phải đau ruột, rức gân; nhưng, đến đêm, nó ngủ đi, thì chẳng còn thấy đau đớn gì nữa.

Hỡi những kẻ dữ khốn nạn kia, đối với bay, không bao giờ được yên ủi, không bao giờ khỏi hoả-ngục: bay hằng phải than khóc luôn, hằng phải khổ cực luôn, mà không một giây phút nào được hưởng chút sự vui vẻ nào. Bay phải chịu mãi như thế đời đời.

Ôi, lạy Chúa Giêsu, đang khi tôi mắc tội trọng, mà Chúa bắt phải chết, thì bây giờ số phận tôi ra sao ?

Lạy Chúa Cứu chuộc rất đáng mến, miễn Chúa thương yêu tôi là đủ; còn phải khổ sở chừng nào, tôi xin vui chịu, chẳng dám từ chối.

II

Ở đời, nếu phải chịu nỗi đau đớn gì lâu dài, hay chịu luôn luôn, thì dần dần hoá quen, và ít lâu, không thấy đau buốt như lúc đầu nữa.

Kẻ dữ khốn nạn trong hoả ngục có được cái số phận may mắn ấy chăng ? Không ! chúng hằng phải chịu mọi giống hình khổ đời đời ; mà những hình khổ ấy không bao giờ qua đi, hay bớt đau đớn, cay đắng, dù chúng có chịu mãi cũng chẳng quen. Đó là bản tính và sức mạnh hình khổ hoả-ngục, tức là hình khổ, dù sau khi ta đã phải chịu hằng trăm, hằng nghìn năm, nó vẫn làm cho đau đớn khốn cực y như lúc đầu.

Lạy Chúa, tôi trông cậy Chúa; tôi trông cậy sẽ không phải xấu hổ đời đời. (Ps. xxx, 2). Tôi biết mình đáng hoả-ngục; nhưng lại biết rằng: Chúa không muốn cho kẻ có tội hư đi; Chúa muốn cho nó ăn năn trở lại, và được sống đời đời. Lạy Chúa, vậy tôi không muốn cố tình phạm tội nữa, tôi hết lòng phàn nàn vì đã xúc phạm đến Chúa; bây giờ tôi kính mến Chúa hơn yêu chính mình tôi; xin Chúa ban cho tôi được sống lại, sống lại trong ơn Chúa.

III

Ở đời này, không có ai phải đau khổ đến đâu, mà chẳng được một chút yên ủi, ít nữa ở nơi cha mẹ, anh em, chị em, họ hàng, bạn hữu. Có ai đáng thương hại bằng kẻ, vì đau đớn quá, nằm lăn dưới đất, mà chỉ thấy họ hàng, bạn hữu chạy đến vùi đạp dưới chân, chửi mắng thậm tệ, và kêu lên rằng: Mày hãy ra điên cuồng cho xong, hãy thất vọng đi; mày đáng phải như vậy lắm, ru?

Khốn nạn thay những kẻ sa hoả-ngục! Còn hình khổ nào chúng chẳng phải chịu? Không những chúng hằng phải chịu những hình khổ cực dữ tợn, mà còn chẳng được ai thương xót chia sầu, sẻ đau với cả. Ai có thể chia sầu, sẻ đau với chúng được? Đức Chúa Trời ư? Các Thiên-thần và các thánh ư? Các ma quỉ ư? Không, không! Chúng lấy Đức Chúa Trời làm kẻ thù nghịch; Rất thánh Đức Bà, các thiên-thần và các thánh nam nữ thì chỉ có thể ngợi khẹn phép công bằng Đức Chúa Trời. Còn ma quỉ thế nào? Ma quỉ giầy đạp kẻ dữ, dưới chân và riếc mắng các tội chúng đã phạm, và chính là những tội làm cho chúng phải hư đi khốn nạn dường ấy.

Lạy Đức Bà Maria là Mẹ tôi, xin hãy thương tôi, vì bây giờ Mẹ còn có thể chia sự khốn nạn với tôi và bầu cử cho trước mặt Chúa.

Lạy Chúa Giêsu, phần Chúa vì thương tôi, chứ không phải vì thương Chúa, mà Người đã muốn chịu nạn, chịu chết trên thánh giá, thì xin hãy cứu tôi, hãy ban

cho tôi được rỗi linh hồn, để kính mến Người đời đời. Lạy Chúa, tôi phàn nàn, vì đã phạm đến Chúa, tôi xin kính mến Chúa hết lòng.

BÀI NGẮM THỨ NĂM MƯƠI TÁM.

Lòng Đức Chúa Giêsu thương loài người, đã khiến Người phải chịu đóng đanh trên thánh giá.

I

Thật, chỉ có Đức Chúa Giêsu là Con Đức Chúa Trời và là Chúa vạn vật mới có thể nghĩ đến và định chịu chết trên thánh giá, cách đau đớn như vậy. Người ta, có ai nghĩ được Chúa Tạo hoá chịu chết cho các loài tạo vật của mình ru ? Như ông Maisen và Elia đã nói trên núi Thabor xưa: *Các đấng ấy đã nói về những việc lạ lùng thái quá sẽ xảy ra ở thành Giêrusalem.* (LUC. IX, 31.) Những việc thái quá ấy, chỉ cuộc tử nạn Đức Chúa Giêsu

tức là việc lạ lùng, cả thể, làm cho ta thấy rõ lòng Chúa thương yêu ta đến cực điềm và thái quá thể nào!

Lạy Chúa Cứu chuộc rất đáng mến, muốn báo ơn lòng thương yêu lớn lao của Chúa, thì phải có một của lễ hy sinh khác, cũng có tính Thiên Chúa như chính Chúa, để dâng mình tế lễ cho sáng danh Chúa, mới xứng đáng. Vậy, chúng tôi là giống sâu bọ hèn hạ, mà chịu hy sinh cho Chúa, thì thật ít ỏi lắm, hay nói phải hơn, là như không, vì Chúa là Đấng Cao cả vô cùng đã muốn chịu chết cho chúng tôi.

II

Một lẽ khác, làm cho lòng ta phải cháy lửa sốt mến Chúa lên, là cả đời Đức Chúa Giêsu những mong mỏi cho mau đến giờ chịu nạn, chịu chết. Vì Người yêu dấu ta cách nồng nàn, nên, nóng lòng, sốt ruột, mong cho kíp tới ngày chịu nạn, để được giãi bầy tấm lòng thương yêu cực điềm ấy ra với ta. Suốt đời Đức Chúa Giêsu, hằng nói và nói đi nói lại rằng: *Tao phải*

đi chịu tắm rửa, và phải tất tưởi biết bao cho đến khi việc ấy nên trọn. (LUC. XII, 50). Phép tắm rửa này, ấy là tắm rửa bằng máu Tao, và nhờ đó, Tao sẽ rửa sạch mọi tội lỗi loài người. Vì thế, Tao mong ước ngày thương khó, giờ tử hình mau tới. Tao mong quá đến nỗi có thể chết đi được.

Hỡi linh hồn tôi, mày hãy ngửa mặt, hãy nhìn xem Chúa mày đang phải treo trên cây gỗ hèn hạ kia, cả mình đỏ lòm những máu, chảy xuống như mưa, mày hãy đếm những vết thương đầy cả mình Người: đó là bấy nhiêu dấu thương yêu, khiến mày phải kính mến Người. Hình như Đấng Cứu chuộc đã chẳng dùng lấy mọi giống hình khổ, để làm cho mày cảm động sầu thảm mà chinh phục lấy lòng kính mến của mày đấy ư ?

Lạy Chúa Giêsu, Chúa đã chẳng tiếc cả máu Chúa, cả sự sống Chúa với tôi, thì lẽ nào, khi Chúa xin sự gì cùng tôi, mà tôi từ chối cho được ru? Lạy Chúa Giêsu, không, Chúa đã ban trót mình cho tôi thể

nào, thì tôi cũng xin dâng trót minh tôi cho Chúa như vậy.

III

Lòng Chúa Giêsu thương yêu ép buộc ta phải kính mến Người. (II Cor. v, 14.) Đó là lời thánh Phaolồ dạy. Thánh Phanxicô Salêsiô cắt nghĩa lời ấy, cách rất khéo, rằng : «Biết rõ Đức Chúa Giêsu là Đức Chúa Trời thật đã thương yêu ta đến nỗi chịu chết cho ta, thì sự ấy chẳng thôi thúc, ép buộc ta phải kính mến Chúa, mà sự ép buộc kia càng êm-ái bao nhiêu, thì càng mạnh mẽ bấy nhiêu đấy ư?» Thánh Phanxicô lại kết luận rằng : « Chớ gì ta nằm cách thiêng liêng trên minh Đức Chúa Giêsu, để chết trên thánh giá làm một với Người là Đấng, bởi thương yêu ta, thì đã muốn chịu nạn, chịu chết cho ta! Ta phải nói: Tôi sẽ giữ Người lại, tôi sẽ không bỏ Người bao giờ; tôi sẽ chết làm một cùng Người và thiêu minh trong lửa kính mến của Người. Chính lửa ấy, sẽ thiêu hoá cả Chúa Tạo, cả loài tạo

vật của Người. Chúa Giêsu nên của tôi và tôi nên của Người. Tôi sẽ sống chết trong lòng Người; sự sống, sự chết cũng không bao giờ làm cho tôi lìa Người được. » Nơi khác thánh Phanxicô kêu lên rằng : « Ôi, lạy Chúa, là Đấng tôi kính mến, linh hồn tôi tìm Chúa và chọn lấy Chúa đời đời.»

Lạy Đức Bà Maria là Mẹ Chúa Trời và cũng là Mẹ tôi, xin ban cho tôi được thuộc về Đức Chúa Giêsu cho trọn.



BÀI NGẮM THỨ NĂM MƯƠI CHÍN.

Mất linh hồn là một sự thiệt hại không thể nào chữa được.

I

Biếng trễ việc rỗi đời đời, quả thật, đó là tội biếng trễ nặng nhất người ta có thể phạm.

Hết các sự thiệt hại đời này, ta đều có thể chữa lại được. Cho ngay rằng : anh em có lỗi, mà mất lợi to, địa vị lớn, thì

một mai cũng có khi lấy lại được. Cho ngay rằng: anh em mất một phần lớn cơ nghiệp nữa, có lẽ một mai cũng bù lại được.

Nhưng, kẻ dữ sa hoả-ngục thì không sao thoát khỏi được, không còn trông mong gì nữa. Mọi người chỉ chết một lần; chết, mà mất linh hồn, ấy là mất đời đời; và đời đời không khi nào có thể bù lại được sự thiệt hại cả thể ấy nữa.

Lạy Chúa, này là đứa tội lỗi khốn nạn, đáng lẽ bao nhiêu năm trời nay đã phải khóc lóc, rên rỉ trong hoả ngục, chẳng khi nào trông còn được rỗi linh hồn nữa. Bây giờ tôi sấp mình xuống dưới chân Chúa, thờ lạy kính mến Chúa, phàn nàn trên hết mọi sự vì đã vấp phạm đến Chúa và trông cậy Chúa sẽ ban ơn cho và dủ lòng thương xót.

II

Bao nhiêu kẻ khốn nạn phải giam trong hoả-ngục, thì chúng đang làm gì ? Chúng ngã lòng trông cậy, chỉ khóc lóc rên rỉ,

và xưng ra mình lầm lạc chừng nào! *Ôi ta lầm mất rồi!* (Sagesse v, 6), đó là tiếng kẻ dữ trong hoả-ngục kêu lên. Quả thật, chúng đã lừa dối mình, và biết tỏ: bao lâu còn Đức Chúa Trời, thì bấy lâu chúng còn phải khốn nạn như thế mãi mãi.

Ôi, lạy Chúa Cứu chuộc tôi, giá tôi phải sa hoả-ngục, thì không bao giờ còn có thể ăn năn đau đớn các tội, và kính mến Chúa được nữa. Tôi cảm tạ, ngợi khen Chúa, vì đã nhịn tôi lâu chừng ấy, đang khi tôi đáng sa hoả-ngục khốn nạn vô cùng! Mà bởi Chúa còn thương ban cho tôi được ăn năn tội và kính mến Chúa, thì, lạy Chúa tốt lành vô cùng, tôi xin hết lòng phàn nàn về những điều cực lòng đã làm cho Chúa phải chịu, và xin kính mến Chúa trên hết mọi sự, hơn chính mình tôi. Lạy Chúa Giêsu, xin đừng khi nào để cho tôi bỏ, chẳng kính mến Chúa.

III

Còn hình khổ nào dữ tợn cho kẻ dữ,

bằng phải bảo mình: Rõ ràng tôi biết mình lầm, và nếu cứ đi đàng ấy, sẽ phải hư mất đời đời, vậy mà cứ đi, thế là tôi tự nhận lấy con đường khốn nạn cho mình!

Anh em đánh mất một cái nhẫn, một đồng tiền vàng, mà càng đánh mất, vì tại vô ý, khinh thường bao nhiêu, càng tiếc xót, buồn bã bấy nhiêu. Vậy kẻ dữ sa hoả-ngục phải thú thật : mình đã bỏ mất mọi sự: mất linh hồn, mất thiên đàng, mất Đức Chúa Trời, và mất bấy nhiêu sự, chỉ vì tại mình, thì biết chúng đau đớn chừng nào !

Lấy Đấng Cứu chuộc êm ái, hiền từ, tôi không muốn bỏ mất Chúa. Trước đây, tôi đã bỏ Chúa, thật tôi dại-dột và phạm tội nặng nề thay! Lạy Chúa, xin tha thứ cho. Tôi hết lòng phàn nàn, vì đã ăn ở như thế và xin kính mến Người trên hết mọi sự. Lạy Chúa Giêsu, nếu Chúa không đuổi tôi xuống hoả-ngục, ấy là có ý cho tôi kính mến Chúa. Vậy tôi xin kính mến Chúa, tôi ước ao kính mến Chúa cho thật nhiều. Xin hãy ban cho tôi được kính mến Chúa

để bù lại những điều cực lòng đã làm cho Người.

Lạy thánh Nữ Đồng trinh Maria, Mẹ là Đấng con trông cậy.



BÀI NGẮM THỨ SÁU MƯƠI.

Phải chết.

I

« Phải chết! » Lời vắn tắt, mà đáng sợ hãi thay!

Hỡi loài người, không thể hồ nghi được, một ngày kia mày sẽ phải chết.

Có ngày, người ta ghi tên chúng ta vào sổ rửa tội; rồi lại có ngày, người ta ghi tên chúng ta vào sổ kẻ chết, ngày ấy, Chúa đã định rồi. Chúng ta nói về cha mẹ, họ hàng đã quá cố rằng : cha tôi đã qua đời rồi, chú tôi đã mất rồi, em tôi đã chết rồi. Một mai, khi ta chết đoạn, họ hàng, bà con cũng sẽ nói về ta như vậy.

Biết bao lần ta đã nghe chuông nhà thờ

báo tin kẻ chết! Một ngày kia, kẻ khác cũng sẽ nghe thấy những chuông ấy báo tin ta đã chết và ta sẽ bước vào cõi đời đời.

Lạy Chúa! tôi sẽ vào cõi đời đời nào? đời đời hạnh phúc hay đời đời khốn nạn? Khi người ta đem xác tôi vào nhà thờ, làm lễ qui lăng, lúc đó, linh hồn tôi sẽ ở đâu? Lạy Chúa, trước khi tôi chết, xin giúp tôi làm đôi ba việc lành cho Chúa. Than ôi! nếu tôi phải chết bây giờ, thì linh hồn tôi sẽ ra làm sao?

II

Nếu anh em thấy một đứa tội nhân phải điệu lên máy chém, mà cứ nói nói, cười cười, nhìn chỗ này, nhìn chỗ kia, làm trò để công chúng cười, thì anh em nói về nó thế nào? Chắc anh em bảo: « nó là người điên, hay ít nữa, là người vô-tín-ngưỡng. »

Phần anh em, hằng ngày anh em chẳng đang đến gần cõi chết đấy ư? Vậy, anh em lo lắng những việc gì?

Anh em biết mọi người phải chết và chỉ chết một lần; anh em tin sau cuộc đời hiện tại này, còn có một cuộc đời thiêng liêng vô cùng nữa ; anh em tin cuộc đời đời hạnh phúc hay đời đời khốn là tùy ở như sổ ta phải tính lại trong giờ phán xét riêng. Vậy, kẻ tin những chân lý đó mà chẳng lo dọn mình chết lành, cứ lo lắng những việc khác, là nghĩa làm sao ?

Lạy Chúa, xin hãy soi sáng linh hồn tôi, hãy ban cho tôi luôn luôn tưởng nhớ đến sự chết và cuộc đời đời đang chờ đợi tôi.

III

Anh em hãy ra nghĩa địa. Hãy ngắm những bộ xương, rồi lắng tai nghe các bộ xương ấy đang nói cùng anh em rằng : « Một ngày kia anh cũng sẽ phải chịu số phận như tôi bây giờ. »

Anh em lại nhìn những bức truyền thần gia đình anh em, những bản chúc thư, những căn phòng, những cái giường, những quần áo mà chủ nó để lại cho anh

em thừa hưởng. Hết những cái ấy đang kêu lên bảo anh em rằng : « Sự chết đang chờ đợi mày ! »

Ôi ! Lạy Chúa Giêsu, xin đừng để cho tôi đến giờ chết, khi người ta đặt tượng Thánh giá vào miệng, mới ôm lấy Chúa. Ngay từ bây giờ, tôi xin ôm lấy Chúa và ẵm Người vào lòng tôi.

Xưa, tôi đã đuổi Chúa ra khỏi lòng tôi, nhưng bây giờ tôi xin kính mến Chúa hơn yêu chính mình tôi và đau đớn phàn nàn vì đã khinh dể Chúa. Từ nay tôi xin dâng trót mình tôi cho Chúa, như Chúa đã hiến trót mình Chúa cho tôi. Cậy vì công nghiệp Chúa chịu nạn, chịu chết, tôi trông Người sẽ ban cho tôi ơn ấy.

Lạy Đức Bà Maria, tôi cũng trông cậy Mẹ cầu bầu cùng Chúa cho tôi.

BÀI NGẮM THỨ SÁU MƯƠI MỐT.

Kẻ có tội ăn năn trở lại cùng Chúa, thì Người chịu lấy nó cách yêu dấu nhường nào!

I

Các vua chúa thế gian, chẳng những không tiếp nhận kẻ làm ngụy đến xin ân-xá, lại còn xua đuổi đi ngay. Phần Đức Chúa Giêsu, khi kẻ có tội đến xin ơn thương xót tha thứ, Người có xử với nó như vậy chăng?

Ta hãy nghe Đức Chúa Giêsu trả lời sau đây: *Kẻ nào đến cùng Tao, Tao không xua đuổi nó bao giờ.* (JOAN VI, 37.) Vua Đavít cũng nói rằng: *Lạy Chúa, xin Chúa đừng chê bỏ kẻ có lòng ăn năn, khiêm nhường.* (Ps. L. 19.)

Lạy Chúa Giêsu, thật tôi không đáng Chúa tha những tội tôi đã làm xỉ nhục cho Chúa. Nhưng xin Chúa hãy biết cho không gì làm sầu khổ lòng tôi, bằng nhớ đến những lần đã vấp phạm đến Chúa.

II

Chính Đức Chúa Giêsu đã giục tôi trở lại cùng Người, để Người tha thứ cho, vậy lẽ gì tôi lại sợ Người xua đuổi ? Chúa phán : *Con hãy trở lại cùng Cha, thì Cha sẽ rước lấy con.* (Jér. iii. 1.) Chúa đã hứa : hễ ai ăn năn trở lại cùng Người, thì Người sẽ giơ tay ra mà ôm lấy, nếu thế, lẽ đâu tôi lại không tin cậy Người ? *Con hãy trở lại cùng Cha, rồi Cha sẽ quay mặt lại với con.* (Zach. i, 3.)

Lạy Chúa là Chúa tôi, vậy xin Chúa đừng quay mặt đi nữa, vì, này tôi xin bỏ mọi sự, cho được ăn năn trở lại cùng Chúa, là Đấng Cao cả tuyệt-đối. Từ xưa đến nay, tôi chỉ những phạm muôn vàn tội lỗi mất lòng Chúa, nhưng từ nay, tôi xin kính mến Chúa.

III

Không những Chúa tha thứ, Người còn quên hết các tội lỗi ta nữa ; Người chỉ buộc một điều là kẻ có tội phải ăn năn

các tội mình đã phạm. Quả vậy, Chúa phán: *Nếu kẻ tội lỗi bất hiếu ăn năn, đền tội, thì nó sẽ được sống, sẽ không phải chết. Tao không nhớ một tội nào, trong các tội nó đã phạm.* (Ezéch. xviii, 21.)

Lạy Chúa Cứu chuộc rất đáng mến, tôi xin hằng nhớ các tội lỗi tôi đã phạm, để luôn luôn khóc lóc, vì đã phạm đến Chúa cách nặng và nhiều lần dường ấy. Nhưng lạy Chúa Giêsu, phần Chúa, xin hãy nhớ lời Chúa đã phán hứa, là quên hết các tội lỗi tôi đã phạm; tôi không muốn để những tội ấy làm cho Chúa chẳng thương yêu tôi. Chúa đã chẳng phán rằng: *Tao thương yêu những kẻ đã kính mến Tao đấy ư?* (Prov. viii. 17). Vậy, từ xưa đến nay, tôi chẳng kính mến Chúa, nên tôi đáng Chúa ghét; nhưng bây giờ tôi kính mến Chúa, thì xin đừng ghét tôi nữa. Xin hãy quên những cách tôi đã ăn ở xấu xa trước đi, hãy tha thứ cho tôi và hãy kết chặt tôi lại cùng Chúa, xin đừng để cho tôi lại bỏ Chúa nữa.

Lạy Đức Bà Maria, xin hãy cầu cùng Chúa cho con.



BÀI NGẮM THỨ SÁU MƯƠI HAI.

Mưu chước ma quỉ dùng để làm cho kẻ có tội, lại sa ngã phạm tội.

I

« Chúa hay thương xót vô cùng ! » Hỡi linh hồn tôi, đó là chước cám dỗ ma quỉ dùng, mà giục mày phạm tội.

Mày phải nhớ chỉ có những linh hồn nào Chúa mới thương xót thôi. Đó là những linh hồn, mà Mẹ Chúa Trời đã nói trong bài ca của Người, rằng : *Chúa chỉ thương xót những kẻ dái sợ Người*, (Luc. I, 50). Chứ không có thương xót những kẻ khinh dể Người.

Chúa rất giầu lòng thương xót. Điều đó không ai chối được. Nhưng hằng ngày, Chúa chẳng bỏ biết bao linh hồn xuống hoả-ngục đấy ư ?

Chúa hay thương xót thật, nhưng lại công bằng vô cùng. Nên Người xử cách rất thương xót với những kẻ ăn năn hối cải, chứ không xử cách thương xót với kẻ lạm dụng lòng hay thương xót của Người, mà làm sự dữ.

Lạy Chúa, than ôi, biết bao lần tôi đã lạm dụng lòng Chúa hay thương xót như vậy! biết bao lần tôi đã vấp phạm đến Chúa, vì thấy Người vẫn xử cách nhân lành cùng tôi?

II

Hỡi linh hồn tôi, hễ ma quỉ bảo mày rằng: « Bao nhiêu tội phạm trước, Chúa còn tha, huống nữa tội này, lẽ nào Người lại không tha ru? Thôi cứ phạm đi! Linh hồn hãy trả lời nó rằng: « ấy chính vì Chúa quá thương tha cho tao bấy nhiêu tội, nên bây giờ tao phải lo sợ không dám phạm tội mới nữa. Quả vậy, Chúa càng thương xót, ban nhiều ơn bao nhiêu, tao càng phải sợ, kẻo phạm tội mới, khiến cho Chúa không thương nữa, mà lần này

Người phạt cả tội mới, cả tội cũ chăng? Vì có lời rằng: *Hỡi con, con đừng nói: Tôi đã phạm tội, nhưng có can gì? Bởi chưng Đấng Cao cả đang chờ đợi để thưởng, phạt, tùy theo việc lành dữ con đã làm.* (Eccli. v, 4.)

Lạy Chúa, thế ra tôi cả dám thi tranh với Chúa: Chúa cứ tha thứ, mà tôi cứ nhất định làm xỉ nhục Chúa. Chúa cứ ra sức ban mọi ơn lành, mà tôi cứ nhất định làm nhuốc nha Chúa! Tôi ước ao chớ gì từ nay, đừng ăn ở như vậy nữa. Lạy Chúa, Chúa càng có lòng nhân từ nhịn nhục tôi, tôi càng ước ao kính mến Chúa. Nhưng tôi yếu đuối lắm, xin Chúa hãy giúp sức cho tôi.

III

Hỡi linh hồn tôi, hễ ma quỉ bảo mày rằng: «Mày không biết lúc này, mày không còn thể chống trả chước cám dỗ được đấy ru?» Thì mày hãy trả lời nó rằng: «Nếu tao không chống trả ngay bây giờ thì sau này chống trả sao được? vì nếu lần

này tao lại thất bại, thì sẽ yếu sức đi, và Chúa sẽ bỏ không giúp sức cho nữa. Vì không có lẽ gì trông tao càng phạm tội bao nhiêu, Chúa càng ban thêm nhiều ơn thánh bấy nhiêu.»

Nếu ma quỉ nói : « Chà ! cứ phạm tội ấy đi, dù có phạm, cũng rỗi linh hồn được.» Thì mày hãy trả lời: Đã hay có thể rỗi linh hồn được. Nhưng, thế là tao tự biên tên tao vào sổ các kẻ phải sa hoả-ngục đời đời. Cố nhiên : có thể rỗi linh hồn, nhưng lại cũng có thể mất linh hồn, mà có khi lại dễ có thể mất linh hồn hơn. Lẽ nào ta lại dựa vào cái lẽ « có thể » đó để liều mất linh hồn đời đời ru ? Một việc rất quan hệ như thế mà cứ dựa vào cái lẽ « có thể » mà thôi thì chẳng phải là liều lĩnh lắm ru ?

Lạy Chúa nhân lành vô cùng, tôi cứ phạm thêm muôn vàn tội, mà Chúa cứ ban đầy dẫy mọi ơn lành. Khi tôi suy điều đó, thì lòng tôi càng thêm đau đớn vì đã làm cực lòng Chúa. Lạy Chúa, Chúa là chính sự nhân lành, mà sao tôi đã dám

xúc phạm đến Chúa ? Chớ gì tôi được chết vì lo buồn đau đớn. Lạy Chúa Giêsu, xin hãy giúp tôi, tôi ước ao dâng trót mình cho Chúa.

Lạy Đức Bà Maria, xin ban ơn bền đỗ cho con. Xin đừng để con ăn ở tệ bạc cùng Chúa là Đấng đã thương yêu con dường ấy.



BÀI NGẮM THỨ SÁU MƯƠI BA.

Ngày phán xét chung, xác người ta sẽ sống lại.

I

Sẽ có một ngày, cả vũ-trụ vạn-vật đều qua đi ; mà hết ngày đó, thì không còn ngày nào khác nữa.

Trước khi Chúa ngự xuống phán xét, sẽ có lửa trên trời xuống. *Lúc ấy*, như lời thánh Phêrô dạy, *trái-đất và mọi loài tạo-vật đều bị thiêu hoá ra tro, ra mạt.* (II St Pierre III, 10). Thế là cả vũ-

trụ đều bị thiêu hủy; hết mọi sự đều biến ra tro, ra mạt. Bấy giờ những sự phù vân, mà người ta liều sự rỗi linh hồn mình cho được, sẽ thấy nó ra làm sao ? Hết những quyền cao, chức trọng đời này, áo long-cổn, gậy phủ-việt, triều thiên dát ngọc, sẽ ra thế nào ?

Ôi ! điên cuồng thay những kẻ để lòng tríu mến những sự ấy ! Đáng phàn nàn thay cho những kẻ vì say mê những sự hèn hạ khốn nạn ấy, mà bỏ mất Chúa mình !

II

Loa sẽ vang ra rậy trời, rậy đất, và kẻ chết sẽ sống lại. (I Cor. xv, 52). Khi nghe tiếng loa, hết thảy kẻ chết đều sống lại ; vì mọi người ai nấy phải đến trước toà Chúa, mà chịu phán xét chung.

Ôi ! lúc ấy xác kẻ lành đẹp đẽ sáng láng thay! Thật, *sáng láng rực rỡ khác nào mặt trời giờ ngọ!* (MATTH. XIII, 43.) Nhưng, xác kẻ dữ thì xấu xa gớm ghiếc chừng nào! Thật còn hình khồ nào dữ dội

cho những linh hồn khốn nạn ấy, bằng phải chui rúc vào những cái xác đen đỉu, gớm ghiếc, tức là những xác chúng đã chiều chuộng, nâng niu, đến nỗi bằng lòng bỏ Chúa, bỏ thiên đàng, cho được làm thoả ý nó? Còn hình khổ nào dữ tợn cho các linh hồn kia, bằng cả linh hồn và xác phải thiêu đốt đời đời trong lửa hoả-ngục ru ?

Phúc cho những kẻ thẳng dẹp ngũ quan xác thịt, không cho nó theo những sự khoái lạc xấu xa Chúa cấm, lại bắt nó phải ăn chay, đánh tội, hãm mình đàng này cách khác để cai trị nó cho dễ dàng hơn.

Lạy Chúa, *xin đừng quay mặt đi chẳng thèm nhìn tôi.* Quả thật, tôi không đáng Chúa nhìn thương, vì biết bao lần tôi đã bỏ nghĩa cùng Chúa, để theo xác thịt ngũ quan! Nhưng bây giờ tôi ăn năn đau đớn, ước ao chớ gì được chết, còn hơn làm xỉ nhục Chúa. Vậy xin Người hãy đoái thương tôi.

III

Thoạt khi hết mọi người đã sống lại, thì các Thiên-thần sẽ thổi loa cả tiếng rằng: *Hỡi muôn dân thiên hạ hãy đến cánh đồng máu cho kíp.* (Joël III, 14.) Lúc ấy, hết mọi kẻ chết sống lại, đều phải đến cánh đồng Josaphat, mà chịu phán xét chung, trước mặt cả loài người tụ họp ở đấy.

Lạy Chúa, tôi cũng vậy, tôi sẽ phải đến cánh đồng Josaphat. Nhưng, than ôi, tôi sẽ ở đâu ? ở bên các kẻ lành được chọn hưởng phúc vinh hiển, hay ở bên kẻ dữ phải buộc trói, ném xuống hoả-ngục đời đời? Lạy Chúa rất đáng mến, máu cực trọng Chúa làm cho tôi hy vọng. Tôi là đứa khốn nạn, bao lần đã đáng Chúa bỏ xuống hoả-ngục, xa mặt Chúa đời đời, và không bao giờ còn được kính mến Chúa nữa ! Nhưng, lạy Chúa Giêsu, bây giờ tôi xin kính mến Chúa mãi mãi, ở đời này và đời sau vô cùng. Xin Chúa đừng để cho tôi lìa bỏ Chúa nữa. Chúa biết tôi

yếu đuối; xin hãy giúp sức cho tôi luôn mãi, xin đừng bỏ tôi.

Lạy Đức Bà Maria, là Đấng bênh vực phù hộ, xin ban cho tôi ơn bền đỗ lành thánh.

BÀI NGẮM THỨ SÁU MƯƠI TƯ.

Đức Chúa Cha ban chính Con một Người cho ta, thì tỏ lòng thương yêu ta dường nào!

I

Khi Chúa dựng nên loài người, thì ban cho nó đầy dẫy mọi ơn lành, phúc trọng. Nhưng, không phải Chúa chỉ ban bấy nhiêu ơn thôi đâu, Người còn thương ban cho ơn trọng vô cùng khác nữa, là ban chính Con một Người cho ta. Nên, thánh Gio-an nói rằng: *Chúa thương yêu loài người đến nỗi ban chính Con một Người cho nó.* (GIOAN III. 16.)

Quả vậy, hỡi loài người là những con

sâu bọ hèn hạ, đã hư đi vì tội tổ tông, Đức Chúa Cha đã sai Con rất yêu dấu Người bỏ trời, xuống thế gian, vì thương yêu ta đó! Lại cũng vì thương yêu ta, mà Đức Chúa Cha truyền cho Đức Chúa Con, ở thế gian, phải sống khổ sở, nhục nhã rồi phải chịu nạn cách nhuốc nha, dữ tợn, cực điểm đến nỗi xưa nay chưa từng có ai phải chịu khốn nạn như thế bao giờ, sau cùng phải chết vì đã chịu đau đớn trong hồn ngoài xác quá lẽ, nhất là đau đớn vì phải bỏ tất tưởi một mình nên Chúa mới than thở lời sầu thảm này: *Lạy Cha, lạy Cha, sao Cha bỏ Con?* (MATT. XXVII, 46.)

Ôi, lạy Chúa là Chúa tôi, chỉ một mình Chúa mới có thể ban cho tôi của vô giá này thôi; vì chỉ một mình Chúa có lòng thương xót vô cùng. Lạy Chúa tốt lành vô cùng, vậy tôi kính mến Chúa. Lạy Chúa hay thương yêu vô cùng, tôi kính mến Chúa.

II

Đức Chúa Cha đã chẳng có tiếc chính Con một Người, trái lại, Người đã giao chính Con cực trọng ấy cho hết mọi Người chúng ta (Rom. VII, 32.) Nhưng, lạy Đức Chúa Cha hằng có đời đời, Đức Chúa Con mà Chúa dạy phải chịu chết cho chúng tôi, Người là Đấng vô tội, Người chỉ biết cúi đầu vâng lời Chúa trong mọi việc, Người được Chúa yêu dấu như chính mình Chúa, lẽ nào Chúa đang tâm khép án cho Người phải chết vì tội chúng tôi rư ?

Đức Chúa Cha trả lời : Ấy, chính vì Người là Con Tao, chính vì Người là Đấng thanh sạch vô cùng, cũng vì Người hằng vâng lời Tao trong mọi sự, mà Tao muốn Người hy sinh mạng sống cho loài người, để chúng hiểu biết Con rất yêu dấu của Tao cũng thương yêu chúng nó ngần nào !

Ôi, lạy Đức Chúa Cha, chớ gì cả loài người ca-tụng khong-khen lòng thương

yêu thái quá của Chúa, tức là lòng thương yêu đã bắt Chúa hy sinh Con Chúa cho chúng tôi là những đứa nô lệ hèn hạ khốn nạn. Vậy, vì lòng Chúa yêu dấu Đức Chúa Con, xin hãy thương tôi, hãy tha tội cho tôi, hãy cứu lấy tôi, hãy ban cho tôi được kính mến Chúa đời này và đời sau vô cùng.

III

Đức Chúa Cha yêu dấu ta quá bội, và thương xót ta vô cùng: Người thấy ta phạm tội, mà phải chết đời đời, thì đã muốn hy sinh Con Người đi, cho ta được sống. (Eph. II, 4.)

Tấm lòng thương yêu Chúa tỏ cùng ta như thế, thánh Phaolồ, cho là tấm lòng thương yêu lớn lao tột điểm. Quả vậy, vì phạm tội, ta đã chết về phần linh hồn, thì Chúa đã dùng cách nào, mà trả sự sống lại cho ta ? Đã hy sinh Con Người chịu nạn, chịu chết trên cây gỗ hèn hạ cách cực khổ cho ta.

Nhưng, nếu chỉ xét lòng nhân lành Chúa, thì phải nhận rằng : lòng thương

yêu kia không có gì là thái quá : vì lòng nhân lành Chúa, vốn là lòng nhân lành vô cùng. Mà bởi Chúa hoàn toàn vô cùng trong mọi sự ; nên cũng hoàn toàn vô cùng trong tình âu yếm mến thương xót như vậy.

Ôi, lạy Chúa, loài người đã được Chúa tỏ lòng thương yêu đến cực điểm dường ấy, cớ sao ít kẻ kính mến Chúa ? Phần tôi, tôi muốn vào sổ bé nhỏ kia, tức là sổ những kẻ đem lòng kính mến Chúa mà đáp lại lòng Chúa thương yêu. Lạy Chúa tốt lành vô cùng, cao sang vô cùng, trước đây, tôi đã chẳng nhận biết Chúa, đã bỏ Chúa. Nhưng bây giờ, tôi đau đớn phàn nàn hết lòng, và xin kính mến Chúa hết sức. Lạy Chúa là Chúa tôi, là Đấng tôi kính mến, là toàn cơ nghiệp tôi, dù mọi người bỏ Chúa, tôi cũng chẳng bỏ Chúa.

Lạy Đức Bà Maria, xin hãy ràng buộc con lại cùng Đức Chúa Giêsu là Đấng rất đáng kính mến, cho thật bền chặt.

BÀI NGẮM THỨ SÁU MƯƠI NHĂM.

Muốn cứu linh hồn mình, phải chịu khó.

I

Muốn rỗi linh hồn, mà chỉ làm, chỉ làm qua quít những việc buộc hẳn, những việc rất cần, thì không đủ. Ví dụ, kẻ chỉ định lánh tội trọng, mà chẳng xem sao tội nhẹ, kẻ đó chầy kíp sẽ ngã phạm tội trọng dễ như không, bởi đó sẽ hư mất linh hồn đời đời; kẻ khác dốc lòng xa lánh dịp tội, nhưng lại chỉ xa lánh dịp gần; hạng người này cũng như hạng người trước này đều dễ có thể sa phạm tội trọng và kết cục: sẽ mất linh hồn đời đời.

Ôi ! còn gì mà người ta chẳng làm cho những kẻ quyền cao, chức trọng đời này ru ! Thôi thì nào hết sức giữ gìn không dám làm một điều gì cực nhỏ mọn trái ý mất lòng những kẻ ấy, nào lo lo, sợ sợ kẻo mất tình nghĩa cùng những kẻ ấy. Đến như Chúa, đến như làm tôi kính mến

Chúa thì người ta lại biếng trễ, khinh thường, không biết chừng nào mà kể! Muốn giữ gìn mạng sống phần xác, thì người ta tìm thầy, chạy thuốc, lo toan mọi cách, mà vẫn chưa lấy làm đủ. Còn như linh hồn dù cheo leo đến đâu, cũng tuyệt nhiên chẳng màng tưởng!

Ôi, lạy Chúa, đã khá lâu tôi chỉ làm tôi Chúa cách trễ nải như thế. Từ nay, tôi không muốn bỏ qua cách nào, mà chẳng hết sức làm tôi Chúa. Lạy Chúa, xin hãy giúp tôi kính mến Chúa.

II

Nếu Chúa không định xử với anh em quảng-đại hơn anh em xử với Người, thì tôi không hiểu anh em sẽ ra làm sao.

Giá từ nay, Chúa chỉ ban cho anh em ơn vừa đủ, thì anh em tưởng anh em có thể rỗi linh hồn chăng? Vốn thật ơn ấy có thể giúp anh em cứu linh hồn mình, nhưng có lẽ anh em sẽ không cứu được, vì rằng: ở đời, một hai khi phải chước cám dỗ mạnh đến nỗi, giả sử không có

ơn Chúa giúp cách riêng, thì hầu chắc: không thể chống trả được. Vậy, ơn riêng kia, Chúa không ban cho những kẻ chẳng làm tôi Người. Vì như lời thánh Phaolồ dạy: *Kẻ gieo ít, thì gặt ít* (Cor. ix, 6.) Anh em dâng cho Chúa ít, Chúa cũng ban cho anh em ít, đó là lẽ công bằng vậy.

Nhưng, lạy Chúa rất đáng kính mến, tôi cảm tạ, đội ơn Chúa, vì đã chẳng xử với tôi như vậy. Chúa đã ban cho tôi đầy dẫy mọi ơn phúc, mà tôi ăn ở tệ bạc cùng Chúa lắm thay! Còn điều cực lòng nào, tôi chẳng làm cho Chúa ru? Thế mà, không những Chúa đã chẳng phạt, lại còn cứ ban thêm mọi ơn mới cho tôi. Ôi, lạy Chúa, trước đây, tôi đã ăn ở vô-ân, bạc nghĩa cùng Chúa, nhưng bây giờ tôi không muốn ăn ở như thế nữa.

III

Chớ gì anh em đừng cho việc rỗi linh hồn là việc dễ. Trái lại, phải cho là việc khó khăn, rất khó khăn nữa.

Dù ta đi đâu, ở chốn nào, cũng mang

theo xác thịt nặng nề, tức là xác thịt hằng sẵn lòng phản đối lẽ phải, hằng nóng nảy lôi kéo ta chiều theo những sự khoái-vui tục tằn ngũ quan. Chung quanh mình ta, có biết bao kẻ thù nghịch, ấy là thế gian, ấy là hoả-ngục ! Ở nơi chính mình ta, cũng gặp biết bao kẻ thù nghịch dữ tợn chẳng kém gì thế gian, hoả-ngục, và hằng xô đẩy ta vào con đường tội lỗi xấu xa !

Quả thật, có ơn Chúa và ơn Chúa không bỏ ta. Nhưng ơn Chúa, tự mình, không làm được việc gì. Còn phải có ta nữa, nghĩa là ta phải chủ-tâm phấn đấu các mưu chước cám dỗ và nhất là, chước cám dỗ càng mạnh bao nhiêu, càng phải cầu xin Chúa ban ơn giúp sức bấy nhiêu.

Lạy Chúa Giêsu, không bao giờ tôi muốn thấy mình phải lìa bỏ Chúa nữa và chẳng được Chúa thương yêu. Từ xưa đến nay, tôi chỉ ăn ở bạc bẽo cùng Chúa, và biết bao lần đã phản-nghịch Chúa ! Nhưng bây giờ, tôi xin hết lòng kính mến Chúa, và ước ao thà chịu mọi nỗi khốn khó, còn hơn bỏ chẳng kính mến Chúa. Chúa biết tôi yếu

đuối, vậy xin hãy giúp sức cho. Tôi trông cậy mọi sự nơi Chúa.

Lạy Đức Bà Maria là Nữ-vương tôi, xin Mẹ đừng bỏ chẳng cầu bầu cho tôi.



BÀI NGẮM THỨ SÁU MƯƠI SÁU.

Chết đoạn, xác người ta sẽ ra thể nào ?

I

Hỡi loài người, mày hãy nhớ, mày là bụi đất và một mai sẽ trở về đất! (GENÈSE III, 19).

Hỡi anh em, bây giờ anh em là một nắm đất và một ngày kia lại trở về đất. Đó là số phận anh em.

Bấy giờ anh em nhìn thấy, nghe thấy, nói được, đi được. Một ngày kia, sẽ không nom thấy gì nữa, không nghe thấy gì nữa, không nói được nữa, không đi được nữa. Khi sự chết đã đánh vật anh em xuống,

thì xác anh em sắp nên của nuôi giòi bọ, và thành ra tro ra bụi ; còn linh hồn anh em sẽ vào cõi đời đời hạnh-phúc, hay đời đời khốn nạn, tùy các việc lành dữ anh em đã làm, khi còn ở thế gian này.

Ôi, lạy Chúa, cứ theo những việc làm, thì tôi chỉ đáng mất ơn nghĩa Chúa, và sa hoả-ngục đời đời. Nhưng Chúa không muốn tôi ngã lòng trông cậy. Chúa chỉ muốn cho tôi phàn nàn hối hận, kính mến và trông cậy Chúa.

II

Anh em hãy tưởng tượng một người, vừa tắt hơi được một lát. Hãy xem cái xác chết còn nằm trên giường : đầu gục xuống ngực, tóc bợp-xợp và đầm đìa những mồ hôi, mắt lũng xuống, má lõm vào, mặt xám như gio, miệng, lưỡi, môi đen nhợt. Nhìn xem cái xác chết kia, không ai là không giùng mình ghê sợ.

Ôi, lạy Chúa, Chúa đang mời gọi tôi, tôi không muốn chống cưỡng Chúa nữa. Vì hết mọi lần tôi chiều theo xác thịt, thì

chỉ bị lương-tâm cắn rứt, chứ có được ích gì đâu ? Ôi ! chớ gì, trước khi vấp phạm đến Chúa, tôi được chết đi cho xong !

III

Chết được ít lâu, xác kia bắt đầu thối dần. Lúc đó, mới lại càng ghê tởm.

Thiếu niên kia vừa chết, chưa được hai mươi bốn tiếng đồng hồ, mà đã xông mùi hôi thối quá sức, không sao chịu được. Nào phải mở toang các cửa sổ ra, nào phải đốt không biết bao nhiêu bó hương để đánh tan mùi thối tha tràn trụa ra cả nhà. Họ hàng, bà con chỉ nghĩ một điều, là đem chôn nó đi cho mau.

Này là xác chết của một kẻ cả, của một người sang, khi còn sống đã hết sức lo lắng, chiều chuộng xác mình. Xác kia bây giờ thế nào ? Chỉ thấy bốc ra những mùi hôi thối lại còn ghê tởm hơn nữa.

Lạy Đấng Cứu chuộc rất đáng mến, tôi biết rõ : mỗi một tội tôi đã phạm, thì làm cực lòng Chúa vô cùng, vậy mà tôi chẳng

ép mình hy sinh một sự khoái-lạc hèn hạ, xấu xa nào, để làm đẹp lòng Chúa. Đã không từ bỏ những sự khoái-vui tội lỗi ấy, tôi lại từ chối ơn quí trọng Chúa. Bây giờ, tôi lấy làm đau đớn quá, mà sấp mình dưới chân Chúa : cậy vì máu thánh Chúa đã đổ ra cho tôi, tôi nài xin Chúa hãy tha thứ cho tôi. Xin hãy ban cho tôi lại được nghĩa cùng Chúa, rồi Chúa muốn phạt tôi thể nào, mặc thánh ý Chúa. Tôi xin vui lòng chịu hết, miễn Người thương yêu tôi, là đủ. Lạy Chúa lòng tôi kính mến, tôi kính mến Chúa, tôi kính mến Chúa hơn yêu chính mình tôi. Xin ban cho tôi giữ nghĩa cùng Chủa cho đến chết.

Lạy Đức Bà Maria là Đấng tôi trông cậy, xin Mẹ hãy cầu bầu cho tôi !



BÀI NGẮM THỨ SÁU MƯƠI BẢY.

Xác chết ở dưới đất.

1

Hỡi anh em, hãy xét, một mai, khi xác anh em bị vùi dưới đất, nó sẽ ra làm sao.

Trước hết nó ra vàng, rồi đen chừng nào ! Cách ít lâu, một thứ lông-sồi trăng-trắng mọc ra, đầy cả mình, từ đỉnh đầu, đến bàn chân, trông thật ghê sợ. Rồi một thứ nước nhờn và thối tha vô cùng chảy ra, chỉ rằng xác kia sắp thối.

Cách ít lâu, không kể được cơ-man giòi bọ sinh ra, và lấy thịt thối tha ở xác họ làm của ăn, nuôi mình cho sống. Cả các giống chuột cũng đến đòi phần của mình, và, khi chúng đã vòng quanh tử thi chán chê, thì đục khoét mọi nơi, chui rúc vào đến tận ruột gan, tim phổi.

Ấy, cái xác mà người ta thường quá ư chiều chuộng, nâng niu, thậm chí bằng lòng vấp phạm đến Chúa, để làm thoả ý nó, bây giờ là thế đó !

Ồi, lạy Chúa, tôi không muốn vấp phạm đến Chúa nữa. Tôi đã làm cực lòng Chúa nhiều quá. Xin Chúa thương soi sáng mở lòng và ban sức mạnh cho tôi được chống trả các chước cám dỗ.

II

Rồi anh em hãy nhìn đầu kẻ chết xem: môi, má, tóc, hết thảy đều lìa khỏi đầu. Không còn một phần mình nào liền nhau nữa : xương sườn đi một đàng, ống chân đi một nẻo, cánh tay đi một nơi. Giòi bọ lúc-nhúc ăn hết thịt kẻ chết rồi thì con nọ lại ăn thịt con kia.

Một bộ xương gớm ghiếc, đó là hết mọi sự còn lại. Nhưng chưa hết, bộ xương ấy lại còn chịu công hiệu sau cùng của sự chết, nghĩa là đầu sẽ lìa ngực, các xương sẽ rời nhau, không cái nào dính với cái nào nữa. Đó là người ta! đó là số phận xác người ta sau khi chết!

Ôi, lạy Chúa, xin hãy thương tôi. Lẽ ra tôi đã phải thiêu đốt trong hoả-ngục tự-

bao năm trời nay rồi! Vì, tôi đã cả dám bỏ Chúa. Nhưng tôi thấy rõ Chúa không bỏ tôi. Vậy xin Chúa tha thứ cho, và đừng để cho tôi còn có khi nào dám bỏ Người nữa. Sau hết, xin ban cho tôi, hễ lần nào bị chước cám dỗ, liền chạy đến kêu van Chúa cứu giúp cho ngay.

III

Người kia, xưa thích đi lại, giao du với những kẻ sang trọng, người thanh nhã, rầy người ấy ở đâu?

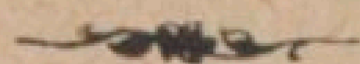
Anh em đừng có tìm ở nhà kẻ ấy; vì nó đã bỏ nhà mình và đời đời không bao giờ còn được trở lại đó nữa. Người khác đã vào ở nhà nó rồi. Giường nó nằm, áo quần nó mặc, các đồ đạc nó dùng, người ta đã chia nhau mà lấy hết cả rồi.

Nếu anh em muốn xem nó, thì hãy ra huyệt, ở đấy sẽ gặp thấy xác nó đang thối rữa; trông thấy mà giùng mình, ghê sợ; ngửi thấy mùi thối tha, mà bịt mũi không kịp!

Hỡi các thánh trên thiên đàng! Các đấng có phúc thay, vì khi còn ở thế gian, đã biết thẳng dẹp xác thịt, vì lòng kính mến Chúa, là chủ-đích tình yêu mến của các đấng. Cũng bởi đó, bây giờ xương thánh các đấng được tôn kính trên bàn thờ, và linh hồn các đấng được sáng láng rực rỡ trước mặt Chúa. Một ngày kia, xác và linh hồn các đấng lại hợp nhau mà hưởng mọi sự vui vẻ trên trời, cũng như xưa đã hợp nhau mà chịu những nỗi khổ thống dưới đất.

Lạy Chúa là Chúa tôi, vậy không những tôi không buồn, mà lại vui mừng vì xác tôi phải hư đi, vì chưng, chính nó là căn nguyên làm cho tôi, bao lần vấp phạm đến Chúa. Tôi buồn, là buồn vì đã chẳng nhận biết lòng nhân lành vô cùng Chúa. Lạy Chúa Giêsu, bây giờ tôi xin kính mến Chúa và nói như bà thánh Catharina de Gênes rằng: « Lạy Chúa là Đấng tôi kính mến, tôi quyết không phạm tội nữa; vâng, tôi quyết không phạm tội nữa. »

Lạy Đức Bà Maria, Mẹ Chúa Trời, xin hãy cầu cùng Chúa cho tôi.



BÀI NGẮM THỨ SÁU MƯƠI TÁM.

Khi ta chết đoạn, mọi người đều quên ta.

I

Người phong nhã sang trọng này chết giữa lúc tuổi xuân phơi phới.

Hôm qua, trong các đám hội đông, người ta đương nhao nhao ca tụng, nghênh tiếp, thiết tiệc người ấy, mà hôm nay, đã lăn ra chết, ai nấy có đến gần, đều sợ hãi, giùng mình: Gia-quyến chỉ còn liệu mà đưa khỏi nhà cho mau; người ta đã gọi phu-tùy đến; chỉ còn có việc kíp khiêng cái tử thi kia, vùi dưới mấy tầng đất, thế là xong.

Ôi! chiều theo cha mẹ, họ hàng, bạn hữu, hay những người thế gian mà bỏ Chúa, thì dại dột, khốn nạn chừng nào!

Lạy Đấng Cứu chuộc rất đáng mến, dù cả thế gian bỏ quên tôi, tôi cũng bằng lòng, miễn Chúa là Đấng đã chịu chết mà cứu chuộc tôi, đừng bỏ quên tôi, bấy nhiêu đủ cho tôi lắm rồi!

II

Từ xưa đến nay, mọi người đều khen ngợi người phong nhã kia là thông minh, lịch sự, nhã nhặn, hoạt bát. Nào ngờ người ấy mới chết chưa được hai mươi bốn tiếng đồng hồ, mà chẳng còn ai nói đến nữa.

Nhưng cái tin người ấy ly-trần đã đồn ra khắp nơi: Kẻ thì nói rằng: Ông ấy thật là một bậc vinh hiển trong đời; kẻ thì than tiếc: Thảm hại thay, chết mất một người tử tế, khả ái nhường ấy! Người thì thương tiếc, vì kẻ chết kia đẹp lòng mình và đã làm ơn cho mình nhiều cách; người thì vui mừng vì cái chết của ông ta có lợi cho họ.

Thậm chí cha mẹ, anh em, chị em, bà con, cũng không nói về kẻ chết nữa.

Những kẻ ấy cố làm thinh, kẻo nói đến kẻ chết mà đau lòng người sống. Những người đến chia sầu với tang gia, thì nói hết mọi truyện, trừ ra kẻ chết là người chủ-động trong truyện, thì tuyệt nhiên họ lại không nói đến. Nếu ai muốn nói, thì bà con kẻ bạc mệnh, lại kêu xin đừng nhắc đến tên tuổi người ấy nữa mà chi, kẻo đau lòng cho kẻ còn lại.

Ấy, họ hàng, bà con, bạn hữu thế gian yêu dấu ta chỉ có thế đó thôi.

Lạy Chúa Giêsu, tôi chỉ ước ao được Chúa yêu dấu, và tôi cũng chỉ ước ao kính mến một mình Chúa.

III

Quả thật, lúc đầu họ hàng sẽ khóc thương anh em. Nhưng cái buồn mau qua, cái vui đến chóng, rồi họ hàng sẽ vui vẻ, vì được chia, hưởng gia-tài anh em. Chúng sẽ ăn uống, chơi bời, múa nhảy, cười cợt, chính trong phòng mà anh em đã tắt nghỉ, đã chịu Đức Chúa Giêsu

phán xét và đã tuyên án đời đời cho anh em ; lúc đó, linh hồn anh em ở đâu ?

Ôi, lạy Chúa, trước khi Chúa đến phán xét, xin hãy ban cho tôi thời giờ ăn năn khóc lóc các tội lỗi tôi. Không, tôi không muốn chống cưỡng tiếng Chúa kêu gọi nữa. Bài nguyện ngắm này có lẽ là tiếng Chúa kêu gọi tôi lần sau cùng đấy chăng?

Tôi xin thú thật, không những tôi đáng một hoả-ngục, mà còn đáng trăm nghìn hoả-ngục, vì mỗi lần phạm một tội trọng, ấy là một lần đáng sa hoả-ngục. Nhưng không bao giờ Chúa chê bỏ kẻ có tội ăn năn trở lại cùng Chúa. Lạy Chúa, vậy tôi hết lòng ăn năn, hối hận. Xin Chúa hãy tha thứ cho, hãy ban cho tôi được vâng lời và kính mến Chúa cho đến chết.

Lạy Đức Bà Maria, con chạy đến ẩn mình dưới cánh tay bảo hộ của Mẹ, con phó mình trong tay Mẹ ; xin Mẹ hãy bênh vực, gìn giữ con.



BÀI NGẮM THỨ SÁU MƯƠI CHÍN.

Hết mọi kẻ chết đều sẽ phải hợp lại ở cánh đồng Josaphat.

I

Các thiên-thần ở trên trời xuống, đuổi các kẻ dữ ra khỏi nơi những kẻ lành ở. (MATTH. XIII, 49.)

Giả sử một người đang ngồi trong nhà thờ, hay trong đám hội đồng, mà bị đấm đá, bị lôi ra ngoài, và phải thú hết mọi tội gớm ghiếc mình đã phạm, cho hết mọi người biết, thì còn gì nhuốc nha, hổ ngươi bằng ? Kẻ dữ, khi nhìn thấy các tội lỗi mình, khi thấy mình phải đuổi ra khỏi đám động các thánh, trước mặt cả loài người, thì nó còn xấu hổ gấp trăm, gấp nghìn.

Bao lâu còn thế gian, thì kẻ dữ cũng vẻ vang bằng, hay có khi còn hơn kẻ lành nữa. Nhưng, ngày sau cùng, ngày tận thế, kẻ lành sẽ đứng một mình bên hữu, sẽ bay bổng trên không, khác nào bay lên

cùng Chúa đang ngự xuống, đem triều thiên vinh hiển bất tuyệt cho mình vậy. Thánh Phaolồ dạy rằng : *Thật, ta sẽ cùng với các thiên-thần bay bổng trên không-trung, lên mãi đám mây cao, mà đón rước Chúa Giêsu ngự xuống.* (I. THESS. IV, 16.)

Kẻ dữ phải xấu hổ vì đứng bên tả làm một với ma quỉ là lý hình làm tội chúng, để đợi Chúa Giêsu là quan án nghiêm thẳng ngự xuống, mà luận phạt chúng trước mặt cả thiên hạ.

Hỡi những kẻ điên cuồng ham mê thế gian, tôi đợi anh em ở cánh đồng Josaphat. Ở đấy, anh em sẽ đổi ý. Lúc đó, anh em sẽ biết mình điên cuồng, dồ dại chừng nào, nhưng than ôi, vô ích, muộn quá rồi!

II

Ngày phán xét chung là ngày vinh hiển thay cho các thánh đã từ bỏ mọi sự vì Chúa Giêsu, vinh hiển thay cho bao thiếu niên đã giầy đạp của cải, khoái lạc thế gian dưới chân, vào ở trong rừng,

trong các viện-tu, để chỉ lo nghĩ việc rỗi linh hồn đời đời; sau hết, ngày đó, vinh hiển thay cho bao đấng tử-vì-đạo đã phải vua quan độc-ác luận xử, đã phải lý hình mặc sức cấu, xé, làm khổ, đánh tan thịt, nát xương! Vinh hiển thay, khi muôn dân tung hô các đấng ấy là **bạn đời đời** Chúa Giêsu!

Trái lại, ngày đó, thật là ngày khốn nạn cho những thứ người như Erode, Philatô, Nérô, và nhiều kẻ khác quyền hành, danh diện trước mặt thế gian, nhưng đã chết đang khi mất nghĩa cùng Chúa.

Lạy Chúa Giêsu, tôi xin ẵm Thánh giá Chúa. Của cải, danh vọng thế gian, đối với tôi, có là gì ru? Tôi chỉ ước ao một mình Chúa, ngoài ra, tôi coi cả vũ-trụ là bụi hèn, là bùn nhơ.

III

Hỡi linh hồn tôi, ngày đó mày sẽ ở đâu? Ở bên hữu, hay ở bên tả?

Nếu mày muốn ở bên hữu, thì ngay

bây giờ hãy đi về phía ấy, vì không lẽ nào, mày đi bên tả, mà lại tới bên hữu được.

Lạy Con Chiên Đức Chúa Trời đã xuống thế gian, để ban ơn tha thứ cho những kẻ có tội, xin hãy thương tôi. Tôi phàn nàn vì đã vấp phạm đến Chúa, và xin kính mến Chúa trên hết mọi sự. Xin Chúa đừng để cho tôi lại vấp phạm đến Người nữa. Tôi không xin Chúa ban cho tôi những của cải phù vân đời này, chỉ xin Chúa ban cho tôi ơn thánh, và xin Người dủ lòng thương tôi ; ngoài ra, tôi không xin gì nữa.

Lạy Đức Bà Maria, Mẹ là nơi con ẩn náu, và là Đấng con trông cậy.

BÀI NGẮM THỨ BẢY MƯƠI.

Ngắm về một câu nói dại là câu nói rằng : « Nếu tôi phải sa hoả-ngục, thì không phải một mình tôi ở đấy.»

I

Hỡi kẻ dại dột, mày nói gì ? Mày bảo : nếu tôi phải sa hoả-ngục, thì không phải chỉ có một mình tôi ở đấy ru ? Phải, mày không ở đó một mình.

Nhưng, mày nghĩ rằng : ở trong hoả-ngục các kẻ dữ hoà hợp với nhau lắm sao ? Lầm quá ! lầm quá ! Mỗi một kẻ dữ rên rỉ, tru trếu mà bảo mình rằng : chớ gì tôi được ở một mình, chịu hết các hình khổ tôi phải chịu đời đời trong vực lửa này.

Thật, miệng lưỡi hết các kẻ dữ hằng phát ra những tiếng than sầu, khóc thảm, những tiếng tru trếu dữ tợn, những tiếng kêu tuyệt vọng ảo não: bấy nhiêu tiếng kêu hò la lối làm cho hình khổ hoả-ngục càng

thêm dữ dội hơn. Còn gì chán tai bằng nghe một con chó sủa cả đêm, hay một con trẻ khóc ba bốn giờ đồng hồ liền, đang khi mình trằn trọc trên giường không nhắm mắt được! Vậy trong hoả-ngục kẻ dữ hằng kêu la om xòm, hò hét ầm ỹ, tru trếu inh ỏi để làm khốn lẫn nhau, mà phải nghe như vậy, không phải một đêm, trái lại đời đời, thì biết chán nhường nào?

II

Sau nữa, hết các tử thi đang thối rữa đều hợp lại trong hoả-ngục: đó lại là một cớ nữa làm cho hình khổ hoả-ngục tăng lên gấp bội. *Vì những xác chết kia, bốc ra mùi hôi thối ghê sợ quá chừng* (Is. XXXIX, 3.)

Tiên tri Isaia nói: «xác chết» thì không có ý nói kẻ dữ chết thật. Vì hết thảy chúng phải sống để chịu khổ. Nhưng có ý nói: chúng sống, mà phải mang một xác như xác chết, nghĩa là xác hằng bốc ra những mùi thối tha gớm ghiếc.

Sau hết, một điều khác làm cho hình khổ hoả-ngục càng tăng lên hơn nữa, là bao nhiêu xác kẻ dữ thì chồng chất lên nhau, giun đầy nhau và làm vướng trở lẫn nhau.

Như quả nho kia bị máy ép đè ép thể nào, chúng cũng bị cơn thịnh nộ Chúa đè ép như vậy. (Apoc. xix, 15). Bởi đó, chúng phải chịu hình khổ rất dữ dội này, là không bao giờ được động đậy, đổi nơi, rời chỗ. Ngày chúng phải sa hoả ngục, nếu, nằm ngửa nằm nghiêng, lộn đầu xuống dưới, thì đời đời chúng vẫn phải chịu như vậy, bao lâu còn Chúa, thì không bao giờ chúng được nhích chân, động tay, cựa mình.

III

Hỡi tội lỗi khốn nạn! Cớ sao mày có thể làm cho loài người có trí khôn ra mù tối đến chừng này!

Chính những kẻ tội lỗi này nhạo báng hình phạt đời đời, nhưng còn cách nào

chúng chẳng dùng cho được bảo toàn của cải, danh vọng, sức khoẻ mình ru ?

Chúng không nói : nếu mất cơ nghiệp, mất việc làm, mất sức khoẻ thì không phải một mình tôi đáng phải ca thán. Cớ sao chúng lại nói : nếu tôi phải sa hoả-ngục, thì không phải một mình tôi ở đó ?

Kẻ mất hết mọi của cải đời này, mà được rỗi linh hồn, thì đã được bù lại rất hậu rồi. Nhưng kẻ mất linh hồn, lấy gì bù lại được ? *Vì loài người có thể lấy gì mà đổi được linh hồn mình ru ?* (MATH. XVI, 26.)

Lạy Chúa, xin soi sáng cho tôi, xin đừng bỏ tôi. Bao lần tôi đã phó linh hồn cho ma quỉ, vì đem ơn Chúa đổi lấy một chút vui thoả hèn hạ mau qua đời này ! Lạy Chúa, tôi phàn nàn vì đã làm xỉ nhục Chúa là Đấng oai nghi vô cùng như vậy. Bây giờ tôi kính mến Chúa, xin đừng để cho tôi bỏ Chúa nữa.

Lạy Đức Bà Maria Mẹ Chúa Trời, xin hãy cứu con khỏi hoả-ngục, và trước hết, hãy cứu con khỏi tội lỗi.

BÀI NGẮM THỨ BẢY MƯƠI MỐT.

Đức Chúa Trời chỉ ban ơn có ngần mà thôi.

I

Chắc rằng: Chúa ban cho mỗi người chúng ta bao nhiêu ơn, thì Người đã định trước rồi.

Khi đã ban hết ngần ấy ơn, thì Chúa thôi không ban thêm nữa.

Vậy, ta đáng phải lo sợ biết bao kẻo làm hư ơn Chúa đã đoái thương ban cho ta, dù ơn ấy bé nhỏ đến đâu cũng thế! Vì mỗi ơn Chúa ban cho lúc này có lẽ là ơn sau cùng đấy chăng? Mỗi lần Chúa soi sáng mở lòng cho lúc này, có lẽ là lần soi sáng mở lòng sau cùng đấy chăng? Mỗi lần Chúa kêu gọi lúc này, có lẽ là lần kêu gọi cuối cùng đấy chăng? Vậy nếu ta khinh ơn Chúa, có lẽ gây hại lớn cho mình vậy!

Ôi, lạy Chúa, Chúa đã ban đầy dẫy những ơn cả thể cho tôi! Nhưng thạn ôi!

tôi đã lạm dụng ơn Chúa chừng nào ! Vậy xin Chúa hãy thương và đừng bỏ tôi.

II

Chúa không ban ơn cho mọi người bằng nhau đâu. Có kẻ Chúa ban dư dật, Chúa ban rất nhiều, có kẻ Người chỉ ban cho ít thôi.

Hỡi anh em, anh em hãy nhớ muôn vàn ơn Chúa đã ban cho anh em. Nếu anh em cứ lạm dụng ơn Chúa mãi, thì có trông được rỗi linh hồn chăng ? Vậy, anh em hãy nghĩ cho cẩn thận : Chúa càng ban ơn dư dật cho anh em, anh em càng phải lo sợ kẻo Chúa thấy anh em nhất quyết không sửa đổi cách ăn nết ở, mà kết cục Người để anh em hư đi khốn nạn. Biết đâu, khi anh em vừa phạm tội trọng lần thứ nhất, Chúa đã khép cửa kho thương xót lại mà phạt anh em chết sa hoả-ngục ngay ?

Anh em bảo : không thể xẩy ra như thế được. Nhưng, chính anh em là những kẻ nói như vậy, phải lo sợ, kẻo bị tay

công thẳng Chúa phạt. Thật, nếu anh em nghe lời này, mà chẳng run sợ, thì tôi phàn nàn cho anh em lắm và kêu lên rằng : khốn nạn cho anh em !

Lạy Chúa, tôi không muốn lìa bỏ Chúa nữa. Từ nay, hễ khi nào ma quỉ cám dỗ, lập tức tôi xin chạy lại kêu van Chúa. Lạy Chúa Giêsu, đó là điều tôi quyết định. Vì tôi chắc rằng : không có linh hồn nào chạy lại kêu xin Chúa cứu giúp, mà Người từ chối chẳng nhận lời.

III

Ta càng được Đức Chúa Trời ban nhiều ơn, mà cứ lạm dụng, thì càng ăn ở tệ bạc, bất nghĩa.

Những ơn Đức Chúa Trời ban làm cho anh em được trông cậy chắc sẽ được Chúa tha tội cho, miễn là anh em trở lại cùng Chúa và từ nay ăn ở trung trực với Người. Nhưng nếu anh em cứ phạm thêm nhiều tội mới chồng chất, thì làm cho Chúa càng giận thêm và chính các

tội ấy khiến anh em phải lo sợ, kẻo Chúa quăng anh em xuống hoả-ngục !

Lạy Chúa, tôi cảm ơn Chúa vì đã chẳng bỏ tôi : Ơn soi sáng Chúa ban cho tôi lúc này, lòng tôi đau đớn vì đã xúc phạm đến Chúa, tôi ước ao kính mến Chúa và lại được nghĩa cùng Người, đó là những dấu chắc Chúa chưa nỡ bỏ tôi. Dù tôi đã phạm muôn vàn tội lỗi, Chúa cũng không nỡ bỏ, thì, lạy Chúa, tôi không muốn lìa biệt Chúa nữa. Tôi kính mến Chúa trên hết mọi sự, mà bởi kính mến, thì tôi phàn nàn vì đã khinh dể Chúa. Hỡi cuộc tử nạn Chúa Giêsu, xin ban cho tôi ơn bền đỗ lành thánh.

Lạy Đức Bà Maria là Nữ-vương, xin Mẹ đừng có khi nào bỏ, chẳng phù hộ cho con.



BÀI NGẮM THỨ BẢY MƯƠI HAI.

Chúa trời đất chịu chết cho tôi, mà tôi chẳng kính mến Người ru!

I

Chúa đã thương yêu tôi và phó mình cho tôi. (GALATES II, 20.) Trên mặt đất có bao giờ gặp ông chủ yêu đầy tớ đến nỗi hy sinh mạng sống cho nó, có bao giờ gặp vua nào thương yêu dân đến nỗi chịu chết để cứu nó ru? Đó là điều loài người không làm, nhưng Chúa đã làm. Đích thực rằng: Đấng tạo thành nên tôi, Người là Chúa trời đất, là Con Đức Chúa Trời, vậy mà Người đã muốn chịu chết cho tôi, là loài tạo vật hèn hạ bạc bẽo của Người! Thánh Bênadô nói rằng: « Chúa đã hủy diệt mình đi, để cứu đứa nô lệ của Người, để làm cho nó khỏi chết. » Thật vậy, để xin ơn thương xót cho tôi, thì Ngôi Hai đã vui lòng chịu mọi hình phạt, đã muốn chịu chết đau đớn trên cây gỗ hèn hạ vì tội lỗi tôi.

Lạy Chúa Giêsu, tôi tin thật Chúa đã chịu chết vì tôi. Nhưng, than ôi! Cớ sao tôi tin sự mầu nhiệm thương yêu ấy, mà bao nhiêu năm trời vẫn sống chẳng kính mến Chúa?

II

Lạy Chúa cứu chuộc, tôi càng phải lấy làm lạ hơn biết bao, khi suy rằng: không những Chúa hy sinh mạng sống cho một loài tạo vật hèn hạ khốn nạn, mà còn hy sinh mạng sống cho một loài tạo vật vô ơn, bội bạc, hằng làm nghịch cùng Chúa; vâng, Chúa đã hy sinh mạng sống cho một loài tạo vật đã bao lần nội công nộp Chúa, đã bao lần dám giầy đạp ơn thánh và lòng Chúa thương yêu dưới chân cho được một chút lợi hèn hạ, một sự thoả mãn bất xứng? Chúa ban muôn ơn, Chúa mơn du. Chúa mời gọi, tóm lại, không có gì là Chúa không làm để giục tôi dâng cả lòng tôi cho Chúa; nhưng, đối lại tấm lòng thương yêu ấy, tôi chỉ phạm muôn vàn tội lỗi gớm ghiếc, khiến cho Chúa

giận ghét, và phạt tôi trong lửa hoả-ngục đời đời. Lạy Chúa tôi xin cảm tạ đội ơn Chúa, vì đã thương yêu tôi quá bội dường ấy. Chính lòng thương yêu làm cho Chúa vui lòng chịu chết cho tôi xưa và chính lòng thương yêu Chúa đang tỏ cùng tôi bây giờ ban cho tôi được trông cậy: nếu tôi ăn năn trở lại cùng Chúa, hẳn Người sẽ không nỡ xua đuổi tôi.

Lạy Chúa Giêsu, xin tha thứ cho tôi. Tôi biết rõ: nếu từ nay, tôi không kính mến Chúa, hay không kính mến Chúa hết lòng, thì đáng trách chừng nào! Vậy tôi xin kính mến Chúa hết lòng, hết sức. Xin hãy giúp tôi kính mến Chúa, đó là ơn tôi nài xin Người ban cho.

III

Lạy Chúa cứu chuộc rất đáng mến, Chúa đã chịu chết cho chúng tôi. Chúa còn làm được gì hơn nữa để bắt tôi dâng cả lòng kính mến cho Chúa ru? Vị ở đời, còn tang chứng nào mạnh mẽ tỏ lòng yêu mến bạn bằng liều chết cho bạn ru?

Chính Chúa đã phán : *Không ai có lòng yêu mến lớn lao bằng kẻ hy sinh mạng sống cho bạn hữu mình.* (JEAN XV, 13.)

Lạy Ngôi Hai xuống thế làm Người, thật, Chúa không thể làm gì hơn nữa, để chiếm lấy lòng kính mến của chúng tôi. Phần tôi nhất định cứ ăn ở vong ân bội nghĩa cùng Chúa mãi sao ? Không, không ! Này sự chết đã đến gần, có lẽ chốc lát nữa nó sẽ bắt tôi chăng ? Lạy Chúa Giêsu là Đấng tôi kính mến, tôi không muốn cứ ăn ở như vậy nữa, tôi xin kính mến Chúa. Chúa đã ban trót mình Chúa cho tôi, thì tôi lại dâng trót mình tôi cho Chúa, xin Chúa hãy lấy giây thân ái mà trói buộc tôi, để từ nay tôi ăn ở đẹp lòng Chúa và một mai được chết vì say mê lòng nhân từ Chúa.

Lạy Đức Bà Maria là Mẹ oai nghi Chúa Trời, xin hãy lấy áo Mẹ mà che phủ con, hãy ban cho lòng con được cháy lửa kính mến Chúa Giêsu, Con Mẹ, là Đấng đã chịu chết trên Thánh-giá, vì thương yêu con.

BÀI NGẮM THỨ BẢY MƯƠI BA.

Ta hãy nhất định cứu linh hồn mình.

I

Ma qui làm thế nào cho một ít linh hồn ngã lòng trông cậy, rồi thành ra lo lắng bối rối ? Nó làm cho các linh hồn ấy tưởng tượng việc rỗi linh hồn là một việc khó khăn quá sức người ta không thể làm được.

Nếu cho được rỗi linh hồn, ta phải vào tận rừng sâu, núi thẳm, hay phải vào ẩn mình chỗ viện tu vắng vẻ tịch mịch, tất cũng phải làm như thế. Nhưng thường thường, ta không cần phải dùng những phương sách đặc biệt ấy, mà chỉ dùng những phương sách thường, như năng chịu các phép bí tích, xa lánh những dịp nguy hiểm, năng chạy lại cùng Chúa, đã đủ cứu linh hồn mình.

Giờ chết, ta sẽ biết cứu linh hồn mình là việc dễ dàng chừng nào. Cho nên, nếu

ta biếng trễ việc rỗi linh hồn, thì lúc đó phải đau đớn, buồn sầu, trách mình không biết chừng nào mà kể !

II

Vậy ta phải rắp tâm quyết định và bảo mình rằng : « Dù sao, tôi cũng muốn cứu linh hồn tôi. Dù có phải khuynh gia, bại sản, mất hết bạn hữu, mất mọi sự, mất chính mạng sống, tôi cũng bằng lòng, miễn đừng mất linh hồn là đủ ! » Dù ta làm hết sức cho được rỗi linh hồn, thì cũng chớ tưởng rằng đã làm nhiều quá. Đây là việc đời đời, đây là hạnh phúc đời đời hay khốn nạn đời đời. Vậy như lời thánh Bênadô nói : « Khi phải lo việc đời đời, thì làm thế nào cũng chưa quá. » Thật ra, có ai nói được : mình đã làm nhiều quá, cho khỏi sa hoả-ngục ru ?

Ôi ! Lạy Chúa, tôi đến trước mặt Chúa mà lấy làm xấu hổ quá, vì biết bao lần tôi đã bỏ Chúa cho được tìm những sự hèn hạ đời này ! Từ nay không bao giờ tôi muốn từ chối ơn Chúa và làm nghịch cùng Chúa

nữa. *Lạy Chúa, tôi trông cậy Chúa, và sẽ không phải xấu hổ đời đời.* (Ps. xxx, 2.) Tôi ước ao chết muôn vàn lần, còn hơn mất nghĩa cùng Chúa.

III

Nếu trước đây, ta đã khốn nạn làm hư linh hồn mình, thì phải sửa lại: muốn sửa lại, phải ăn năn trở lại, ăn năn trở lại tức thì.

Ta chớ nói: sau, tôi sẽ ăn năn sửa mình lại. Phải biết rằng: trong những kẻ sa hoả-ngục, có nhiều kẻ đã mất linh hồn vì nói: sau sẽ hay, sau sẽ hay! Nhưng chẳng may chúng phải chết, mà chẳng kịp ăn năn trở lại. Kẻ rình sinh thì kia, chỉ còn một hơi thở sau cùng. nếu bây giờ Chúa ban cho nó được sống thêm một năm, hay một tháng nữa mà thôi, biết nó sung sướng chừng nào! Ấy chính ơn đó, tôi muốn nói với anh em. Ơn đó là thời giờ Chúa đang ban cho anh em lúc này. Anh em định dùng thời giờ ấy để làm gì?

Ôi, lạy Chúa, vậy tôi còn đợi gì? Đợi cho đến khi chẳng còn thời giờ, và chết mà chẳng làm được việc gì cho Chúa ru? Sự yên ủi lòng tôi, ấy là thấy Chúa còn ban ơn giúp sức cho tôi. Lạy Chúa, vậy tôi xin kính mến Chúa, kính mến Chúa trên hết mọi sự, và ước ao thà mất mọi sự, mất chính mạng sống, còn hơn làm một việc cực nhỏ mọn mất lòng Chúa. Tôi xin nói như bà thánh Catharina de Gênes rằng: « Lạy Chúa, là Đấng tôi kính mến, tôi không muốn phạm tội nữa, tôi không muốn phạm tội nữa. » Chúa biết tôi yếu đuối; Chúa biết những tội thất tín tôi đã phạm; lạy Chúa Giêsu, vậy xin hãy giúp sức cho; tôi trông cậy Chúa. Lạy Đức Bà Maria Mẹ oai nghi Chúa Trời, con cũng trông cậy Mẹ.



BÀI NGẮM THỨ BẢY MƯƠI TƯ.

Chết, ấy là bỏ mọi sự.

I

Phải chết. Đó là điều hết mọi người giáo hữu đều biết. Thế mà biết bao người giáo hữu ăn ở như thể không bao giờ mình phải chết!

Thật, giả như không có đời sau, nghĩa là không có thiên-đàng, hoả-ngục, thì phần nhiều người có năng nghĩ đến sự chết hơn chăng?

Hỡi bạn độc giả, bạn có muốn ăn ở đạo đức lành thánh chăng? Nếu muốn, thì hãy năng nghĩ đến sự chết. Cái tư tưởng sự chết làm cho ta nhìn rõ các sự vật, và khéo dẫn đàng chỉ lối cho ta ăn ở lành thánh chừng nào! Khi sự chết nhắc lại cho ta nhớ một mai sẽ phải bỏ hết mọi sự, thì tự nhiên nó gỡ lòng ta khỏi vướng mắc hết các của cải phù vân thế tục.

Lạy Chúa, vì Chúa còn thương ban cho tôi thời giờ sửa lại cách tôi đã ăn ở xấu

xa trước, thì xin dạy cho tôi biết phải làm gì, tôi ước ao làm mọi việc cho đẹp lòng Chúa.

II

Người khách bộ hành đã bán hết cơ nghiệp để xây một lâu đài rực rỡ ở xứ mình đi qua, đến khi về quê cha đất tổ, là nơi mình sẽ ở mãi cho đến chết, lại không còn tiền để xây một ngôi nhà cho phải chăng để mà ở, thì kẻ ấy thật là điên cuồng khờ dại. Nhưng, kẻ lo lắng cho được sung sướng ở đời này, là nơi tạm gửi, mà liều mình phải khốn nạn đời sau, là nơi, bao lâu còn Chúa, thì còn phải ở đó mãi mãi, thì kẻ ấy điên cuồng dồ dại hơn chừng nào !

Lạy Chúa, giả như Chúa bắt tôi phải chết đang khi mắc tội trọng, thì bây giờ tôi khốn nạn dường nào ! Tôi cảm ơn Chúa vì đã nhịn tôi quá chừng. Vậy, xin đừng để cho tôi lại lìa bỏ Chúa nữa. Lạy Chúa là Đấng cao cả tuyệt đối, tôi xin kính mến Chúa trên hết mọi sự.

III

Sự chết làm cho ta mất hết mọi của cải. Nó không để lại cho ta một chút của nào ta đã đổ mồ hôi nước mắt thu tích suốt đời. Mấy tấm ván, một tấm khăn liệm, đó là những của ta đem theo mình sau khi chết; nhưng, ván kia, khăn nọ, rồi cũng hư nát như ta ; kết cục chỉ còn lại một chút bụi đất. Nhà này, ta sẽ phải bỏ và xuống mồ dưới đất mà ở đấy cho đến ngày phán xét chung. Ngày cả thể ấy linh hồn sẽ hợp lại cùng xác và cả hai đến nơi linh hồn đã ở trước : nghĩa là sẽ lên thiên đàng hưởng phúc thanh nhàn đời đời, hay sẽ phải trầm luân hoả-ngục đời đời.

Vậy, giờ chết, tôi sẽ mất hết mọi sự. Chỉ còn lại đôi chút việc đã làm cho Chúa. Nhưng lạy Chúa, nếu tôi phải chết bây giờ, thì đã làm được việc gì cho Chúa chưa ? Tôi cứ liều mình đợi sự chết đến bắt đang khi tôi khốn nạn như bây giờ sao ?

Lạy Chúa, không, tôi muốn sửa mình lại. Tôi gớm ghét hết các tội tôi đã phạm

đến Chúa. Lạy Chúa linh hồn tôi, từ nay không hề bao giờ tôi muốn chiều theo ý riêng xác thịt nữa, mà chỉ ước ao vâng theo thánh ý Chúa và làm đẹp lòng Chúa. Tôi kính mến Chúa. Lạy Chúa tốt lành vô cùng, tôi kính mến Chúa trên hết mọi sự ; xin hãy giúp sức cho tôi được bền lòng kính mến Chúa.

Lạy Đức Bà Maria Mẹ Chúa Trời, xin Mẹ cũng giúp sức và cầu bầu cho con với.



BÀI NGẮM THỨ BẢY MƯƠI NHĂM.

Phải tưởng tượng như mình đã chết rồi hay đang sắp phải chết.

I

Hỡi anh em, anh em hãy tưởng tượng mình đã chết và linh hồn đã vào cõi đời đời.

Hãy tưởng : nếu anh em đã chết thật, thì anh em sẽ tiếc vì chẳng ra sức làm

việc lành cho được sống đời đời. Nếu bây giờ anh em chẳng dùng những ngày giờ Chúa ban cho sống ở thế gian mà làm việc lành phúc đức, thì sau này, lúc chết dẫu có ước ao những sự tốt lành đến đâu, nào ích gì ru ? Vậy bây giờ anh em còn thời giờ, thì hãy tưởng tượng như mình là kẻ người ta sắp đem ra chôn vùi dưới mồ, hoặc hãy luôn luôn dọn mình chết lành, càng tốt hơn nữa.

Anh em hãy tưởng tượng một lát nữa anh em sẽ tắt hơi, và sau đó đã thấy người ta đốt nến sáng trưng chung quanh mình rồi. Nhìn xem những ngọn nến sáng ấy, anh em hãy xét, những cách mình đã ăn ở ngang trái khi còn sống, hãy khóc lóc các tội mình đã phạm, và sửa lại cho kíp. Phải sửa cho kíp, vì bây giờ không còn thời giờ nào là bỏ qua được cả.

Lạy Chúa, xin hãy soi sáng cho tôi biết Chúa muốn tôi đi đàng nào ở thế gian này, vì tôi ước ao vâng lời Chúa trong mọi sự.

II

Xưa, khi thánh Camilô đê Lellis viếng nghĩa địa, người nhìn vào huyệt kẻ chết, mà nói rằng : « Nếu những kẻ kia được sống lại, thì có việc nào chúng chẳng làm cho được nên lành thánh ru ! Vậy tôi đang sống, nhưng có làm gì cho Chúa chăng ?» Đó là lời thánh cả ấy đã nghĩ, và đã nói, để giục mình hợp nhất cùng Chúa cho ngày một bền chặt hơn.

Hỡi anh em, anh em hãy xem đó mà học cho biết lợi dụng thời giờ Chúa còn thương ban cho anh em. Anh em đừng để đến lúc sắp vào cõi đời đời, đến lúc người ta bảo anh em rằng : « Mày hãy ra khỏi thế gian này, hãy ra cho mau, việc đã làm, thì đã làm rồi, bây giờ không còn thời giờ nữa, » lúc đó, mới ước ao chớ gì còn thời giờ để lo cứu linh hồn mình.

Lạy Chúa Giêsu, xin Chúa hãy nhớ : tôi đây là một con chiên trong các con chiên Chúa đã đổ máu thánh ra cho. « Lạy Chúa vậy chúng tôi nài xin Chúa hãy cứu giúp

các đầy tớ, Chúa đã lấy máu cực trọng mình mà chuộc lại. » Vậy xin hãy đoái thương ban ơn soi sáng và mạnh sức cho, để trót đời tôi hằng làm những việc tôi ước ao làm khi gần chết.

III

Này, đã ba năm Tao đến tìm quả cây vả này, mà chẳng thấy quả nào. Sao còn để nó đây cho hại đất? Thôi, hãy chặt nó xuống mà bỏ vào lửa. (Luc. xiii, 7.)

Lạy Chúa, tôi sợ kẻo tôi đây là chính cây vả khốn nạn Chúa nguyền rủa kia. Vì lạy Chúa là Chúa tôi, bao lâu tôi sống ở thế gian rồi, mà có làm được việc gì ru? Nào tôi có sinh ra được hoa quả gì lành đâu, một chỉ sinh ra những hoa quả đắng đót, là tội lỗi mà thôi? Lẽ ra tôi đã phải Chúa đánh chết và thiêu đốt trong hoả ngục từ bao lâu rồi! Nhưng lạy Đấng cứu chuộc rất êm ái, xin đừng phạt tôi, vì tôi không muốn chết đang khi khốn nạn như bây giờ. Tôi giận ghét, nguyền rủa những

ngày giờ tôi đã dùng mà phạm đến Chúa. Từ nay tôi ước ao dùng cả cuộc đời để kính mến Chúa. Lạy Chúa tốt lành tuyệt đối, tôi kính mến Chúa, xin đừng khi nào Chúa bỏ chẳng cứu giúp tôi.

Lạy Đức Bà Maria là Đấng con trông cậy, xin Mẹ cũng đừng khi nào bỏ chẳng bênh vực phù hộ cho con.

BÀI NGẮM THỨ BẢY MƯƠI SÁU.

Ngày phán xét chung, Chúa sẽ lục lại hết các tội ta đã phạm.

I

Các tầng trời mở ra. Hết các thiên thần và các thánh nam nữ cùng ngự xuống, dự cuộc phán xét chung. Rồi có Rất thánh Đồng trinh Maria. Sau cùng, Chúa Cao cả ngự toà sáng láng hiện xuống oai nghi, rực rỡ.

Ai nói được, khi các kẻ lành thấy Đức

Chúa Giêsu hiện ra, thì vui mừng, khoái lạc nhường nào! Còn kẻ dữ, khi thấy Vua cả sẽ phán xét tỏ mặt thịnh nộ thì chúng xấu hổ, sợ hãi hơn sợ chính hoả-ngục. Chúng kêu lên với núi non rằng : *Bay hãy đổ sập trên mình ta, hãy cứu ta khỏi cơn thịnh nộ Đấng đang ngự trên toà cao, và khỏi cơn giận dữ Con chiên Đức Chúa Trời.* (APOC. VI, 16.) Quân khốn nạn! chớ gì các núi non đổ xuống mà đè giập chúng ra, còn hơn để chúng nhìn thấy mặt thịnh nộ Con chiên lành, là chính Đấng Cứu chuộc! Vì thật Chúa đã ở với chúng như Con chiên hiền lành vô cùng; Người thấy chúng phạm muôn vàn tội, mà Người vẫn nín lặng!

Lạy Chúa Giêsu là Đấng sẽ phán xét tôi, tôi phàn nàn vì đã làm xỉ nhục Chúa. Xin Chúa tha thứ cho tôi và ngày phán xét chung, xin đừng để cho tôi phải gặp thấy Chúa đang thịnh nộ bừng bừng.

II

Giờ phán xét đã đến, sách tội phúc đã mở ra. (DAN. VII, 10.)

Kẻ có tội ra sức che giấu tội lỗi mình, nhưng vô ích. Đức Chúa Giêsu vừa là quan án, vừa là Đấng làm chứng. Đức Chúa Giêsu là Đấng làm chứng, vì Người đã xem thấy mọi sự; Đức Chúa Giêsu là quan án, vì Người bầy tỏ mọi sự ra trước mặt cả loài người đã hợp lại.

Điều ấy, thánh Phao-lồ tông đồ dạy rằng: *« Chúa sẽ soi tỏ vào đến những chỗ cực tối tăm.»* (I COR. IV, 5.) Những tội rất bí mật, những sự dơ dáy rất khả ố, những tội độc ác rất ghê gớm, hết thảy đều bầy giãi ra trước mặt cả loài người.

Lạy Chúa Giêsu là Đấng cứu chuộc tôi, không có một tội nào tôi phạm, mà Chúa không biết. Nhưng bây giờ Chúa còn có thể thương xót, thì xin hãy dủ lòng thương tôi.

III

Khi nào người ta bị Chúa phán xét, thì người ta mới biết rõ Chúa là Đấng nào. (Ps. IX, 17.) Ngày phán xét chung, mọi người sẽ biết Chúa là Đấng cao cả, quyền phép oai nghiêm thế nào.

Bây giờ, kẻ có tội được tự do lấy một chút sự khoái lạc, một mẩy danh dự, một ý định giận ghét làm hơn Chúa. Nhưng, ngày công thẳng, kẻ có tội sẽ nghe Chúa là quan án thượng thẩm phán rằng : *Mày đã so sánh Tao với ai? Mày đã yêu mến quí trọng những sự gì hơn Tao?* (ISAIE XL, 25.) À, Tao biết : mày đã lấy khoái lạc hèn hạ, tính ham muốn bất xứng làm hơn ơn thánh Tao.

Ôi! Ta sẽ trả lời thế nào, khi nghe những lời quở mắng ghê gớm ấy? Lúc đó, sự xấu hổ sẽ bịt miệng không cho ta trả lời. Vậy bây giờ là chính lúc ta phải trả lời, là chính lúc ta phải nói rằng :

Lạy Chúa Giêsu, tôi biết thật, một ngày kia, Chúa sẽ phán xét tôi. Bây giờ Chúa

là Đấng cứu chuộc. Xin hãy nhớ Chúa đã chịu chết để cứu lấy tôi. Lạy Chúa là Đấng cao trọng tuyệt đối, tôi hết lòng phàn nàn vì đã khinh dể Chúa. Nhưng, nếu trước kia, tôi đã khinh dể Chúa, thì bây giờ, xin Chúa hãy biết cho rằng : tôi kính mến Chúa, kính mến Chúa hơn yêu chính mình tôi và sẵn lòng chết, vì kính mến Chúa. Lạy Chúa Giêsu, xin tha thứ cho tôi và đừng để tôi sống mà chẳng kính mến Chúa.

Lạy Đức Bà Maria, là Đấng bênh vực quyền thế cho những kẻ có tội, bây giờ Mẹ còn có thể bênh vực cho con, thì xin Mẹ hãy bênh vực đi.

BÀI NGẮM THỨ BAY MƯƠI BẢY.

Chúa yêu dấu linh hồn ta dường nào!

I

Còn có gì Chúa thương yêu bằng linh hồn người ta ru ?

Không có một linh hồn nào mà Chúa chẳng thương yêu từ trước vô cùng. Chính Người đã phán : *Tao yêu dấu linh hồn mày từ trước vô cùng.* (Jér. xxxi, 3.) Vậy từ khi Đức Chúa Trời là Đức Chúa Trời, thì Người đã bắt đầu thương yêu mỗi một linh hồn trong các linh hồn sống ở thế gian này. Mà thế gian và hết các loài tạo vật khác Chúa dựng nên, là cốt để giúp cho người ta lo việc rỗi linh hồn mình. Thánh Phao-lồ dạy rằng : *Chúa đã làm mọi sự cho các kẻ được chọn.* (II Timot. ii, 10.) Muốn cứu linh hồn loài người, không những Chúa dựng nên trời đất, muôn vật thôi đâu, còn sai chính Con một Người xuống thế làm người chịu nạn chịu chết cho nó nữa.

Ôi, lạy Chúa, vậy ra Chúa yêu dấu tôi từ trước vô cùng và đã chịu tử hình cho tôi, cớ sao tôi dám làm cực lòng Chúa nhiều lần dường ấy ?

II

Miệng lưỡi nào tả xiết : Chúa thương yêu linh hồn ta ngần nào !

Để cứu linh hồn ta khỏi chết đời đời, Người đã bỏ trời xuống thế gian, chịu chết trên Thánh-giá và lấy làm vui lòng, khoái dạ, vì đã được đổ hết máu mình ra mà cứu chuộc nó. Vì thế, Chúa gọi các thiên thần đến chia hạnh phúc với Người, rằng : *Bay hãy vui mừng hỉ hoan với Tao, vì Tao đã tìm được con chiên lạc.* (Luc. xv, 6.)

Lạy Đấng Cứu chuộc rất đáng mến, Chúa đã xuống thế gian tìm tôi ; vậy mà từ xưa đến nay, tôi những xa lánh Chúa. Lạy Chúa Giêsu, tôi không muốn xa lánh Chúa nữa. Tôi kính mến Chúa. Xin Chúa hãy lấy giây thân ái mà buộc tôi lại cùng Chúa cho chặt và ban cho tôi sống, chết vẫn một niềm kính mến Chúa.

III

Đó là những việc Đức Chúa Cha và Đức Chúa Con đã làm cho linh hồn tôi : Đức

Chúa Cha hằng có đời đời đã ban Con một cực trọng Người cho tôi, còn Đức Chúa Con thì ban cả mạng sống và máu mình cho tôi.

Phần tôi, đã dùng linh hồn làm gì? Than ôi! Biết bao lần tôi đã đòi Chúa trả linh hồn lại cho tôi và tôi đã đem bán cho ma quỉ, để kiếm đôi chút lợi-lộc, khoái lạc hèn hạ đời này?

Lạy Chúa, còn cách nào Chúa chẳng dùng để cứu tôi khỏi hư đi? Thế mà thường thường tôi cứ sẵn lòng bội nghĩa cùng Chúa cho được một chút vui sướng hèn hạ! Lạy Chúa linh hồn tôi, dầu vậy, Chúa vẫn nhịn, vẫn ban cho tôi thời giờ để ăn năn khóc lóc những tội tôi đã phạm làm cực lòng Chúa, và kính mến Chúa. Lạy Chúa là của quí trọng độc nhất, vậy tôi xin kính mến Chúa và hối hận trên hết mọi sự, vì đã làm cực lòng Chúa. Xin Chúa đừng để cho tôi có khi nào lại phụ tấm lòng Chúa thương yêu tôi nữa. Xin hãy luôn luôn nhắc lại cho tôi nhớ: Chúa thương yêu tôi đường nào và đã

phải chịu khổ-cực thế nào mà cứu chuộc tôi, để đừng có khi nào tôi bỏ chẳng kính mến Chúa. Lạy Chúa là kho tàng châu báu, là sinh mạnh và là toàn gia-nghiệp tôi, xin Chúa ban cho tôi được kính mến Chúa luôn mãi, rồi Chúa muốn định cho thể nào, mặc thánh ý Chúa.

Lạy Đức Bà Maria, Mẹ Chúa Trời, không hề bao giờ Đức Chúa Con từ chối ơn Mẹ xin; vậy Mẹ hãy cầu cùng Người cho linh hồn con.



BÀI NGẮM THỨ BẢY MƯƠI TÁM.

Kẻ dữ trong hoả-ngục bị lương tâm cắn rứt thể nào.

Kẻ dữ trong hoả-ngục bị lương tâm cắn rứt khổ sở. Nhưng, có ba điều làm cho chúng nó phải đau đớn cay cực hơn cả. Là trước hết thấy mình đã phải trầm luân hoả-ngục khốn nạn như vậy, cho được một chút sự hèn hạ đời này.

Phạm tội thì được vui sướng bao lâu?

Một chốc lát. Mà cho rằng: cuộc đời lâu dài đến đâu, đối với kẻ hấp hối chết, cũng chỉ là một lúc vắn vỏi, một gang tay thôi. Vậy, 50, 60 năm trời, sống ở thế gian đối với kẻ dữ phải phạt đời đời trong hoả-ngục, chỉ là một quãng vắn lắm không ra gì. Vì những kẻ khốn nạn này, sau khi đã phải chịu khổ trong vực-lửa muôn vàn thế kỷ, cũng vẫn thấy như thể mình vừa bắt đầu cuộc đời đời khốn nạn của mình. Cho nên chúng trách mình : Than ôi, chỉ vì chúng tôi hưởng một chút khoái lạc độc địa, nếm qua một chút vui sướng hèn hạ, mà bây giờ phải rên rỉ khóc lóc trong lò lửa ghê gớm này, phải tuyệt-vọng, phải mọi người bỏ đời đời, lại bao lâu Đức Chúa Trời còn là Đức Chúa Trời, thì bấy lâu chúng tôi còn phải chịu trầm luân khổ cực thế này.

Lạy Chúa, tôi cảm tạ, đội ơn Chúa, vì đã nhịn tôi mãi cho đến bây giờ : vậy xin Người hãy cứ thương tôi !

II

Cái tư-tưởng thứ hai làm cho kẻ dữ trong hoả-ngục phải đau lòng, xót dạ, là nếu chúng muốn cứu linh hồn mình, thì rất dễ, vậy mà lại không làm; bây giờ muốn làm, thì lại không còn thời giờ.

Chúng bảo mình : Nếu tôi cứ xưng tội, cứ nguyện ngắm, cứ đền trả của trái phép công bằng, cứ thành tâm tha thứ cho kẻ làm mất lòng mình, cứ xa lánh dịp tội, thì có đâu phải mất linh hồn ! Vả, làm những việc ấy, nào khó gì ru ? Mà cho rằng khó nữa, thì hỏi có việc gì khó mà chẳng phải làm cho được rỗi linh hồn ru ? Nhưng việc phải làm, tôi lại không làm, vì thế mà phải mất linh hồn đời đời. Không phải là Chúa không soi sáng, mời gọi tôi; lại tôi cũng biết : nếu tôi không chừa dứt tội lỗi thì sẽ phải sa hoả-ngục. Xưa kia tôi còn thời giờ để đền bù mọi tội lỗi; nhưng bây giờ không còn nữa.

Than ôi ! Thật vậy, điều làm cho kẻ

dữ phải khổ hơn lửa sinh diêm và hết mọi hình khổ hoả-ngục, là chúng phải bảo mình : Tôi có thể được hạnh phúc, hạnh phúc đời đời dễ như chơi, vậy mà bây giờ phải hư đi khốn nạn, khốn nạn đời đời !

Lạy Chúa Giêsu, bây giờ còn là thời giờ tha thứ, thì xin Chúa hãy tha thứ cho tôi. Lạy Chúa là Đấng cao trọng tuyệt-đối, tôi kính mến Chúa, tôi phàn nàn vì đã khinh dể Chúa.

III

Cái tư-tưởng thứ ba cấu xé lòng kẻ dữ, và làm cho chúng còn phải đau khổ hơn hai cái tư-tưởng trước là chúng thấy chính lỗi mình đã phạm khiến cho chúng phải mất hạnh phúc đời đời là của quí trọng vô-giá.

Chúng sẽ thấy rõ : Chúa đã ban cho chúng được mọi phương thế cần để lo chiếm lấy nước thiên đàng : Nào cho Đức Chúa Giêsu xuống thế chịu nạn, chịu chết để cứu chuộc lấy, nào ban ơn đức

tin, và muôn vàn ơn khác, chỉ vì mục đích này là giúp chúng lo cứu linh hồn mình; chúng lại phải thêm rằng : Chúa đã ban cho tôi cả bấy nhiêu ơn. Tôi đã phải hư đi, ấy là hư đi đời đời, không sao cứu lại được; tôi không còn trông gì công nghiệp Chúa Giêsu đã chịu tử hình cho tôi, cũng chẳng trông gì lời Đức Bà và các thánh nam nữ bầu cử cho nữa. Tóm lại : tôi đã phải tuyệt vọng rồi!

Lạy Chúa, chớ gì tôi được chết khi còn ngây thơ, thì vui mừng biết bao, vì đã chẳng vấp phạm đến Chúa trăm nghìn lần như bây giờ. Lạy Chúa, thật, từ xưa đến nay tôi đã khinh dể Chúa. Nhưng xin ban cho tôi lại được nghĩa cùng Người, vì bây giờ tôi kính mến và ước ao kính mến Người liên mãi.



BÀI NGẮM THỨ BẢY MƯƠI CHÍN.

Đức Chúa Giêsu là vua hay thương xót.

I

Chúa Hài đồng Giêsu vừa sinh ra, đã phải trốn sang nước Ai-cập, để thoát mũi gươm Erode, là kẻ sợ Đức Chúa Giêsu chiếm ngôi mình, thì đã định tâm giết Người.

Thánh Fulgenciô nghĩ đến điều ấy, thì động lòng sốt sắng, kêu lên rằng : « Hỡi Erode, sao ngươi lo lắng, hoảng hốt như thế ? Vua mới sinh ra kia, có phải xuống thế gian để tranh quyền, cướp nước các vua thế gian và bắt các vua ấy phải thần phục Người đâu. Không ! Người xuống thế gian cốt chịu nạn, chịu chết để chiếm lấy lòng các vua ấy mà thôi ! »

Điều Chúa Hài đồng Giêsu ước, là ước ao đem lòng thương yêu mà bắt ta phục tòng, chớ không có dùng binh khí võ-lực mà bắt ta phục tòng đâu; Người không

đến, để làm cho ta phải chết; một đến để chịu chết cho ta được sống đời đời. Vì thế, không những ta phải tung hô Người là Vua, mà còn phải tung hô Người là Vua thương yêu nữa.

Lạy Chúa Giêsu, chớ gì tôi đã kính mến Chúa luôn mãi; lạy Vua hay thương xót, chớ gì tôi đã chẳng vấp phạm đến Người bao giờ. Chúa đã chịu nhọc nhằn, khổ sở ba mươi ba năm trường để cứu tôi khỏi hư đi; thế mà, lạy Chúa là Đấng Cao cả tuyệt đối, thường thường tôi đã sẵn lòng bỏ Chúa, cho được một chút khoái lạc đê hèn trong giây phút vắn vỏi. Lạy Cha, xin tha thứ cho con, xin hãy đoái thương ban cho con lại được nghĩa cùng Cha.

Lạy thánh Nữ Đồng trinh Maria là Đấng bầu chữa kẻ có tội, xin hãy thương tôi.

II

Chúng tôi không có vua nào khác, chỉ có một vua tên là Xêxarê mà thôi. (Jean. xiv, 15). Đó là tiếng đê hèn, đã

man dân Do Thái đã kêu lên mà phản đối Đức Chúa Giêsu.

Nhưng, hỡi quân Do Thái bạc bẽo kia, bay hãy nói cho Ta biết, cớ sao bay không muốn nhận Chúa Giêsu là Đấng rất đáng kính mến và có lòng thương yêu bay dường ấy làm Vua bay. Cớ sao bay lấy Xêxarê là kẻ không thương yêu bay, không hề bao giờ nghĩ hy sinh mạng sống cho bay làm hơn Chúa Giêsu là chính Vua thật trời đất, đã thương yêu bay, đến nỗi bỏ trời xuống thế gian cốt để chịu nạn chịu chết cho bay ?

Lạy Đấng Cứu chuộc rất hiền từ, mặc kẻ khác không muốn nhận Chúa làm Vua, phần tôi, tôi chỉ xin nhận một mình Chúa làm Vua và hết lòng tung hô rằng: «Chúa là Vua tôi, Chúa thật là Vua tôi ! » Tôi biết rõ : Chỉ một mình Chúa thương yêu tôi, chỉ một mình Chúa đã lấy máu Người, mà cứu chuộc tôi lại. Hỏi rằng : Tôi có thể gặp thấy ai ? ở đâu ? có lòng thương yêu tôi hơn Chúa ru ? Thật, tôi phải đau đớn, phàn nàn biết bao, vì từ xưa

đến nay, đã chẳng nhận Chúa làm Vua, lại còn dám phản nghịch cùng Chúa cách xấc láo, và khinh dể nữa! Lạy Chúa Giêsu là Vua tôi, xin hãy tha thứ cho tôi, vì Người đã muốn chịu chết, để ban ơn tha thứ cho chúng tôi.

III

Đức Chúa Giêsu chịu chết để cai trị kẻ sống và kẻ chết. (AUX ROMAINS XI, 9).

Lạy Chúa Giêsu, lạy Vua rất đáng mến, vì Chúa đã bỏ trời, xuống thế gian để chinh phục lòng người ta, thì, này đây, tôi xin dâng lòng tôi cho Chúa. Từ xưa đến nay, tôi đã khốn nạn cưỡng tiếng Chúa kêu gọi cách thân ái, thiết tha dường ấy; nhưng bây giờ tôi xin chịu thua, và hàng đầu cho Chúa. Xin Chúa đừng từ chối, chẳng thèm nhận lấy tôi, vì tôi xin thành thực dàng trót mình tôi cho Chúa, chẳng chia ra, và chẳng để lại phần nào. Lạy Chúa là Vua tôi, xin Chúa hãy nhận lấy cả chí ý, cả linh hồn, cả xác và hết mọi tài năng tôi. Lạy Chúa, phần Chúa,

xin hãy ban cho tôi được giữ nghĩa cùng Chúa luôn mãi. Nếu, có khi nào, tôi lại khốn nạn mà phụ bạc cùng Chúa, thì tôi xin vui lòng chịu chết để phạt đền tội lỗi tôi. Lạy Chúa là Vua tôi, là Đấng tôi kính mến, là của quí độc nhất, vâng, nếu tôi còn phụ bạc cùng Chúa nữa, thì xin cứ phạt tôi.

Lạy Đức Bà Maria là Nữ vương và là Mẹ Chúa Giêsu là Vua tôi, xin Mẹ hãy ban cho tôi giữ trọn lời khấn hứa bây giờ, là từ nay tôi xin giữ một lòng trung trực cùng Đức Chúa Giêsu, Con Mẹ.



BÀI NGẮM THỨ TÁM MƯƠI.

Kẻ tội lỗi phải chết khốn nạn.

I

Anh em hãy nhìn kẻ rình sinh thì khốn nạn kia. Nó đau đớn, khổ sở chừng nào! Nó sắp chết : cả mình toát ra những mồ hôi lạnh lẽo : sự hô hấp mỗi giây, phút một kém dần; sau hết hầu như nó không

hô hấp nữa và thành ra bất tỉnh nhân sự. Về sau nó tỉnh lại, nhưng đầu rũ-rượi, óc khủng hoảng, muốn nói, mà kiệt sức, không sao nói được đôi ba lời.

Điều tệ nhất, là đang khi đối diện với cái chết bên mình, nó không nghĩ đến những điều Chúa sắp hỏi, khi nó phải đến trước toà phán xét của Người, lại cứ nghĩ đến thày thuốc phải mời, thuốc phải uống, để mình được sống lâu hơn một tí nữa.

Những người hầu hạ, thăm viếng, thì có kẻ đã không khuyến giục nó ăn năn, tính sổ lại với Chúa, lại cứ lôi kéo nó vào con đường lầm tưởng, bảo nó rằng : đã khá hơn; kẻ khác nín lặng, chẳng khuyên-lơn gì, sợ làm cho nó hoảng hốt, kinh hồn.

Lạy Chúa, xin đừng để cho tôi phải chết như vậy.

II

Thày cả đến. Trách nhiệm của người là bảo cho kẻ rình sinh thì biết bệnh tình nó nguy ngập thế nào, và nó phải dọn mình chết làm sao. Người bảo nó : « Hỡi

con, bệnh con nghèo lắm; phải từ giã thế gian, phải chịu các phép bí tích đi, để kết hợp cùng Chúa. »

Nghe những lời ghê gớm thày cả nói, kẻ liệt xấu hổ, buồn bã, áy náy trong lương tâm và đau đớn trong lòng chừng nào! Vì, lúc ấy, bao nhiêu tội nó đã phạm, bao nhiêu ơn soi sáng Chúa ban mà nó đã khinh thường, bao nhiêu lần nó hứa ăn năn sửa mình, mà rồi lại bỏ, bao nhiêu năm đã làm hư, đều thấy hiển hiện trong trí khôn nó. Rồi trước con mắt, lại thấy sáng loè những chân lý về cuộc đời đời, mà bình sinh, nó đã cố xa lánh không nghĩ đến, khác nào những điều làm rầy rạ cho nó vậy. Ai nói được, lúc ấy, khi nó thấy mình mất nghĩa cùng Chúa, thấy mình sắp phải chết, sắp phải phán xét, sắp phải sa hoả-ngục, và sa hoả-ngục đời đời, thì kinh khủng, sợ hãi dường nào!

Ôi, lạy Chúa Giêsu, xin hãy thương tôi; lạy Chúa Giêsu, xin hãy tha thứ cho tôi. Tôi đã khinh dể Chúa, nhưng xin Chúa đừng bỏ tôi; tôi xưng ra: tôi đã phạm

muôn vàn tội lỗi, và bây giờ ước ao chớ gì được chết, vì phàn nàn đau đớn các tội lỗi ấy. Lạy Chúa, xin hãy giúp sức cho tôi, hãy giúp sức ngay, để tôi được ăn năn sửa mình lại.

III

Kẻ rình chết buồn sầu quá, bảo mình rằng: « Tôi dại dột chừng nào, vì hỡi ôi, tôi đã bỏ qua cuộc đời, bỏ qua cả cuộc đời tôi ! Xưa tôi có thể tập tành nên thánh, lại không làm, bây giờ còn làm gì được nữa ? Đầu tôi rức như búa bổ, cả mình đau rừ, bây giờ tôi muốn làm đôi ba việc lành, nhưng không tài nào làm được nữa. Một lát nữa, tôi sẽ ra sao ? Chết như thế này, tôi cứu linh hồn mình sao được ?

Rồi, nó ước ao chớ gì còn được một ít thời giờ để lo việc linh hồn mình. Nhưng thời giờ đã hết. Lúc ấy, nó thở dài, bảo mình : « Than ôi, mồ hôi lạnh ngắt này báo cho tôi biết : sự chết đã gần : Tôi không xem thấy gì nữa ; không thở nữa ; không nói được nữa, không cử động được nữa.

Ấy, chính lúc đang bối rối, sợ hãi, lo lắng như vậy, thì linh hồn lìa xác và đến trước mặt Đức Chúa Giêsu.

Lạy Chúa Giêsu, cuộc tử nạn Chúa làm cho tôi được hy-vọng. Tôi kính mến Chúa hơn hết mọi sự, mà bởi kính mến, thì tôi phàn nàn, vì đã xúc phạm đến Chúa.

Lạy Đức Bà Maria Mẹ Chúa Trời, xin hãy cầu cùng Chúa Giêsu cho tôi.



BÀI NGẮM THỨ TÁM MƯƠI MỐT.

Kẻ lành được chết vui sướng hạnh phúc.

I

Đối với các thánh, thì chết không phải là sự khốn nạn, trái lại chính là phần thưởng Chúa ban. Bởi đó các thánh đã không sợ chết, lại còn hết sức mời gọi nó đến cho mau. Quả vậy, chẳng những các đấng ấy không hề sợ hãi sự chết, mà còn vui lòng rước lấy, vì nó đến, thì làm

cho các đấng ấy khỏi đau khổ, khỏi chiến đấu, và khỏi liều mình bỏ mất Chúa !

« Hỡi linh hồn giáo hữu, hãy ra, hãy ra khỏi thế gian này ! » Khi kẻ có tội nghe thày cả nói lời oai nghiêm ấy, thì giủng mình, sợ hãi dường nào ; nhưng kẻ lành thánh có lòng kính mến Chúa, nghe lời ấy, thì vui mừng, khoái lạc chừng nào !

Đã rõ kẻ lành thánh, công chính cũng phải từ bỏ mọi của cải thế gian, như kẻ dữ. Nhưng kẻ lành từ bỏ, mà chẳng đau đớn, tiếc xót vì chỉ lấy một mình Chúa làm toàn cơ-nghiệp mình, còn chức quyền, danh-vọng, có mất, cũng coi như không; vì kẻ ấy đã biết của cải, phú-quí, vinh hoa, chức quyền đời này chẳng qua là một làn khói tan đi, nên hằng khinh thường coi rẻ. Kẻ lành có đau lòng vì phải vĩnh biệt họ hàng, bạn hữu chăng ? Không, vì kẻ ấy chỉ yêu mến họ hàng, bạn hữu nguyên vì Đức Chúa Trời.

Cho nên, lúc đi đàng dương-thế, kẻ lành thánh hằng nói đi, nói lại : *Chúa là Chúa và là toàn cơ nghiệp tôi* thề

nào, thì lúc nằm trên giường chết, kẻ lành cũng vẫn kêu như vậy, nhưng kêu một cách vui sướng hơn, vì chắc rằng: không bao lâu nữa, mình sẽ được lên thiên đàng hưởng mặt Chúa nhãn tiền và kính mến Người đời đời!

II

Sau nữa kẻ lành cũng phải chịu những nỗi đau đớn khổ cực giờ lâm tử; song, những nỗi khổ cực ấy đã không làm cho kẻ lành phải đau đớn, sầu khổ, lại làm cho vui sướng, khoan khoái; vì những kẻ ấy cho là hạnh phúc được đem những nỗi khổ thống sau cùng đó dâng cho Chúa, làm tang chứng lòng kính mến Chúa và hợp nhất với những nỗi khổ thống Đức Chúa Giêsu đã phải chịu, khi chết rũ trên thập giá.

Đã sắp đến giờ lâm chung, tức là giờ kẻ lành không thể phạm tội, không thể bỏ mất Chúa mình nữa: Cái tư tưởng ấy rất êm ái làm cho kẻ lành, và chỉ một

cải tư tưởng ấy đủ làm cho kẻ lành được cực vui, cực sướng.

Thật, lúc đó, hoả-ngục cố bầy giãi trước mắt kẻ lành những tội lỗi đã phạm xưa; để khiến kẻ ấy ngã lòng trông cậy. Nhưng bao nhiêu năm trời nay, kẻ lành chẳng ăn năn đền tội, chẳng kính mến Chúa mình hết lòng ru? Vậy thì lẽ nào kẻ ấy thất vọng được?

Lạy Chúa Giêsu, Chúa xử với linh hồn có lòng kính mến và tìm tòi Chúa cách nhân từ và trung trực dường nào!

III

Kẻ có tội, ngay khi còn nằm trên giường chết, đã phải sầu khổ trong lòng, bất rất trong lương tâm, ngay khi còn ở đời này, nó đã bắt đầu phải chịu một ít hình khổ hoả-ngục đời đời. Còn như kẻ lành thánh, khi thấy mình gần chết, thì lại được nếm trước mùi êm-ái ngọt ngào thiên đàng.

Quả vậy, lúc ấy kẻ lành làm thêm nhiều việc kính mến, trông cậy và nhiệt thành ước ao được xem thấy mặt Chúa nhân

tiền, bấy nhiêu việc đã làm cho kẻ ấy, ngay khi còn ở đời này đã được hạnh phúc, tức là hạnh phúc, sẽ được đầy đủ, dư dật trên nước thiên đàng ! Khi kẻ lành thấy thầy cả đem Mình Thánh vào phòng cho, thì vui mừng biết bao ! Lại, sung sướng chừng nào, vì được kêu lên như thánh Philippê đê Nêri xưa rằng : « Này là của tôi yêu mến, xin hãy trao của yêu mến ấy cho tôi. »

Lạy Chúa Giêsu, nhưng phần tôi đã vấp phạm đến Chúa nhiều, vậy tôi xin kêu than nói như thánh Bênadô rằng : « Lạy Chúa, những thương tích ở mình Chúa, ấy là công nghiệp của tôi đó ! Ấy là mọi điều hy vọng của tôi đó ! » Lạy Chúa, nếu bây giờ tôi được nghĩa cùng Chúa như tôi trông mong, thì xin ban cho tôi được chết ngay đi, để hưởng mặt Chúa, để kính mến Chúa nhãn tiền và để không bao giờ sợ mất Chúa nữa.

Lạy Đức Bà Maria là Mẹ con, xin cầu bầu cho con được ơn chết lành.

BÀI NGẮM THỨ TÁM MƯƠI HAI.

Giờ chết, tôi ước ao mình đã làm gì?

I

Nếu bây giờ tôi đang phải nằm trên giường chết, hoi hóp thở, chẳng còn hy-vọng gì nữa, chỉ đợi thở hơi cuối cùng là đến trước toà phán xét, thì tôi ước ao đã làm gì cho Chúa ? Than ôi, tôi bảo mình : chớ gì còn được sống ít lâu nữa, để tôi liệu cho mình chắc được rỗi linh hồn !

Vậy, bây giờ Chúa còn thương ban ơn soi sáng mở lòng cho, mà tôi chẳng lợi dụng ơn ấy, chẳng lo sửa mình cho kíp, thì thật khốn nạn cho tôi; vì có một ngày *Chúa sẽ gọi những thời giờ Người đã ban để cáo nài tôi.* (THREN. I, 15.) Ngày mà tôi không còn được sống nữa, thì ngày đó, những năm tháng, ngày giờ Chúa ban cho lúc này sẽ làm cho tôi đau đớn, lo sợ.

Lạy Chúa Giêsu, Chúa đã hy-sinh cả cuộc đời Chúa để cứu tôi. Vậy bao nhiêu năm trời Chúa ban cho tôi sống ở thế gian này, tôi đã làm gì cho Chúa chưa? Than ôi! Nào tôi có làm gì ru, mà giá có làm, thì há chẳng phải là những việc chỉ khiến cho tâm can kêu trách, lương tâm oán hận thôi ư?

II

Vậy, hỡi linh hồn tôi, Chúa còn ban thời giờ cho mày, thì việc mày phải lo là định sẽ dùng thời giờ ấy để làm gì. Thế nào! mày còn chờ đợi ru? Mày muốn đợi sự chết đến làm cho mày sáng mắt ra mà nhận tội trễ nải của mày sao? Nhưng lúc đó không còn thời giờ sửa lại tội trễ nải ấy đâu. Hay là mày muốn đợi cho đến khi mày nghe lệnh phải bỏ xác, mà phải bỏ ngay không được trì hoãn ru?

Lạy Chúa, không, tôi không muốn bỏ qua những ơn soi sáng Chúa ban cho lúc này nữa: thật từ xưa đến nay, tôi đã

quá ư lạm dụng ơn Chúa. Tôi cảm ơn Chúa, vì còn thương dạy bảo cho tôi biết. Có lẽ Chúa dạy bảo lần này là lần sau cùng đấy chăng? Nhưng, vì bây giờ Chúa còn ban ơn soi sáng cho linh hồn tôi, ấy là dấu Chúa không bỏ, ấy là dấu Chúa còn thương tôi. Lạy Chúa chí ái, chí nhân, vậy tôi phàn nàn trên hết mọi sự, vì nhiều lần đã cả dám khinh dể ơn Chúa và tiếng Chúa kêu gọi ăn năn trở lại. Từ nay, nhờ ơn Chúa giúp, tôi ước ao sống, mà không hề vấp phạm đến Chúa bao giờ nữa.

III

Than ôi! Biết bao người giáo hữu chết, mà không chắc rỗi linh hồn tí nào!

Anh em hãy nghe chúng nói cách sợ hãi chừng nào. Chúng rằng: Chúng tôi không hề có thiếu thời giờ làm tôi Chúa; tôi quả quyết điều này để làm cho tôi càng khốn nạn hơn nữa, là từ xưa đến nay, tôi đã chẳng làm được việc gì lành đẹp lòng Chúa cả. Bây giờ chỉ còn có một

việc phải làm, là thưa lại về các ơn soi sáng mở lòng Chúa đã ban cho tôi. Tôi sẽ thưa lại thế nào ?

Lạy Chúa, tôi không muốn chết cách âu sầu, thảm não. Xin hãy dạy cho biết : tôi phải làm gì ? Lại xin dạy cho biết : từ nay, tôi phải ăn ở thế nào ? Tôi xin vâng lời Chúa trong mọi sự. Trước đây, tôi đã khinh dể thánh ý Chúa; bây giờ tôi hết lòng phàn nàn, vì đã ăn ở như vậy, và xin kính mến Chúa hơn hết mọi sự.

Lạy Đức Bà Maria là nơi kẻ có tội ẩn náu, xin cầu cùng Chúa Giêsu, Con Mẹ, cho linh hồn tôi.



BÀI NGẮM THỨ TÁM MƯƠI BA.

Kẻ phạm tội trọng làm mất lòng Chúa, thì dại dột, càn giỡ chừng nào

I

Chúa không thể mà không ghét tội trọng. Vì tội trọng trực tiếp phạm đến thánh ý

Chúa, như thánh Bênadô đã nói: « Tội trọng phá thánh ý Đức Chúa Trời. »

Mà, Chúa không thể không ghét tội trọng thể nào, thì cũng không thể không ghét kẻ phạm tội trọng thế ấy; vì thật, kẻ phạm tội, thì hợp với tội, mà làm nghịch cùng Chúa. *Kẻ ngỗ nghịch, cũng như tội ngỗ nghịch, đều bị Đức Chúa Trời gớm ghét.* (SAGESSE XIV, 9.)

Vậy, còn ai càn dỡ bằng kẻ phạm tội trọng ru? Vì nó biết rõ: khi nó phạm tội trọng, thì bắt Chúa phải giận ghét nó, thế mà nó cứ phạm!

Ôi! Lạy Chúa là Chúa tôi, xin hãy thương xót tôi. Còn ơn nào Chúa chẳng ban đầy dẫy cho tôi ru? Vậy mà chẳng còn thứ tội nào là tôi chẳng phạm đến Chúa. Thật: có ai tội lỗi như tôi ru? Xin Chúa ban cho tôi được ăn năn, đau đớn vì các tội lỗi tôi đã phạm.

II

Chúa là Đấng nào? Chúa là Đấng Cao cả tuyệt đối, Người chỉ làm một dấu nhỏ,

phát biểu lòng muốn của Người ra đã đủ mà dựng nên trời, đất, vạn vật : *Người chỉ phán một lời, liền có mọi sự* (Ps. XXXII, 9). Chúa là Đấng Cao cả tuyệt đối, Người chỉ phán một lời, làm hiệu một cái, đủ mà hủy diệt cả vũ trụ, vạn vật này đi. *Người chỉ làm một dấu hiệu, đủ phá tan cả trời đất, vạn vật* (MACCHABÉES VIII, 18.)

Vậy kẻ phạm tội trọng, cả dám phản nghịch cùng chính Đấng phép tắc vô cùng ấy, dám đặt mình làm kẻ thù nghịch cùng chính Đấng phép tắc vô cùng ấy. *Nó đã giơ tay lên chiến đấu cùng Chúa ; và đã đem lòng sắt đá chọi cùng Đấng quyền phép vô cùng.* (JOB XV, 25.) Nhưng khi ta thấy con kiến muốn đấu với một người chiến-sĩ đeo khiên, mặc giáp, thì ta nghĩ thể nào về con kiến ấy ?

Lạy Chúa hằng có đời đời, vậy cũng phải nói thể nào về tôi, về tôi đây, là kẻ bao lần đã dám làm nghịch cùng Chúa là Đấng phép tắc vô cùng, có thể đánh tôi chết tươi ngay chính lúc tôi đang phản

nghịch cùng Chúa như vậy ? Nhưng cuộc Tử nạn Chúa làm cho tôi được vững vàng trông cậy. Lạy Chúa là Đấng đã chịu chết để tha tội cho tôi, vậy xin hãy đoái thương tha thứ cho tôi.

III

Điều làm cho kẻ phạm tội trọng càng dại dột càn giỡ hơn nữa, là nó dám phạm tội ngay ở trước con mắt Đức Chúa Trời là mắt linh thiêng nhìn thấu mọi sự kín nhiệm. *Dân này hằng trêu cơn thịnh nộ Tao, ngay ở trước nhan thánh Tao.* (ISAIE LXV, 3.)

Hỏi rằng : có người dân nào dám lỗi luật trước mặt vua mình chăng ? Hẳn không ! Thế mà kẻ phạm tội chẳng xem sao con mắt Đức Chúa Trời không có gì ngăn nó lại được ; nó biết : Chúa đang nhìn nó ; dầu vậy, nó cứ phạm tội và bắt Chúa nhìn xem nó phạm tội.

Ôi ! lạy Đấng Cứu chuộc tôi, tôi đây chính là một đứa dại dột, càn giỡ đã cả dám khinh dể lề luật Chúa, trước mặt

Chúa. Tôi đã đáng vào sổ những kẻ phải sa hoả-ngục. Nhưng Chúa là Đấng cứu chữa tôi ; Chúa xuống thế gian cốt để xoá tội lỗi loài người và cứu những kẻ phải hư đi. *Con Người đã xuống tìm và cứu lấy loài đã hư đi* (Luc. xix, 10.) Tôi phàn nàn quá, vì đã vấp phạm đến Chúa. Chúa đã tỏ lòng thương yêu tôi mọi cách, mà tôi thì làm cực lòng Chúa mọi đàng. Lạy Chúa Giêsu, xin đừng để tôi phạm tội nữa, và xin ban cho tôi được đầy lòng kính mến Chúa. Lạy Chúa hay thương yêu vô cùng, tôi kính mến Chúa, tôi run sợ, vì nghĩ : hoặc có khi nào lại bỏ chẳng kính mến Chúa nữa chăng. Lạy Chúa là Đấng tôi kính mến, xin cho tôi chết đi còn hơn để cho tôi lại bỏ chẳng kính mến Chúa.

Lạy Đức Bà Maria, chẳng ơn nào Mẹ xin cùng Chúa, mà Người chẳng làm : vậy xin Mẹ hãy xin Chúa ban cho con ơn bền đỗ lành thánh.

BÀI NGẮM THỨ TÁM MƯƠI TƯ.

Thí dụ thằng con phung phá.

I

Sách Phúc-âm thánh Luca (xv, 11) có thuật truyện một thiếu niên, vì chán cái cảnh khuôn phép, phục tùng trong gia-đình, thì một hôm đến tìm cha mình mà nài xin người hãy chia gia tài để nó được tự do hưởng phần cơ nghiệp mình. Thiếu niên này thật là vô ơn bạc bẽo, và xấc láo thay! Nhưng cha nó cũng bằng lòng chia gia tài cho nó. Thằng con bất hiếu kia, khi được phần gia tài rồi, thì bỏ cha mình, đi ra nước ngoài. Ở đó không ai cầm cân nảy mực cho nó, nó lại không biết nết na đã giữ, vì hết mọi người đều lạ, nên ít lâu nó buông mình theo xác thịt.

Thiếu niên này là hình bóng nhiều kẻ có đạo được Chúa ban quyền thong dong cho, nhưng nó đã dùng chính ơn ấy mà làm nghịch cùng Người: nào nó buông

mình phạm tội, nào giầy đạp ơn Chúa dưới chân, nào đi con đường đem vào cõi chết đời đời. Đó chẳng phải là hình ảnh cuộc đời thẩm sầu của tôi đấy ru ?

Lạy Chúa là Chúa tôi, than ôi, thật vậy, biết bao lần tôi đã bỏ Chúa, cho được theo ý riêng xác thịt! Lạy Cha chí mến, bao năm trời tôi đã sống xa Chúa, và phải khốn nạn mất ơn thánh Chúa !

II

Thằng con phung phá kia phần thì ở xa cha mình, phần thì tự do chơi bời, phóng túng, nên không bao lâu phải khốn nạn, khốn nạn quá, đến nỗi phải đi chăn lợn, mà cũng chẳng được dùng của ăn chính tay nó vất cho lợn.

Kẻ có tội trốn xa Chúa, thì cũng liều mình khốn nạn như vậy ; vì nếu xa Chúa, thì không gì có thể làm thoả lòng người ta được, dù ngay những sự vui sướng nhất ở đời cũng vậy.

Nhưng, sau khi thằng con phung phá kia đã phải khốn nạn cực điểm thì nó kêu

lên rằng: *Tôi sẽ chỗi dậy, về cùng cha tôi.* (Luc. xv, 18). Hỡi linh hồn tôi, vậy mày hãy bắt chước thằng con phung phá này, hãy chỗi dậy, hãy ra khỏi nơi bùn lầy tội lỗi, hãy trở về cùng Cha mày ở trên trời, mà tin chắc: Người sẽ không xua đuổi mày đâu.

Lạy Chúa là Chúa và là Cha tôi, vậy bây giờ tôi đem lòng khiêm nhường sấp mình dưới chân Chúa, mà xưng ra tôi là đứa tội lỗi, bất nghĩa, đã làm cực lòng Chúa nhiều lần.

Nhưng xin Chúa hãy xét: tôi có lòng ăn năn đau đớn chừng nào! Vậy xin đừng xua đuổi, vì bây giờ tôi hết lòng đau đớn vì đã vấp phạm đến Chúa, tôi xin thành tâm trở lại cùng Chúa, và nhất định không bao giờ bỏ Chúa nữa. Lạy Chúa là Cha rất đáng kính mến, xin hãy tha thứ cho tôi; hãy ban sự bình an cho tôi và ban cho tôi lại được nghĩa cùng Chúa.

III

Khi thằng con phung phá đến trước mặt cha mình, thì nó qui xuống và kêu van cách khiêm nhường, rằng : *Lạy cha, con không đáng gọi là con cha.* (Luc. xv, 21.) Người cha nhìn thấy nó, nghe lời nó kêu thảm thiết, thì động lòng, đến nỗi ứa hai hàng nước mắt, ôm nó vào lòng, quên hết mọi cách tệ bạc nó đã ăn ở xưa, và vui mừng hỉ hoan vì đã tìm thấy đứa con lạc mất đã bao nhiêu năm trời nay rồi.

Lạy Chúa là Cha đầy lòng nhân từ, và hay thương xót yên ủi, xin ban cho tôi cũng được khóc lóc, năn nỉ về những điều xỉ nhục đã làm cho Chúa, được chạy lại dưới chân Chúa, và than thở cùng Chúa rằng : Lạy Chúa, thật tôi không đáng gọi là con Chúa, vì bao lần đã dám khinh dể và từ bỏ Chúa. Nhưng tôi biết rõ : Chúa là Cha nhân lành hơn hết các người cha, và không thể nào Chúa nỡ xua đuổi con cái ăn năn trở về cùng Chúa

được. Trước kia, tôi không kính mến Chúa, nhưng bây giờ, xin Chúa hãy biết : tôi kính mến Chúa hơn hết mọi sự, và xin vui lòng chịu hết mọi nỗi đau đớn bề trong bề ngoài, vì lòng kính mến Chúa. Xin ban cho tôi từ nay được ăn ở trung nghĩa cùng Chúa luôn mãi.

Lạy Đức Bà Maria, Chúa là Cha con thể nào, thì Đức Bà cũng là Mẹ con như thể ấy vậy; con dám thưa cùng Đức Mẹ rằng : « Lạy Mẹ, xin Mẹ đừng quên con. »

BÀI NGẮM THỨ TÁM MƯƠI LĂM.

Tính ươn-ái trễ nải là một sinh ra những sự dữ nào.

I

Tính ươn-ái trễ nải làm cho những kẻ mắc phải tính ấy, bị thiệt hại không biết chừng nào mà kể, tôi muốn nói là làm thiệt hại cho những ai chỉ sợ tội trọng, mà chẳng xem sao, hay hầu như chẳng

xem sao những tội nhẹ, cả những tội nhẹ đã kịp suy rõ ràng, mà chẳng lo sửa mình về điều ấy.

Chúa đã đe những linh hồn khốn nạn ấy rằng : *Vì mày hâm hâm dở dở, nên Tao bắt đầu mửa mày ra khỏi miệng Tao.* (Apoc. III, 16.) Lời trước này chỉ rằng : Chúa bỏ những linh hồn ấy; vì của ăn đã giổ ra khỏi miệng, thì không ai lấy lại nữa.

Linh hồn lạnh lẽo làm ô nhục cho Chúa, vì cách nó ăn ở tỏ ra : như ý nó, thì Chúa không đáng cho người ta phải nhọc xác, mỏi trí để làm đẹp lòng Người.

Ôi, lạy Chúa, quả thật từ xưa đến nay, tôi đã làm xỉ nhục cho Chúa nhiều quá ; nhưng bây giờ tôi muốn ăn năn sửa mình lại; vậy xin Chúa hãy đến giúp đỡ tôi.

II

Một điều rất chắc là bà thánh Têrêsa không hề phạm tội trọng bao giờ. Chính bản sắc phong thánh cho Bà đã quả quyết điều ấy. Lại một việc khác cũng rất chắc,

là Chúa cho Bà biết giả như Bà cứ ăn ở nguội lạnh, trễ nải thì trong hoả-ngục Bà sẽ phải khốn nạn thể nào.

Ta hỏi : nhưng lẽ nào như vậy được, vì chỉ có tội trọng mới làm cho sa hoả ngục kia mà ? Đức Chúa Thánh Thần sẽ trả lời cho ta; Người phán : *Kẻ nào khinh thường những điều nhỏ mọn, thì dần dần sẽ ngã điều trọng.* Vậy, kẻ nào cố tình phạm tội nhẹ, thì chầy kíp dễ sa ngã tội trọng. Mà khi đã quen làm mất lòng Chúa trong việc nhẹ, thì về sau, đến khi làm mất lòng Chúa trong việc nặng cũng chẳng sợ hãi là bao. Kết cục : linh hồn càng xa Chúa bao nhiêu, Chúa càng rút những ơn riêng về bấy nhiêu; lúc ấy, nếu linh hồn bị cám dỗ mạnh, tất sa ngã dễ như chơi.

Lạy Chúa, vậy xin Chúa đừng để cho tôi phải khốn nạn như thế; hãy để cho tôi chết đi, còn hơn. Xin thương tôi cùng.

III

Thánh Phaolồ tông đồ dạy rằng: *Kẻ nào gieo ít thì gặt ít.* (II Cor. ix, 9.) Vậy, kẻ chẳng hết lòng làm tôi, kính mến Chúa, thì Người chỉ ban cho nó ít ơn thôi. Vì thế, tiên tri Giêrêmia đã nói: Khốn cho kẻ làm việc Chúa cách ơ hờ trễ nải. Kẻ chẳng hết lòng làm tôi Chúa, thì khốn-nạn thật, vì cách nó án ở trêu cơn thịnh nộ Chúa và bắt Người phải nguyền rủa nó. Kẻ đầm đìa trong các tính mê nết xấu, thì có lúc lo sợ về tội lỗi xấu xa mình và ít nữa xưng ra mình là đứa khốn nạn. Nhưng kẻ ươn-ái nguội-lạnh thì khác: nó cứ tưởng mình tốt hơn cả mọi người, chẳng thèm học đòi, bắt chước ai: rút cục: cứ sống trong đám bùn nhơ nết xấu, chẳng bao giờ muốn hạ mình xuống.

Ôi, lạy Chúa, chính vì tôi ơ hờ nguội-lạnh mà bỏ mất bao nhiêu ơn dư dật Chúa đã ban cho tôi. Bây giờ tôi nhất định ăn năn trở lại, thì xin Chúa hãy giúp cho tôi được giữ điều đã quyết định. Chúa đã

thương yêu tôi, đến nỗi ban chính mạng sống cho tôi. Thì lẽ nào tôi còn dám tiếc, mà chẳng dâng trót mình cho Chúa ru!

Lạy Đức Bà Maria là Mẹ con, xin hãy giúp con, con xin phó mình trong tay Mẹ.



BÀI NGẮM THỨ TÁM MƯƠI SÁU.

Kẻ nào dâng trót mình cho Chúa, thì Chúa cũng ban trót mình cho nó.

I

Tao yêu kẻ mến Tao. (PROV. VIII, 17.)

Quả thật Chúa yêu hết mọi kẻ kính mến Người. Nhưng, nếu ta khốn nạn, vừa kính mến Chúa, lại vừa đem lòng yêu mến tạo-vật, thì chớ trông Chúa ban cả mình Người cho. Bà thánh Têrêsa Cả là một tang chứng hiển nhiên về điều ấy. Người chỉ còn để lòng yêu một người họ gần, là cái tình tự nhiên, chứ không phải dơ nhớp, tội lỗi gì; thế mà Chúa dạy người

phải bỏ hẳn lòng yêu mến ấy đi, chẳng vậy không bao giờ được Bạn thân yêu của các linh hồn, tức là Đức Chúa Giêsu phán : «Này hỡi bạn, bây giờ bạn đã dâng trót mình cho Ta, thì Ta cũng ban trót mình cho bạn. »

Lạy Chúa, khi nào tôi mới được phúc thấy mình thuộc về Chúa cho trọn ? Xin Chúa hãy đến, hãy đem lửa yêu dấu mà đốt lòng tôi, cho sạch những tình yêu mến thế gian, lòng dan díu loài người, tức là những tình ái ngăn trở không cho tôi dâng trót mình cho Chúa. Khi nào linh hồn tôi mới được vui sướng, khoái lạc, mà thưa thật cùng Chúa rằng : «Lạy Chúa, tôi chỉ ước ao một mình Chúa, vâng, tôi chỉ ước ao một mình Chúa chớ không ước ao gì nữa.

II

Tao chỉ có một con chim bồ câu : con chim ấy hoàn toàn đẹp đẽ tốt lành. (CANTIQUES VI, 3).

Khi linh hồn nào dâng trót mình cho

Đức Chúa Giêsu, thì Đức Chúa Giêsu yêu dấu nó, đến nỗi hình như đem hết cả lòng yêu dấu mà ban cho nó; vì thế Người gọi nó *là chim bồ câu độc nhất của Người.*

Bà thánh Têrêsa Cả, sau khi tạ trần, hiện về với một nữ-tu-sĩ dòng Người mà bảo cho biết: Chúa yêu dấu một linh hồn chăm chỉ nên trọn lành hơn nghìn linh hồn quả thật giữ nghĩa cùng Chúa, nhưng ơ hờ trễ nải, ăn ở khuyết điểm.

Ôi, lạy Chúa, biết bao ngày, bao tháng, bao năm Chúa giục tôi dâng trót mình cho Chúa, mà hỡi ôi, tôi cứ chống-cưỡng tiếng Chúa mời gọi, thúc giục! Này, tôi sắp chết. Tôi quyết cứ ăn ở ươn-ái khuyết điểm mãi thế này, cho đến khi cái chết đánh vật tôi xuống sao? Không, không! tôi không muốn chết đang khi ăn ở tệ bạc và làm cực lòng Chúa, như vẫn ăn ở từ xưa đến nay. Lạy Chúa, xin chính Người hãy phù hộ, giúp sức cho, vì tôi ước ao hy sinh mọi sự, để dâng trót mình cho Chúa.

III

Còn lòng thương yêu nào sánh kịp với lòng thương yêu Đức Chúa Giêsu tỏ ra cùng loài người ru, vì Chúa đã ban cả mình Người cho loài người ta? Thánh Phaolồ kêu lên rằng: *Quả vậy, Chúa yêu dấu ta quá bội, đến nỗi phó trót mình cho ta* (Ephesiens v, 2).

Ấy, Chúa đã ban trót mình cho ta và như thánh Gioan Kim khẩu nói: Chúa đã ban cả mình Người cho ta, không để lại một phần nào. Mà thật, Chúa còn có thể ban gì hơn nữa, bằng ban trót mình cho ta trong hồi chịu nạn xưa, và trong phép Thánh Thể ngày nay ru?

Như vậy, còn gì hợp lẽ công bình và đúng lý bằng ta phải dâng trót mình cho Chúa Cao cả, chẳng để lại phần nào ru? Thánh Phanxicô Salesiô nói rằng: « Chúa Cứu chuộc thương yêu ta, đến nỗi ban cả mình Người cho ta, đến nỗi ban cả mình cho ta, mà ta chỉ có một trái tim để kính mến Chúa nhân lành dường

ấy, thì thật là ít ỏi quá. » Vậy mà nếu ta chẳng đem cả trái tim ấy dâng cho Chúa, lại còn chia ra, giữ lại một phần cho các loài tạo vật hèn hạ, thì vô ơn, bạc nghĩa và ăn ở trái lẽ công bằng dường nào! Chớ gì mỗi người chúng ta hãy kêu lên với Người bạn trong sách Ca vịnh rằng : *Bạn rất thân yêu, Người là của tôi, và tôi là của Người* (CANT. II, 16).

Lạy Chúa, Chúa đã ban trót mình cho tôi, lẽ đâu tôi dám từ chối, mà chẳng dâng trót mình tôi cho Chúa ? Lạy Chúa là Đấng quí hoá tuyệt đối, là Chúa tôi, và là cả mọi sự của tôi: *Deus meus et omnia*, tôi kính mến Chúa. Chúa muốn tôi thuộc về Chúa cho trọn, thì tôi xin dâng trót mình tôi cho Chúa.

Lạy Đức Bà Maria là Mẹ con, xin Mẹ bầu cử cho con được mến Chúa, và chỉ mến một mình Chúa.



BÀI NGẮM THỨ TÁM MƯƠI BẢY.

Giờ chết là giờ áy náy, lo sợ.

I

Cả bay cũng vậy, phải dọn mình sẵn, vì Con Người sẽ đến chính lúc bay không ngờ. (Lục XII, 40).

Đức Chúa Giêsu không phán : Bay hãy dọn mình, khi sự chết đến. Trái lại, Người phán : Bay phải sẵn sàng luôn luôn ; phải sẵn sàng, khi giờ chết sộc sộc chạy đến bất thình lình.

Thật ra, giờ chết là giờ rất bối rối sợ hãi. Nên phải lấy giờ ấy làm giờ rất khó, dùng mà dọn mình đến trước toà phán xét, và được Chúa tuyên-án hạnh phúc cho.

Thánh Augustinô dạy rằng : « Khi anh em còn có thể làm việc lành, phúc đức, thì lại không muốn làm cho hẳn hoi : một mai, khi muốn làm, thì lại không còn thời-giờ nữa, đó là một hình phạt rất đích đáng vậy. »

Lạy Chúa, không, tôi không muốn đợi

giờ chết, mới ăn năn sửa mình lại. Tôi chê ghét cách tôi đã ăn ở trước và tôi muốn vâng lời Chúa. Vậy, xin Chúa hãy dạy cho biết : tôi phải làm gì, vì tôi ước ao làm đẹp lòng Chúa trong mọi sự.

II

Đến đêm tối, thì không ai làm gì được nữa. (Jean ix, 4).

Vậy giờ chết ấy là đêm tối tăm, mù mịt, không còn làm gì được nữa.

Người ta bảo kẻ liệt : bệnh nặng lắm rồi, không thuốc nào chữa được, chỉ còn đợi chết thôi. Cái tin ghê sợ ấy; thêm vào với những nỗi áy náy trong lòng, đau đớn ngoài xác làm cho bệnh nhân khổ sở vô cùng. Rồi đầu rức như búa bổ, lương tâm cắn rứt như cào, như cấu, khiến nó sầu não, lo lắng trăm đàng, không biết làm gì bây giờ, và chốc nữa sẽ ra sao. Nó muốn tìm phương gỡ mình khỏi án phạt đời đời. Nhưng, không thể được. Sao vậy ? Vì giờ oán phạt đã tới. *Tao phải lo thưởng phạt cho đúng giờ, để*

chúng nó không còn thoát đường nào được nữa.

Lạy Chúa, tôi cám ơn Chúa còn ban cho tôi thời giờ để ăn năn trở lại, vì lúc này là thời giờ thương xót, chứ không phải thời giờ luận phạt. Chớ gì tôi mất mọi sự còn hơn mất nghĩa cùng Chúa ! Lạy Chúa là Đấng cao quí vô cùng, tôi kính mến Chúa hơn hết mọi của cải, chức tước đời này.

III

Anh em hãy tưởng tượng mình đương đi trên con thuyền mục nát, chỉ chực chìm đắm, giữa biển, phong ba, bão táp. Anh em hết sức tìm phương thoát nạn, nhưng vô ích ; kết cục, anh em phải tuyệt vọng.

Đó là hình ảnh người mắc tội trọng, gần chết. Lúc ấy, biết bao điều làm cho linh hồn nó như phải cơn bão táp dữ dội : nào lo làm chúc thư, nào nghĩ đến cảnh ly biệt gia quyến, nào muốn chịu các phép bí tích lâm chung, nào tưởng đến

những điều khinh thường chẳng lo sửa chữa khi còn sống, nào những ơn Chúa soi sáng mở lòng, mà quyết chí vùi giập đi! Bấy nhiêu điều há chẳng làm cho kẻ dọn mình chết phải kinh khủng sợ hãi ru? Lương tâm kẻ ấy bị bối rối trăm đường như thế, thì phép nào mà gỡ ra cho được.

Ôi, lạy Chúa, chớ gì máu thánh Chúa đừng ra vô ích cho tôi! Chúa đã hứa tha thứ cho kẻ có lòng ăn năn tội mình. Vậy tôi xin hết lòng ăn năn đau đớn vì đã vấp phạm đến Chúa nhiều lần chừng ấy.

Lạy Chúa là Chúa tôi, tôi kính mến Chúa, kính mến Chúa hơn hết mọi sự và không muốn vấp phạm đến Chúa nữa. Chúa đã thương xót tôi nhiều lần dường ấy, lẽ đâu còn có thể làm mất lòng Chúa? Ôi, lạy Chúa, chớ gì tôi được chết đi còn hơn làm cực lòng Chúa nữa!

Lạy Đức Bà Maria là Mẹ tôi, xin Mẹ hãy cầu cùng Chúa Giêsu con Mẹ, ban cho tôi đừng xúc phạm đến Người nữa.

BÀI NGẮM THỨ TÁM MƯƠI TÁM

Kẻ phạm tội trọng, thì xua đuổi Chúa ra khỏi linh hồn mình.

I

Hễ linh hồn nào kính mến Chúa, thì Chúa thương yêu linh hồn ấy; Người ngự trong nó, và bao lâu nó không phạm tội trọng, mà xua đuổi Người ra, thì Người vẫn ở đó. Công đồng Triđentinô dạy rằng: « Nếu ta không bỏ Chúa trước, thì không hề bao giờ Người bỏ ta. »

Khi linh hồn nào, tự ý muốn phạm tội trọng, thì nó xua đuổi Đức Chúa Trời đi, vì phạm tội trọng, thì như nói cùng Chúa rằng: Tôi không muốn ở với Chúa nữa. *Những kẻ phạm tội trọng, thì nói cùng Chúa rằng: Chúa hãy xéo đi.* (Job xxi, 14).

Ôi, lạy Chúa, vậy, khi tôi phạm tội trọng, thì cả dám đuổi Chúa ra khỏi linh hồn tôi, và không muốn ở cùng Chúa nữa. Nhưng Chúa không muốn cho tôi ngã lòng:

Chúa muốn cho tôi ăn năn đau đớn và kính mến Chúa. Lạy Chúa Giêsu, vậy tôi phàn nàn vì đã vấp phạm đến Chúa, và xin kính mến Chúa trên hết mọi sự.

II

Chúa không thể ở làm một với tội và cũng không tài nào ở được với linh hồn bị tội lỗi khuấy khuất. Kẻ phạm tội biết điều ấy rõ ràng. Cho nên khi nó bằng lòng phạm tội, thì cũng như nói cùng Chúa rằng: « Chúa muốn cho tôi từ bỏ tội lỗi ; chẳng vậy, Chúa không thể ở với tôi nữa. Thế ra Chúa muốn bỏ tôi mà đi, vậy Chúa cứ việc đi. Tôi thà bỏ Chúa còn hơn bỏ sự vui thoả tội lỗi.» Kẻ phạm tội trọng nói xong, Chúa liền bỏ linh hồn nó mà ra và lập tức ma quỉ vào chiếm lấy.

Thế là kẻ có tội xua đuổi Đức Chúa Trời là Đấng thương yêu nó và dâng mình làm nô lệ cho ma quỉ là đứa hung tàn, giận ghét nó.

Lạy Chúa là Chúa tôi, từ xưa đến nay tôi cũng ăn ở cùng Chúa như vậy đó. Xin

Chúa hãy đoái thương thông cho tôi một chút lòng gớm ghét tội lỗi, mà Chúa đã tỏ ra ở vườn Giệt-si-ma-ni xưa. Lạy Chúa Cứu chuộc rất đáng mến, chớ gì tôi đã chẳng vấp phạm đến Chúa bao giờ.

III

Hỡi ma quỉ dơ dáy xấu xa, mày hãy ra cho khỏi và hãy nhường chỗ cho Đức Chúa Thánh Thần.

Đó là lệnh thày cả truyền cho ma quỉ, khi con trẻ chịu phép Rửa tội.

Hỡi Chúa, Chúa hãy ra khỏi linh hồn tôi và hãy nhường chỗ cho ma quỉ.

Đó là lời kẻ đang được nghĩa cùng Chúa, mà cố tình phạm tội trọng, đã nói cùng Chúa.

Ôi, lạy Chúa, đó là cách tôi đã ăn ở cùng Chúa, là Đấng thương yêu tôi vô cùng. Chúa đã bỏ trời xuống tìm tôi là con chiên lạc; vậy mà tôi cứ xa lánh Chúa, cứ ruồng bỏ Chúa. Lạy Chúa rất đáng mến, bây giờ tôi xin ôm lấy chân cực

thánh Chúa và thề nguyền không lìa bỏ Chúa bao giờ nữa.

Lạy Đức Bà Maria là Nữ vương con, xin Mẹ đừng bỏ con.



BÀI NGẮM THỨ TÁM MƯƠI CHÍN.

Lạm dụng ơn Chúa.

I

Hết các ơn Chúa ban cho ta, như ơn Chúa soi sáng, những tiếng Chúa mời gọi, những điều tốt lành ta tư tưởng đều nhờ giá máu thánh Đức Chúa Giêsu thì ta mới được. Để cho loài người được những ơn ấy, thì Con Đức Chúa Trời đã phải chịu nạn chịu chết và dùng lấy công nghiệp của mình, mà làm cho người ta có thể chịu lấy những ơn ấy.

Vậy, khi ta khinh dể ơn Chúa, nghĩa là không dùng ơn Chúa cho nên, thì khinh dể chính máu thánh và cuộc tử-nạn Đức Chúa Giêsu đã phải chịu ! Biết bao kẻ đã khinh dể ơn Chúa như vậy ! Bởi đó, biết

bao kẻ đang khóc lóc, rên rỉ trong hoả ngục, vì phải thất-vọng đời đời !

Lạy Chúa, tôi cũng vậy, lẽ ra tôi đã phải sa hoả-ngục và khóc lóc năn nỉ như những kẻ khốn-nạn thất vọng kia. Nhưng cảm ơn Chúa, vì còn thương, ban cho tôi thời giờ ăn năn, khóc lóc, để xin ơn tha thứ.

II

Bây giờ những kẻ dữ biết ơn Chúa quí hoá chừng nào ! Chúng cũng hiểu biết : khinh dể ơn Chúa, là tội nặng nề thế nào: vậy, khi chúng hồi tưởng đến những ơn Chúa ban dư-dật cho, thì ai nói được chúng đau đớn dường nào, mà nỗi đau đớn ấy, chúng phải chịu đời đời !

Lạy Chúa Cứu chuộc rất đáng mến, xin hãy soi sáng lòng tôi và ban cho tôi hiểu biết : tôi phải kính mến Chúa ngần nào. Vì tôi đã ăn ở vô ơn bạc bẽo, nên đáng phải Chúa thi-hành án công-thẳng, là để tôi đầm đìa trong đống tội lỗi ; nhưng không, Chúa thương tôi vô cùng ; vì bao

lần Chúa đã ban ơn soi sáng, mời gọi tôi trở lại cùng Người. Bây giờ Người lại thương mời gọi tôi nữa, thì tôi xin vội vàng thưa lại cùng Chúa rằng : Tôi ước ao thuộc về Chúa luôn mãi, thuộc về Chúa đời đời.

III

Hỡi linh hồn tôi, mày hãy suy, giả Đức Chúa Trời đem những ơn Người đã ban cho mày, mà ban cho một người ngoại đạo, thì biết kẻ ấy lo lắng tập tành nên lành, nên thánh dường nào ! Vậy, từ xưa đến nay, mày đã làm gì ?

Than ôi, đang khi Chúa ban cho mày đầy dẫy mọi ơn thánh, thì mày lại cứ phạm thêm muôn vàn tội lỗi. Mày hãy suy rằng: nếu mày cứ đi đàng khốn nạn này, thì Chúa không thể nhịn nữa, và chắc : sau cùng Người sẽ bỏ mày. Vậy, mày hãy thôi, đừng ăn ở tệ bạc cùng Chúa nữa, hãy run sợ, kẻo còn có lần nào từ chối ơn Chúa soi sáng ; hãy run sợ, kẻo từ ấy, Chúa không ban ơn soi sáng, và các ơn lành khác cho nữa.

Ôi, lạy Chúa, thật Chúa nhịn tôi quá, tôi không muốn làm gì cực lòng Chúa nữa ? Sao tôi còn trì hoãn, chờ đợi ? Có phải tình cờ, mà Chúa đã bỏ tôi chăng ? *Ôi, xin Chúa đừng xua đuổi tôi ra khỏi mặt Chúa.* Lạy Chúa, xin đừng ruồng bỏ tôi, vì tôi ước ao kính mến Chúa hết lòng và chuyên chủ làm mọi việc cho đẹp lòng Chúa. Chúa đáng được như vậy. Xin Chúa ban cho tôi được giữ lời đã thề-hứa.

Lạy Đức Bà Maria là Mẹ Đức Chúa Trời, xin hãy cầu bầu cho con.



BÀI NGẮM THỨ CHÍN MƯƠI.

Lòng thương yêu đã thắng được Chúa.

I

Chúa là Đấng phép tắc vô cùng. Bởi đấy không ai có thể thắng-đoạt hay ra luật cho Người được. Nhưng thánh Bêna-dô nói : « Thế mà lòng thương yêu, đã

thắng được Chúa. » Quả vậy, lòng thương yêu loài người, đã thắng được Chúa, vì đã khiến cho Người chịu chết trên cây gỗ hèn hạ, để cứu chuộc ta.

Ôi, lạy Chúa hay thương yêu vô cùng, thật, khốn nạn cho kẻ chẳng kính mến Chúa !

II

Nếu có ai, dù không được sự sáng đức tin soi cho, mà leo qua núi Calavariô, giữa lúc Đức Chúa Giêsu chịu chết trên thánh giá, nhìn xem chân tay Đức Chúa Giêsu bị đanh sắt thâu qua, và thấy cả mình Người đầy những thương tích chồng chịt, tất kẻ ấy phải tự hỏi mình : Đấng chịu đóng đanh kia là ai ? Rồi, nó phải lấy làm bỡ ngỡ, mà nghe câu trả lời này : *Đấng ấy là Con Đức Chúa Trời, là Đức Chúa Trời thật như Cha Người.* Sau hết, tất nhiên nó thêm rằng : « Người là chính Đức Chúa Trời mà làm như vậy, *thì thật là điên cuồng !*

Quả vậy, thánh Grêgoriô tự hỏi mình

rằng : « Chúa là Đấng chủ-trương mạng sống người ta, là những loài tạo vật của Người, vậy mà Người chịu chết cho nó, thì chẳng phải hình như một việc cuồng động ru ? » Giả sử có một vua nào yêu dấu một con sâu bọ, đến nỗi hạ mình làm con sâu bọ, hẳn ai nấy đều nói : « Thật là điên cuồng, xuẩn động ! » Vậy, nếu chính Thiên Chúa thương yêu loài người, đến nỗi dâng mình chịu chết, để cứu chuộc nó, là loài hèn hạ, hư-không, thì phải nói thể nào ? Bởi đó, ngày kia, khi bà thánh Maria-Mađalêna de Pazzi suy nghĩ đến lòng Chúa thương yêu loài người, thì đã phải kêu lên rằng : « Lạy Chúa Giêsu, Chúa đã ra điên cuồng, vì thương yêu loài người. »

Nhưng, than ôi, tôi đã chẳng kính mến Chúa thương yêu tôi dường ấy, lại còn phạm đến Người muôn vàn lần nữa !

III

Hỡi linh hồn tôi, mày hãy ngửa mặt lên, hãy nhìn thánh giá cho kỹ. Đấng đang

chịu mọi nỗi sầu cực, Đấng đang hấp hối trong biển đau đớn, nhuốc nha, Đấng sắp tắt hơi, Đấng đang chịu chết, nguyên vì đau đớn kia là ai ? Hỡi ôi, mày biết : đó là Chúa mày !

Bởi mày tin Người là Chúa mày, thì hãy tự hỏi mình : cớ sao Người chịu khốn cực, hèn hạ dường ấy ?

Thánh Bênadô kêu lên rằng : « Ai có thể làm được việc ấy ? » Hỏi xong, người lại trả lời ngay rằng : « Chỉ có lòng thương yêu, lòng thương yêu quên chính bậc mình, mới làm được thôi. » Quả vậy, khi phải biểu lộ ra, khi phải làm điều thiện cho người thân yêu, thì tấm lòng ái ân không quản khó khăn, nặng nhọc, không sợ nhuốc nha, ô nhục.

Ôi, lạy Chúa Giêsu, sở dĩ Chúa đã phải chịu khốn cực dường ấy, trên cây gỗ hèn hạ, là vì Chúa thương yêu tôi quá bội ; nếu Chúa thương yêu tôi ít hơn, tất Người đã phải chịu khổ ít hơn. Lạy Đấng Cứu chuộc tôi, vậy tôi xin kính mến Chúa, xin kính mến Chúa hết lòng. Chính Thiên Chúa

đã chẳng tiếc máu và sinh-mệnh Người với tôi, lẽ đâu tôi chẳng dâng cả lòng kính mến của tôi cho Người ! Lạy Chúa Giêsu là Đấng tôi kính mến, là mọi sự của tôi, tôi kính mến Chúa.

Lạy Rất thánh Đồng trinh Maria, xin hãy đốt lửa kính mến Chúa trong lòng con.

BÀI NGẮM THỨ CHÍN MƯƠI MỐT.

Án phạt kẻ dữ ngày phán xét chung.

I

Hỡi linh hồn tôi, mày hãy xét : ngày phán xét chung, kẻ dữ phải chịu những hình phạt đau đớn, khổ sở chừng nào.

Một đàng, chúng thấy kẻ lành được vinh hiển, sáng láng, đầy dẫy hạnh phúc, đang nghe Đức Chúa Giêsu mời gọi hãy theo Người vào nơi cực-lạc đời đời : *Hỡi những kẻ có phúc, bay hãy vào.*

Một đàng, sau khi thấy kẻ lành được khởi-hoàn vinh hiển như vậy, thì chúng

thấy ma quỉ kéo mình đến trước mặt Quan thượng-thẩm, ấy là Đức Chúa Giê-su, để nghe Người tuyên án : *Hỡi quân bị nguyền rủa, bay hãy xéo đi.* Đó là án Chúa tuyên trước mặt cả thiên hạ, để luận phạt kẻ dữ.

Lạy Chúa Cứu chuộc tôi, xin Chúa đừng để cho cuộc tử nạn dữ dội Chúa đã phải chịu cách yêu dấu nhường ấy để cứu chuộc tôi, thành ra vô ích cho tôi !

II

Hỡi quân vô phúc, hãy xở ra khỏi mặt Tao, mà xuống lửa đời đời. (MATT. XXV, 41).

Đời đời phải chìm đắm trong vực lửa sinh điêm, đời đời phải nguyền rủa và lìa mặt Chúa, đó là án, đó là số phận khốn nạn kẻ dữ phải chịu đời đời.

Các giáo hữu có tin rằng : có hoả-ngục chăng ? Vậy, cớ sao có nhiều kẻ xem ra bằng lòng nhận lấy án phạt và số phận thảm hại đời đời ấy ?

Lạy Chúa, chính tôi đây, có ngày nào sẽ

phải vào sổ những kẻ khốn nạn ấy chăng? Tôi trông cậy, vì công nghiệp máu thánh Chúa, sẽ không bao giờ phải vào sổ những kẻ khốn nạn ấy. Nhưng có chắc gì ru? Lạy Chúa, vậy xin hãy soi sáng và hãy dạy cho biết : tôi phải làm gì, cho được thoát sự khốn nạn ghê sợ ấy. Lạy Chúa, xin hãy thương tôi, vì từ xưa đến nay, tôi đã đáng phải chịu nỗi khốn nạn ấy quá rồi.

III

Ở giữa thung lũng, sẽ có vực sâu mở ra. Ma quỉ và những kẻ dữ cùng sa xuống đó một trật. Rồi chúng sẽ nghe thấy các cửa đóng sập lại, đóng lại đời đời, không bao giờ mở ra nữa.

Hỡi tội lỗi khốn nạn, mày làm cho bao linh hồn phải chết âu-sầu thảm hại! Hỡi những kẻ tội lỗi khốn nạn, chính bay sẽ phải chết cách thảm hại đời đời như vậy!

Lạy Chúa, số phận tôi sẽ ra thể nào? Tôi thấy phải ở xa và lìa biệt Chúa đời đời, thì tôi run rẩy sợ hãi hơn là thấy lửa hoả-ngục, vì Chúa là Đấng cao sang, quí

trọng tuyệt đối và độc nhất. Lạy Chúa Cứu chuộc rất đáng mến, biết bao lần tôi đã khinh dể Chúa ! Nhưng bây giờ tôi xin kính mến Chúa hết lòng. Tôi biết : hình khổ hoả-ngục, không phải là hình khổ để cho những kẻ có lòng kính mến Chúa ; vì ai kính mến Chúa, thì không phải lìa mặt Chúa đời đời. Vậy, xin Chúa ban cho tôi được mến Chúa, được mến Chúa luôn mãi ; xin hãy trói buộc tôi lại, hãy lấy cho thật nhiều dây mà ràng buộc tôi lại, để không khi nào tôi còn có thể lìa bỏ Chúa được nữa ; rồi ra, Chúa muốn định cho tôi thế nào, mặc thánh ý Chúa.

Lạy Đức Bà Maria, là Đấng bênh vực những kẻ khốn nạn, xin Mẹ hãy bảo hộ cho con luôn mãi.



BÀI NGẮM THỨ CHÍN MƯƠI HAI.

Ấn thưởng kẻ lành.

I

Hỡi những kẻ được Cha Tao chúc phúc, bay hãy vào. (MAT. XXV, 34).

Đó là án vinh-hiển Quan thượng-thẩm là Đức Chúa Giêsu để dành cho những kẻ công chính, trong ngày phán xét chung, tức là ngày cả thể hơn hết. Ngày ấy, thật là ngày toàn-thắng, ngày khải hoàn cho những kẻ lành.

Thánh Phanxicô khó khăn xưa, khi được Chúa tỏ cho biết : Người sẽ được vào sổ kẻ chọn lên thiên đàng, thì vui mừng đến nỗi xuýt chết. Vậy kẻ lành sẽ vui mừng, sung sướng biết bao, khi được nghe Đức Chúa Giêsu phán rằng : « Hỡi các con có phúc, chúng con hãy vào, hãy vào mà lĩnh phần gia tài, Cha bay trên trời đã để dành cho, ấy là nước hạnh phúc thiên đàng. »

Than ôi, nước cực lạc ấy, biết bao lần tôi đã phạm tội mà bỏ mất ? Nhưng, lạy Chúa Giêsu, cậy vì công nghiệp Chúa, tôi trông sẽ lại được nước ấy. Lạy Chúa Cứu chuộc rất đáng mến, tôi kính mến và trông cậy Chúa.

II

Án đã tuyên. Hết các kẻ lành được sáng láng, vinh hiển, thành những vị vương-tướng trong nước đời đời và hợp một lòng, một ý, một linh hồn mà hưởng nhan thánh Đức Chúa Trời đời đời, không bao giờ sợ mất Người nữa. Ai nói được, các đấng ấy vui mừng, hỉ hoan, chúc tụng nhau thế nào ! Thật là hạnh phúc, thật là vinh hiển : đầu đội triều thiên vương-giả, miệng hát những lời véo von ca-tụng Thiên Chúa, chân nhẹ nhàng, vui vẻ, bước vào cõi thiên đình cực lạc!

Phúc cho những linh hồn lành thánh được Chúa để dành cuộc khởi-hoàn vinh-dự này cho!

Lạy Chúa là Chúa linh hồn tôi, xin Chúa hãy lấy dây thân-ái mà buộc tôi lại cùng Chúa cho thật chặt, để ngày vinh-hiển ấy, tôi cũng được phúc lên nước thiên đàng ngợi khen và kính mến Chúa đời đời, chẳng cùng. *Tôi sẽ ca tụng lòng thương xót Chúa cho đến đời đời.*

III

Ta hãy giục lòng tin.

Chắc : một ngày kia, ta sẽ lại gặp nhau trong cánh đồng Giosaphat. Chắc : trong hai án Chúa ra, thế nào ta cũng phải nhận lấy một : nghĩa là ta sẽ được nhận án hằng sống đời đời, hay sẽ phải nhận án phạt chết đời đời.

Vậy, không gì làm cho ta chắc được nghe án thưởng đời đời, chỉ có việc lành phúc đức thôi.

Bởi đấy, ta phải lánh hết các dịp có thể làm cho mất linh hồn đời đời. Rồi phải kết hợp cùng Đức Chúa Giêsu. Muốn được như vậy, phải năng chịu các phép bí tích, siêng nguyện ngắm, chăm đọc các sách bàn về việc linh hồn và phải cầu nguyện luôn luôn. Từ nay, nếu mỗi người trong ta hết sức lợi dụng những phương sách vừa kể trên, ấy là dấu được rỗi linh hồn ; mà nếu khinh thường, ấy là dấu tự khép án cho mình phải hư đi đời đời.

Lạy Chúa Giêsu, là Chúa Cứu chuộc và là Đấng phán xét tôi, nhờ máu thánh Chúa,

tôi hy vọng sẽ được vào sổ những kẻ Chúa chúc phúc cho ngày phán xét chung. Vậy, xin Chúa hãy chúc phúc cho tôi ngay từ bây giờ, là tha thứ các tội lỗi tôi đã phạm đến Chúa. Xin Chúa hãy phán cùng tôi lời Chúa đã phán cùng bà Mađalêna xưa, rằng : *Tao tha các tội cho mày* (Luc VII, 48.) Tôi hết lòng phàn nàn vì đã xúc phạm đến Chúa : xin Chúa hãy tha cho và ban cho tôi được kính mến Chúa luôn mãi. Lạy Chúa là Đấng rất quí hoá, tôi kính mến Chúa. Lạy Chúa là kho tàng châu báu, là Đấng tôi kính mến, là mọi sự của tôi, tôi kính mến Chúa hơn chính mình tôi. *Lạy Chúa là Chúa lòng tôi, là cơ nghiệp đời đời của tôi.* Lạy Chúa, tôi chỉ ước ao, chỉ kính mến một mình Chúa, chứ không ước ao, không kính mến gì nữa.

Lạy Đức Bà Maria, Mẹ có thể, Mẹ lại muốn cứu giúp con : vậy con xin phó trót mình trong tay Mẹ.



BÀI NGẮM THỨ CHÍN MƯƠI BA.

Khi kẻ có tội sa ngã phạm tội, thì làm ố-danh Đức Chúa Trời.

I

Khi mày lỗi lề luật Chúa, thì làm ố-danh Chúa. (Rom. ii, 23.)

Vậy hỡi kẻ phạm tội, khi phạm tội, thì bay hãy nhớ lời thánh Phao-lồ rằng : Bay làm ố-danh Chúa.

Quả vậy, không trọng kính Chúa, không vâng lời Chúa, coi thường những điều Chúa truyền, ấy là làm ố-danh Chúa !

Ôi lạy Chúa, xin Chúa hãy nhìn xem tôi là đứa bội bạc, đàng sấp mình xuống dưới chân Chúa. Tôi bội bạc thay ! Vì Chúa đã thương yêu tôi vô cùng, đã ban cho đầy dẫy mọi ơn, vậy mà tôi lại thường lỗi những điều Chúa răn cấm. Thật, tôi đáng nghìn hoả-ngục. Nhưng, xin Chúa hãy nhớ rằng : Chúa đã chịu nạn, chịu chết để khỏi bắt tôi sa hoả-ngục.

II

Kẻ phạm tội, làm ố-danh Chúa, vì khi phạm tội, thì nó lấy sự vui thoả bất xứng nọ, mối lợi hèn hạ kia, tính hiếu-kỳ khả bỉ khác làm hơn các ân-trạch Chúa.

Thật vậy, bằng lòng phạm tội, ấy là tự cho sự vui-thoả kia, mối lợi kia, tính ham muốn kia là hơn ân nghĩa Chúa. Thế tức là lấy Chúa làm kém sự vui thoả kia; chứ không phải vậy, thì âu là đã chẳng bỏ Chúa, đã không khinh dể Chúa, cho được một chút khoái lạc hèn hạ đời này.

Lạy Chúa là Đấng Cao trọng vô cùng. Có sao tôi là con sâu đất bé nhỏ, hèn hạ, lại dám lấy Chúa làm kém một chút khoái lạc tục tằn, một sự ham muốn nông nổi? Thật, nếu tôi không biết rằng: Chúa đã hứa tha thứ cho kẻ có lòng ăn năn, thì tôi không dám xin Người ban ơn tha thứ. Lạy Chúa nhân lành vô cùng, tôi phàn-nàn vì đã xúc-phạm đến Chúa. Lạy dấu thánh Đức Chúa Giêsu, xin hãy ban cho tôi lòng trông cậy.

III

Chúa là cùng-đích sau hết của ta. Người dựng nên ta, cốt để làm tôi kính mến Người ở đời này, để ngày sau được hưởng mặt Người trên thiên đàng đời đời.

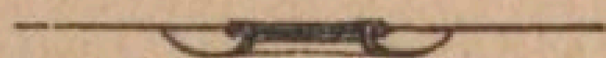
Vậy, khi người ta lấy sự vui thoả ý riêng làm hơn ơn Chúa, thì ra thế nào ? Nó lấy sự vui thoả ý riêng làm cùng-đích sau hết của mình, làm chúa tể mình.

Như vậy nó làm ô-nhục cho Chúa chừng nào, vì nó đem Chúa là Đấng Cao-trọng vô cùng, mà đổi lấy những vật hèn hạ khốn-nạn.

Lạy Chúa Cứu chuộc rất đáng mến, tôi đã vấp phạm đến Chúa. Nhưng Chúa không muốn cho tôi ngã lòng chẳng trông cậy lòng hay thương xót Chúa; vì, dầu tôi vô ơn, bạc nghĩa quá bội, Chúa vẫn còn yêu dấu, vẫn muốn cho tôi rỗi linh-hồn. Tôi vấp phạm đến Chúa, thì phải thiệt hại chừng nào ! Tôi biết vậy, và lấy thế làm phàn nàn hết lòng. Tôi ước ao chết nghìn lần, còn hơn lại làm cực lòng Chúa nữa.

Đó là điều tôi quyết định. Nhưng tôi lo sợ vì tôi yếu đuối lắm. Vậy, tôi dốc lòng, và cũng một trật trông cậy Chúa là Đấng nhân lành sẽ ban cho tôi được sức mạnh mà giữ nghĩa cùng Chúa cho đến chết. Lạy Chúa Giêsu, tôi kính mến và trông cậy Chúa.

Lạy Đức Bà Maria, chắc lời Mẹ cầu xin, sẽ cứu được con.



BÀI NGẮM THỨ CHÍN MƯƠI TƯ.

Tìm thấy một con chiên đã lạc mất, thì Đức Chúa Giêsu vui mừng dường nào.

I

Sách Phúc âm thánh Luca thuật truyện rằng : Có một người chăn chiên nuôi một trăm con chiên, chẳng may đánh mất một con. Tức thì người ấy để 99 con chiên còn lại ở trong rừng, mà đi tìm con chiên đã lạc mất. Chúa chiên tìm thấy chiên

mình, thì lấy làm vui mừng hết sức, ôm vào lòng; vác lên vai, đem về nhà, mời các bạn hữu đến mà nói rằng : *Hỡi các bạn, các bạn hãy đến chia vui cùng tôi; vì tôi đã tìm thấy con chiên đã lạc mất.* (Luc xv, 6.)

Chúa chiên đầy lòng thương yêu kia là ai, há chẳng phải là Đức Chúa Giêsu ư ?

Lạy Chúa là chính Đấng chăn chiên, tôi đây là chính con chiên khốn nạn đã lạc mất, mà Chúa đã mải miết đi tìm khắp mọi nơi, nên đã tìm thấy hay ít nữa, tôi trông cậy Chúa sẽ tìm thấy tôi. Thật, Chúa đã tìm thấy tôi, và tôi đã gặp Chúa. Lạy Chúa là Đấng rất đáng kính mến, vậy tôi có thể lại bỏ Chúa cho được ru ? Nhưng đó là sự khốn nạn tôi lại có thể mắc phải. Lạy Chúa là Đấng tôi kính mến, vậy xin đừng để cho tôi bỏ Chúa và mất Chúa nữa.

II

Lạy Chúa Giêsu, nhưng thế nào, có phải là Chúa xin các bạn hữu mừng khen chính

Chúa chăng ? Con chiên Chúa đã lạc xa Chúa, nên các bạn hữu Chúa phải mừng khen chính nó, vì nó lại được gặp Chúa, là Chúa tể và là Đấng quí hoá tuyệt-đối của nó.

Tôi hiểu biết lòng Chúa thương yêu linh hồn tôi : lòng thương yêu ấy lớn lao vô cùng, đến nỗi Chúa lấy làm hạnh phúc vì được chiếm lấy linh hồn tôi.

Lạy Chúa Cứu chuộc rất hiền từ, vì Chúa đã tìm thấy tôi, thì tôi nài xin Chúa hãy buộc chặt tôi lại cùng Chúa, không những buộc, mà lại lấy dây thân ái trói tôi lại cho thật chặt, để tôi kính mến Chúa luôn mãi, và không bao giờ tôi bỏ Chúa nữa. Lạy Chúa nhân lành vô cùng, tôi kính mến Chúa ; tôi trông cậy được kính mến Chúa mãi mãi, và được giữ nghĩa cùng Chúa cho đến hơi thở sau cùng.

III

Thoạt khi kẻ có tội đem lòng ăn năn đau đớn, khiêm nhường cất tiếng xin Chúa ban ơn và dủ lòng thương, Người

liền nhậm lời và tha thứ cho ngay. Thật vậy, tiên tri Isaia đã nói cùng kẻ có tội rằng: *Anh em kêu xin Chúa chưa giứt lời, Chúa đã vội vàng nhậm lời anh em cầu xin rồi.* (Isaie xxx, 19.)

Lạy Chúa, vậy, này đây, tôi đem lòng ăn năn, thống hối vì đã vấp phạm đến Chúa, mà sấp mình xuống dưới chân Chúa xin Người dủ lòng thương và tha thứ cho. Chúa sẽ trả lời cho tôi thể nào ! Xin Chúa hãy dủ lòng thương mau mau nhậm lời tôi kêu xin và ban ơn tha thứ cho tôi. Tôi không thể sống mà phải lìa bỏ Chúa, phải mất nghĩa cùng Chúa như thế này nữa. Chúa là Đấng nhân lành vô cùng, nên đáng kính mến vô cùng. Nếu, trước kia, tôi đã cả dám khinh dể ơn Chúa, thì từ nay, tôi xin lấy ơn Chúa làm hơn mọi nước thế gian. Nhưng, vì tôi đã cả lòng phạm đến Chúa, mà chẳng sợ gì, thì xin Chúa hãy phạt tôi. Đó là lẽ công bình. Đó là điều tôi nài xin. Chúa phạt tôi thể nào, mặc thánh ý Chúa ; tôi chỉ xin một điều, là Chúa đừng đuổi tôi xa khỏi nhan thánh

Người. Chớ gì Chúa phạt tôi cách này, là ban cho tôi được ăn năn đau đớn, đến nỗi, từ nay đến chết, được luôn luôn khóc lóc về những nỗi cay đắng, chua xót tôi đã làm cho Chúa phải chịu. Lạy Chúa, tôi kính mến Chúa hết linh hồn tôi. Xin Chúa hãy biết cho rằng : tôi ước ao chết đi còn hơn sống mà chẳng kính mến Chúa. Vậy xin Chúa hãy ban ơn giúp sức cho tôi.

Lạy Đức Bà Maria, xin Mẹ cũng hãy giúp sức cho con, ấy là cầu bầu cùng Chúa cho con.



BÀI NGẮM THỨ CHÍN MƯƠI LĂM.

Đức Chúa Giêsu đã gánh lấy hình phạt tội ta.

I

Thật Đức Chúa Giêsu đã gánh lấy các tội lỗi ta và đã chịu đau đớn thay cho ta. (ISAIE LIII, 4)

Ôi đức tin thánh thiện, nếu không có đức tin dạy cho biết, thì ai tin được việc

lạ lùng cả thể này, là loài người phạm tội mà Con Đức Chúa Trời lại phải chịu phạt đền thay cho nó !

Lạy Chúa Giêsu, ấy vì tôi phạm tội, mà Chúa bị tàn xử như kẻ có tội. Tôi đáng chết đời đời trong hoả-ngục, thì Chúa đã để cho người ta khép án cho Chúa chịu chết trên Thánh-giá mà cứu lấy tôi. Tôi đã nhìn thấy Chúa chịu mọi nỗi khổ cực để tha tội cho tôi, tôi còn lòng nào mà phạm một tội mất lòng Chúa nữa ru ! Lạy Chúa Cứu chuộc rất đáng mến, tôi chịu ơn Chúa nhiều quá rồi, tôi không thể mà không kính mến Chúa. Này, tôi đây, tôi là của Chúa. Chúa muốn cho tôi làm gì, xin Người hãy dạy ; tôi vâng lời Chúa trong mọi sự. *Vì tội lỗi ta, cả mình Người đầy những thương tích vì tội lỗi ta, cả mình Người bị đánh rừ tử.*

II

Hỡi linh hồn tôi, mày hãy xem những việc xẩy ra trong dinh Phi-la-tô : người ta đập đánh Chúa mày, người ta lấy gai

nhọn kết thành triều thiên, bắt Chúa mày đội ; từ đỉnh đầu đến bàn chân, chỉ là một vết thương lớn ; thịt tan, xương nát máu chảy chan hoà. Bây giờ mày hãy nghe tiếng Chúa đang phán cùng mày cách thân ái rằng : Hỡi con, vì thương yêu con, Cha đã chịu những sự ấy.

Ôi, lạy Đấng Cứu chuộc rất hiền từ, Chúa đã chẳng chịu bấy nhiêu nỗi khổ thống vì tôi ru ! Phần tôi, đối với lòng thương yêu cả thể ấy, cớ sao dám làm cực lòng Chúa quá bội dường này ? Chúa đã chịu mọi sự đau khổ, để khỏi xem thấy tôi phải hư đi đời đời, thế mà tôi, bao lần đã bằng lòng bỏ Chúa, cho được một chút sự hèn hạ, hư không ! Ôi, hỡi những sự khoái lạc đê hèn, tao ghét bay, tao khinh dể bay, chính bay đã làm cho Đấng Cứu chuộc tao phải chịu mọi nỗi khổ thống.

III

Bà thánh Margarita de Cortone không thể hồi tưởng đến những nỗi khổ thống Đức Chúa Giêsu đã phải chịu, mà không

khóc lóc thảm thiết vì những tội bà đã phạm xưa. Một hôm cha linh hồn bảo người rằng : « Hỡi Margarita, con đã khóc đủ, hãy yên lòng, Chúa đã tha hết mọi tội cho con rồi. » Bà thánh trả lời : « Lạy Cha, xưa kia con vẫn đi đàng tội lỗi ; Đức Chúa Giêsu đã khóc lóc tội lỗi con trót đời Người, lẽ nào con thôi chẳng khóc lóc tội lỗi con nữa ru ! »

Lạy Chúa Giêsu rất đáng mến, tôi cũng vậy, tôi đã phạm tội và làm cho Chúa phải đau đớn, cay đắng suốt đời. Bà thánh Margarita đã biết khóc tội lỗi mình, và đã biết kính mến Chúa, nhưng, phần tôi, bao giờ mới bắt đầu khóc lóc tội lỗi mình và kính mến Chúa cho thật. Lạy Chúa Cao cả tuyệt đối, tôi phàn nàn vì đã làm cực lòng Chúa. Lạy Chúa Cứu chuộc tôi, tôi kính mến Chúa hơn yêu chính mình tôi, xin Chúa hãy kéo cả lòng tôi lại cùng Chúa ; xin hãy đốt cả linh hồn và xác tôi cháy lửa kính mến Chúa lên, xin đừng để cho tôi cứ phụ muôn vàn ơn Chúa đã ban cho tôi.

Lạy Đức Bà Maria, Mẹ có thể dùng lời cầu nguyện, mà dắt con lên đường lành thánh ; vậy, vì lòng kính mến Chúa Giêsu, xin Mẹ hãy bầu cử cho con được ơn ấy.



BÀI NGẮM THỨ CHÍN MƯƠI SÁU.

Được nghĩa cùng Chúa là ơn quí trọng vô ngần ; mất nghĩa cùng Chúa là sự thiệt hại vô cùng.

I

Ta có thể lấy lời ông Job nói về sự khôn ngoan Chúa mà chỉ về sự được ơn nghĩa cùng Người rằng : *người ta không biết ơn nghĩa Chúa quí giá chừng nào,* nên nhiều khi bỏ ơn Chúa cho được những sự hèn hạ hư không.

Ơn Chúa là gì ? là của quí, của rất quí, như lời Sách thánh đã nói : *Ơn Chúa là kho tàng quí báu vô cùng Chúa ban cho loài người.* (SAGESSE VII, 14.) Kẻ ngoại cho rằng : tạo vật không thể nào

được kết nghĩa cùng Đấng dựng nên mình. Đó là điều những kẻ ấy nghĩ lầm, vì trong các công hiệu lạ lùng, ơn Đức Chúa Trời, thì ơn thánh có công hiệu này là nâng cao linh hồn lên bậc nghĩa thiết cùng Chúa. Chính Thiên Chúa đã chẳng phán cùng linh hồn được nghĩa cùng Người rằng : *Hỡi bạn thân yêu, bạn hãy chỗi dậy, hãy đến gần.* (CANT. II, 10.) *Ta nói rõ: bạn là thân-hữu của Ta ư?* (JOAN XV, 14.)

Lạy Chúa, vậy hễ khi nào linh hồn tôi được nghĩa cùng Chúa, thì nó là bạn hữu Chúa ; nhưng, khi nào tôi khốn nạn mà phạm tội, thì tôi thành ra nô lệ ma quỉ và nên kẻ thù nghịch cùng Chúa. Tôi cảm tạ, đội ơn Chúa, vì còn thương ban cho tôi thời giờ liệu cho mình lại được nghĩa cùng Chúa. Lạy Chúa rất đáng mến, tôi hết lòng phàn nàn, vì trước kia đã mất nghĩa cùng Chúa ; xin hãy thương tôi ; hãy ban cho tôi lại được kho tàng châu báu, ấy là ơn nghĩa Chúa ; và xin đừng để cho tôi lại phải khốn nạn bỏ mất kho tàng châu báu ấy nữa.

II

Giả sử một kẻ ngu dân được danh dự làm kẻ nghĩa thiết cùng vua, thì đó là phúc to nhất cho kẻ ấy. Mà giả sử kẻ ấy dám bắt vua phải làm bạn với mình thì đã là việc táo bạo quá sức ; song linh hồn nào dám tự phụ làm kẻ nghĩa thiết với Đức Chúa Trời, thì không phải kể là làm việc táo bạo đâu. Ông thánh Augustinô nói một lời chỉ về người thần dân ấy rằng : « Nếu tôi ham muốn được đặc ân làm kẻ nghĩa thiết vua Cêsare thì tôi khó được việc lắm, song nếu tôi muốn nên kẻ nghĩa thiết cùng Đức Chúa Trời thì tôi chỉ phải muốn là được ngay.» Lời nói ấy đích đáng lắm vậy.

Chỉ một việc ăn năn tội, một việc kính mến đã đủ cho tôi được nên kẻ nghĩa thiết cùng Đức Chúa Trời ngay. Thánh Phêrô Alcantara nói rằng : « Không có miệng lưỡi nào có thể diễn ra tấm lòng thương yêu quảng đại của Chúa đối với mỗi một linh hồn đang có ơn nghĩa cùng Chúa.

Lạy Chúa tôi! xin phán bảo tôi: có phải tôi đang có ơn nghĩa cùng Chúa chăng? Có phải tôi không có ơn nghĩa cùng Chúa chăng? Tôi chỉ biết rằng: tôi đã mất ơn nghĩa Chúa, chắc đâu tôi đã được lại rồi? Lạy Chúa, tôi kính mến Chúa và tôi phàn nàn vì đã phạm tội mất lòng Chúa; xin Chúa tha thứ cho tôi.

III

Tình cảnh một linh hồn đã mắc phải số phận mất nghĩa cùng Đức Chúa Trời đáng thảm hại dường nào!

Nó phải xa biệt Đấng tốt lành vô cùng. Nó không còn thuộc về Đức Chúa Trời mà Đức Chúa Trời không còn thuộc về nó. Trái lại, Đức Chúa Trời không thương yêu nó nữa, Người gớm nó, ghét nó. Khi trước nó là con Người và Người chúc sự lành cho nó; bây giờ nó nên kẻ thù nghịch cùng Người mà Người chúc sự dữ cho nó.

Lạy Chúa tôi, suốt thời kỳ tôi mất nghĩa cùng Chúa, thì tôi ở trong tình cảnh ghê sợ dường nào! Tôi trông cậy rằng: bây

giờ tôi đã thoát khỏi tình cảnh ấy; nếu tôi chưa thoát khỏi, thì, lạy Chúa Giêsu, xin Chúa thương giơ tay nhân từ lôi kéo tôi ra. Chúa thương yêu những kẻ kính mến Chúa, theo lời Chúa hứa rằng: *Tao thương yêu những kẻ kính mến Tao* (PROV. VIII, 17). Lạy Chúa cực tốt cực lành, tôi kính mến Chúa; xin Chúa cũng thương yêu tôi: tôi không muốn sống xa cách Chúa nữa.

Lạy Đức Bà Maria, xin Đức Mẹ hãy cứu giúp một đứa tôi tớ đang khẩn cầu Đức Mẹ.



BÀI NGẮM THỨ CHÍN MƯƠI BẢY.

Sự hợp nhất với thánh ý Đức Chúa Trời.

I

Kết quả thứ nhất của sự thương yêu là làm cho ý nguyện những kẻ thương yêu nhau hoá nên một. Vì Thiên Chúa

cao cả thương yêu ta, thì Người cũng muốn cho ta kính mến Người, cho nên Người đòi lấy lòng ta, nghĩa là đòi lấy ý nguyện ta. *Ở con, hãy dâng lòng con cho Cha* (PROV. XXIII, 2).

Trót đời ta, trót việc rỗi linh hồn ta đều ở tại hợp nhất ý nguyện ta với ý nguyện Đức Chúa Trời, đó là mẹo mực độc nhất của đường công chính và đường trọn lành. *Sự sống ở tại ý nguyện Chúa* (Ps. XXIX, 6). Cứ hợp nhất với ý nguyện Chúa ấy là được sống và được rỗi linh hồn. Lìa xa ý nguyện Chúa ấy là chết và mất linh hồn.

Lạy Chúa tôi, không, tôi chỉ muốn ước ao những sự Chúa muốn mà thôi. Xin Chúa cứ ban cho tôi ơn kính mến Chúa, rồi Chúa định liệu về tôi thể nào mặc ý Chúa.

II

Những linh hồn kính mến Đức Chúa Trời vẫn chăm chủ đến điều này, là : hằng làm hợp với thánh ý Đức Chúa Trời.

Đức Chúa Giêsu dạy ta cầu xin gì ? Người dạy ta xin ơn tuân theo thánh ý

Đức Chúa Trời, ở dưới đất một cách trọn lành cũng như các thánh ở trên trời: « *vâng ý Cha dưới đất bằng trên trời vậy.* »

Xưa bà thánh Têrêsa dâng ý nguyện mình cho Chúa mỗi ngày ít là năm mươi lần. Lúc đó bà nói như vua thánh Đavít rằng: *Lạy Chúa tôi, lòng tôi đã sẵn sàng* (Ps. LVI, 8.)

Một việc hợp theo thánh ý Chúa cho trọn thì sinh ra kết quả lạ lùng. Nó làm cho lòng gian tà hoá nên lòng thánh thiện. Kià xem thánh Phaolồ, người chỉ nói một lời rằng: *Lạy Chúa, Chúa muốn cho tôi làm gì,* (ACT. IX, 6), chỉ có thế mà người đang làm kẻ bắt bớ Hội-thánh, bỗng biến thành ngay một vị tông đồ và một bình châu báu Chúa chọn.

Lạy Chúa tôi, tôi hứa từ rầy về sau không còn dám kêu trách vì những nỗi khốn khó Chúa định cho tôi phải chịu nữa. Mọi cơn khốn khó ấy đều làm ích cho tôi, tôi biết như vậy và tôi muốn nói luôn rằng:

Lạy Chúa, xin vâng theo thánh ý Chúa mọi giây phút.

Nếu Chúa muốn phải làm thể này, thì tôi cũng muốn làm như thế.

Fiat voluntas tua. *Xin vâng ý Chúa.*

Lạy Cha, con xin vâng, vì như thế đẹp lòng Cha (Mat. xi, 26).

Ý Chúa muốn như vậy, thì xin có như vậy.

III

Muốn biết linh hồn nào có kính mến Chúa hay không, thì chẳng có dấu nào chắc cho bằng thấy linh hồn ấy cứ bình tĩnh tuân theo thánh ý Chúa trong những sự khốn khó xẩy đến cho mình, như phải nghèo khó ốm đau, tai nạn, buồn phiền.

Khi ta bị kẻ có lòng độc làm cho phải khốn khó, thì ta đừng nhìn xem chính hòn đá ném vào mình ta, bèn hãy nhìn xem tay Đức Chúa Trời đã ném hòn đá ấy. Đức Chúa Trời không muốn cho những kẻ cướp lấy của ta, làm hại tiếng tốt ta, hoặc biết ta, phạm tội đâu. Song Người

muốn cho ta chịu lấy sự khốn khó ấy như bởi tay Người vậy. Vì thế, Người muốn cho ta nói như ông thánh Gióp xưa khi đã bị quân Sabianô cướp hết của cải rằng: *Chúa đã ban mọi sự cho tôi, bây giờ Chúa cất lấy: thì tôi xin vâng theo như ý Chúa muốn; tôi ngợi khen danh thánh Chúa* (JOB I, 24).

Lạy Chúa tôi, thẩm thay! xưa nay tôi không ăn ở như vậy. Biết bao nhiêu lần tôi đã khinh dể thánh ý Chúa để làm theo ý tôi! Song khi đó tôi không có lòng kính mến Chúa. Bây giờ tôi mới kính mến Chúa hơn chính mình tôi. Vậy tôi xin ưng nhận ý Chúa trong mọi sự và tôi muốn làm vừa ý Chúa trong mọi sự.

Chúa biết tôi yếu đuối, vậy xin Chúa ban sức mạnh cho tôi được làm trọn điều tôi dốc lòng.

Lạy thánh ý Chúa, từ rầy về sau hết lòng yêu mến của tôi chỉ nguyên đem về thánh ý Chúa.

Lạy Đức Bà Maria, xin ban cho tôi được

ơn trọng nầy, là : đời tôi còn được bao lâu thì tôi dùng hết mà vâng theo ý Chúa luôn.

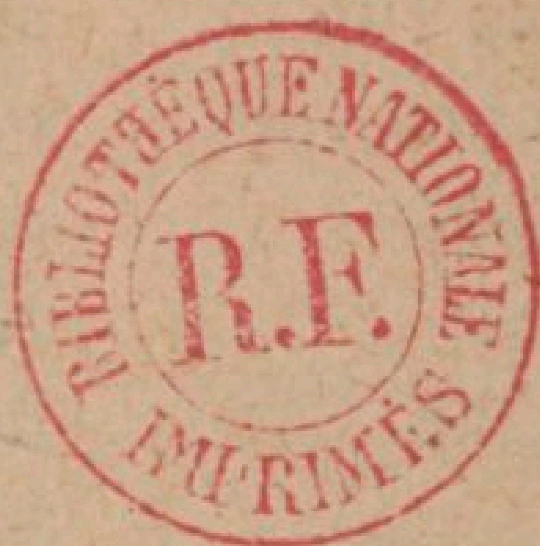
CHUNG TẤT

ERATA

Trang	Dòng	CHỮ IN SAI	CHỮA LẠI
15	15	và chi	và chỉ
36	14	Gal. 8	Gal VI 8
47	23	ơ đời này	ở đời này
59	1	Ngơi	Ngợi
61	23	oi	ôi
65	17	những ke	Những kẻ
73	13	không phai là	không phải là
86	7	linh hôn	linh hồn
88	4	Kẻ khôn nạn	Kẻ khốn nạn
89	17	đưọc	được
99	7	đưọc chêt	được chết
99	23	làn xuống	lăn xuống
145	1	chung, các	chung các
178	15	chẳng run	chẳng ai run
180	18	ơn chúa soi	ơn soi
182	7	đời nhờ	đời ; nhờ
186	18	lỗi tôi	lỗi, tôi
203	16	Bao lâu	Bao lần
206	20	Oi	ôi
263	4	chạy thuôc	chạy thuốc
302	15	xét, những	xét những
303	22	Chúa vậy	Chúa, vậy
309	15	Bay	bảy

Trang	Dòng	CHỮ IN SAI	CHỮA LẠI
318	14	Giêsu ước, là	Giêsu ước ao,
321	19	Phân	Phần
328	21	êm ái làm cho	êm ái cho
337	16	Trời không	Trời, không
339	13	nết na đã giữ	giữ nết na
343	9	như thể ấy vậy	thể ấy
343	11	một sinh	một tính xấu sinh
348	5	Chúa chớ	Chúa, chớ
350	3	đến nỗi ban cả mình cho ta	(Bỏ đi)
351	6	là cả mọi	là mọi
353	12	ấy ; thêm	ấy thêm





MỤC LỤC

Những bài nguyện ngắm quanh năm

Trang

1 — Suy về việc rỗi đời đời . . . 5
2 — Suy về tội làm xỉ nhục Đ.C.T. thể nào. 9
3 — Suy về Đức Chúa Trời nhịn kẻ có tội chừng nào. 13
4 — Suy về mọi người đều phải chết. . 17
5 — Chết ấy là bỏ hết mọi sự. . . . 20
6 — Suy ngắm về cái tư tưởng lớn lao cuộc đời đời 24
7 — Ngắm về sự chết Chúa Giêsu. . . 29
8 — Suy về sự chớ lạm dụng lòng Chúa hay thương. 33
9 — Ngắm về cuộc đời ta qua mau như giấc mộng. 38
10 — Tội là sự khinh dể Đức Chúa Trời . 42
11 — Ngắm về hình phạt không được xem thấy mặt Đức Chúa Trời. . . . 46
12 — Suy về phán xét riêng. 51
13 — Ta phải dọn mình sẵn để mà chịu phán xét ngay trước khi giờ phán xét Chúa đến 55
14 — Ngắm về hình phạt kẻ dữ phải chịu trong các tài năng linh hồn. . . 60
15 — Suy về lòng sốt sắng kính mến Đức Nữ Đồng trinh Maria. 64

Trang

16 — Đ. C. G. đã đền trả mọi tội lỗi ta. 68
17 — Chỉ có một việc cần thật . . . 73
18 — Về kẻ có tội chối chẳng vâng lời Người 77
19 — Chúa đe để khỏi phạt ta. . . . 81
20 — Chúa chờ đợi nhưng không chờ đợi mãi đâu. 85
21 — Chết là đường đem vào cõi đời đời. 89
22 — Không nên đợi đến chết mới lo sửa mình. 93
23 — Con chiên Đ.C.T. đã tình nguyện chịu hy sinh để xin ơn tha thứ cho ta. . 97
24 — Suy về thời giờ quí hoá ngần nào . 101
25 — Suy về những kẻ hấp hối chết, nghĩ mình sắp phải chịu phán xét thì lo sợ chừng nào. 106
26 — Ngắm về lửa hoả ngục. . . . 110
27 — Của cải thế gian phù vân giả trá thể nào. 114
28 — Chúa định nhịn và tha tội cho ta có ngần. 117
29 — Những kẻ sống mất nghĩa cùng Chúa, thì điên cuồng dại dột chừng nào . 121
30 — Những thương tích Đ. C. G. đã phải chịu bắt lòng ta phải kính mến Người. 125
31 — Việc trọng đại của ta là việc rỗi linh hồn. 129
32 — Muốn được chết lành, phải năng suy sự chết. 133

Trang

33 — Khi người ta phạm tội thì quay mặt đi chẳng nhìn Chúa nữa. . . . 136
34 — Chúa thương xót hằng ra sức đem kẻ có tội trở lại cùng Người . . . 140
35 — Linh hồn phải đến trước toà Đức Chúa Giêsu mà chịu phán xét . . 143
36 — Kẻ có tội thì sống khốn sống nạn. . 147
37 — Thánh giá là lò lửa kính mến . . 152
38 — Chúa muốn cứu mỗi một người trong những kẻ cũng muốn rỗi linh hồn. 156
39 — Giờ chết đã gần 160
40 — Chúa để kẻ tội lỗi chết trong tội. . 163
41 — Phán xét riêng 167
42 — Ta sẽ phải về chốn đời đời . . . 170
43 — Đức Chúa Giêsu là Đấng chịu mọi nỗi đau đớn 173
44 — Kẻ chẳng lo cứu linh hồn mình, thì thật là điên cuồng dồ dại . . . 177
45 — Lúc chết 181
46 — Chúa đi tìm kẻ có tội, mà cứu lấy. 185
47 — Phán xét riêng xong, Chúa sẽ tuyên án thưởng hay phạt. 188
48 — Tôi có thể chết bất ưng . . . 192
49 — Ngắm về hoả-ngục đời đời. . . 196
50 — Biết Chúa có còn thương gọi tôi ăn năn trở lại cùng Người chăng. . 200
51 — Đức Chúa Giêsu chịu chết vì thương yêu loài người. 204

Trang

52 — Được rỗi linh hồn đời đời, hay phải mất linh hồn đời đời, chứ không có nơi trung độ 209
53 — Chết là điều chắc. 213
54 — Đến giờ chết, cả vũ trụ có ích gì cho ta ru 218
55 — Khi người ta phạm tội thì làm cực lòng Chúa vô cùng 222
56 — Phán xét chung 226
57 — Trong hoả-ngục kẻ dữ phải chịu mọi giống hình khổ cực dữ, và chịu mãi cho đến đời đời 230
58 — Lòng Đức Chúa Giêsu thương loài người, đã khiến Người phải chịu đóng đanh trên Thánh-giá. . . . 234
59 — Mất linh hồn là một sự thiệt hại không thể nào chữa được. . . 238
60 — Phải chết 242
61 — Kẻ có tội ăn năn trở lại cùng Chúa, thì Người chịu lấy nó cách yêu dấu nhường nào 246
62 — Mưu chước ma quỉ dùng để làm cho kẻ có tội lại sa ngã phạm tội . . 249
63 — Ngày phán xét chung, xác người ta sẽ sống lại. 253
64 — Đức Chúa Cha ban chính Con một Người cho ta, thì tỏ lòng thương yêu ta đường nào 257

Trang

65 — Muốn cứu linh hồn mình, phải chịu khó. 262
66 — Chết đoạn, xác người ta sẽ ra thể nào. 266
67 — Xác chết ở dưới đất 270
68 — Khi ta chết đoạn, mọi người đều quên ta. 274
69 — Hết mọi kẻ chết đều sẽ phải hợp lại ở cánh đồng Josaphat. . . 278
70 — Ngắm về một câu nói dại là câu nói rằng : Nếu tôi phải sa hoả-ngục, thì không phải một mình tôi ở đấy. . 282
71 — Đ.C.T. chỉ ban ơn có ngần mà thôi. 286
72 — Chúa trời đất chịu chết cho tôi, mà tôi chẳng kính mến Người ru. . 290
73 — Ta hãy nhất định cứu linh hồn mình. 294
74 — Chết, ấy là bỏ mọi sự. . . . 298
75 — Phải tưởng tượng như mình đã chết rồi hay đang sắp phải chết. . 301
76 — Ngày phán xét chung, Chúa sẽ lục lại hết các tội ta đã phạm. . . 305
77 — Chúa yêu dấu linh hồn ta dường nào. 309
78 — Kẻ dữ trong hoả-ngục bị lương tâm cắn rứt thể nào 313
79 — Đức Chúa G. là vua hay thương xót. . 318
80 — Kẻ tội lỗi phải chết khốn nạn . . . 322
81 — Kẻ lành được chết vui sướng hạnh phúc 326
82 — Giờ chết tôi ước ao mình đã làm gì? 331

Trang

83 — Kẻ phạm tội trọng làm mất lòng Chúa thì đại dột càn giỡ chừng nào. 334
84 — Thí dụ thằng con phung phá. . . 339
85 — Tính ươn ái trễ nải là một sinh ra những sự dữ nào 343
86 — Kẻ nào dâng trót mình cho Chúa, thì Chúa cũng ban trót mình cho nó. 347
87 — Giờ chết là giờ áy náy, lo sợ . . 352
88 — Kẻ phạm tội trọng, thì xua đuổi Chúa ra khỏi linh hồn mình. . . 356
89 — Lạm dụng ơn Chúa 359
90 — Lòng thương yêu đã thắng được Chúa 362
91 — Án phạt kẻ dữ ngày phán xét chung. 366
92 — Án thưởng kẻ lành. 369
93 — Khi kẻ có tội sa ngã phạm tội, thì làm ố danh Đức Chúa Trời. . . 374
94 — Tìm thấy một con chiên đã lạc mất, thì Đức Chúa Giêsu vui mừng dường nào. 377
95 — Đức Chúa Giêsu đã gánh lấy hình phạt tội ta. 381
96 — Được nghĩa cùng Chúa là ơn quí trọng vô ngần ; mất nghĩa cùng Chúa là sự thiệt hại vô cùng. . 385
97 — Sự hợp nhất với thánh ý Đ. C. T. . 389



Bán ở ba nhà Dòng Chúa Cứu Thế.

Hanoi—Saigon—Huế

Kẻ nữ tu thánh thiện, của thánh ALPHONSÔ soạn . . . có bìa . . 2$00
không bìa . 1$20

Dọn mình chết, của thánh ALPHONSÔ soạn . . . . có bìa . . 1$20
không bìa . 1$00

Cách tỏ lòng mến Chúa Giêsu, của thánh ALPHONSÔ soạn. có bìa . . 0$45
không bìa . 0$30

Hạnh thánh Alphonsô . . . . . . 0$60

Truyện thánh Giêrarđô . . . . . 0$40

Những tên lửa yêu dấu, của thánh ALPHONSÔ soạn . . . . 0$12

Tuân theo thánh ý Chúa của thánh ALPHONSÔ soạn . . . . 0$10

Viếng Thánh Thể, của thánh ALPHONSÔ soạn . . . . 0$25

Dọn mình chịu lễ, của thánh ALPHONSÔ soạn . . . . 0$20

Ơn kêu gọi ở Dòng, của thánh ALPHONSÔ soạn . . . . 0$15

Sách Đức Bà Hằng Cứu Giúp. . . 0$10

Những ơn ích bởi sự xem lễ . . .

Tạp-chí Đức Bà Hằng Cứu Giúp, xuất bản mỗi tháng một kỳ, là một tờ nguyệt báo để cổ động *lòng đạo đức dân chúng đối với* **Đức Bà Hằng Cứu Giúp** và **thánh Alphonsô**, 24 trang ; trong có nhiều tranh ảnh.

Giá báo : mỗi số **0$10**, một năm **1$00**.

Lệ mua báo trả tiền trước.